



הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ

זֹהַר וַיַּקְהֵל

The Holy Zohar

Zohar Vayakhel

With English commentary by Zion Nefesh

Based on Zohar Hasulam, and the teachings of Rabbi Yehuda Halevi Ashlag

DailyZohar 2020 edition

** This is the first and an unedited edition. Please forgive any mistakes and share your comments by email to zion@dailyzohar.com

Future editions may include additional commentaries published on DailyZohar.com.

Copyright © 2020 DailyZohar.com, Zion Nefesh. All rights reserved.

You may share this file with your friends exactly AS IS. No change is allowed. You may print one copy for personal use and study. Reproduction and distribution beyond personal use of this file or parts of it without written permission is prohibited.



1. (שמות לה) וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. רבי חזי'א פתוז, (שמואל א טו) וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל הַקָּנִי לָכֹן סוּרוּ רִדּוּ וְגו'. תא וזו', מה פתיב בעמלק, (שמואל א' טו) פִּקְדָתִי אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה עִמָּלֶק לְיִשְׂרָאֵל וְגו'. וקודשא בריך הוא בכלהו קרבין דעבדו שׂאָר עֲמֻמִּין לְגַבְיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, מאי טעמא לא אקשי קביה, כהאי קרבא דעבד עמלק לגבייהו. אלא ודאי, קרבא דעמלק הוה בכל סטריין, לעילא ותתא, דהא ביהוה וּמִנָּה אֶתְתַּקֵּף וְזוּיָא בִּישָׂא לְעִילָא, ואֶתְתַּקֵּף לְתַתָּא.

2. מה הנחש הרע אורב על פרשת ארוזין, אופ הכא נמי עמלק, וזוּיָא בִּישָׂא הָוָה לְגַבְיֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, דְּכַמִּין לֵון (דף קצ"ה ע"א) על פרשת ארוזין, דכתיב, (שמואל א' טו) אֲשֶׁר שָׁם לוֹ בְּדֶרֶךְ בַּעֲלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם. כמין הוה לעילא, לסאבא מקדשא. וכמין הוה לתתא, לסאבא לישראל. מנלן, דכתיב (דברים כה) אֲשֶׁר קָרָה בְּדֶרֶךְ. כתיב הכא אֲשֶׁר קָרָה, וכתיב הָתָם (דברים כג) כִּי יִהְיֶה בָךְ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא טָהוֹר מִקְרָה לְיָלָה.

2. מה הנחש הרע אורב על פרשת דרכים, אף כאן גם עמלק נחש רע הוה לישראל, שארב להם על פרשת דרכים, שכתוב (שמואל א-טו) אֲשֶׁר שָׁם לוֹ בְּדֶרֶךְ בַּעֲלוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם. אורב הוה לו למעלה לטמא את המקדש, ואורב הוה למטה לטמא את ישראל. מנין לנו שכתוב (דברים כה) אֲשֶׁר קָרָה בְּדֶרֶךְ. כתוב כאן אֲשֶׁר קָרָה, וכתוב שם (שם כג) כִּי יִהְיֶה בָךְ אִישׁ אֲשֶׁר לֹא טָהוֹר מִקְרָה לְיָלָה.

Life is not a rose garden! Is it? Some may say yes, some may say not. They are both right.

If your nose can sense the pleasant scent and your eyes can see the beauty, you are lucky. Or maybe not... If you want to own that beauty, touch and hold it close to you then prepare yourself to get hurt.

The Zohar Volume 1 chapter 1 talks about the Rose and references Song of Songs 2:1,2 “אני תבצלת השרון, שושנת העמקים” “I am a rose of Sharon, a lily of the valleys.” “As the Lily amongst the thorns”. Rabbi Chizkiyah discusses this and says that as the Rose is White and Red, so is the community of Israel. The Malchut has Merci (white) and Judgment (red).

The Zohar explains that when the Torah refers to the nation, it means the mixed multitude, (ערב־רב). When the nation came to Aharon (Exodus 32:1, in the previous Parasha) it is said “וַיִּקְהַל הָעָם עַל-אַהֲרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו קוּם עֲשֵׂה-לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ” “the people gathered themselves together unto Aaron, and said unto him: \’Up, make us a god who shall go before us;”. That was the beginning of the sin of the Golden Calf.

Three chapters later, at the beginning of the Parasha (Exodus 35:1) the Torah uses the same word to begin the process of cleansing. “וַיִּקְהַל” has the same letters and the same numerical value of 151, which is equal to “מִקְוֶה”, Mikveh, the ritual pool for spiritual cleansing. We live in a paradoxical world, where good and bad coexist at the same time. “וַיִּקְהַל” is used for drawing the highest negativity of idol worshipping and

the desire for the self and also for the power of the Shabbat. The Mitzvah (precept) of Shabbat is in the second verse, following the gathering of the congregation of Israel by Moses.

Why did this great sin happen? Could it have been avoided? We'd like to think "Yes, of course".

How could they be so close to the Light, see miracles on a daily basis and yet turn to idols? Also how come Aharon helped them build it and make the event as a "holiday for G-d"? (Exodus 32:5).

The Israelites go through the cycle of good and bad. Every time they got close to a big revelation of light, a sin took place. It is like you can't get closer to the light without having blood in your hand. This Rose (Malchut) draws a lot of blood from us.

After Moshe came down the mountain and saw the nation with the Golden Calf, he destroyed it by burning it to dust which he spread over the water and gave to the Israelites to drink (Exodus 32:20). He transformed the negativity into positivity for those that didn't participate in the sin.

In 32:26-29 he tells the Levites to go through the camp and kill their brothers, friends, and relatives and then they would get blessings.

All the sacrifices done by the priests involved slaughtering and blood. When blood spills, it releases the soul that was in the blood. "כִּי הַדָּם, הוּא הַנֶּפֶשׁ" (Deuteronomy 12:20-29). This is what creates a connection to the light. The blood when it circulates through the body holds the soul and keeps us alive. This is at the level of Malchut. Blood has the numerical value of 44 (12+32) and with the Kolel (adding 1 for the whole) is 45, אדם, Adam, man. Also the same as the gematria value for the name of G-d that represents Zeir Anpin, יוֹד-הֵא-וָאוּ-הֵא, the light.

When the nation made the Golden Calf, G-d told Moses to leave since they were sinning. Why didn't G-d tell Moses to go just before they fell into the negativity? Didn't God know it?

From this, we understand that there is a process that we must follow to reach the ultimate revelation of light.

Suffering is part of it. The three major sins in the history of the world are the Sin of Adam and Eve that they couldn't wait six hours to Shabbat. Then here the nation couldn't wait another six hours for Moses to come down the mountain and the third one is the sin of the 12 spies, which to my humble opinion if six of them were, to tell the truth about the land, the terrible results of 40 years in the desert and death of the whole generation that came out of Egypt could have been avoided.

It is all related to the sixth day of creation and it echoes through the generations to our times (the sixth millennium).

The three sixes (666) that are related to the sins are also related to the final redemption. In the DivineCalendar book (<http://DivineCalendar.com>), Ezra (Jeff) Meiliken reveals to us the deeper secrets of the number 666 and its connection to the final redemption.

Remember that before we are able to enjoy our house, we need to own it. For that, we need to pay the full payment. Only then we can sit and relax.

On every pain, you go through in life, on every tear you shed, open your heart to G-d and say "I am not complaining, I am paying"....

3. ועל דא בבלעם כתיב, (במדבר כג) ויקר אלהים אל בלעם. ויקר – לשון טמאה נקט. ואם תאמר, הרי כתוב אלהים, אלא הקדוש ברוך הוא הזמין לו אותו מקום של טמאה להטמא בו באותה דרגה שהוא נדבק להטמא בה. מה עשה בלעם? הוא חשב באותם קרבות לעלות למעלה. מיד הזמין לו הקדוש ברוך הוא אותו מקום. אמר לו, הנה טמאה אליך כמו שראוי לך. ועל זה ויקר אלהים אל בלעם.

4. כמו כן אשר קרף בדרך וגו', הזמין לך אותו הנחש הרע למעלה לטמא אותך בכל הצדדים. ואלמלא שהתחזק משה למעלה ויהושע למטה, לא יכלו לו ישראל. ומשום כך שמר הקדוש ברוך הוא אותה שגאה לדורי דורות. מה הטעם? משום שחשב לעקר אות הברית ממקומה, ומשום כך פקדתי, בפקידה, שהרי שם נרמז סוד האות הברית הקדושה.

5. בא וראה מה כתוב, ויאמר שאול אל הקניני. מי זה הקניני? זה יתרו. וכי מי נתן כאן את בני יתרו להיות דוירם בעמלק, והרי היו שרונים ביריחו? אלא הרי כתוב (שופטים א) ובני קיני חתן משה עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יהודה וגו'. וכשעלו משם, שרונים היו בתחומו של עמלק עד לאותו זמן שבא שאול המלך, שכתוב ויסר קיני מתוך עמלק.

6. משום שהרי בזמן שנמצאים רשעים, (נענשו) אותם חסידים וצדיקים שנמצאים ביניהם נתפסים בחטאיהם, והרי פרשה. כמו זה, אלמלא אותה ערבוביה שהתחברו בהם בישראל, לא נענשו ישראל על מעשה העגל.

7. ובא ראה מה כתוב בראשונה, (שמות כה) מאת כל איש אשר ידבנו לבו, להכליל

3. ועל דא בבלעם כתיב, (במדבר כג) ויקר אלהים אל בלעם. ויקר לישנא דמסאבא נקט. ואי תימא, הא כתיב אלהים. אלא קודשא בריך הוא אומין ליה ההוא אתר דמסאבא, לאסתאבא ביה, בההוא דרגא דאיהו אתרבק לאסתאבא ביה. מה עבד בלעם. איהו זוש"ב באיגון קרבנין לסלקא לעילא, מיד זמין ליה קודשא בריך הוא ההוא אתר. אמר ליה הא מסאבו לגבה, כמה דאתווי לך, ועל דא ויקר אלהים אל בלעם.

4. כגוונא דא אשר קרף בדרך וגו'. אומין לגבה ההוא זמין בישא לעילא, לסאבא לך בכל סטריין. ואכלמלא דאתתקף משה לעילא, ויהושע לתתא, לא יכלו ישראל ליה. ובגין כך, גטיר קודשא בריך הוא ההוא דבבו, לדרי דריין. מאי טעמא. בגין דזוש"ב לאעקרא את קיימא מאתריה. ובגין כך פקדתי, בפקידה, דהא תמן (ויצא קנ"ט ע"ב) אתרמיז רזא דאת קיימא קדישא.

5. תא זמין, מה כתיב, ויאמר שאול אל הקניני. מאן קניני. דא יתרו. וכי מאן יהיב בגי יתרו הכא, למהוי דייריהון בעמלק, והא ביריחו הוו שריין. אלא הא כתיב, (שופטים א) ובני קניני חתן משה עלו מעיר התמרים את בני יהודה מדבר יהודה וגו'. וכד עלו מתמן, שרו בתוומא דעמלק, עד ההוא זמנא דאתא שאול מלכא, דכתיב ויסר קניני מתוך עמלק.

6. בגין דהא בזמנא דזוש"בא אשתכוזו, (נ"א אתענשו) איגון זוסידוי וזכאי דמשיתכוזין ביניהו, מתפסין בזווביהון, והא אוקמוה. כגוונא דא, אכלמלא ההוא ערבוביא דאתוברו בהו בישראל, לא אתענשו ישראל, על עובדא דעגל.

7. ותא זמין מה כתיב (קצ"ז, רכ"ד ע"א) בקדמייתא, (שמות כה) מאת כל איש אשר

את כלם, משום שרצה הקדוש ברוך הוא לעשות את מעשה המשכן מכל הצדדים, במת וקלפה. ומשום שהיו אותם ערב רב עמם, נאמר מאת כל איש אשר ידבנו לבו, להכילם בין ישראל, שהם מות, וכלם הצטוו.

ידבנו לבו, לאכללא כלל, בגין דבעא קודשא בריך הוא למעבד עובדא דמישכנא מכל סטרין, במוזא וקליפתא. ובגין דהיו אינן ערב רב במוזא, אתמר מאת כל איש אשר ידבנו לבו, לאכללא לון בינייהו דישראל, דאינן מוזא. וכלהו אתפקדו.

8. אחר כך סטה כל מין למינו, ובאו אותם ערב רב ועשו את העגל, וסטו אחריהם אותם שמות וגרמו לישראל מות והרג. אמר הקדוש ברוך הוא, מכאן והלאה מעשה המשכן לא יהיה אלא רק מצד של ישראל לבדם. מיד – ויקהל משה את כל עדת ישראל וגו'. וכתוב אחריו, קחו מאתכם תרומה לה'. מאתכם ודאי, ולא פראשונה שכתוב מאת כל איש אשר ידבנו לבו. ויקהל משה וגו', מאיזה מקום הקהיל אותם? אלא משום שהיו אותם ערב רב ביניהם, הצטרף משה לכנסם וליחדם מביניהם.

8. לבתר סטא זינא לזיניה, ואתו אינן ערב רב ועבדו ית עגלא, וסטו אבתרייהו אינן דמיתו, וגרמו לון לישראל מותא וקטולא. אמר קודשא בריך הוא, מכאן ולהלאה עובדא דמישכנא לא יהא, אלא (קצ"ז ע"א) מסטרא דישראל בלחודייהו. מיד ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'. וכתוב בתריה קוּוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה לִי. מאתכם ודאי, ולא כקדמיתא דכתיב, מאת כל איש אשר ידבנו לבו. ויקהל משה וגו', מאן אתר כניש לון. אלא בגין דהיו אינן ערב רב בינייהו, אצטרף משה לאכנשא לון, וליחודא לון מביניהו.

Exodus 35:1

”ויקהל משה, את-כל-עדת בני ישראל-ויאמר אליהם: אלה, הדברים, אשר-צוה יהוה, לעשות אתם.”

“And Moses assembled all the congregation of the people of Israel and said to them, “These are the things that YHVH has commanded you to do.”

The Holy Ari reveals to us that Moses was the aspect of Yessod of Chokmah. The Israelites had the same aspect and when Moses ‘assembled’ them, he wanted to bring them back to their roots and through him to get back the sparks of holiness that they lost when they participated in the sin of the Golden Calf. Moses reminds them of the ‘commandment’ of keeping the Shabbat because it reveals the light of Binah.

Genesis 2:3

”ויברך אלהים את-יום השביעי, ויקדש אותו: כי בו שבת מכל-מלאכתו, אשר-בָּרָא אֱלֹהִים לעשות.”

“And God blessed the seventh day, and sanctified it: because that in it he had rested from all his work which God had prepared for making.”

Shabbat was blessed and sanctified to become holy before God ‘released’ the world into our hands with the words ‘which God had prepared for making’.

The six days is the aspect of the work and the Tikkun process. It didn’t exist before the first Shabbat.

When we keep the Shabbat we rest from the Tikkun process and are able to connect to the blessing that God gave on Shabbat. There are different levels of keeping the Shabbat and the most important thing is to avoid starting new things, not to buy new things and not to set fire on Shabbat.

Initiating, producing or buying new things activate the Tikkun process and disconnect us from the blessing of Shabbat.

The fire has the power to transform elements from one state to another creating a new state of existence. If the fire was not ready before Shabbat with the exact plan on how to use it then it should not be set new.

Another important aspect of keeping Shabbat is to avoid arguments and above all avoid anger. It is like setting the body and soul on fire and it creates negative change in the body and soul.

To connect to the blessing of Shabbat at the level of Binah we need to listen to the Torah and study Zohar.

After reminding the people about the Shabbat connection Moses asked the people to contribute to the building of the Tabernacle. It gave the people another opportunity to connect to the Holiness that God brought to the world.

Contributing and supporting channels of Light open and bring light into our lives.

Moses did not 'assemble' the people in a location, he connected them back to the Light that they lost.

The lesson for us is that even if we failed on the path of light and made our Tikkun harder, we can always go back to the light for support and renewal.

9. (שמות לה) ויקהל משה. רבי אבא פתח, (דברים לא) הקהל את העם האנשים והנשים והטף. מה להלן כלל של כל ישראל, אף כאן כלל של כל ישראל, ומאן אינן. שתין רבוא.

10. רבי אלעזר פתח קרא בישראל, כד נזוית משה מן טורא דסיני, דכתיב, (שמות לב) וישמע יהושע את קול העם ברעה ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה. וישמע יהושע, וכי יהושע שמע ומשה לא שמע? אלא ודאי, עד עכשו יהושע לא היה יודע, ומשה היה יודע. אם כן, מה זה ברעה? אלא ברעה כתוב בה, שאותו קול היה בצד האחר. ויהושע, שהיה פני הלבנה, התבונן באותו קול שהיה של צד הרעה, מיד – ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה.

11. באותה שעה נשברו שני לוחות האבן שהיו בראשונה. והרי בארנו, שהם כבדו על ידו, ונפלו ונשברו. מה הטעם? משום שפרחו האותיות מתוך לוחות האבנים.

11. בזהיא שעתא אתברו תרין לוחי אבנא דהו בקדמיתא. והא אוקימנא, דאינן אתייקרו על ידי (דף קצ"ה ע"ב) ונפלו ואתברו. מאי טעמא. בגין דפרחו אתון מגו לוחי אבנין. (פ"א ע"א, ויקרא ע"ו)

The sin of the Golden Calf broke the connection of the Israelites to the Sefira of Da'at. The lower world is the aspect of Malchut and the six Sefirot of Zeir Anpin. They represent the process and the outcome. We use the process that is Zeir Anpin to elevate ourselves to the upper world.

The upper world is the three Sefirot of Chokmah, Binah and Da'at. Da'at serves like a bridge between the two worlds and allows the flow of the life force from the upper to the lower.

With the revelation of the Torah and Moses' ascend to the Mountain, the bridge that is Da'at was established and intended to be permanent upon receiving the Torah by the people.

The sin happened before the Torah was brought down to the people and the bridge shattered to pieces.

When Moses assembled the people back to him he connected them back to Da'at through him but it was not the permanent bridge that could've brought continuous life force and immortality to the world.

Rabbi Shimon wrote the 70 Tikunei Zohar to correct and 'gather' all the Israelite souls under the Light. Moses gave a spark of his soul to assist Rabbi Shimon because it is also part of his final correction. Elijah who is Pinchas opened the Tikunei Zohar and helped in the revelation of many secrets because he is the eternal priest of the Israelites and the channel of immortality to the world.

The Zohar is the aspect of Da'at that gives us a connection to the life force of the upper world. It helps us correct all the sins from Adam and Eve, the Golden Calf, the 10 spies and our personal ones.

Only with Zohar study that gives us a connection to Rabbi Shimon, Moses and Elijah we can connect to Da'at and maintain a flow of light and life force into our lives and the world.

Rabbi Nissim Peretz זצ"ל of blessed memory reveals that Jacob did similar action when he called his children to bless them and tell them their future.

Genesis 49:1

”וַיִּקְרָא יַעֲקֹב, אֶל-בָּנָיו; וַיֹּאמֶר, הֲאִסְפוּ וְאֶגִּידָה לָכֶם, אֵת אֲשֶׁר-יִקְרָא אֲתֶכֶם, בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים”

” And Jacob called unto his sons, and said: ‘Gather yourselves together, that I may tell you that which shall befall you in the end of days’”

The Daily Zohar provides a 'gathering' place for all people to connect to the Zohar in unity. We don't care if you are from this or that kabbalah organization. If you appreciate the Zohar you have the best connection to it in unity. Each one sees the same Zohar text, listens and reads the same study.

It is a powerful connection to Da'at when you know that you and many others do the same thing every day.

The Study of Tikunei Zohar begins with DailyZohar #1. The Daily Zohar is the only and biggest study of Tikunei Zohar in English with many commentaries translated to Spanish, Portuguese and other languages.

The study of Zohar Pinchas begins with Daily Zohar #1070

12. תָּא וְזוּי, בְּד' תְּקוּפֵין דְּשֵׁתָא, קָלָא אֲתֵער, בְּד' 12. בֹּא וְרֵא, בְּאַרְבַּע תְּקוּפֹת בִּשְׁנָה
סִטְרִין דְּעֵלְמָא, בְּהֵוֹא קָלָא אֲתֵעְרוּתָא דְּסִטְרָא מִתְעוּר קוֹל בְּאַרְבַּעַת צַדִּי הָעוֹלָם, בְּאוֹתוֹ
קוֹל שֶׁהִתְעוּרָוּת הַצַּד הָאֲחֵר מִתְעוּר בּוֹ,

ואותה התעוררות הצד האחר נכנסת בין קול לקול, ונחשך האור בקול שלמטה. משום שלא הגיע האור של הקול שלמטה לקול שלמטה, אז מקדימה אותה התעוררות, ונכנס בין זה לזה הנחש שמפתה את האשה ונוטל אור, ואותו קול הוא קול מלחמה, קול רעה, וזהו ברעה.

אזרח אתער ביה. והוא אתעוררת הסטרא אזרח עאל בין קלא לקלא, ואתושה נהורא בקלא דלתתא. בגין דלא מטא נהורא דקלא דלעילא, לקלא דלתתא, כדן אקדים ההוא אתעוררתא, ועאל בין דא לדא נושה דמפתי לאתתא, ונטיל נהורא. והוא קלא, הוא קול מלחמה, קול רעה. ודא איהו ברעה.

Come and see, four times a year a voice awakened in the four corners of the World. The same voice of awakening wakes up the other side and the other side gets between the voices. And the light is darkened by the voice below. Because the light of the voice from above did not come to the voice below. Then an awakening is preceded and entered between the Snake that tempts the woman and taking light and that voice is the sound of war, negative sound, and that's ברעה 'at worse' (Exodus 32:17).

13. ועל דא שמע יהושע ולא משה, משום שנטלה אותה רעה את אור הלבנה שאחז בה יהושע, ומשה שהיה אחז בשמש לא שמע, וכל האור של ישראל כלם נחשך משום אותה רעה שנדבקה בהם. בין שמחל הקדוש ברוך הוא על חטאיהם, אז ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים וגו', שהרי אותו ערב רב העבר מהם.

13. ועל דא שמע יהושע ולא משה, בגין דנטיל ההוא רעה נהורא דסיהרא דהוה אזויר בה יהושע. ומשה דהוה אזויר בשמשא, לא שמע. וישראל כללו אתושה נהורא דילהון, בגין ההוא רעה דאתדבקה בהו. כיון דמוזל קודשא בריך הוא זוויהוון, כדן ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים וגו', דהא ההוא ערב רב אתעבר מניהו.

And that what Joshua heard and not Moses because ברעה 'at worse' took the light of the moon that Joshua held. Moses that was holding the light of the sun couldn't hear. And the light of all Israelites darkened because of the 'worse' that stuck to them. Since God condoned their sins, then Moses gathered all the congregation of the children of Israel and said unto them, These are the words, etc., for the Erev Rav removed from them.

Please share your understanding from this section and from previous studies of Vayakhel.

Ask questions and start discussions on any spiritual subject.

The Daily Zohar is open for all.

14. רבי אלעזר ורבי יוסי הוו יושבים לילה אחד ומתעסקים בתורה טרם שנטילק הלילה. בין כך קרא הגבר. ברכו ברכה. (אמר לו רבי אלעזר, קעת הוא הזמן שהקדוש ברוך הוא נכנס בגן עדן להשתעשע עם הצדיקים. אמר לו רבי יוסי, למה משתעשע הקדוש ברוך הוא) בכה רבי אלעזר ואמר, בא וראה, עד

14. רבי אלעזר ורבי יוסי הוו יתבי ליליא וזו, וקא מתעסקי באורייתא, עד לא אתפליג ליליא. אדהכי קרא גברא, ברכיכו ברכתא, (אמר ליה רבי אלעזר, השתא הוא זמנא דקודשא בריך הוא עאלבגנתא דעדן לאשתעשע עם צדיקאי, אמר ליה רבי יוסי, אמאי משתעשע קודשא בהך הוא) בכה רבי אלעזר ואמר,

כאן זענען דער קדוש ברוך הוא שלש מאות ותשעים וקיעים ובהם ובהם, ובכה על חרבן בית המקדש, והוריד שתי דמעות לתוך הים הגדול ונזכר בבניו מתוך בכיה.

תא וזוי, עד השתא קודשא בריך הוא אודענע, תלת מאה ותשעים וקיעים, ובטש בהו, ובכה על זרבבן בי מקדשא, ואוריד תרין (י"ט ע"ב) דמעין לגו ימא רבא, ואדכר לבנוהי בגו בכיה.

15. משום שהלילה נחלק לשלשה צדדים בשנים עשרה שעות שהיו רשומים בו, ואם נוספות שעות הלילה, אותן שעות שנוספו הן של היום, ולא נחשבות מהלילה, פרט לשנים עשרה שעות שלו. ואותן שנים עשרה נחלקות לשלשה צדדים, ושלשה מחנות של מלאכים קדושים נחלקו (התמנו) באותם שלשה צדדים.

15. בגין דלתלת סטרין אתפלג ליליא, בתריסר שעתה דהו רשיבין ביה, ואי אתוספן שעתה בליליא, אינן שעתה דמתוספאן, דיממא אינן, ולא אתושבו בליליא, בר תריסר דאינן דילה. ואינן תריסר, אתפלגו לתלת סטרין, (זהר רות כ"ו ע"א) ותלת משרין דמלאכין קדישין, אתפלגו (ס"א אתמנו) באינן תלת סטרין.

16. מחנה ראשון ממנה בארבע שעות ראשונות של ראשית הלילה לשבב את אדונם. ומה הם אומרים? (תהלים כד) לה' הארץ ומלאכה וגו', כי הוא על ימים יסדה וגו', מי יעלה בהר ה' וגו', נקי כפים ובר לבב וגו'. מה הטעם של זה? משום שבאשר הלילה פורש בנפיו על העולם, אז כל בני העולם טועמים טעם המות ויוצאת נשמתם לעלות למעלה, ואותם מלאכים עומדים ואומרים, מי יעלה בהר ה'. הר ה' – זה הר הבית. מקום קדשו – זה עזרת ישראל. כמו שלמעלה, כך גם למטה.

16. משריין קדמא, אתממא בד' שעתה קמייטא, דשירותא דליליא, לשבבא למאריהון, ומה קאמרי. (תהלים כד) ליי הארץ ומלאכה וגו', כי הוא על ימים יסדה וגו', מי יעלה בהר ה' וגו', נקי כפים ובר לבב וגו'. מאי טעמא דא. בגין דכד ליליא פריש גרפוי על עלמא, כדין, כל בני עלמא טעמין טעמא דמותא, ונפקי נשמתיהו לסלקא לעילא, ואינן מלאכין קיימין וקא אמרי, מי יעלה בהר ה'. הר ה' – זה הר הבית. מקום קדשו, דא עזרת ישראל. כגוונא דלעילא, הכי נמי לתתא.

Together with my wife, I am helping my daughter (Miriam, 11) with a big school project. She needs to research the subject of recycling and make a presentation. While printing, cutting, gluing the information she prepared I thought about the daily Zohar and that I won't have time to write commentary today. It came to my mind to ask you to 'recycle' previous commentaries and study them again. But the fact is that there is no recycling when dealing with Light because the more we 'use' it the greater it becomes. When we share it, it actually grows. On a material level, there is a process and waste that can not be recycled, except for a few materials like glass, etc.

If we share 'light' with two people and each of them shares with the other two then from one source we can spread and potentially reach an unlimited number of people.

Take a pencil and a notebook, a smartphone, a computer or anything that you can communicate with others and share wisdom or two that you have learned on the Daily Zohar or from any other teacher.

You can make the world a better place for YOURSELF because as you spread more light the world around you becomes brighter.

I am so busy with my day job, family and new DZ projects and am not able to write every day. You will still get a Zohar section with recording every day to keep the promise of the website of delivering DAILY ZOHAR.

I use the word 'Recycle' in the title but not a reference to reduce waste and reuse to save the environment but with the meaning of RE-Cycle. It is about keeping the renewal process of cycling the light in our lives and in that of others. We should study and share the wisdom of the Zohar so we can receive the light back to us many times fold.

Love to all

17. בגין דבכל רקיעא ורקיעא, כמה מומין, וכמה סרכין קיימין תמן. וכד נשמתינ נפקין, בעאן לסלקא לעילא, ואי לא זכין אינן דזיין לון לבר, ואזלין ושאטין בעלמא, ונטלין לון כמה זובילי טהירין, ואודעין לון מלין כדיבן, ולומנין מלין דקשיוט, ממה דאיתי לומן (רנ"ב ע"ב) קריב, כמה דאוקמוה.

17. משום שבכל רקיע ורקיע כמה מומין וכמה שרים עומדים שם, וכשהנשמות יוצאות, רוצות לעלות למעלה, ואם אינן זוכות דוחים אותן החוצה, והולכות ומשוטטות בעולם, ולוקחים אותן כמה קבוצות של רוחות ומודיעים להם דברים בויבם, ולפעמים דברי אמת ממה שעתיד לבא בזמן הקרוב, כמו שבארוה.

18. ואינן נשמתינ דצדיקייא, אזלין ושאטין לעילא, ופתוזין לון פתוזין, וסלקין לון לזו ההוא אתר דאקרי הר יי, כגוונא דרזא דהר הבית לתתא. ומתמן עאלין לזו ההוא אתר דאקרי מקום קדש. דתמן אתוזיין כל נשמתינ לקמי מאריהון. כגוונא דא ההוא אתר, דאתוזין ישראל קמי קודשא בריך הוא, אתר דאקרי עזרת ישראל. בשעתא דנשמתינ קיימין תמן, כדן זודה דמאריהון, לאתתקנא בהו אתר, דאקרי קדש (רנ"ח ע"ב) הקדשים. ותמן רשימין כל עובדיהון וזיון דלהון.

18. ואותן נשמות הצדיקים הולכות ומשוטטות למעלה, ופותחים להם פתחים, ומעלים אותן לתוך אותו מקום שנקרא הר ה', כמו הסוד של הר הבית למטה, ומשם נכנסים לתוך אותו מקום שנקרא מקום קדש, ששם נראות כל הנשמות לפני אדונם. כמו בן אותו מקום שנראו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, המקום שנקרא עזרת ישראל. בשעה שהנשמות עומדות שם, אזי שמחת רבונם היא, לתקן בהם המקום שנקרא קדש הקדשים, ושם רושמים את כל מעשיהם וזכויותיהם.

19. משריית תניינא, אתמנא בארבע שיעתי אזורין, ולא אמרי שירתא, בר תרי שיעתי, עד דאתפלג ליליא, ועאל קודשא בריך הוא בגגתא דערן.

19. מחנה שני ממנה בארבע שעות אחרות, ואינם אומרים שירה, פרט לשעות, עד שנחלק הלילה ונכנס הקדוש ברוך הוא לגן עדן.

When we go into a sleep state, the soul ascends through different levels. Each level has appointed police that acceptS or rejectS the souls that wish to go through. If they have the merit, they are allowed to pass and if not, they roam the lower levels. They

fall under the control of many spirits that feed them lies and little truth about their future.

The souls of the righteous can ascend to higher levels, up to a place that is called 'the mountain of YHVH'. Their souls come in front of the Holy One Blessed be He. The Zohar explains that it is like being in the Holy of Holies in the Holy Temple on the Temple Mount in Jerusalem.

When we sleep, the soul ascends and receives the energy of life. Even if a person has the best rest, best healthy food and drink he can not survive without good sleep. When the soul's life energy is drained, the heart or other main body function stops so the soul could leave the body.

There are many negative effects of lack of sleep and I recommend each one of you to make research on the Internet.

To achieve good sleep we need good preparation, even if we have just a short time to sleep. We should follow a few important steps to enhance the quality of our sleep and gain the most of it.

- o We should be physically clean to make sure no impure energy attached to us.
- o Relax the body lying in bed with breathing techniques and muscle relaxation from head to toe. The soul level of Nefesh is in the blood and we should regulate the circulation so the soul can leave in a peaceful state.
- o Spiritual cleansing is needed by confessing to all that we did wrong during the day and make plans to correct them.

There's a special prayer on the bed before sleep but if you want the basics then

- o Scan few Zohar paragraphs (See note below on how to get a link to the UnityZohar on your smartphone)
- o Recite the Ana B'Koach and the Shema Israel. These two prayers should be known by heart so it can be done in bed in a dark room. They have the power to break any resistance on lower levels and let our souls ascend higher.
- o The room you sleep in should be as dark as possible. Outside light can disturb the soul even if the eyelids are closed. If you are afraid of the dark, stop the feeling of fear and turn off the light anyway. Good sleep will help you overcome such fears.

When following these basics, the soul can leave the relaxed body without stress and achieve higher levels. Even if you 'lose' 15 minutes of sleep for this preparation, the outcome will be a much better sleep with strong energy of life, good health, and dreams that have more truth than lies.

-

20. ואלֵלֶּיךָ אֵינֶנּוּ אֲבֵלֵי צִיּוֹן, וְאֵינֶנּוּ דֹבְכֵי עַל זִרְבָּן בִּי מִקִּדְשָׁא. וּבְשִׁירֵיהֶם דְּאַרְבַּע שָׁעֵתִי אֲמַצְעִין, פְּתוּזֵי וְאַמְרֵי, (תהלים קלז) עַל נְהָרוֹת בָּבֶל שָׁם יִשְׁכְּנוּ גַם בְּכִינוּ וְגו', וְאֵלֶּיךָ אֵינֶנּוּ דֹבְכֵי עַל נְהָרוֹת בָּבֶל, עֲמִהוּן דְּיִשְׂרָאֵל, (דף קצ"ו ע"א) מִמִּשְׁמַע דְּכֶתִיב גַּם בְּכִינוּ. וּמִנְלָן דְּבָכֵי תַמָּן. דְּכֶתִיב, (ישעיה לג) הֵן אֲרָאֲכֶם צָעְקוֹ זוּזָה. מִהוּ זוּזָה. דָּא בָּבֶל, בְּגִין דְּכִלְהוּ אוֹזְפוּהָ לְשִׁכְנָה עַד בָּבֶל. וְתַמָּן בָּכֵי עֲמִהוּן דְּיִשְׂרָאֵל. וְעַל דָּא פְתוּזֵי בְהָאֵי, וּמִסִּיבֵי זְכוּר יִי לְבָנֵי אָדָם וְגו'.

21. כְּדִין אֲתַעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּדִרְגָּוִי, וּבְטִשׁ בְּרִקִּיעִין כְּדָאמְרֵן, וְאִדְעָזְעוּ תְּרִיסַר אֲלָפֵי עֲלָמִין, וְגַעֲי וּבָכִי, דְּכֶתִיב, (ירמיה כה) יִי מִמָּרוֹם יִשְׁאֲגֵנִי וּמִמְעוֹן קִדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ שְׁאֲגֵנִי עַל גִּוְהוֹ, וְאִדְכַּר לִין לְיִשְׂרָאֵל, וְאִזְזִית תְּרִין דְּמִעִין לָגוּ יָמָא רַבָּא. וּכְדִין אֲתַעַר שְׁלֵהוּבִיתָא זֹד דְּבִסְטָר צָפוֹן, וּבְטִשׁ רוּזָא זֹד דְּבִסְטָר צָפוֹן בְּהֵהוּא שְׁלֵהוּבִיתָא, וְאִלָּא וְשִׁאֲטָא בְּעִלְמָא, וְהֵהִיא שְׁעֵתָא אֲתַפְלֹג לִילֵיא, וְשְׁלֵהוּבִיתָא אִלָּא וּבְטִשׁ בְּגִדְפוּי דְּתִרְגֻּלָּא, וְקִאֲרִי, כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל בְּגִזְתָּא דְּעֵדֶן.

Recommended reading <https://dailyzohar.com/daily-zohar-1712/>

Psalms 137:1

“עַל נְהָרוֹת, בָּבֶל—שָׁם יִשְׁכְּנוּ, גַּם-בְּכִינוּ: בְּזִכְרֵנוּ, אֶת-צִיּוֹן”

“By the rivers of Babylon, there we sat down, and wept when we remembered Zion.”

The mourners of Zion weep over the destruction of the Holy Temple and the exile of the Shechinah.

Zion is the Yessod of Malchut it is the spiritual point that connects the Light to the Holy Temple in Jerusalem. With the destruction, we lost the connection to Zion. The Shechina lost its proper dwelling place and the ability to create a continuous flow of light to the world.

Lamentation 5:18

“על הר-ציון ששמים, שועלים הלכו-בו”

“for Mount Zion which lies desolate; jackals prowl over it.”

The ‘Mountain of Zion’ is where the Holy Temple existed. After the exile it became desolated and a place where negativity can freely roam.

The righteous people wake up after midnight when the light of Chassadim begins to reveal in the world and they mourn the exile of the Shechina. When they start reciting Psalms 137, the Holy One Blessed be He is awakened, roars and cries as it is said in Jeremiah 25:30

“יהוה ממרום ישאג וממעון קדשו יתן קולו”

“YHVH will roar from on high And utter His voice from His holy habitation;”

The Holy One Blessed be He then remembers that the Israelites are in exile and shed two tears to the ‘large sea’, which is Binah, and the light of Chassadim spreads down. At that time the rooster crows and God enters the Garden of Eden to be with the righteous souls. They provide the support that we need when we are in exile.

22. וקודשא בריך הוא לית ליה זיוזא עד דעאל לגנתא דערין לאשתעשעא בנשמתהון דצדיקייא. וסימן (אסתר ז) כי נמכרנו אני ועמי וגו'. ויאמר המלך מי הוא זה וגו', והמלך קם בחמתו מבישתה היין אל גנת הביתן וגו'.

23. בשעתא דקודשא בריך הוא עאל לגנתא דערין, כדין כל אינון איכלין דגנתא, וכל אינון נשמתין דצדיקייא, פתוזי ואמרי, (תהלים כד) שאו שערים ראשיכם וגו'. מי זה מלך הכבוד וגו'. שאו שערים ראשיכם וגו'. ובשעתא דנשמתהון דצדיקייא די בארעא אהדרו לגופייהו, כדין אתקיפו בהו כל אינון מלאכין, ואמרי (תהילים קלד) הנה ברכו את יי' כל עבדי יי' כל עבדי יי'. ואוליפנא דדא משרייא תליתאה קא אמרי דא, בארבע שעתא בתרייתא.

24. וקאמרי שירתא, עד דסליק נהורא דצפרא, דכדין משבזון למריהון כל אינון ככביא ומזלי, וכל אינון מלאכין עלאין, די שלטניהון בימבא, כלהו משבזון למאריהון, ואמרי שירתא. הדא הוא דכתיב, (איוב לח) ברוך יווד ככבי בקר ויריעו כל בני אלהים.

When the Holy One Blessed be He enters the Garden of Eden to be with the souls of the righteous people, open and say, (Psalms 24:7)

שָׂאוּ שְׁעָרִים, רָאשֵׁיכֶם, וְהִנָּשְׂאוּ, פִּתְחֵי עוֹלָם;
 "וַיָּבֹאוּ, מַלְאָךְ הַכְּבוֹד"

"Lift up your heads, O gates! And be lifted up, O doors of the world, that the King of glory may come in."

The angels then add (Psalms 134:1)

–הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת-יְהוָה, כָּל-עַבְדֵי יְהוָה
 "הַעֲמִידִים בְּבֵית-יְהוָה, בַּלַּיְלָה"

"Behold, bless YHVH, all servants of YHVH, Who serve by night in the house of YHVH!"

When the new day breaks in, everyone in the heavens sing (Job 38:7)

"בֶּרֶן-יַחַד, כּוֹכְבֵי בֹקֶר; וַיִּרְעוּ, כָּל-בְּנֵי אֱלֹהִים"

"when the morning stars sang together and all the sons of God shouted for joy?"

The night begins with the aspect of the Left, when the negative side has control, then the righteous awaken after midnight with the Chassadim of the Right and God comes to be with them. When the morning light appears, everything gets together and in balance and we have the aspect of the Central column.

25. בְּשַׁעֲתָא דְשִׁמּוּשָׁא נְפִיק, בְּיָמָמָא, יִשְׂרָאֵל זָטִיל
 שִׁירְתָּא לְתַתָּא, וְשִׁמּוּשָׁא לְעֵילָא, דְּכַתִּיב, (תהלים
 עב) יִירָאוּךְ עִם שְׁמִי. בְּשַׁעֲתָא דְזָטִיל שִׁמּוּשָׁא
 בְּגִלְגָּלוּי, פָּתוּז קָל זַעֲיֻמוּתָא, וְאָמַר שִׁירְתָּא. וּבִמְאִי
 שִׁירְתָּא קְאָמְרִי. (תהלים קה) הוֹדוּ לַיהוָה כִּי קָרָאוּ בְּשִׁבּוּ
 וְגו'. (תהלים קה) שִׁירוּ לוֹ וְאָמְרוּ לוֹ וְגו'. וְיִשְׂרָאֵל מִשִּׁבּוּזָן
 לְקוֹדֶשֶׁת בְּרִיךְ הוּא בְּיָמָמָא, עִם שְׁמִי. הֵדָּא הוּא
 דְּכַתִּיב יִירָאוּךְ עִם שְׁמִי, וְאָף עַל זָב דְּהָא אוֹקִימָנָא
 לְהָאִי קָרָא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אֲלֻמָּלָא דְבְּנֵי עֲלָמָא
 אֲטִימִין לְבָא וְסִתִּימִין עֵינֵין לָא יִכְלִין לְבִיחָם מִקָּל
 זַעֲיֻמוּתָא דְגִלְגָּלָא דְשִׁמּוּשָׁא, כַּד זָטִיל (וּנְפִיק) וּבִשְׁבּוּז
 קָמִי קוֹדֶשֶׁת בְּרִיךְ הוּא.

26. אֲדִהֲכִי דְאַתְעֶסְקוּ בְּאוֹרֵייתָא, זָהָר יָמָמָא. קָבוּ
 וְאֵתוּ לְקָמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, כִּינִן דְּזֻמָּא לֹון, אָמַר רַבִּי
 שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּרִי, אֲנִת וְזֻבְרִיָּא אֲסִתִּימוּ זָרְבִיכּוּ
 אֲלִין תִּלְת יוֹמִין, דְּלָא תִפְקִין לְבָר בְּגִין דְּמִלְאָה הַמּוֹת
 אֲשִׁתְּכוּז בְּמִתָּא, וְאִית לִיה רִשּׁוּ לֹוזְבִּלָא, וְכִינִן
 דְּאֲתִיָּהִיב לִיה רִשּׁוּ לֹוזְבִּלָא, יְכִיל לֹוזְבִּלָא, לְכָל מֵאן
 דְּאַתְתּוּזִי קָמִיָּה.

26. בֵּינָתִים שֶׁהִתְעַסְקוּ בַּתּוֹרָה, הָאִיר הַיּוֹם.
 קָמוּ וְהִלְכוּ לִפְנֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן. כִּינִן שְׂרָאָה
 אוֹתָם, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּנִי, אֵתָה
 וְהַחֲבָרִים, הִסְתִּירוּ עֲצָמְכֶם שְׁלֹשֶׁת הַיָּמִים
 הָלָלוּ שְׁלֹא תֵצֵאוּ חוּצָה, כִּי מִלְאָךְ הַמּוֹת
 נִמְצָא בְּעִיר, וַיֵּשׁ לוֹ רִשּׁוֹת לְהַשְׁחִית, וְכִינִן
 שְׁנִתְּנָה לוֹ רִשּׁוֹת לְהַשְׁחִית, יְכִיל לְהַשְׁחִית
 אֵת כָּל מִי שֶׁנִּרְאָה לִפְנָיו.

27. וְתוֹ דְּבֵר נְשִׁי דְּאַתְּנוּזִי קַמִּיָּה, סְלִיק וְאַסְטִי עָלֶיהָ, וְעוֹד, שְׂאָדָם שְׁנִרְאָה לְפָנָיו, הוּא עוֹלָה וְאַדְכַּר זוּזָבוּי, וּבְעֵי דִינָא מִקְמִי קוֹדֶשׁ אַ בְּרִיךְ הוּא, וְכֹא אֲתַעְדִּי מִתְמָן, עַד דְּאַתְרָן הֵהוּא בַּר נְשִׁי, וְאַתִּיָּהִיב לִיהָ רִשּׁוֹ וְקָטִיל לִיהָ.

27. ועוד, שאדם שנראה לפניו, הוא עולה ומסטין עליו ומזכיר חטאיו, ומבקש דין מלפני הקדוש ברוך הוא, ולא זו משם עד שגדון אותו האדם ונתנת לו רשות והורג אותו.

Psalms 72:5 “וַיֵּרְאוּךָ עַם-שֶׁמֶשׁ”, “they will see you with the sun”

When the sun rises up the children of Israel come with prayers and praises to the ways of God.

Psalms 105:1

“הוֹדוּ לַיהוָה, קְרְאוּ בְּשִׁמּוֹ; הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים, עֲלִילוֹתָיו”

“Oh give thanks to YHVH, call upon His name; Make known His deeds among the peoples.”

The Zohar reveals that if the people of the world were not blind and closed-hearted, they would not be able to stand the sound of the sun in its path, praising God.

The sun provides the energy of Binah that is the life force that nourishes the world. The spiritual energy is high and intense and no one on earth is able to grasp or connect directly to it. Our morning prayers should be within the first three hours of the morning and best if it's done when the first light of the sun appears on the horizon.

In paragraph 26 above we read that Rabbi Shimon gives a warning to his son and his students to hide for three days. He asked them not to go out because the angel of death is in the city with permission to harm anyone on his path.

If a person is seen by him, the angel of death goes up to the Holy One Blessed be He and presents all the sins of that man and waits until he receives a judgment. If he is permitted then he kills that person.

The Zohar teaches us to avoid connecting to any form of negativity. If we see negativity on our path (people fight, accidents on the road, and similar events) it is like facing a form of judgment. The eye connection makes us part of that event. We should avoid looking at such things and pass quickly without giving it attention. If you see people hurting and you can definitely and professionally help then do so with the right consciousness, otherwise, leave the area as soon as possible.

28. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאֱלֹהִים, רּוּבָא דְּעֵלְמָא, כֹּא מִיתָו, עַד כֹּא מְטָא וּבְמִיָּהוּ, בַּר דְּכֹא יָדְעִי לְאַסְתְּמָרָא גְּרַמִּיָּהוּ, דְּהָא בְּשִׁעְתָּא דְּמִיתָא אֶפְקִי לִיהָ מִבֵּיתָהּ לְבִי קִבְרִי, מִלֵּאךְ הַמּוֹת אֲשֵׁתְכּוֹז בִּינִי נְשִׁי, אֲמַאי בִּינִי נְשִׁי. דְּהִכִּי (ר"ז ע"א) הוּא אוֹרוּזוּי, מִיּוּמָא דְּפִתִּי לְזוּזָה, וּבְגִינָה גְּרִים מוֹתָא לְכָל עֵלְמָא. וְעַל דָּא (כד) קָטִיל בַּר נְשִׁי, וְגוֹבְרִי אֲשֵׁתְכּוֹז עִם מִיתָא, עָאֵל בִּינִי נְשִׁי בְּאַרוּזָא.

28. אמר רבי שמעון, האלהים, רובא דעלמא, כא מיתו, עד כא מטא ובמיהו, בר דכא ידעי לאסתמרא גרמייהו, דהא בשעתא דמיתא אפקי ליה מביתה לבי קברי, מלאך המות אשתכוז ביני נשי, אמאי ביני נשי. דהכי (ר"ז ע"א) הוא אורוזוי, מיומא דפיתי לזוזה, ובגינה גרים מותא לכל עלמא. ועל דא (כד) קטיל בר נשי, וגוברי אשתכוז עם מיתא, עאל ביני נשי בארוזא.

29. וַיֵּשׁ לוֹ רְשׁוּת לַהֲרֹג בְּנֵי אָדָם, וּמִסְתַּבֵּל בְּפָנֵיהֶם בַּדֶּרֶךְ שְׁנֵרָאִים לְפָנָיו, מִשְׁעָה שְׁמוּצִיָּאִים אוֹתוֹ מִבֵּיתוֹ לְבֵית הַקְּבֻרוֹת עַד שְׁחוּזִים לְבֵיתָם, וּבְגִלְלָם גֹּרֵם מוֹת לְכַמָּה גְּבָרִים בְּעוֹלָם טָרָם שְׁמַגִּיעַ זְמַנָּם. וְעַל זֶה כְּתוּב, (משלי יג) וַיֵּשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט. מִשּׁוּם שְׁעוּלָה וּמִסְטִין וּמִזְכִּיר חֲטָאֵי הָאָדָם לְפָנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְנִדּוֹן עַל אוֹתָם חֲטָאִים וּמִסְתַּלַּק טָרָם הַגִּיעַ זְמָנוֹ.

29. ואית ליה רשיו, למקטל בני נשא, ואסתכל באנפיהו בארוזא דאתוויאו קמיה, משעתא דמפקי ליה מביתיה לבי קברי, עד דאהדרו לביתיהו ובגליהון גרים מותא לכמה גוברין בעלמא, עד לא מטא זמניהו. ועל דא כתיב, (משלי יג) ויש נספה בלא משפט. בגין דסליק ואסטין, ואדבר זוכוי דבר נש קמי קודשא בריך הוא, ואתדן על אינון זוכין ואסתלק עד לא מטא זמניה.

Continued from DZ 1767

<https://dailyzohar.com/daily-zohar-1767/>

Rabbi Shimon swears that most people die before their time, except those who know how to protect themselves. When people escort the dead person from his home for burial the angel of death uses women to connect to men and inflict judgment on them.

Proverbs 13:23

”וַיֵּשׁ נִסְפָּה, בְּלֹא מִשְׁפָּט.”

“and there are those who perish without justice”

When a man looks into a woman’s eyes the angel of death awaits him, reads his soul and brings all of his iniquities before the Holy One Blessed be He, and judges them without the aspect of mercy. Because of that, that man is taken away before his time.

The Snake made Eve sin and brought mortality to the world. At that moment the Angel of Death established an opening for himself. He visits women once a month during their ‘fruitful’ years and takes the life of the egg and flushes it out of her with judgment, forcing her to go through the pain of losing life because she brought it to the world.

Women may not be a reincarnation of Eve but because she was the mother of all living, the correction process was embedded in all women’s DNA until the Final Redemption when women can bring new life with the joy of revealing new Light in a world that is already full of Light.

Men can protect themselves from early death by cleansing themselves on all levels so the angel of death won’t consider them as ‘prospects’. When around women, especially in a negative situation, don’t look into their eyes. Some of them may be in their monthly period and have a stronger presence of the aspect of death.

30. ומה תקנתו? בשעה שנוטלים את המת לבית הקברות, יחזיר אדם פניו ויעזב את הנשים אחר כתפיו. ואם הן מקדימות, ילך לאחור, כדי שלא יתראה עמהן פנים בפנים. ואחר שחוזרים מבית הקברות, לא יחזיר

30. מאי תקנתיה. בשעתא דנטלי מיתא לבי קברי, יהדר בר נש (דף קצ"ו ע"ב) אנפוי וישבוק לנשי בתר כתפוי. ואי אינון מקדמי, יהר לאחורא, בגין דלא יתווי עמהון אנפין באנפין. ולבתר דמהדרי מבי קברי, לא

באותה דרך שעומדות הנשים ולא יסתכל בהן כלל, אלא יסטה לדרך אחרת. ומשום שבני אדם לא יודעים ולא מתבוננים בזה, רב העולם נדונים בדין ומסתלקים טרם הגיע זמנם.

יהדר בזהווא ארווא דנשי קיימן, ולא יסתכל בהו כלל, אלא יסטי בארווא אורא. ובגין דבני נשא לא ידעי, ולא מסתכלן דא רובא דעלמא, אתדנו בדינא, ואסתלקו עד לא מטא זמניהו.

31. אמר רבי אלעזר, אם כך, טוב לו לאדם שלא ילוח את המת. אמר לו, לא, שהרי אדם שנשטר כמו זה, ראוי לאריכות ימים, וכל שכן לעולם הבא.

31. אמר רבי אלעזר, אי הכי, טוב ליה לבר נש דלא יוויף למיתא. אמר ליה לא. דהא בר נש דאסתמר כהאי גוונא, אתווי לארכא דיומין, וכל שכן לעלמא דאתי.

32. בא וראה, לא לחנם תקנו הראשונים שופר למשך מת מהבית לבית הקברות. ואם תאמר שעל המת וכבודו לבד זה – לא! אלא כדי להגן על החיים שלא ישלט עליהם מלאך המות להסטין למעלה וישמרו ממנו.

32. תא וזוי, לאו למגנא אתקיננו קדמאי שופר, לאמשכא מיתא מן ביתא לבי קברי. אי תימא דעל מיתא ויקרא דיליה לזוד איהו. לא, אלא, בגין לאגנא על זזיא, דלא ישלוט עליהו מלאך המות, לאסטאה לעילא ויסתמרון מניה.

Rabbi Elazar challenges his father's teaching and says that if there was a risk of death when people escort the dead then why doing it at all. Rabbi Shimon answered that a person who protected himself from the angel of death while escorting the dead earned merits for long life and the world to come.

The Zohar teaches that in earlier times they used to blow the Shofar when taking the dead from his home to the cemetery. It wasn't just for the honor of the dead but also to protect the living from the Angel of Death.

The sages teach us that escorting the dead on his last trip is a great mitzvah. It is rewarded in this world and the world to come. We support and respect the soul in any way we can because the heavens are opened to receive the soul and we can connect to that opening, not the death aspect that is below. This is true even when old remains of a dead are brought from another place.

When we hear about the death of a person we say "Baruch Dayan Emet", which means, "Blessed the judge in truth". We recognize that death is a judgment and God always judges in truth.

Death is a process of returning the soul back to its creator and to true life. The soul is released from the prison and limitation of the body. For a corrected soul, death is a blessing and a reward for finishing the hard work.

When we escort the dead we honor the soul and show appreciation to the process of correction that benefits us.

It is as important to honor guests and escort them on their way out of our home.

33. פתח ואמר, (במדבר י') וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצר אתכם וגו'. ודיקנו על הצר, זה מלאך המות, הצורר

33. פתח ואמר, (במדבר י') וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצורר אתכם וגו', ודייקנא על הצר, דא מלאך המות. הצורר אתכם תדיר, וקטיל לבני

אתכם תמיד והורג בני אדם, (ומציק לסיים) ורועה להרג אחרים. מהי תקנתו? והרעתם. אם בראש השנה, שהוא יום הדין למעלה, מלאך המות הזה יורד למטה כדי להשגיח על מעשי בני האדם ולעלות למעלה להסגין עליהם. וישראל שיוצאים שחרי מלאך המות יורד מטה ועולה למעלה כדי להיות קטגור עליהם, מקדמים בשופר ליבב עליו שלא יוכל להם, ולהגן עליהם.

34. וכל שבין בשעה שעושה דין והורג בני אדם ונמצא למטה, וכל שבין בשעה שהולכים לבית הקברות וחוזרים מבית הקברות, שהרי בשעה שנשים נוטלות רגליהן עם המת, הוא יורד ונמצא לפניו, שבתוב (משלי ה) רגליה ירדות מות. ירדות לאן? לאותו מקום שנקרא מות. ועל זה חזק גרמה מות לכל העולם, הרחמן יצילנו.

Numbers 10:9

וכי-תבאו מלחמה בארצכם, על-הצר הצר אתכם-והרעתם, בחצצרת; ונזכרתם, לפני יהוה אלהיכם, ונושעתם, מאיביכם.”

“When you go to war in your land against the adversary who attacks you, then you shall sound an alarm with the trumpets, that you may be remembered before the LORD your God, and be saved from your enemies.”

The Zohar brings this verse and explains that the ‘adversary’ is the angel of death and ‘who attacks you’ is his mission to find reasons to kill us. The verse gives us the protection and suggests to use the Shofar to break his power.

We do that on Rosh Hashanah when the angel of death comes down to read people’s actions and bring them up for prosecution in front of the higher judge. The Shofar is a great spiritual tool that helps us against the prosecutor.

Proverbs 5:5

”רגליה, ירדות מות; שאול, צעדיה יתמכו.”

“Her feet go down to death, Her steps take hold of Sheol.”

When women escort the dead, their legs walk with the angel of death and that is also time to sound the Shofar and break his hold.

More on the power of the Shofar here: <https://dailyzohar.com/here-is-your-personal-shofar-blower-for-rosh-hashanah/>

35. בא וראה, כתוב (שם ל) בן דרף אשה מנאפת וגו'. והרי בארנו. אבל בן דרף אשה מנאפת – זה מלאך המות, וכך הוא, וכך נקרא. אכלה ומחתה פיה – שורפת את

נשא, (ואעיקר לון לחיי) ובעי לקטלא אוורנין. מאי תקנתיה. והרעותם. אם בראש השנה, שהוא יומא דינא לעילא, האי מלאך המות נזיית לתתא, בגין לאשגזא בעובדין דבני נשא, ולסלקא לעילא לאסטאח לון. וישראל דינעי דהא מלאך המות נזיית לתתא וסליק לעילא, בגין למהוי קטיגורא עליהו. מקדמי בשופר ליבבא עליה, דלא יכיל לון ולאגזא עליהו.

34. וכל שבין בשעתא דעביר דינא וקטיל בגי נשא, ואשתכחז לתתא. וכל שבין בשעתא דאזלי לבי קברי, ואהדרו מבי קברי, דהא בשעתא דנשי נטלי רגליהו עם מיתא, איהו נזיית ואשתכחז קבייהו, דכתיב, (משלי ה) רגליה ירדות מות, ירדות למאן. למהוא אתר דאקרי מות. ועל דא זוה גרמות מותא לכל עלמא, רוזמנא לשזבינן.

35. תא וזוי, כתיב (משלי ל) בן דרף אשה מנאפת וגו'. והא אוקימנא. אבל בן דרף אשה מנאפת, דא הוא מלאך המות, והכי הוא, והכי אקרי. אכלה ומזוזתה

העולם בשלהבותיה והורגת בני אדם טרם שהגיע זמנם. ואמרה לא פעלתי אול, שהרי דין צריך עליהם, ונמצאו בחטאים, ובדין אמת הם מתו.

פיה, אוקידת עלמא בשלהובוי, וקטלת בני נשא עד לא מטא זמניהו, ואמרה לא פעלתי און, דהא דינא בעא עליהו, ואשתכחו בזובין, ובדינא קשוט ביתו.

36. בשעה שעשו ישראל את העגל ומתו כל אותם המונים, היה מלאך המות נמצא בין הנשים בתוך מחנה ישראל. בין שהסתכל משה שהרי מלאך המות נמצא בין הנשים ומחנה ישראל ביניהם, מיד כנס את כל הגברים לבדם. זהו שקטוב ויקהל משה את כל עדת בני ישראל. אלו הגברים, שפנס אותם והפרידם לבדם.

36. בשעתא דעבדו ישראל ית עגלא, ומיתו כל אינן אוכלוסין, הוה מלאך המות אשתכחו ביני נשי, בגו משרייתא דישראל. בין דאסתכל משה, דהא מלאך המות אשתכחו ביני נשי, ומשרייתא דישראל בינייהו, מיד כניש לכל גוברין לזודייהו, הדא הוא דכתיב ויקהל משה את כל עדת בני ישראל. אלן גוברין, דכניש לון ואפריש לון לזודייהו.

Proverbs 30:20

כן, דרך אשה – מנאפת

“אכלה, ומחתה פיה; ואמרה, לא-פעלתי און

“This is the way of an adulterous woman: She eats and wipes her mouth, And says, “I have done no wrong.”

The ‘adulterous woman’ is the angel of death who tempt us with not-earned pleasures of this world. He claims that he has done nothing wrong because it was us who failed to resist the temptation. The judgment of us is just because it’s our actions that brought the ‘death’ aspect upon us.

When the nation fell with the sin of the Golden Calf that we read about it in the previous portion of Ki Tisa, the angel of death came among the people. When Moses saw that he called all the people.

Exodus 35:1

“ויקהל משה, את-כל-עדת בני ישראל-ויאמר אליהם: אלה, הדברים, אשר-צוה יהוה, לעשות אתם.”

“Then Moses assembled all the congregation of the sons of Israel, and said to them, “These are the things that the LORD has commanded you to do:”

The Zohar reveals that he called all the men to separate them from the women for their protection. He immediately connected them to the holiness of Shabbat and asked them to give a donation for the building of the Holy Tabernacle.

We learn here that if we failed, we should not cry about it and accept the failure but rise up and do the positive things. The first action is to keep a distance from anything that could get us in more ‘trouble’, then connect to the Light and holiness through precepts and acts of giving to channels that reveal Light.

When we lose or fail to achieve success, we experience the aspect of death.

Keeping our connection to the Light helps us to avoid a negative situation with the aspect of death. Those who study Zohar every day have less of such negativity in their lives. They may have challenges in their lives but those are related to their Tikkun process.

Study every day, and divide your tithe into small amounts so you can give every week and reveal Light that pushes away the darkness of the negative side and its messengers of death.

37. ומלאך המות לא היה מתפרש בזו נשיין, עד דאתוקם משכנא, דכתיב ויקם משה את המשכן. ואפילו בשעתא דנשיין היו מיייתין נדבה למשכנא, לא היה מתעדי מבינייהו, עד דזמא משה, ויהב לגוברין עיטא, דלא ייתון בזבורא זודא עמהון, ולא יתנוון אנפין באנפין, אלא לבתר כתפייהו. הדא הוא דכתיב ויבאו האנשים על הנשים (נ"א ויבואו האנשים על הנשים לא כתיב, אלא ויבואו על) ויביאו לא כתיב, אלא ויבאו. לא היו הולכים בדרך אחת, אלא אחר כתפיהן, משום שפלאך המות לא נפרד מביניהן עד שהמשכן הוקם.

38. תא זוזי, לא אשתכוז ביני נשי, פוזות משבע נשים, ולא פוזות מעשר. ובארזא באתגליא, בשבע אשתכוז, ובעי דינא. בעשר, אסטי לקטלא. ובגין דאשתכוז בינייהו בארזא באתגליא, כתיב ויבאו האנשים על הנשים. ואסתמרו כל ההוא יומא כלהו זוברייה, ואשתדלו באורייתא.

After the sin of the Golden Calf, the angel of death was among the women until the Holy Tabernacle was completed. The sin corrupted the Light of immortality that was in potential before the sin. The negativity was so strong that they needed the Light of the Tabernacle to remove the angel of death from their midst. Men and women were walking in separate ways.

The Zohar reveals that when the angel of death comes among seven women, he looks for and asks for judgments and when he is among 10 or more women he has the power to ask for death.

While writing the title of this study, it came to my mind the thought of how this world is busy with the 'Golden Calf'. The big banks, the big corporations, as well as politicians greedy for power use all means to suck the life energy of people, enslaving them to their agendas. They are the sword in the hand of the angel of death. We produce for them so they can sell it back to us at high prices. Families and relationships die because of the lack of money to fulfill their basic needs. People are busy nowadays more than ever just to maintain a normal life, leaving no time for unification with God and Torah studies. It's all about work, a little sleep and works again.

This aspect of death will stay with us and will even get worse until Mashiach comes to burn the 'Golden Calf' and bring about the Third Holy Temple. Only

then the Light will shine in the world forever. I pray for you and everyone to be worthy of living or resurrected at that time.

39. פתחו רבי שמעון ואמר, (בראשית ז) ויאמר יי אל נח בא אתה וכל ביתך אל התבה. הרי בארנו הפסוק, אבל בא וראה, וכי לא יכל הקדוש ברוך הוא לשמר את נח במקום אחד בעולם, שיהיה המבול בכל העולם ולא יהיה באותו מקום, כמו שכתוב בגדעון (שופטים ו) ויהי חרב אל הגזה לבדה, או לשמר אותו בארץ ישראל שכתוב בה (יחזקאל כב) לא גשמה ביום זעם, שלא ירדו עליה מי המבול?

39. פתחו רבי שמעון ואמר, (בראשית ז) ויאמר יי אל נח בא אתה וכל ביתך אל התבה. הרי בארנו הפסוק, אבל בא וראה, וכי לא יכל הקדוש ברוך הוא לשמר את נח במקום אחד בעולם, שיהיה המבול בכל העולם ולא יהיה באותו מקום, כמו שכתוב בגדעון (שופטים ו) ויהי חרב אל הגזה לבדה. או לנטרא ליה בארעא דישראל, דכתיב בה, (יחזקאל כב) לא גשמה ביום זעם, דלא נזותו עלה מי טופנא.

40. אלא, כיון דמוזבלא נזות לעלמא, מאן דלא סגיר גרמיה, ואשתכח קמיה באתגליא, אתנזיב בנפשיה, דאיהו קטיל גרמיה. מנא קן. מלוט, דכתיב, (בראשית יט) המלט על נפשך אל תביט אחריך. מאי טעמא אל תביט אחריך? משום שהמשחית הולך אחר בתפו, ואם מחזיר ראשו ומתבונן בו פנים בפנים, יכול להזיק לו.

40. אלא, כיון דמוזבלא נזות לעלמא, מאן דלא סגיר גרמיה, ואשתכח קמיה באתגליא, אתנזיב בנפשיה, דאיהו קטיל גרמיה. מנא קן. מלוט, דכתיב, (בראשית יט) המלט על נפשך אל תביט אחריך. מאי טעמא אל תביט אחריך. בגין דמוזבלא אזיל בתר כתפוי, ואי אהדר רישיה, ואסתכל ביה אנפין באנפין, יכיל לנזקא ליה.

41. ועל דא כתיב, (בראשית ז) ויסגר יי בעדו. דלא יתנזי קמי מוזבלא, ולא ישלוט עליה מלאך המות. ועד דהוו טבירין, ביתו תליסר גוברין במותא. אמר רבי שמעון, בריך רומנא, דלא אסתכל בדיוקנא מלאך המות.

41. ועל דא כתיב, (בראשית ז) ויסגר יי בעדו. דלא יתנזי קמי מוזבלא, ולא ישלוט עליה מלאך המות. ועד דהוו טבירין, ביתו תליסר גוברין במותא. אמר רבי שמעון, בריך רומנא, דלא אסתכל בדיוקנא מלאך המות.

Genesis 7:1

”ויאמר יהוה לנח, בא-אתה וכל-ביתך אל-התבה”

“Then the LORD said to Noah, “Go into the ark, you and all your household”

Rabbi Shimon quotes this verse and says that God could protect Noah anywhere he wanted and bring the flood onto the rest of the world. There are evidence in the Bible to show that God did things along with this idea. Rabbi Shimon explains that because the angel of death was in the world, Noah needed to be protected in a closed area so there would be no direct connection with him. For that reason, Lot was told not to look back at Sodom and Gomorrah.

Genesis 19:17

”ויהי כהוציאם אתם החוצה, ויאמר המלט על-נפשך-אל-תביט אחריך, ואל-תעמד בכל-הכפר: הרהר”

In the portion of Terumah, we read that Moses asked from ‘everyman’ to raise a donation for the building of the tabernacle.

Exodus 25:2

“דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִקְחוּ-לִי תְרוּמָה: מֵאֵת כָּל-אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, תִּקְחוּ אֶת-תְּרוּמָתִי.”

“Tell the sons of Israel to raise a contribution for Me; from every man whose heart moves him you shall raise My contribution.”

The Erev Rav made the sin of the Golden Calf that drew the angel of death to come to the world. When Moses saw that, he separated the Erev Rav and gathered only the Israelites, asking them to support the building of the Holy Tabernacle.

Exodus 35:5

“וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֶל-כָּל-עֵדֶת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: זֶה הַדָּבָר, אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר-

“קְחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה, לַיהוָה, כָּל נָדִיב לְבוֹ, יָבִיֵּאֶה אֶת תְּרוּמַת יְהוָה: זָהָב וְכֶסֶף, וְנֹחֶשֶׁת”

“Moses spoke to all the congregation of the sons of Israel, saying, “This is the thing which the LORD has commanded, saying,”

“Take from among you a contribution to YHVH; whoever is of a willing heart, let him bring it as YHVH’S contribution: gold, silver, and bronze,”

After the sin of the Golden Calf, Moses pleaded to God to save the Israelites and in Vayakhel he repeated the description of the Tabernacle because it he was addressing on the congregation of Israel.

In Ki Tisa, before the sin, the instruction of the Tabernacle followed by the instruction about sanctifying the Shabbat that makes us holy (Exodus 31:13).

In Vayakhel Moses gathered the people and started by telling them about the importance of Shabbat before asking them to donate for the building of the Tabernacle.

Commentaries explain that the first tabernacle was a gift from God giving the Israelite closer connection to him. The second one was given with mercy because of Moses’s plea. To benefit from the second tabernacle we need to work six days. This work represents the process of spiritual connection from Yessod to Chessed and draws the light of Binah to the seventh, which is Malchut and the aspect of Shabbat. Our lives are a continuous process of work to earn the light of ‘rest’, Shabbat.

Rabbi Shimon was called ‘Shabbat’ because he was continuously connected to Binah. It’s a state of complete affinity with the Light that gave him complete control over the heaven (angels, life force) and earth (corporeal existence).

Many times we receive gifts that we don’t appreciate immediately and later we need to work hard to earn it. To see the gifts in our lives we should have a stronger connection to Shabbat. It’s not only the seventh day of the week and the opportunity to connect to the Torah. The Zohar is also the aspect of Shabbat that reveals the light of the Torah each time we study it.

We are all blessed for having the Zohar in our lives and easy access online to ‘work’ six days and study Zohar to earn the ‘Shabbat’. Appreciate the gifts of Zohar studies to earn its light. Allocate regular times every day to study the Daily Zohar and or any other Zohar sources that teach the Torah from the Zohar. It would be better to have even a regular spot that would serve like a

mini 'tabernacle' for your individual studies and connection. It could be 10 minutes or more as your time allowed but a daily 'work' is very important and beneficial.

44. דְּבַר אֲחֵר מִי עָלָה שָׁמַיִם – זֶה אֱלֹהֵינוּ, שְׁכָנוֹת בּוֹ (מַלְכִּים-ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעֲרָה הַשָּׁמַיִם. וְכִי אֵיךְ יָכֹל אֱלֹהֵינוּ לַעֲלוֹת לַשָּׁמַיִם, וְהָרִי כָּל הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלוּ לְסַבֵּל אֶפְלוֹ גִרְעִין שֶׁל חֲרָדֵל מִגּוֹף הָעוֹלָם הַזֶּה, וְאַתָּה אוֹמֵר וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעֲרָה הַשָּׁמַיִם?

44. דְּבַר אֲחֵר מִי עָלָה שָׁמַיִם, דָּא אֱלֹהֵינוּ, דְּכַתִּיב בֵּיתָא (מַלְכִּים ב ב) וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעֲרָה הַשָּׁמַיִם. וְכִי הֵיךְ יָכֹל אֱלֹהֵינוּ לְסַלְקָא לַשָּׁמַיִם. וְהָא כָּלָהּ שָׁמַיִם, לֹא יִכְלִין לְמַסְבֵּל, אֶפְלוֹ גִרְעִינָא כְּזוֹרְדֵל מִגּוֹפָא דְהָאִי עֲלָמָא, וְאַתָּה אִמְרַת וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעֲרָה הַשָּׁמַיִם.

45. אֵלָּא כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת יט) וַיֵּרֶד ה' עַל הָרִי סִינַי. וְכָתוּב (שִׁם כב) וַיָּבֹא מֹשֶׁה בַּתּוֹךְ הָעֲנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר. וְכִי הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהָיָה בְּהָרִי סִינַי, וְכָתוּב וַיִּמְרָאָה כְּבוֹד ה' כְּאֵשׁ אֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר, אֵיךְ יָכֹל מֹשֶׁה לַעֲלוֹת אֵלָיו? אֵלָּא כְּתוּב בַּמִּשְׁחָה, וַיָּבֹא מֹשֶׁה בַּתּוֹךְ הָעֲנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר. שְׁנַכְנַס לַתּוֹךְ הָעֲנָן כְּמִי שֶׁמִּתְלַבֵּשׁ בְּלִבּוּשׁ, כִּךְ גַּם הִתְלַבֵּשׁ בְּעֲנָן וְנִכְנַס לַתּוֹכוֹ, וּבְעֲנָן נִקְרַב לְאֵשׁ וְיָכֹל לִקְרֹב. אַף כִּךְ אֱלֹהֵינוּ, שְׁכָנוֹת בּוֹ וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעֲרָה הַשָּׁמַיִם, שְׁנַכְנַס בְּאוֹתָהּ סַעֲרָה וְהִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתָהּ סַעֲרָה וַעֲלָה לְמַעְלָה.

45. אֵלָּא כְּמוֹת דְּאֵת אִמְרָא, (שְׁמוֹת יט) וַיֵּרֶד ה' עַל הָרִי סִינַי. וְכַתִּיב (שְׁמוֹת כד) וַיָּבֹא מֹשֶׁה בַּתּוֹךְ הָעֲנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר. וְכִי קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא דְהָהוּא בְּטוֹרָא דְסִינַי, וְכַתִּיב (שְׁמוֹת כד) וַיִּמְרָאָה כְּבוֹד ה' כְּאֵשׁ אוֹכֶלֶת בְּרֹאשׁ הָהָר, אֵיךְ יָכֹל מֹשֶׁה לְסַלְקָא לְגַבִּיּוּתָא. אֵלָּא בְּמִשְׁחָה כְּתִיב, וַיָּבֹא מֹשֶׁה בַּתּוֹךְ הָעֲנָן וַיַּעַל אֶל הָהָר. דְּעָאֵל זֶה עֲנָנָא, כְּמוֹת דְּאִתְלַבֵּשׁ בְּלִבּוּשָׁא. הָכִי זְמוּי אִתְלַבֵּשׁ בְּעֲנָנָא, וְעָאֵל בְּזוּיָא. וּבְעֲנָנָא אִתְקָרִיב לְגַבִּי אִשָּׁא, וְיָכֹל לְמִקְרֹב. אוּף הָכִי אֱלֹהֵינוּ, דְּכַתִּיב וַיַּעַל אֱלֹהֵינוּ בְּסַעֲרָה הַשָּׁמַיִם, דְּעָאֵל בְּהֵיא סַעֲרָה, וְאִתְלַבֵּשׁ בֵּיתָא בְּהֵיא סַעֲרָה, וְסָלִיק לְעֵילָא.

Proverbs 30:4

מִי עָלָה-שָׁמַיִם וַיֵּרֶד, מִי אָסַף-רוּחַ בְּחַפְזוֹ מִי צָרַר-מַיִם בְּשִׁמְלָה מִי, הַקִּים כָּל-אֲפִסֵּי-אָרֶץ: מִה-שָׁמוּ וּמֵה-”שָׁם-בָּנוּ, כִּי תִדְעַ”

“Who has ascended into heaven and descended? Who has gathered the wind in His fists? Who has wrapped the waters in His garment? Who has established all the ends of the earth? What is His name or His son’s name? Surely you know!” The Zohar reveals that the answer to the first question is Moses that was called by God (Exodus 24:1) to come to him.

The answer to the second question is Elijah as we read in

2 Kings 2:11

”וַהֲיָה, הִמָּה הַלְכִים הַלֹּךְ וְדֹבֵר, וְהִנֵּה רֶכֶב-אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ, וַיִּפְרְדּוּ בֵּין שְׁנֵיהֶם; וַיַּעַל, אֱלֹהֵינוּ, בְּסַעֲרָה הַשָּׁמַיִם”
 “As they were going along and talking, behold, there appeared a chariot of fire and horses of fire which separated the two of them. And Elijah went up by a whirlwind to heaven.”

The Zohar asks; how could Elijah go up to heavens when even a tiny mustard seed can not exist in the spiritual realm. The explanation is that Elijah was first got into a cloud that helped him remove his physical body and his soul received a garment of light so he can be among the angels. When he comes back

to this world he is 'dressed' back with a physical body that allows him to reveal himself to people.

Moses used the same 'trick' to go up and meet with God to bring the Torah to the world.

Exodus 24:18

”וַיָּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָנָן, וַיַּעַל אֶל-הָהָר; וַיְהִי מֹשֶׁה, בְּהָר, אַרְבָּעִים יוֹם, וְאַרְבָּעִים לַיְלָה.”

“And Moses entered into the midst of the cloud and he went up to the mountain; and Moses was on the mountain forty days and forty nights.”

If you see a person goes into a cloud and disappears, he's probably, Elijah and or a righteous person who's making 'Kefitzat Haderech', which is a form of teleportation.

46. וְסוּד מִצְאָנוּ בְּסִפְרוֹ שֶׁל אָדָם הָרִאשׁוֹן, שָׁאֵמַר בְּאוֹתָן תּוֹלְדוֹת הָעוֹלָם, שֶׁתְּהִיָּה רוּחַ אַחַת שֶׁתִּרְדַּל לְעוֹלָם לְאַרְץ וְתִתְּלַבֵּשׁ בְּגוּף וְשִׁמּוֹ אֱלִיהוּ, וּבְאוֹתוֹ גּוֹף יִסְתַּלֵּק, וַיִּשְׁלַל מְגוּפוֹ, וַיִּשְׁאָר בְּסִעְרָה, וְגוֹף שֶׁל אֹחַר יִזְדַּמֵּן לוֹ לְהִיּוֹת בְּתוֹךְ הַמַּלְאָכִים. וּבְשִׁירָד, יִתְּלַבֵּשׁ בְּאוֹתוֹ גּוֹף שֶׁיִּשְׁאָר בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וּבְאוֹתוֹ גּוֹף יִתְּרָאָה לְמִטָּה, וּבְגוֹף אַחֵר יִתְּרָאָה לְמַעְלָה. וְזֶהוּ סוּד שֶׁל מִי עָלָה שָׁמַיִם וַיִּרְד. לֹא הָיָה אָדָם שֶׁעָלָה לְשָׁמַיִם רוּחוֹ וַיִּרְד אַחֵר כִּף לְמִטָּה, פָּרַט לְאֱלִיהוּ, שֶׁהוּא עָלָה לְמַעְלָה וַיִּרְד לְמִטָּה.

47. דְּבַר אַחֵר מִי עָלָה שָׁמַיִם – זֶה אֱלִיהוּ. וַיִּרְד – זֶה יוֹנָה, שֶׁהוֹרִיד אוֹתוֹ הַדָּג לְתוֹךְ הַתְּהוֹמוֹת לְעִמְקֵי הַיָּם. יוֹנָה בָּא מִכַּחוֹ שֶׁל אֱלִיהוּ. אֱלִיהוּ עָלָה, וַיּוֹנָה יִרְד. זֶה שָׂאֵל נִפְשׁוֹ לְמוֹת, וְזֶה שָׂאֵל נִפְשׁוֹ לְמוֹת. וּמִשּׁוֹם כִּף נִקְרָא בֶּן אֲמֵתִי, וְכָתוּב (מַלְכִּים א יז) וַדְּבַר ה' בְּפִיךָ אֲמֵת.

46. וְרָא אֲשִׁכּוּזָא, בְּסִפְרָא דְּאָדָם קַדְמָאָה, דְּאָמַר בְּאִינוֹן תּוֹלְדוֹת דְּעָלְמָא, רוּחָא זָדָא יְהֵא דִּיזוּזוֹת לְעָלְמָא בְּאַרְעָא, וְיִתְּלַבֵּשׁ בְּגוּפָא, וְאִלְהוּ שְׁמִיָּה. וּבְהֵהוּא גּוּפָא יִסְתַּלֵּק, וְאֲשִׁתְּלִיל בְּגוּפִיָּה, וַיִּשְׁתַּאֲר בְּסִעְרָה. וְגוּפָא דְּנִהוּרָא אֲזוּרָא יִזְדַּמֵּן לִיה, לְמִדְּהוּי גּוֹ מַלְאָכִי. וְכַד יִזוּזוֹת, יִתְּלַבֵּשׁ בְּהֵהוּא גּוּפָא, דִּישְׁתַּאֲר בְּהֵהוּא עָלְמָא, וּבְהֵהוּא גּוּפָא יִתְּנִיזוּי לְתַתָּא, וּבְגוּפָא אֲזוּרָא יִתְּנִיזוּי לְעִילָא. וְדָא אִיהוּ רָזָא, דְּמִי עָלָה שָׁמַיִם וַיִּרְד. לֹא הָוָה בַּר נֶשׁ דְּסָלִיק לְשְׁמִיָּא רוּחָא דִּילִיָּה, וְנִזְוִיָּת לְבִתְר לְתַתָּא, בַּר אֱלִיהוּ, דְּאִיהוּ סָלִיק לְעִילָא וְנִזְוִיָּת לְתַתָּא.

47. דְּבַר אֲזוּר מִי עָלָה שָׁמַיִם, דָּא אֱלִיהוּ. וַיִּרְד, דָּא יוֹנָה, דְּנִזְוִיָּת לִיה גּוּזָא גּוֹ תְּהוֹמֵי, לְעִמְקֵי יָמָא. יוֹנָה מִזְוִיָּלָא דְּאֱלִיהוּ קָא אֲתָא, אֱלִיהוּ סָלִיק, יוֹנָה נִזְוִיָּת, דָּא שְׂאִיל נִפְשִׁיָּה לְמִיּוּת, וְדָא שְׂאִיל נִפְשִׁיָּה לְמִיּוּת, וּבְגִין כִּף אֲקָרִי בֶּן אֲמֵתִי. וְכָתִיב, (מַלְכִּים א יז) וַדְּבַר יי' בְּפִיךָ אֲמֵת.

The Zohar reveals that the prophet Jonah came from the force of Elijah. He received from the soul level Nefesh of Elijah. In Jonah's case he went down into the depths of the ocean, not ascended like Elijah. Both of them asked God for death. Moses also asked God to remove his name from the Torah, which is also the aspect of death.

Those who serve God have no fear of death and in general, would rather die than not be able to fulfill their life's mission in this world.

The sages teach us that

‘אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה’,

‘The Light of the Torah won't manifest unless the person is ready to die for it.’

Great kabbalists dedicated their lives to Torah study and to the revelation of its secrets. Many of them die young but their teachings are alive among us. For them, life was a temporary state of existence. They used every moment to study the secrets of the Torah, revealing its light for the world and in their lives. Their soul became purified and expanded, giving them the ability to work miracles and even resurrect the dead.

On different levels, each one of us benefits from dedication to the study of Zohar, which is the highest level of Torah study that elevates our souls higher and higher.

One of the most elevated prayers is the Shema Israel prayer and the Holy Ari and other kabbalists teach us that when we cover our eyes and say the word 'אחד' (means 'one' and pronounced 'Echad'), to meditate on accepting the four types of death, bridging or fusing the four worlds of Emanation, Creation, Formation, and Action into our souls. Similar meditation is made during the first blessings of the silent prayers (Amida) in the word 'באהבה', 'with love'.

The Shema Israel prayer has four paragraphs (YHVH) and 1000 letters. it's a prayer that elevates our souls to a greater affinity with the Light. When we are ready to accept all forms of death we nullify the body and 'release' the soul from its heavy physical garments, allowing a unification of light and vessel.

What is elevation?

The elevation is a state of purity, not altitude. God is everything and everywhere. Getting closer to the Light is the process of elevation and it can be done by removing all of our Klipot that separate us from the Light or in other words, keeping us down. Looking up to heavens as God's place is incorrect. Even if we live in an underground basement or in a tent or a cave in the darkest place on earth, we can still achieve greater elevation.

Rabbi Shimon studies in a cave with his son for 12 years. They gave up on everything physical and removed the barriers between them and the Light. They merited to have the support of Moses and Elijah, giants that were ready to give up their lives for the Light.

Don't look up the classified for a distant cave or let go of the physical. We are not in the time that we can achieve a spiritual state of Moses or rabbi Shimon. No need to skip meals and pleasures of this life. Every pleasure we draw in this life is a gift of light and we should bless it and appreciate it and at the same time, we shouldn't give it priority over study and spiritual elevation.

<https://dailyzohar.com/shema-israel/>

[PDF format](#)

[Shema Israel – MS Word format](#)

Meditation on 'Echad'

Upper Name	Lower Name	Type of Death	Nature Element	Spiritual World	Level	Spelled Name
י	א	Stoning	Earth	Atzilut, Emanation	Chokmah	יוד-הי-וי-הי
ה	ד	Burning	Fire	Beriah, Creation	Binah	יוד-הי-ואו-הי
ו	ג	By Sword	Water	Yetzirah, Formation	Zeir Anpin	יוד-הא-ואו-הא
ה	י	Choking	Wind	Asiah, Action	Malchut	יוד-הה-וו-הה

[Download \(PDF, 587KB\)](#)

48. מי צרר מים – זה אליהו, שצדק את צדור המים בעולם, ולא ירדו טל ומטר משמים. בשמלה – זה אליהו, שהיה (מכה באדרתו) מביא אדרתו לעשות נסים. מי אסף רוח בחפניו – זה אליהו, שהחזיר רוחו של אדם לתוך מעיו. (אסף כמו שגאמר (מלכים ב ה) ואסף המצורע).

49. מי הקים כל אפסי ארץ – זה אליהו, שלאחר שצדק מים ונשבע על (המטר) השמים, אחר כך חזר בתפלתו והקים כל העולם והוריד מטר ונתן מזון לכל. מה שמו – זה אליהו, ומה שם בנו – זה אליהו. מה שמו – בשעלה למעלה, אליהו. ומה שם בנו – בשידד למטה ונעשה שליח לעשות נסים, אליהו שמו.

50. דבר אחר מי עלה שמים – זה הקדוש ברוך הוא, כמו שבארנו. וסוד הדבר – מ"י, והרי בארנו. וכאן הוא סוד המרכבה העליונה, ארבעה צדדי העולם שהם יסודות ראשונים של הכל, וכלם תלויים באותו מקום עליון שנקרא מ"י, כמו שנתבאר.

Proverbs 30:4

”מי עלה-שמים וירד, מי אסף-רוח בחפניו מי צרר-מים בשמלה מי, הקים כל-אפסי-ארץ: מה-שמו ומה-שם-בנו, כי תדע”
 “Who has ascended into heaven and descended? Who has gathered the wind in His fists? Who has wrapped the waters in His garment? Who has established all the ends of the earth? What is His name or His son’s name? Surely you know!”
 The Zohar reveals that this verse is about the power of Elijah.

48. מי צרר מים, דא אליהו, דצדק צדורא דמיא בעלמא, ולא נזותו טלא ומטרא דשימא. דא אליהו, דהיה (נ"א מחי אדרתיה) מיייתי (דף קצ"ז ע"ב) אדרתיה למעבד נסין. מי אסף רוחו בחפניו, דא אליהו, דאחדר רוחא דבר נש לגו מעוין. (אסף כמה דאת אמר (מלכים ב ה) ואסף המצורע).

49. מי הקים כל אפסי ארץ. דא אליהו, דלבתר דצדק מים, ואומי על (ס"א מטרא) שימא לבתר אהדר בצלותיה, ואוקים כל עלמא, ונזית מטרא, ואתיהיב מזונא לכלא. מה שמו, דא אליהו. ומה שם בנו, דא אליהו. מה שמו, כד סליק לעילא, אליהו. ומה שם בנו, כד נזית לתתא, ואתעביד שליוזא למעבד נסין, אליהו שימיה.

50. דבר אחר מי עלה שמים, דא קודשא בריך הוא, כמה דאוקימנא. ורוא דמלה, מ"י, והא אוקימנא. והכא איהו רוא דרתיכא עלאה, (כ"ג ע"ב) ארבע סטרין דעלמא, דאינון יסודי קדמאי דכלא, וכלהו תליין ביהוא אתר עלאה דאקרי מ"י, כמה דאתבאר.

“Who has ascended into heaven and descended? Explained in DZ 2386. “Who has gathered the wind in His fists?” refers to the miracle of restoring the life of a child of a widow that gave him room and food. (1 Kings 17:17-24) .

“Who has wrapped the waters” story below.

“His garment” (2 Kings 2:8), Elijah’s garment (mantle) had special power and he used it to divide the water and cross the river on dry land.

God sent Elijah to rebuke king Ahab and the people because of their idol worship that caused a serious drought in the land of Israel.

Water is life and when the people are disconnected from the Light, the life force doesn’t come to the world and the outcome is drought and or any other kind of corruption in nature. In the Shema Israel prayer (Deuteronomy 11:14) God warns us to follow his system otherwise we’ll experience problems in the material world. This is not a punishment. It’s a simple cause and effect.

King Ahab married Jezebel, the daughter of Sidonia’s king. She brought with her the practice of idol worshipping. Jezebel killed God’s prophets except for Elijah and 100 others that were hidden in caves. This situation angered God (the effect of the cause) and Elijah went to King Ahab asking to gather the people and the prophets of idol worship.

One of the troubling issues was that the people were still going to the Holy Temple while at the same time worship the ‘Baal’ that was the idol god of Jezebel. That dual worship created a situation that the pure Light the people drew in the Holy Temple went to the other side when they served the Baal. This was a difficult situation that brought negative outcomes to them. We know that Elijah is Pinchas that stopped the plague that spread in the camp of Israel because of the corrupted unification of Zimri and Cozbi that drained the Light from the Israelites and caused a plague that killed 24,000 people. (Portion of Balak Numbers 25:6-9).

Elijah wanted to demonstrate the power of God and he challenged the Baal worshippers to bring bull offerings on the altars without setting fire to see whose offering will be accepted by God.

The prophets of the Baal were calling the idol God all morning but nothing happened. Elijah made fun of them telling them to scream louder to the Baal, saying “maybe he is still sleeping”. They cried loudly but nothing happened.

In the early afternoon, Elijah asked them to come to him. He made a trench around the altar and asked them to pour water on the altar and also fill the trench around the altar with water. Normally the water would block the fire from consuming his offering. He let them pour water several times to remove doubts from what about to happen.

He called on God and fire came down from heaven, consumed the offering and the water around.

The main lesson is not to follow different spiritual versions, even if they give us comfort and pleasures. The true spiritual work is not easy because only through efforts we form a proper vessel to receive the Light we earned.

DO NOT follow any teacher that gives you a ‘modern’ and easy to follow version of Kabbalah. Jesus was NOT a kabbalist even if there are some individuals that try to push this unbased idea. It may be a smart way to attract Christians to classrooms for greater income. A person who was born into a different religion and feels that his soul was awakened to Kabbalah, has a good chance to connect his soul to its roots in the Torah by opening a new page, following Zohar and Torah laws. This is the

aspect of the gathering of Israelites from all corners of the world. We should return to the true Torah and merit the third Holy Temple.

If you are/were Christian studying Kabbalah then it's okay to keep the moral teaching that are based on the Torah but the faith must be in YHVH and the Tree of Life system, the pure teaching of Zohar and Kabbalah. All other options are like screaming to sleeping idols.

Please feel free to ask questions. We all need strong and faithful souls to draw greater Light to the world.

51. תָּא זִוּי, כִּד קַיִימָא שִׁעְתָּא דְרַעֲוִיתָא קַבִּי קוֹדֵשִׁיא בְּרִיךְ הוּא, לְיוֹזָדָא רְתִיכָא עֲלָאָה (ו"א ברתִיכָא תתאָה) לְמִוְהִי כָלָא זֹד. כְּדִין קָלָא נְפִיקָה, מִוְהִיָּא אֲתֵר עֲלָאָה קֹדֵשִׁיא, דְּאֶקְרִי שְׁמִים, וְכַנִּישׁ כָּל אֱלִין קֹדֵשִׁין דְּלִתְתָּא, וְכָל אֵינֹן רַבְרָבִין קֹדֵשִׁין, וּמִשְׁרִין עֲלָאִין, לְמִוְהִי כָלָהוּ וְמִינִין כּוֹזָדָא, הִדָּא הוּא דְכִתִּיב, וַיִּקְהַל מֹשֶׁה, דָּא רִזָּא דְשְׁמִים. אֵת כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אֱלִין אֵינֹן תְּרִיסַר מִשְׁרִין עֲלָאִין קֹדֵשִׁין.

52. וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם. וּמֵאִי קָאֵמַר זֶה הַדָּבָר וְגו', קִזּוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה, אֲתַתְּקִנּוּ כָלכוֹן, לְסַלְקָא עֲלֵיכוֹן, וּלְמִיטֵל עֲלֵיכוֹן, יִקְרָא דְכֶרְסִיָּא קֹדֵשִׁיא, לְסַלְקָא לְעִילָא.

53. אֶפְרֵישׁוּ מַעֲיִיכוֹ אֵינֹן וְקִירִין, אֵינֹן רַבְרָבִין עֲלָאִין, לְסַלְקָא לְהִתִּיא תְּרוּמָה, רִזָּא דְכֶרְסִיָּא קֹדֵשִׁיא, לְאֲתַזְבָּרָא בְּאַבְהֶן, (נ"א בבעלה) דְּהָא מִטְרוּנִיתָא לָא אֲתַזְוִי לְמִיתִי לְבַעֲלָהּ, אֶלָּא בְּאֵינֹן בְּתוּלָתָן עוֹלְבִיתָהּ, דְּיִיתוֹן עֲמִוָה, וּבִדְבָרָן לָהּ, עַד דְּמִטָּת לְבַעֲלָהּ, כְּמוֹהַ דְּאֵת אֶמֶר, (תהלים מה) בְּתוּלֹת אוֹזְרִיָּה רַעֲוִיתִיהּ וְגו', וְכָל כֶּף לְמוֹהַ, לְמִיתִי לְאֲתַזְבָּרָא בְּבַעֲלָהּ.

After the sin of the Golden Calf, Moses assembled only the Israelites, ignoring the Erev Rav.

When there's a time of goodwill, like when the people give Terumah to support the Holy, God brings the righteous in heavens together with the angels Michael, Gabriel, Uriel, Raphael, and all the camps of angels to come together and support the process of Terumah.

Exodus 35:1

“וַיִּקְהַל מֹשֶׁה, אֶת-כָּל-עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל-וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: אֵלֶּה, הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה, לַעֲשׂוֹת אִתְּכֶם.”

“Then Moses assembled all the congregation of the sons of Israel, and said to them: “These are the things that the LORD has commanded you to do:”

And then Moses asked them to willingly bring Terumah.”

The word Terumah תרומה is read as תרום, which means ‘Elevate the ה’. The ה is the letter that represents Malchut and the lower Shechinah. The act of Terumah creates a process that elevates Malchut with the support of the Sefirot of Zeir Anpin that is the aspect of escorting the bride to unite with her husband. Malchut elevates to the levels of Binah and Chokmah.

The patriarchs connect us to the three columns and the angels that welcome the Shechinah above.

Giving to different charities is a very good act of kindness but in the absence of the Holy Temple, the highest level of giving is to those who spread Light in the world. The Light manifests in everything that is good, including all kinds of support to poor people and anyone in need. Money is a sharable form of energy. The ability to earn it is a gift from God and it’s a sin to waste it. We should be wise and always remember that when we give to a proper channel of Light, we reveal great Light in our lives. It’s manifested in what is good for us.

54. (שמות לה) כל נָדִיב לְבוֹ, אֶלֶּיךָ אֵינֶנּוּ אֶרְבַּע מִשְׁרֵיין, עֲלֵאִין, דְּבִכְלָלָא דְלִהוֹן כְּלִיכֵן, כָּל אֵינֶנּוּ עֲרֵא מִשְׁרֵיין, וְאֶלֶּיךָ אֵינֶנּוּ דְנִפְקֵן בְּאַבְהֵן עֲלֵאִין, דְּאֶקְרוֹן נְדִיבִים. כְּמָה (וִיקָרָא י"ט ע"ב, כ"ד ע"א, ק"נ ע"ב) דְּאֶקְמוּהֵן, דְּכִתִּיב, (במדבר כא) כְּרוּהֵן נְדִיבֵי הָעָם, אֶלֶּיךָ אֶבְהֵן.

55. יְבִיאָהּ, יְבִיאָהּ לָא כְּתִיב, אֶלָּא יְבִיאָהּ, לִיְוֹדָא כָּלָא כְּוֹדָא. וְכֵן יְבִיאָהּ לָא כְּתִיב, אֶלָּא יְבִיאָהּ, לְסַלְקָא לָהּ לְנָבִי בְעֵלְהָ בִיקָרָא, כְּמָה דְּאֶצְטְרִיךְ. אֶת תְּרוּמַת יִי, אֶת לְאֶסְגָּא, כָּל אֵינֶנּוּ מִשְׁרֵיין עֲלֵאִין אֲוֹרֵיין, לְאֶתְוֹבְרָא כָּלָא כְּוֹדָא, וְאֵינֶנּוּ תְרִיסֵר בְּכָלָל וֹדָא. וְהֵב. וְכֶסֶף. וְנֹזְזִישֶׁת. תְּכֵלֶת. וְאַרְגָּמָן. וְתוֹלַעַת שָׁנִי. וְשֵׁשׁ וְעִזִּים. וְעֶרְת אֵילִם מְאָדְמִים. וְעֶרְת תַּחְשִׁים. וְעֶצִי שִׁטִּים. וְשֶׁמֶן לְמָאֹר. וְשֶׁמֶן לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה. וְלִקְטֹרֶת הַסָּמִים. אֵלֶּה הֵם שְׁנֵים עָשָׂר מַחְנוֹת עֲלִיֹנִים, שְׁבָלָם כְּלוּלִים בְּאֶחָד בְּכָלָל שֶׁל אֶרְבָּעָה שְׁנִקְרָאוּ חֵיוֹת הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר.

Exodus 35:6

“קָחוּ מֵאִתְּכֶם תְּרוּמָה, לַיהוָה, כָּל נָדִיב לְבוֹ, יְבִיאָהּ אֶת תְּרוּמַת יְהוָה: זָהָב וְכֶסֶף, וְנֹחֶשֶׁת”

“Take from among you a contribution to YHVH; whoever is of a willing heart, let him bring her, as YHVH’S contribution: gold, silver, and bronze,”

“Whoever is of a willing heart” is the aspect of the four Holy living creatures of the Holy Throne. They have four camps of angels that control the three columns. Gold, Silver, and Copper represent the three-column that connects Malchut to the upper levels.

Right is Chokmah, Chesed, Netzach (יחן), Left is Binah, Gevurah, Hod (בגה) and the center is Da’at, Tiferet, Yessod.

The Zohar points out that the word “וְבִיאָהּ,” bring her” is in the singular even though Moses address the congregation. That form implies elevating the Shechina from the level of Malchut to the upper sefirot for unification with her husband, the King.

When you make donations meditate that on the spiritual level you make unification of Malchut and Binah to reveal greater Light in the world. As a channel of giving you reveal this Light also in your life.

I recommend making donations every week because every week is a vessel and the Light is received on Shabbat. If the vessel includes in it the aspect of giving then the Light of Shabbat will manifest much better. Whatever amount you give monthly, just break it to four times and it will be much better for you on the spiritual and material level. You may alternate/rotate your giving among those who help with your spiritual studies and progress.

56. וְכִלְהוּ אֵלֶיךָ סִלְקִין לְכַרְסֵי קַדִּישָׁא, לְאַעְלָא לָהּ לְעִילָא, לְאַתְנוּבְרָא בְּבַעֲלָהּ, בְּגִין לְמַהוּ כֹּלָא זֹד, בְּגִין דִּישְׁתַּכּוּז עֲמָה בִּיקְרָא עֲלָאָה. כִּדִּין יְתִיב מִלְכָּא עֲלָאָה עַל כּוֹרְסֵי קַדִּישָׁא, וְאַתְנוּבְרָא אֲתַתָּא בְּבַעֲלָהּ, לְמַהוּ כֹּלָא זֹד. וְכִדִּין, אִיהוּ זִדְוּתָא דְכֹלָא.

56. וְכָל אֵלֶּה עוֹלִים לְפָסָא הַקָּדוֹשׁ לְהַעֲלוֹתוֹ לְמַעְלָה לְהַתְחַבֵּר עִם בַּעֲלָהּ כְּדִי לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד, וְכְדִי שְׂיִמְצָא עִמָּה בְּכָבוֹד עֲלִיּוֹן. וְאִזּוּ יוֹשֵׁב הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן עַל הַפֶּסֶא הַקָּדוֹשׁ, וּמִתְחַבֵּר אִשָּׁה עִם בַּעֲלָהּ לְהִיּוֹת הַכֹּל אֶחָד, וְאִזּוּ הִיא שְׂמַחַת הַכֹּל.

Those who bring the Terumah, donations for the building of the Holy Tabernacle, elevate the Shechina in Malchut to connect with her ‘husband’, Zeir Anpin. With this unification, the supreme King sits on his Holy Throne and brings joy to all.

57. תָּא זִזְזִי, הֵכָא שְׂאֲרִי לְמַמְנֵי זָהָב בְּקַדְמִיתָא, וְכֶסֶף לְבִתֵּר, בְּגִין דְּהָאִי זִישְׁבְּנָא מִתַּתָּא. אֲכַל כֹּד אֲתִי לְמַמְנֵי מִזִּישְׁבְּנָא דִּרְתִּיכָא דְלַעֲלָא, שְׂאֲרִי לְמַמְנֵי מִימִינָא בְּקַדְמִיתָא, וְלְבִתֵּר מִן שְׂמָאלָא. מִנְלָן, דְּכִתִּיב, (חג) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. כֶּסֶף בְּקַדְמִיתָא, וְלְבִתֵּר הַזָּהָב. וּבִרְתִּיכָא דְלִתַּתָּא, שְׂאֲרִי מִשְׂמָאלָא וְלְבִתֵּר מִימִינָא, דְּכִתִּיב זָהָב וְכֶסֶף וְנִזְוִשְׁתִּי. זָהָב בְּקַדְמִיתָא, וְלְבִתֵּר כֶּסֶף.

57. בָּא וְרָאָה, כָּאן מִתְחִיל לְמִנּוֹת זָהָב בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחֲרֵי כֵן כֶּסֶף, מִשּׁוּם שֶׁהַחֲשׁוֹבֵן הַזֶּה מְלַמֵּט. אֲבָל כְּשֶׁבָּא לְמִנּוֹת מִחֲשׁוֹבֵן הַמְּרַבֵּב הָעֲלִיּוֹנָה, מִתְחִיל לְמִנּוֹת מִיָּמִין בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחֲרֵי כֵן מִשְׁמָאל. מִנֵּין לָנוּ? שְׁכָתוּב (חג ב) לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב. כֶּסֶף בְּתַחֲלָה וְאַחֲרֵי כֵן הַזָּהָב. וּבְמִרְבֵּב שְׁלַמֵּט מִתְחִילִים מִשְׁמָאל וְאַחֲרֵי כֵן מִיָּמִין, שְׁכָתוּב זָהָב וְכֶסֶף וְנִחְשֵׁת. זָהָב בְּתַחֲלָה וְאַחֲרֵי כֵן כֶּסֶף.

Haggai 2:8

”לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נָאִם יְהוָה צְבָאוֹת”

“The silver is mine, and the gold is mine, said YHVH of hosts”

When the donations collected on the lower level of Malchut the count starts with gold that is the left column, going from lower to high. From the view of the Holy Throne, it starts from Silver that is the aspect of Chessed and then, Gold, Gevurah.

Lesson:

The giving of our ‘gold’ is hard and it has the aspect of Left, Gevurah that we break before giving. Whatever we give is received as Chassadim and that is how we are rewarded.

58. וְכָל אֵינֹן רְתִיכִין אֶקְרוֹן נְדִיב לֵב. כָּל: לֹאכֻלָּא כָּל שְׂאֵר רְתִיכִין. לֵב. מֵאֵי לֵב. הֵינֵנו רָזָא דְכִתִּיב, (משלי טו) וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד. וְדָא אִיהוּ לִבָּא דְכָלָא, וְדָא כְּרִסְיָא קְדִישָׁא. וְעַל דָּא אֶקְרוֹן (דף קצ"ח ע"א) לֵב. כָּל נְדִיב לֵב, כְּמֵה דְאֻקִּימָנָא, דְאֶרְבַּע מִשְׁרִיין אֵלֶיךָ, כָּלָלָא דְכָלָהוּ אֶקְרוֹן בְּרָזָא וְזָדָא, נְדִיב לֵב. תְּרוּמַת יי, דָּא כְּרִסְיָא קְדִישָׁא. וּבְגִין דְאֶרְיֵמוּ לָהּ לְעִילָא, וְסֻלְקִין לָהּ לְעִילָא, אֶקְרִי תְּרוּמַת יי.

58. וְכָל אוֹתָן מְרַבּוֹת נִקְרָאוֹת נְדִיב לֵב. כָּל – לְכַלֵּל אֶת כָּל שְׂאֵר הַמְרַבּוֹת. לֵב, מֵה זֶה לֵב? הֵינֵנו סוֹד הַכְּתוּב (משלי טו) וְטוֹב לֵב מִשְׁתָּה תְּמִיד. וְזֶהוּ הַלֵּב שֶׁל הַכָּל, וְזֶהוּ הַכֶּסֶף הַקְּדוּשׁ, וְעַל זֶה נִקְרָאִים לֵב. כָּל נְדִיב לֵב, כְּמוֹ שְׂבָאֲרָנוּ, שְׂאֶרְבַּעַת הַמַּחֲנוֹת הִלְלוּ הַכָּלָל שֶׁל כָּלֵם נִקְרָאִים בְּסוֹד אֶחָד, נְדִיב לֵב. תְּרוּמַת ה' – זֶה הַכֶּסֶף הַקְּדוּשׁ. וּמִשּׁוֹם שֶׁהֵרִימוּ אוֹתָהּ לְמַעַלָּה וּמַעֲלִים אוֹתָהּ לְמַעַלָּה, נִקְרָאת תְּרוּמַת ה'.

Exodus 35:5

“קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת”

“Take from among you a contribution to YHVH. Whoever is of a generous heart, let him bring YHVH’s contribution: gold, silver, and bronze;”

The Zohar explains “Whoever is of a generous heart” as chariots for Zeir Anpin. The contributions from below opened channels to Zeir Anpin and the Holy Throne. Each of the four sides includes three to make 12, which is a complete connection to Zeir Anpin. It is called ‘YHVH’s contribution’ because the contributions elevate the connection to the Holy Throne.

59. וְעַל דָּא, כִּד זֻמָּא יִזְוָקָא לְרָזָא דְנוּיִת, דְּהוּ סֻלְקִין, לֹא זֻמָּא מֵהוּ דְסֻלְקִין, בְּגִין דְאִיהִי סֻלְקָא לְגַבֵּי מִלְכָּא עֲלָאָה בְּגִיזוּ בְטָמִירָא בִּיקָרָא עֲלָאָה.

59. וְעַל זֶה, בְּשִׂרָאָה יִחְזַקָּאֵל סוֹד הַחַיִּים שֶׁהֵיוּ עוֹלוֹת, לֹא רָאָה מֵה זֶה שְׁעוֹלוֹת, מִשּׁוֹם שֶׁהֵיא עוֹלָה לְמַלְךְ הָעֲלִיּוֹן בְּסִתֵּר וּבְטָמִירוֹת בְּכַבּוֹד עֲלִיּוֹן.

The prophet Ezekiel saw the Living Creatures of the Holy Throne, elevating for unification in the upper levels. He didn’t see Malchut carried by them because Malchut was concealed for the honor of the supernal King.

60. (שמות לה) וְכָל זֻכָּם לֵב בָּכֶם, אֵלֶיךָ אֵינֹן שְׁתִּין מִקּוֹרֵיךְ, דְאִשְׁקִיָּא עֲלֵבָא, וּמִנְהוֹן אֶתְשִׁקִּי. יְבֹאוּ, אֲמִאי יְבֹאוּ. אֶלָּא דְיִיתוֹן לְמִנְקֻט מַעַם גִּנָּא דְנוּיִין. יְבֹאוּ,

60. וְכָל חֲכָם לֵב בָּכֶם – אֵלֶּה הֵם שְׁשִׁים מִקּוֹרוֹת שְׁמִשְׁקִים אֶת הָעוֹלָם, וּמֵהֶם הוּא מִשְׁקָה. יְבֹאוּ, לְמָה יְבֹאוּ? אֶלָּא שֶׁיְבֹאוּ לְקַחַת מַעַם גִּנָּי הַחַיִּים. יְבֹאוּ וְאַחֵר כֵּךְ וַיַּעֲשׂוּ, מֵה

וּלְבַתֵּר וַיַּעֲשׂוּ מִהַּ הַקֹּדֶשׁ בְּרִיךְ הוּא פָּקִיד לֹאן שֶׁהַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא צִוָּה אוֹתָם לַהֲנוֹת אֶת לַאֲהַנָּה עֲלֵמָא.

Exodus 35:10

”וְכָל-חָכֶם-לֵב, בָּכֶם, יָבֹאוּ וַיַּעֲשׂוּ, אֶת-כָּל-אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה.”

“Let every wise man among you come, and make all that YHWH has commanded:”

‘Every wise man’ is the aspect of the six sefirot of Zeir Anpin, Chessed, Gevurah, Tiferet, Netzach, Hod and Yessod. Each has 10 Sefirot and together they make 60 sources that nourish the world, Malchut.

‘Come and make’ is the invitation to receive from the treasure of Life, which is Binah.

61. (שמות לה) קִוּוּ מֵאֲתֵכֶם תְּרוּמָה לִי. רַבִּי יְהוּדָה פִּתְּוֹ, (ישעיה נח) הֲלֹא פָרוֹס לָרֹעֵב לְזֹמָךְ וְגו'. תָּא זִוּי, וְכָאָה זְוִלְקִיָּה דְּבֵר גֵּשׁ, כִּד מִסְכָּנָא אֲעֵרַע לְגַבִּיָּה. דִּהֲהוּא מִסְכָּנָא דִּירוּנָא דְּקוּדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי, דְּשִׁדְר לִיָּה. מֵאֵן דְּמִקְבֵּל לִיָּה לִהְיוֹת דִּירוּנָא בְּסִבָּר אֲנִפִּין, וְכָאָה זְוִלְקִיָּה.

61. קחו מֵאֲתֵכֶם תְּרוּמָה לַה'. רַבִּי יְהוּדָה פִּתְּחָ, (ישעיה נח) הֲלֹא פָרוֹס לָרֹעֵב לְזֹמָךְ וְגו'. בֵּא וְרָאָה, אֲשֶׁרִי חִלְקוּ שֶׁל אָדָם בְּשַׁעֲנֵי פּוּגֵשׁ אוֹתוֹ. שְׂאוֹתוֹ הֶעֱנִי הוּא דִּירוּן שֶׁל הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁשָּׁלַח אֵלָיו. מִי שֶׁמִּקְבֵּל אֶת אוֹתוֹ דִּירוּן בְּסִבָּר פְּנִים, אֲשֶׁרִי חִלְקוּ

Isaiah 58:7

”הֲלֹא פָרוֹס לָרֹעֵב לְחֶמֶךְ וְעֲנִיִּים מְרֹדִים תְּבִיא בֵּית כִּי תִרְאֶה עֶרֶם וְכִסִּיתוֹ וּמִבְשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם”

“Is it not to divide your bread with the hungry And bring the homeless poor into the house; When you see the naked, to cover him; And do not ignore your own flesh?”

The Zohar tells us that it's a merit to have a poor person coming to ask us for support. This poor person is a gift from God and those who welcome this gift are rewarded.

62. תָּא זִוּי, מֵאֵן דְּזִוּיִס לְמִסְכָּנָא, וְאֲתִיב לִיָּה גִפְשִׁיָּה, קוּדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא סְלִיק עֲלֵיהּ, כְּאִילוּ הוּא בְּרָא לְגַפְשִׁיָּה. וְעַל דָּא אֲבִרְהָם דִּהְוָה זִוּיִס לְכָל בְּנֵי עֲלֵמָא, סְלִיק עֲלֵיהּ קוּדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּאִילוּ הוּא בְּרָא לֹאן, דְּכִתִּיב, (בראשית יב) וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּזֹרְךָ.

62. בֵּא וְרָאָה, מִי שֶׁחָס עַל הֶעֱנִי וּמִשִּׁיב אֶת נַפְשׁוֹ, הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲלָה עָלָיו כְּאִילוּ הוּא בְּרָא אֶת נַפְשׁוֹ. וְעַל כֵּן, אֲבִרְהָם שְׁהִיָּה חָס עַל כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם, הֶעֱלָה עָלָיו הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאִילוּ הוּא בְּרָא אוֹתָם, שֶׁכְּתוּב (בראשית יב) וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחֶרֶץ.

Those who have mercy for those in need and support their existence, the Holy One Blessed be He, consider the giver as if he created that soul.

Abraham has had mercy on people and supported them in spiritual and material aspects. It is revealed in Genesis 12:5

”וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת שְׂרֵי אִשְׁתּוֹ וְאֵת לוֹט בֶּן אָחִיו וְאֵת כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֵת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחֶרֶץ וַיֵּצְאוּ”

“Abram took Sarai his wife and Lot his nephew, and all their possessions which they had accumulated, and the souls which they had acquired in Haran, and they set out for the land of Canaan; thus they came to the land of Canaan.”

‘and the souls which they had acquired’. The Torah tells us that even though Abraham was blessed by God, his support of others was considered as if he ‘acquired’ their souls.

Lesson: The spiritual principle here is that each time we do for others and those in need, we actually do it for ourselves. It’s a gift to be able to help others even with the little that we have. The verse above asks us not to ignore our own ‘flesh’ because when we take the opportunity to support others, they become an extension of our vessel, energy. We expand our vessels and grow the ability to do more.

63. וַאֲף עַל גֵּב דָּהָא אוֹקִימָנָא הֵלֵא פָרוֹס, מֵאֵי פָרוֹס, לְמִפְרֵס לִיָּה מִפֶּה בְּנֵהֲמָא וּמְוִנָא לְמִיכָל. דְּבָר אֲזוּר הֵלֵא פָרוֹס, כְּמִיָּה דְּאֵת אֲמִר (דְּנִיָּאֵל ה) פָּרִיס פָּרִיסִת וְגו'. דְּבָעֵי לְמִפְרֵס פָּרִיסִין דְּנֵהֲמָא קָמִיָּה, בְּגִין דְּלֵא לְכַסִּיָּף. וְיִפְרוֹס קָמִיָּה בְּעֵינָא טָבָא. לְוִזְמָה, לְוִזְמָה לֵא כְּתִיב, אֵלֵא לְוִזְמָה. הֵהוּא דִּיכָף מִבְּמוֹנָה, וְלֵא דְּגִזְלוּ, וְלֵא דְּעִשְׂקָה, וְלֵא דְּגִנְבָה. דְּאֵי הָכִי, לָאוּ זְכוּתָא הוּא, אֵלֵא וּיָ לִיָּה, דְּאֵתִי לְאִדְכָּרָא זִוּבִי. כְּוִנָּנָא דָּא קִזְוִי מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה, לְאִרְמָא מִמֶּה דְּלָכוֹן, וְלֵא מֵעִשְׂקָה, וְלֵא מִגְזֹל, וְלֵא מִגְנָבָה, וְהָא אוֹקִימָנָא.

63. וַאֲף עַל גֵּב שְׁהָרִי בְּאַרְנוֹ, הִלּוּא פָּרֵס, מֵה זֶה פָּרֵס? לְפָרֵס לוֹ מִפֶּה בָּלֶחֶם וּמִזֶּן לְאֵכֹל. דְּבָר אַחֵר הִלּוּא פָּרֵס, כְּמוֹ שְׁנֵאֲמֵר (דְּנִיָּאֵל ה) פָּרֵס פָּרִיסִת וְגו'. שְׁעֲרִיד לְפָרֵס פָּרוּסוֹת לֶחֶם לְפָנָיו כְּדֵי שְׁלֵא יִתְבַּיֵּשׁ, וְיִפְרֵס לְפָנָיו בְּעֵין טוֹבָה. לְחֻמָּה, לֵא כְּתוּב לֶחֶם, אֵלֵא לְחֻמָּה, אוֹתוֹ שְׁהוּא שְׁלָף. מִמְּמוֹנָה, וְלֵא שֶׁל גִּזְלָה, וְלֵא שֶׁל עִשְׂקָה, וְלֵא שֶׁל גִּנְבָה. שְׁאֵם כָּהִן, זֶה אֵינָה זְכוּת, אֵלֵא אוֹי לוֹ שְׂבָא לְהַזְכִּיר אֵת חֻטְאָיו. כְּמוֹ כֵּן קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה, לְהָרִים מִמֶּה שְׁהוּא שְׁלָכֶם, וְלֵא מֵעִשְׂקָה, וְלֵא מִגְזֹל, וְלֵא מִגְנָבָה, וְכֵן פִּרְשׁוּהוּ.

When we give, we should do it properly. The verse above tells us ‘divide your bread’. The word ‘divide’ in Hebrew ‘פרוס’ also means ‘spread’. The Torah uses this word to emphasize that we should do it with honoring the receiver so he won’t feel shy or somewhat uncomfortable. The receiver as we learn is our gift from God and we should treat him as such.

We spread a table cloth, bread, and food to eat. We cut the bread generously and serve it. The use of ‘Your bread’ in the verse means that the giving should be from what the person legally earned and own. It should not be something that was stolen or acquired illegally.

If one gives something that was received from ‘non-kosher’ source he is risking being judge twice for the same act. Once when he took the ‘energy’ illegally and again when he gives it. It is so because the act of giving is evaluated for merits and when the source is discovered as not pure another aspect of judgment happens.

If we are asked to give on behalf of another person then we should not forget to mention the source. If we don’t then it is considered as if we ‘stole’ the ‘mitzvah’ and instead of earning merits, we are judged for it. When we mention the source with their names when giving we become messengers of Mitzvah and earn a lot of merits for that.

64. רבי חייא ורבי יצחק ורבי יוסי, הוו אולי בארזא, עד דהוו אולי, פגע בהו רבי אבא. אמר רבי חייא, ודאי שכינתא בהדן. כד מטא לגביהו, אמר רבי אבא, כתיב, (מלכים א ח) מן היום אשר הוצאתי את עמי את ישראל ממצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל ואבחר בך ונני לבנות בית להיות שמי שם. ראי קרא, לאו רישית סיפיה, ולא סיפיה רישיה, דכתיב לא בחרתי בעיר, ואבחר בך, מאי האי עמ האי. ואבחר בירושלם מבעי ליה.

Rabbi Chiya, Rabbi Yitzchak and Rabbi Yosei were walking on the way and met Rabbi Aba.

Rabbi Aba quotes 1 Kings 8:16 and says that the beginning and the end of the verse don't look as connected. It says first, 'I didn't choose a city' then it says 'I chose David' when it was proper to say 'I Chose Jerusalem'

1 Kings 8:16

מן היום אשר הוצאתי את עמי את ישראל ממצרים לא בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל לבנות בית להיות "שמי שם ואבחר בך ונני לבנות בית להיות על עמי ישראל"

"Since the day that I brought My people Israel from Egypt, I did not choose a city out of all the tribes of Israel in which to build a house that My name might be there, but I chose David to be over My people Israel."

65. אלא כד קודשא בריך הוא אית רעותא קמיה לבבני קרתא, אסתכל בקדמיתא, בההוא רישא דנהיג עמא דקרתא, ולבתר בני קרתא, ואיתי לעמא ביה. הך הוא דכתיב לא בחרתי בעיר, עד דאסתכלנא בך, למהוי רעיא על ישראל. בגין דמתא וכל בני מתא, פלהו קיימין ברעיא דנהיג לעמא, אי רעיא איהו טבא, טב ליה, טב למתא, טב לעמא. ואי רעיא איהו בישא, ווי ליה, ווי למתא ווי לעמא. והשתא אסתכל קודשא בריך הוא בעלמא, וסליק ברעותיה לבבני ליה, ואוקים ברישא לך, הך הוא דכתיב ואבחר בך עבדי. (ס"א ואוקים ברישא דדרא לרבי שמעון וחבריה למיקם קמיה)

65. אלא כשיש רצון לפני הקדוש ברוך הוא לבנות עיר, מסתכל בראשונה באותו הראש שמנהיג את העם של העיר, ואחר כך את בני העיר, ומביא את העם לשם. זהו שכתוב לא בחרתי בעיר, עד שהתבוננתי בך ונני לבנות בית להיות רועה על ישראל, משום שהעיר וכל בני העיר כלם עומדים בזכות הרועה שמנהיג את העם. אם הרועה הוא טוב – טוב לו, טוב לעיר, טוב לעם. ואם הרועה הוא רע – אוי לו, אוי לעיר ואוי לעם! ועכשיו הסתכל הקדוש ברוך הוא בעולם, ועלה ברצונו לבנות אותה, והעמיד בראש את דוד. זהו שכתוב ואבחר בך עבדי. (והעמיד בראש הדור את רבי שמעון והבדילו לעמד לפניו).

The Zohar explains that when God wants to build a city, he watches the leader of the people, build the city and then gather the people into it. The verse above tells that God waited until David became a leader, worthy of leading the children

The word 'שָׁבַר' (#66) not accurately translated to English as 'Hope'. It has the root 'שבר' that means 'break'. The righteous have complete trust in YHVH and they are ready to break their desires for a closer connection to his Light.

Psalms 44:23

”כִּי עָלֶיךָ הִרְגָנוּ כָּל הַיּוֹם נִהְשָׁבְנוּ כְּצֹאן טִבְחָהּ.”

“But for Your sake we are killed all day long; We are considered as sheep to be slaughtered.”

‘Killed’ is a one-time event but the verse says ‘Killed all day long’ to bring the aspect of constant breaking/killing of the desires for the self. We are tempted all day long by the negative-side. We are pushed to actions that cause us to lose the connection to God. The righteous follow God like sheep following their shepherd. They are ready to give ‘slaughtered’ and return to YHVH.

68. כְּצֹאֲנֵי דִיעֶקֶב, דְּכִתִּיב וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שֶׁבֶר בְּמִצְרַיִם, דְּהָא תַבִּירוּ דְּגִלּוּתָא, וְזִמְנָא דְּהוּהָ לִיהּ בְּמִצְרַיִם, וְשִׁי תִקְפִּיָּה בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וּבְנֵי דִיעֶקֶב סָבְלוּ תַבִּירוּ דְּגִלּוּתָא, וְלֹא אִשְׁתַּנּוּ מִזֵּו רְזָא דְּמַהֲיִמְנוּתָא דְּאִבְהֵתָהוֹן וְשָׁמָּה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּהוּ בְּגִלּוּתָא רְגִילָא בְּפֻמִּיָּהוּ.

68. כְּצֹאֲנֵי דִיעֶקֶב, שְׁכָתוֹב וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שֶׁבֶר בְּמִצְרַיִם, שְׁהָרִי שְׁבִירוֹן הַגְּלוּת רָאָה שְׁהִיָּה לוֹ בְּמִצְרַיִם, וְשֵׁם חֲזָקוֹ בְּקוּדֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּבְנֵי יַעֲקֹב סָבְלוּ אֶת שֶׁבֶר הַגְּלוּת וְלֹא הִשְׁתַּנּוּ מִתּוֹךְ סוּד הָאֲמוּנָה שֶׁל אֲבוֹתֵיהֶם, וְשִׁמּוֹ שֶׁל הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיָּה רְגִיל בְּגִלּוּת בְּפִיהֶם.

Genesis 42:1

”וַיֵּרָא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ שֶׁבֶר בְּמִצְרַיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו לָמָּה תִּתְּרֹאוּ”

“Now Jacob saw that there was grain in Egypt, and Jacob said to his sons, “Why are you staring at one another?””

The English translation of the word שֶׁבֶר is given here as ‘grain’, to explain to the reader that Jacob saw that there’s food in Egypt. We explained before that the root word ‘שבר’ is mainly ‘break’. The righteous people ‘break’ their desires, which is their vessels in order to receive the Light. Breaking of the vessel is an aspect of purification (Leviticus 11:33). Joseph revealed the light of sustenance for the entire world. As a righteous person, Jacob could see the ‘break’, which is light that was revealed in Egypt.

Even though Jacob was mourning the loss of Joseph and lost the holy spirit, the Shechina connection, he could see the Light that Joseph revealed in Egypt.

69. וְעַל דָּא כְּתִיב בְּמִשְׁנֵה, (שְׁמוֹת ג) וַאֲמָרוּ לִי מָה? שְׁמוֹ מָה? בְּגִין דְּהוּוּ יִדְעִי לִיהּ, וְלֹא אֲנֵשׁוּ לִיהּ לְעַלְמִין, וְסָבְלוּ תַבִּירוּ דְּגִלּוּתָא עַל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּבְגִין כִּף וְכִי לְפֻרְקָנִין וּלְנִסִּין וּלְאִתּוּן סְגִיאִין.

69. וְעַל זֶה כְּתוּב בְּמִשְׁנֵה, (שְׁמוֹת ג) וַאֲמָרוּ לִי מָה? וְעַל מָה? שְׁמוֹ מָה? מִשּׁוֹם שְׁהָיוּ מִבְּרִיִּים אוֹתוֹ וְלֹא שְׁכַחוּהוּ לְעוֹלָמִים וְסָבְלוּ אֶת שֶׁבֶר הַגְּלוּת עַל הַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִשּׁוֹם כִּף זֻכִּים לְגִלּוּת וּלְנִסִּים וּלְאִתּוֹת רַבִּים.

When Moses was 'attracted' to the Burning Bush, God gave him the mission to lead the children of Israel out of Egypt. Moses asked for guidance on how to reintroduce to the redemption process to them.

Exodus 3:13

“אמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אמר אלהם.”

“Then Moses said to God, ‘Behold, I am going to the sons of Israel, and I will say to them, ‘The God of your fathers has sent me to you.’ Now they may say to me, ‘What is His name?’ What shall I say to them?’”

The Zohar reveals that the Israelites knew the YHVH name. It is shown in the verse after “they may say to me...”. The last letters of ‘What is His name?’, ‘לי מה שמו מה’ spell the יהוה YHVH name. Because the Israelites didn’t forget the YHVH name and cried to him for salvation, they merited the miracles and wonders that lead to their Exodus.

70. ואתון קדישין עליונים, הסבלין תבירו דגופא מאתר לאתר על קודשא בריך הוא, על אונת כמה וכמה דזכאין אתון למעבד לכו נסין ופורקנין, ותזכון לזיי עלמא דאתי. אלו כלהו כוזרא.

70. ואתם קדושים עליונים, שסובלים את שבר הגוף ממקום למקום על הקדוש ברוך הוא, על אחת כמה וכמה שזכאים אתם לעשות לכם נסים ופזקן ושתזכו לחיי העולם הבא. הלו כלם באחד.

The holy people that accept the physical sufferings for the sake of making greater connecting to YHVH merit to have miracles and salvation in their lives. They also have a place in the world to come.

71. פתחו ואמר (שמות לה) קוזו מאתכם תרומה ליי כל נדיב לבו יביאה וגו'. תא וזוי, בשעתא דבר נשי שוי רעותיה, לגבי פולזנא דמאריה, ההוא רעותא סליק בקדמיתא על לבא, דאיהו קיובא ויסודא דכל גופא. לבתר סליק ההוא רעותא טבא, על כל שייפי גופא. ורעותא דכל שייפי גופא, ורעותא דלבא, מתזבזראן כוזרא, ואינון משכין עליהו ויהרא דשכינתא לדירא עמהון, וההוא בר נשי איהו וזלקא דקודשא בריך הוא הוי, הדא הוא דכתיב קוזו מאתכם תרומה. מאתכם הנה אמשכותא, לקבלא עליכו ההיא תרומה, למהוי וזלקא ליי.

71. פתח ואמר, קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו יביאה וגו'. בא וראה, בשעה שאדם שם רצונו לעבודת רבונו, אותו רצון עולה בראשונה על הלב, שהוא קיום ויסוד של כל הגוף. אחר כך עולה אותו רצון טוב על כל אברי הגוף, ורצונו של כל אברי הגוף ורצון הלב מתחברים באחד, והם מושכים עליהם את זהר השכינה לדור עמם, ואותו אדם הנו חלקו של הקדוש ברוך הוא. זהו שכתוב קחו מאתכם תרומה. מאתכם היתה המשכה לקבל עליכם אותה תרומה להיות חלק לה'.

Exodus 35:5

“קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת”

“Take from among you a contribution to YHVH; whoever is of a willing heart, let him bring it as YHVH’S contribution: gold, silver, and bronze,”

When a person wishes to follow the words of God, this desire comes up first in his heart that is the source of life in the body. The desire then spreads throughout all body parts to make a unified connected. That desire of the body draws the Shechina to dwell in that person, and the Holy One Blessed be He has a share in this connection.

When the Torah says 'Take contribution to YHVH' it tells us that the contribution is our opportunity to elevate ourselves and draw the Light of YHVH. The word for contribution is 'תרומה', 'Teruma' that reveals the type of connection we do. The first four letters 'תרומ' means 'elevate' and the last letter 'ה' H represents the Shechina in Malchut that we elevate to the 'ה' H of Binah where the light comes to the world.

Lessons;

#69

It's crucial for us to keep the YHVH name in our minds at all times. The Holy Ari recommends having the YHVH name with the special nikud (vowels) as below. Download the PDF, print it, frame it and place it at home in a good clean place, away from unclean rooms.



[Download \(PDF, 51KB\)](#)

72. ואי תימא דללאו ברשותיה דבר נש קיימא מלה. 72. ואם תאמר שלא ברשות האדם עומד תא וזוי, מה פתיב כל נדיב לבו יביאה את תרומות יי. הדבר – בא וראה מה פתוב, כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה'. כל נדיב לבו ודאי. מי שיתרצה לבו, ומשיך את השכינה אליו. זהו שפתוב יביאה, אף על גב שהיא בעליה למעלה, יביאה ממקום עליון למשך אותה לדור עמו.

72. ואי תימא דללאו ברשותיה דבר נש קיימא מלה. תא וזוי, מה פתיב כל נדיב לבו יביאה את תרומות יי. כל נדיב לבו ודאי, מאן דיתרעי לביה, ומשיך לה לשכינתא לנביה. הדא הוא דכתיב יביאה, אף על גב דאיהי באסתלקותא לעילא, יביאה מאתר עלאה, לאמשיכא לדירא עמיה.

Exodus 35:5

”קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב ונכסף ונחשת”

“Take from among you a contribution to YHVH; whoever is of a willing heart, let him bring it as YHVH’S contribution: gold, silver, and bronze,”

The Zohar explains that “whoever is of a willing heart” indicates that contributing to YHVH is a choice a person would make. Those who wish to draw the Shechina into their lives would make contributions to make elevations so the Shechina would come and dwell within him, as explained previously.

73. וכד תיתי לאשראה עמיה, כמה ברבאן וכמה עתרא תיתי עמיה. הדא הוא דכתיב זהב וכסף וזוזה. לא יזוסר ליה כל עתרא דעלמא. דא לשאר בני עלמא. אבל אתון קדישין עליוזין, קוזו מאתכם תרומה ליי. אמר רבי זיידא, מאן דשירי לארמא, הוא ירי.

73. וכשתבא לשרות עמו, כמה ברבאן וכמה עתרא תיתי עמיה. זהב וכסף וזהב וכסף וזוזה. לא יזוסר ליה כל עתרא דעלמא. אבל אתם קדושים עליונים – קחו מאתכם תרומה לה'. אמר רבי חייא, מי שהתחיל להרים – הוא שירים.

When the Shechinah comes to be with a person, she comes with blessings and riches, as it says 'gold, silver, and bronze.' That person will have all the wealth he needs. Righteous people, their elevation would bring them greater ability to reveal light.

74. פתח רבי אבא ואמר, (יונה ב) ויאמר יי' לדג וגו', וכי באן אתר אמר ליה. אלא בשעתא דברא קודשא ברין הוא עלמא בעובדא דבראשית, ביומא זומיטאה ברא נויי ימא. כדן פקיד ואמר, דיהא זמן זור נזא למבלע ליונה, ויהא במעוי תלתא יומין ותלת לילון, ולבתר דירמי ליה לבר.

74. פתח רבי אבא ואמר, (יונה ב) ויאמר יי' לדג וגו', וכי באן אתר אמר ליה. אלא בשעתא דברא קודשא ברין הוא עלמא בעובדא דבראשית, ביומא זומיטאה ברא נויי ימא. כדן פקיד ואמר, דיהא זמן זור נזא למבלע ליונה, ויהא במעוי תלתא יומין ותלת לילון, ולבתר דירמי ליה לבר.

Jonah 2:11

”ויאמר יהוה לדג ויקא את יונה אל היבשה.”

“Then YHVH commanded the fish to vomit Jonah upon dry land.”

Rabbi Aba explains that when the Holy One Blessed be He created the world, at the fifth day, when he created the fish, he commanded that there will be a fish that will swallow Jonah and keep him inside of him for three days and three nights. Then the fish will vomit Jonah out.

Lesson;

We were given the freedom to choose what to do with the force of life and the 'gifts' given to us by God. Following the Torah laws and guide, provides us with an elevation that is required during the process of drawing light into our lives. The continuous connection to the upper Shechina benefits us with a constant flow of light that manifests in our lives as we needed. The righteous people that focus on spiritual elevations give themselves to the unification of the upper and lower and the Shechina dwells with them, and they reveal greater secrets of the Torah.

75. וכלא דא בלזוזדוי, אלא כל מה דעבד קודשא ברין הוא בעובדא דבראשית, בכלא אתני עמיה. ביומא קדמאה ברא שמיא, אתני עמהון דיסליק לאליהו השמימה בגו סערה, וכן הוה, דכתיב, (מלכים ב ב) ויעל אליהו בסערה השמים. בההוא יומא ברא נהורא, ואתני עמיה דיוזשיך לשמיא במצרים תלתא

75. ולא זה לבדו, אלא כל מה שעשה הקדוש ברוך הוא במעשה בראשית – בכל התנה עמו. ביום הראשון ברא שמים, התנה עמו שיעלו את אליהו השמימה בתוך סערה, וכך היה, שכתוב (מלכים ב ב) ויעל אליהו בסערה השמים. באותו יום ברא את האור, והתנה עמו שיחשיך לשמש במצרים

יומיו, דכתיב, (שמות י) ויהי וזשף אפלה בכל ארץ שלשה ימים, שכתוב (שמות י) ויהי חשף מצרים שלשת ימים. אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים.

After teaching us about our freedom of choosing our path, the Zohar tells us that all future events and the related forces of nature were conditioned to follow the will of God as planned on the first day of Creation. On the first day, God created the heavens and made a condition to carry Elijah in a storm to heavens as it says 'And Elijah went up by a whirlwind to heaven.'

2 Kings 2:11

”ויהי המה הלכים הלך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמים.”
 “As they were going along and talking, behold, there appeared a chariot of fire and horses of fire which separated the two of them. And Elijah went up by a whirlwind to heaven.”

When God commanded the light to appear, he also made a term that the light will go dark in Egypt for three days as it says Exodus 10:22

”ויט משה את ידו, על השמים; ויהי חשך-אפלה בכל-ארץ מצרים, שלשת ימים”

“So Moses stretched out his hand toward the sky, and there was thick darkness in all the land of Egypt for three days.”

76. ביוםא תנניא ברא רקיעא, דיהא מפריש בין מניא לבניא, כדכתיב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים. ואתני עמוד קודשא בריך הוא, דמניא יהון מפרישין לישראל בין טומאה לטהרה, לאתדכאה בהו, וכך הוה.

76. ביום השני ברא את הרקיע, שיהיה מפריד בין מים למים, ככתוב (בראשית א) ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים, והתנה עמהם הקדוש ברוך הוא שהמים יהיו מפרידים לישראל בין טומאה וטהרה להטהר בהם, וכך היה.

Genesis 1:6

”ויאמר אלהים, יהי רקיע בתוך המים, ויהי מבדיל, בין מים למים”

“Then God said, “Let there be an expanse in the midst of the waters, and let it separate the waters from the waters.”

On the second day, God separated the waters to have pure water and impure water so the Israelites would have water that would purify them.

Lesson;

Deuteronomy 30:19

העדתי בקם היום, את-השמים ואת-הארץ-החיים והמות נתתי לפניך, הברכה והקללה; ובחרת, בחיים-”
 “למען תחיה, אתה וזרעך”

“I call heaven and earth to witness against you today, that I have set before you life and death, the blessing and the curse. So choose life so that you may live, you and your descendants,”

God gives us the freedom to do as we want. God provides the light and force that would help us to fulfill our will, positive or negative. The world around us was conditioned to answer to our will. But it is on ourselves to choose 'life' that would benefit us.

The sages in 'Ethics of the Fathers' chapter 3 tell us;

“15. All is foreseen, and freedom of choice is granted. The world is judged with goodness, but in accordance with the amount of man's positive deeds.”

The question is; if it's all foreseen then where is the freedom of choice? The most acceptable answer is that God sees everything and he let us follow our desires. It's up to us to choose the path that leads us to Wisdom, which is Chokmah.

77. בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה אֶפִּיק אֶרְעָא מִזָּו מִיָּא, וְאֶכְנִישׁ לְבִיָּא, וְעֵבֶד מִהָהוּא כְנִישׁוֹ דְּאֶתְכְנִישׁוּ לְאַתֵּר זֹד, יָמָא. וְאַתְנִי בְּיוֹמָא לְמַעְבַּר לְיִשְׂרָאֵל בְּגִוִּיָּה בְּיַבְשֻׁתָּא, וְלְמַטְבַּע לְמַצְרָאִי, וְכַךְ הָוָה, דְּכִתִּיב, (שמות יד) וַיָּשֶׁב הָיִם לִפְנוֹת בִּקְרָא לְאִיתְנֹו. אֵל תִּקְרִי לְאִיתְנֹו, אֶלָּא לְתַנְאוּ, לְמַה דְּאַתְנִי עֲמִיָּה קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּעוֹבְדָא דְּבִרְאשִׁית. תוּ אֶתְנִי בְּאַרְעָא, דְּתַפְתְּנוּ יָת פּוּמָהָא בְּמִזְוִלְקוֹתָא דְּקִרְוֹ, וְתַבְלַע לְקִרְוֹ וְלָכֵל בְּגִישְׁתִּיהָ, וְכַךְ הָוָה, דְּכִתִּיב, (במדבר טז) וְתַפְתְּנוּ הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אוֹתָם וְאֶת קִרְוֹ.

77. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי הוּצִיא אֶרֶץ מִתּוֹךְ הַיָּם וְכִנֵּס אֶת הַמַּיִם, וַעֲשֵׂה מֵאוֹתוֹ קְבוּץ שֶׁהִתְכַנְסוּ לְמָקוֹם אֶחָד אֶת הַיָּם, וְהִתְנָה עִם הַיָּם לְהַעֲבִיר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ בְּיַבֶּשֶׁה וּלְהַטְבִּיעַ אֶת הַמִּצְרַיִם, וְכַךְ הָיָה, שֶׁכָּתוּב (שמות יד) וַיָּשֶׁב הָיִם לִפְנוֹת בִּקְרָא לְאִיתְנֹו. אֵל תִּקְרִי לְאִיתְנֹו אֶלָּא לְתַנְאוּ, לְמַה שֶׁהִתְנָה עִמּוֹ הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְּרִאשִׁית. עוֹד הִתְנָה עִם הָאָרֶץ, שֶׁתַּפְתֵּחַ אֶת פִּיהָ בְּמַחְלֶקְתּוֹ שֶׁל קִרְחַן וְתַבְלַע אֶת קִרְחַן וְאֶת כָּל עֲדָתוֹ, וְכַךְ הָיָה, שֶׁכָּתוּב (במדבר טז) וְתַפְתֵּחַ הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֹתָם, וְאֶת קִרְחַן.

“וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, יִקְוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מָקוֹם אֶחָד, וְתִרְאָה, הַיַּבֶּשֶׁה; וַיְהִי-כֵן.”
 “Then God said, “Let the waters below the heavens be gathered into one place, and let the dry land appear”; and it was so.”

On the third day, God gathered the waters below the heavens and revealed the dry land. God conditioned the waters to split and let the Israelites pass through. Also, to drown the Egyptians when they follow the Israelites to the Sea of Reed.

Exodus 14:27

“וַיִּשָּׂא מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ עַל-הַיָּם, וַיָּשֶׁב הָיִם לִפְנוֹת בִּקְרָא לְאִיתְנֹו, וּמִצְרַיִם, נָסִים לִקְרֹאָתוֹ; וַיִּנְעַר יְהוָה אֶת-מִצְרַיִם, בְּתוֹךְ הַיָּם.”
 “So Moses stretched out his hand over the sea, and the sea returned to its normal state at daybreak, while the Egyptians were fleeing right into it; then YHVH overthrew the Egyptians in the midst of the sea.”

The Zohar explains that ‘the sea returned to its normal state’ means that the followed the conditions that God set at the time of Creation and then returned to normal state. The Hebrew words for ‘normal state’ and ‘its conditions’ have the same letters to reveal the secret of why the water changed its nature.

Numbers 16:32

“וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְתַבְלַע אֹתָם וְאֶת בְּתִיתָם וְאֶת כָּל הָאֲדָם אֲשֶׁר לְקִרְחַן וְאֶת כָּל הַבָּכִוֶּשׁ.”
 “and the earth opened its mouth and swallowed them up, and their households, and all the men who belonged to Korah with their possessions.”

The earth was conditioned to swallow Korach and his people after they rebelled against the leadership of Moses.

78. בְּיוֹמָא רַבִּיעָאָה, בְּרָא שְׁמִשָׁא וְסִיְהָרָא, דְּכִתִּיב יְהִי מֵאֲרֵת בְּרִקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְאַתְנִי עִם שְׁמִשָׁא, לְמַהוּ קְאִים בְּפִלְגּוֹ שְׁמִיָּא בְּיוֹמֵי דִּיהוֹשֻׁעַ, (דף קצ"ט ע"א) דְּכִתִּיב, (יהושע י יב) וַיַּעֲבוֹד הַשְּׁמִשׁ בְּיוֹצִי הַיָּם.

78. בַּיּוֹם הָרְבִיעִי בְּרָא שֶׁמֶשׁ וּלְבָנָה, שֶׁכָּתוּב יְהִי מֵאֲרֵת בְּרִקִּיעַ הַשָּׁמַיִם, וְהִתְנָה עִם הַשֶּׁמֶשׁ לְהִיּוֹת עוֹמֶדֶת בְּחִצֵּי הַשָּׁמַיִם בִּימֵי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁכָּתוּב (יהושע י) וַיַּעֲמֵד הַשֶּׁמֶשׁ בְּחִצֵּי הַשָּׁמַיִם. הִתְנָה עִם הַכּוֹכָבִים לַעֲשׂוֹת קֶרֶב עִם

הַשָּׁמַיִם. אֶתְנִי בְּכִכְבֵּיָא לְמַעַבְדֵּי קָרְבָּא בְּסִיסְרָא, סִיסְרָא, שְׂכָתוּב (שׁוּפְטִים ה) הַכּוֹכָבִים
דְּכַתִּיב, (שׁוּפְטִים ה) הַכּוֹכָבִים מִמְּסֻלּוֹתֵם זְלוּמוֹ עִם
סִיסְרָא.

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו לאתת ולמועדים “Then God said, “Let there be lights in the expanse of the heavens to separate the day from the night, and let them be for signs and seasons and days and years;”

On the fourth day, God created the sun and the moon. He stipulated with the sun that during the days of Joshua to stand still in mid-heavens.

Joshua 10:13

וַיֵּדֶם הַשֶּׁמֶשׁ וַיֵּרָח עָמַד עַד יָקָם גּוֹי אִיבֵיו הֲלֹא הָיָא כְּתוּבָה עַל סֵפֶר הַיָּשָׁר וַיַּעֲמֵד הַשֶּׁמֶשׁ בְּחֻצֵי הַשָּׁמַיִם
”וְלֹא אָץ לָבוֹא כִּיּוֹם תָּמִים.”

“So the sun stood still, and the moon stopped Until the nation avenged themselves of their enemies. Is it not written in the book of Jashar? And the sun stopped in the middle of the sky and did not hasten to go down for about a whole day.”

God stipulated with the stars to fight against Sisera.

Judges 5:20

”מִן שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַכּוֹכָבִים מִמְּסֻלּוֹתֵם נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא.”

“The stars fought from heaven, From their courses they fought against Sisera.”

Lesson;

From the previous study, this one and the following few Zohar paragraphs we see that God has answers to all possibilities. Nature can be controlled because God created the openings for that. Great Tzadikim knew how to command nature, change the direction of a river's flow, bring rain on a dry day, and even resurrect a dead to life.

The light of the Endless gives us endless choices during our lifetimes. If we connect to the Endless, we can get closer to the ability to controlling and changing the ways of nature, creating miracles in our lives. Even if we are far from such strength, we should be on that path. If we change our nature, nature and the world around us will change for us.

79. בְּיוֹמָא זִמְמִישְׁתָּא בָּרָא נִוְגֵי יַמָּא, וְעוֹפֵי דְשָׁמַיָא, אֶתְנִי
בְּעוֹפֵי לְמִיּוֹן עוֹרְבִים לְאִלְהוּ, בְּזִמְנָא דְעֵצָר לְשָׁמַיָא,
דְּכַתִּיב, (מְלָכִים א יז) וְאֵת הָעוֹרְבִים צִוִּיתִי לְכַלְכֵּלָהּ
שָׁם. צִוִּיתִי דִּיִּיקָא. וְאֶתְנִי בְּנוֹגֵי יַמָּא לְאַדְמִנָּא נִוְגָא זֹדָה,
לְמִבְלַע לִיה לִיוֹנָה, וְלֹאֲשֵׁדָּא לִיה לְבָר.
79. בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי בָּרָא אֶת דְּגֵי הַיָּם וְעוֹפֹת
הַשָּׁמַיִם, הִתְנָה עִם הָעוֹפֹת שֶׁהָעוֹרְבִים יִזְוְנוּ
אֶת אֱלֹהֵיו בְּזִמְן שֶׁעֲצָר אֶת הַשָּׁמַיִם,
שְׂכָתוּב (מְלָכִים א יז) וְאֵת הָעוֹרְבִים צִוִּיתִי
לְכַלְכֵּלָהּ שָׁם. צִוִּיתִי דִּוְקָא. וְהִתְנָה עִם דְּגֵי הַיָּם
לְהִזְמִין דָּג אֶחָד שֶׁיִּבְלַע אֶת יוֹנָה וְלִזְרֹק אוֹתוֹ
הַחוּצָה.

Genesis 1:20

”וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים—יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם, שֶׁרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה; וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל-הָאָרֶץ, עַל-פְּנֵי רִקְיעַ הַשָּׁמַיִם.”

“Then God said, “Let the waters teem with swarms of living creatures, and let birds fly above the earth in the open expanse of the heavens.”

On the fifth day, God created the fish and the birds in the sky. He stipulated with the birds that ravens would feed Elijah the prophet.

1 Kings 17:4

”וְהָיָה, מִהַנִּחַל תִּשְׁתֶּה; וְאֶת-הָעֶרְבִים צִוִּיתִי, לְכַלְכֵּלְךָ שָׁם”

“It shall be that you will drink of the brook, and I have commanded the ravens to provide for you there.”

God conditioned the fish that one of them will swallow Jonah and vomit him to the land.

80. בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה בְּרָא לְאָדָם, וְאֶתְנִי עֲמִיָּה, דְּתַפּוּק מִנִּיה אֶתְתָּא, דְּתִיּוֹן לְאֵלֵיהּ, דְּכְתִיב, (מְלָכִים א' ז') הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה לְכַלְכֵּלְךָ. הִנֵּה צִוִּיתִי, מִיּוֹמָא דְּאֶתְבְּרִי עֲלָמָא. וְכֵן בְּכָל עוֹבְדָא וְעוֹבְדָא דְּאֶתְוֹדֵשׁ בְּעֲלָמָא, קוֹדֵשׁא בְּרִיךְ הוּא פְקִיד הֵהוּא עוֹבְדָא מִיּוֹמָא דְּאֶתְבְּרִי עֲלָמָא. אוּף הָכָא, וַיֹּאמֶר יְי' לְדָג. וַיֹּאמֶר, מִשִּׁית יוֹמִין דְּבִרְאשִׁית קֹאמֶר לִיה.

80. בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי בָּרָא אֶת הָאָדָם, וְהִתְנַה עִמּוֹ שְׁתַּצָּא מִמֶּנּוּ אִשָּׁה שְׁתָּוִין אֶת אֱלֵיהּ, שְׁנֹאמֶר הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה לְכַלְכֵּלְךָ. הִנֵּה צִוִּיתִי – מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, וְכֵן בְּכָל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁהִתְחַדֵּשׁ בָּעוֹלָם, הִקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא צִוָּה אֶת אוֹתוֹ מַעֲשֶׂה מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָא הָאָדָם. אִף כָּאֵן וַיֹּאמֶר ה' לְדָג, וַיֹּאמֶר – מִשִּׁית יְמֵי בְּרִאשִׁית אָמַר לוֹ.

On the sixth day, God created man and stipulate with him that a woman would come out from him that would feed and care for Elijah.

1 Kings 17:9

”קוּם לך צָרְפַתָּה אֲשֶׁר לְצִידוֹן וַיִּשְׁבֶּת שָׁם הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם אִשָּׁה אֶלְמָנָה לְכַלְכֵּלְךָ”

“Arise, go to Zarephath, which belongs to Sidon, and stay there; behold, I have commanded a widow there to provide for you.”

Jonah 2:11

”וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדָג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבֶּשֶׁה”

“Then YHVH commanded the fish to vomit Jonah upon dry land.”

The Zohar explains that ‘I have commanded a widow’ and ‘Then YHVH commanded the fish’ were commands given at the time of Creation.

Lesson;

What’s the connection between Eve that was taken out of Adam’s side (rib) and the widow from Zarephath that supported Elijah?

The Zohar teaches us that all future events were set on the first day of Creation. It means that past, present, and future existed on the first day. Our daily actions are part of the thought of the Creator on the first day. We manifest ideas into actions every moment of our lives. It is called by the sages “to carry out (execute) from the force into action.” The ‘force’ is the potential that has the root in the thought of the Creator, and the action is our manifestation process.

We choose one of the possibilities offered to us by the Creator that expects us to pick the one that follows the ways of the Torah because then we have access to his angels.

Zechariah 3:7

לֹא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם בְּדַרְכֵי תֵלֵךְ וְאִם אֶת מִשְׁמַרְתִּי תִשְׁמַר וְגַם אֶתָּה תִּדְוֵן אֶת בֵּיתִי וְגַם תִּשְׁמַר אֶת
 “חֲצָרִי וְנִתְּנִי לָךְ מִהֲלָכִים בֵּין הָעַמִּידִים הָאֵלֶּה”

“Thus says YHVH of hosts, ‘If you will walk in My ways and if you will perform My service, then you will also govern My house and also have charge of My courts, and I will grant you free access among these who are standing here.’”

81. הָכָא אֵית לָן סִמָּה בְּעֵלְמָא, עַל עוֹבְדֵין דְּבִנֵּי זֵשׁא בְּהַאי עֵלְמָא. יוֹנָה דְּנִזְזוּת לִסְפִינָה, דָּא אִיהִי זֵשׁוּתָא דְּבִר זֵשׁ, דְּנִזְזוּתָא לְהַאי עֵלְמָא לְמַהוּי בְּגוּפָא דְּבִר זֵשׁ. אֲמַאי אֶתְקָרִי יוֹנָה. בְּגִין דְּכִין דְּאִשְׁתַּתַּפֵּת בְּגוּפָא, כְּדִין אִיהִי יוֹנָה בְּהַאי עֵלְמָא. כְּמָה דְּאֶתְמַר, (וִיקְרָא כֹה) וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ. וְכִדִּין בְּר זֵשׁ אֲזִיל בְּהַאי עֵלְמָא, כְּסִפִּינָה בְּגו יָמָא רַבָּא, דְּזִשְׁיַבֵּת לְאֶתְבָּרָא, כְּמָה דָּאֵת אָמַר (יוֹנָה א) וְהָאֲנִי זֹשְׁבָה לְהִשְׁבֵּר.

81. כאן יש לנו סמך העולם על מעשי בני אדם בעולם הזה. יונה שירד לספינה, זוהי נשמת האדם שירדת לעולם הזה להיות בגוף האדם. למה נקראת יונה? משום שבין שמשותתפת בגוף, אזי היא יונה בעולם הזה, כמו שנאמר (ויקרא כה) ולא תונו איש את עמיתו. ואז האדם הולך בעולם הזה כמו ספינה בתוך הים הגדול שמחשבת להשבר, כמו שנאמר והאני חשבה להשבר.

The Zohar tells us that from the previous studies we learn that the Torah is more than the literal meanings. When the Bible says the story of Jonah it has a deeper meaning. The name Jonah means a ‘Dove.’ ‘Jonah went into the ship’ is the aspect of the soul that comes down to this world and enters the body of a man. The soul is called ‘A Dove’ because it leaves the body when the body refuses her.

Leviticus 25:17

“וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת עַמִּיתוֹ וְיִרְאֶת מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֶיכֶם”

“So you shall not cheat one his counterpart, but you shall fear your God; for I am YHVH your God.”

The soul is our ‘counterpart’ and should be in good relationship with the body. A man walks in this world and cheats his soul is like a ship that is about to break in a big stormy sea.

Jonah 1:4

“וַיְהִי, הַטִּיל רוּחַ-גָּדוֹלָה אֶל-הַיָּם, וַיְהִי סַעַר-גָּדוֹל, בַּיָּם; וְהָאֲנִיָּה, חִשְׁבָה לְהִשְׁבֵּר.”

“YHVH hurled a great wind on the sea and there was a great storm on the sea so that the ship was about to break up.”

82. וְכִדִּין זֵשׁ כִּד אִיהוּ בְּהַאי עֵלְמָא זֹשְׁיָב דְּעֶרְק מִקְמֵי מְאִרִּיהָ. וְלֹא אִשְׁגָּזוּ בְּהֵהוּא עֵלְמָא. וְכִדִּין אֲטִיל קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא רוּחַ סְעָרָה תְּקִיפָא. דָּא אִיהִי גְזִירַת דִּינָא, דְּקִיָּמָא תְּדִיר קָמֵי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא. וּבְעָתָא דִּינָא דְּבִר זֵשׁ מִקְמִיָּה, וְדָא אִיהוּ דְּקָא מִטִּי לִסְפִינָה, וְאֶדְכֵּר זֹזְבוּי דְּבִר זֵשׁ לְאֶתְפָּסָא לִיהָ.

82. ואדם, כשהוא חוטא בעולם הזה וחושב שבורח מלפני אדונו ולא שם לב לאותו העולם, ואז מטיל הקדוש ברוך הוא רוח סערה חזקה – זוהי גזרת הדין שעומדת תמיד לפני הקדוש ברוך הוא ומבקשת את דין האדם מלפניו, וזוהי שמטה את הספינה ומזכירה את חטאי האדם לתפס אותו.

When a person sins in this world and thinks that he could run away from God, assuming that God is not watching brings judgment on himself.

‘YHVH hurled a great wind on the sea’ is the aspect of the judgment that God brings on the person to remind him of his sins and accept his judgment.

Lesson;

We read the book of Jonah on Yom Kippur because it symbolizes the path of the soul and its correction. Jonah tried to run away from his process, but he was corrected by the judgment inflicted on him by God. He then returned to follow God’s ‘assignment’ and bring a positive outcome.

The soul and the body come together into this world. The soul desires purity and getting closer to God. The body needs to serve the soul by following the laws of the Torah. When the body sins, it is an aspect of cheating.

We cannot run away from our sins. Even if we do wrong without directly hurting others, it is still a sin. It doesn’t matter if others see us or not; the action of the body ‘contaminates’ the soul and Judgment would come sooner or later. A correction must be made because nothing is forgotten.

More: When you see in your dreams a boat, a ship or any vessel above water, it represents the state of your soul. If the vessel is big and better in size and beauty, it indicates a high state of the soul. A vast and beautiful ship means protection of the Shechina. If the waters are not calm or stormy, then it implies disturbance/judgments on the path taken by the soul and body.

83. כִּיּוֹן דְּאַתְפֶּס בְּרִי נֶשֶׁ עַל יְדֵא דְהֵהִיא סְעָרָה בְּבֵי מַרְעִיָּה, מִה כְּתִיב וַיּוֹנֶה יָרֵד אֶל יִרְכַּתִּי הַסְפִּינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם. אָף עַל גֵּב שְׂאֲדָם אֲתַעֲרֶת לְאַתְבָּא קִבִּי מֵאַרְיָה, לְמַפְרֵק זֹוּבִי. מִה כְּתִיב, וַיִּקְרַב אֵלָיו רֵב הַחֹבֶל. מֵאֵן רֵב הַחֹבֶל. דָּא יֵצֵר טוֹב, דְּאִיתּוּ מִנְהִיג כָּלָא. וַיֹּאמֶר לוֹ מִה לָּךְ נִרְדָּם קוֹם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ וְגוֹ. לָאוּ שִׁיעָתָא הוּא לְמַדְבָּרָה, דְּהָא סִלְקִין לָךְ לְדִינָא, עַל כָּל מִה דְּעִבְדַּת בְּהָא עֲלֵמָא, תוֹב בַּיּוֹזְבָּר.

Jonah 1:5,6

וַיִּרְאוּ הַמַּלְחִים וַיִּזְעְקוּ אִישׁ אֶל אֱלֹהָיו וַיִּטְלוּ אֶת הַכֵּלִים אֲשֶׁר בְּאֵנִיהָ אֵל הַיָּם לְהַקֵּל מֵעֲלֵיהֶם וַיּוֹנֶה יָרֵד אֶל יִרְכַּתִּי הַסְפִּינָה וַיִּשְׁכַּב וַיִּרְדָּם.

”וַיִּקְרַב אֵלָיו רֵב הַחֹבֶל וַיֹּאמֶר לוֹ מִה לָּךְ נִרְדָּם קוֹם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ אוּלִי יִתְעַשֶׂת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נִאֲבֹד.”

“Then the mariners were afraid; and every man cried out to his god, and threw the cargo that was in the ship into the sea, to lighten the load. But Jonah had gone down into the lowest parts of the ship, had lain down, and was fast asleep.”

“So the captain came to him, and said to him, “What do you mean, sleeper? Arise, call on your God; perhaps your God will consider us, so that we may not perish.”

While the sailors were trying to mitigate the impact of the storm by throwing their cargo and praying to their gods, Jonah ignored the situation and went to the belly of the ship to sleep.

The captain that navigates the vessel, is the aspect of the good inclination. He awakened Jonah, encouraging him to pray to his God because judgments are rising and he needs to repent on his negative actions.

84. אֶסְתַּכַּל בְּמִלִּין אֱלִין, וְתוֹב לְמֵאֲרָךְ. מֶה מְלֵאכְתָּךְ דָּאת עֲסֻקָת בָּהּ בְּהֵאֵי עֲלָמָא, וְאוּדֵי עָלָה קָמִי מֵאֲרָךְ. וּמֵאִין תְּבֵא, אֶסְתַּכַּל מֵאִין בָּאת, מִטּוֹפָה סְרוּזָה, וְלֹא תִתְגָּאֵי קָמִיָּה. מֶה אֲרֻץ, אֶסְתַּכַּל דָּהָא מֵאֲרֻעָא אֲתִבְרִיאת, וְלֹאֲרֻעָא תִּיתוּב. וְאִי מוֹזָה עִם אֲתָה, אֶסְתַּכַּל אִי אֵית לָךְ זְכוּ דֵאֲבָהָן, דִּיגִין עָלָךְ.

84. הַתְּבוּנָה בַּדְּבָרִים הַלְלוּ וְשׁוּב לְאֲדוֹנֶךָ. מֶה מְלֵאכְתָּךְ – שְׂאֲתָה עֲסֻקָת בָּהּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהוֹדָה עָלֶיךָ לִפְנֵי רַבּוֹנֶךָ. וּמֵאִין תְּבֹא – הַסְתַּכַּל מֵאִין בָּאת, מִטּוֹפָה סְרוּזָה, וְאֵל תִּתְגָּאֵה לִפְנֵי. מֶה אֲרֻץ – הַסְתַּכַּל שְׁהֲרִי מִהָאֲרֻץ נִבְרָאת וְלֹאֲרֻץ תִּשׁוּב. וְאִי מוֹזָה עִם אֲתָה – הַסְתַּכַּל אִם יֵשׁ לָךְ זְכוּת אֲבוֹת שְׁתִּגַּן עָלֶיךָ.

The good inclination asks us to look back into the actions that lead us to the current situation that brought the storm on us.

In the process of repentance, we should see ourselves as simple vessels, humble with a temporary existence.

85. בִּין דְּסַלְקִין לִיה לְדִינָא, בְּבִי דִינָא דְלַעֲיָלָא, הֵהִיא סְעָרָה, דֵּאִיהִי גִזְרַת דִּינָא, דְּסַעֲרִי עָלֶיהָ דְּבֵר זֵשׁ, תִּבְעֵת מִן מִלְכָּא לְבִידָן אִינוֹן תְּפִיסִין דְּמִלְכָּא, וְכִלְהוּ אֲתֵיין זֹד זֹד קָמִיָּה. בִּיה שְׁעָתָא אֲתִקְרִיבוּ בִי דִינָא. אֵית מִזְהוֹן דְּפִתּוּזִי בְּזוּבָה, וְאֵית מִזְהוֹן דְּפִתּוּזִי בְּזוּבָה. וְגִזְרַת דִּינָא תִּבְעֵת דִּינָא.

85. בֵּין שְׁמַעֲלִים אוֹתוֹ לְדִין בְּבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה, אוֹתָהּ סְעָרָה, שֶׁהִיא גִּזְרַת הַדִּין שְׁסוּעֶרֶת עַל הָאָדָם, מִבִּקְשֵׁת מִהַמֶּלֶךְ לְדוֹן אוֹתָם הַתְּפוּסִים שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וְכֵלֶם בָּאִים אֶחָד אֶחָד לִפְנֵי. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה מִתְקַרְבִּים בֵּית הַדִּין. יֵשׁ מֵהֶם שְׁפוֹתָחִים בְּזוּכּוֹת, וְיֵשׁ מֵהֶם שְׁפוֹתָחִים בְּחוּבָה, וְגִזְרַת הַדִּין תוֹבֵעֵת דִּין.

The storm is the process a man goes through when he is taken to the upper court for final judgment. Those who experience the storm come before the judge one at a time and plead their cases. Some open their defense by telling their merits. Some open their defense with admitting their wrongdoing.

The prosecution asks for a judgment.

Lesson;

We are experiencing a great storm in the world. This is not a little storm somewhere far away from us. This storm affects the entire world.

It is a time of judgment and each one of us would be called to the upper court to present their case. We can not hide and sleep until the storm is over.

The Torah and our studies are the aspects of the captain that wakes us up to do personal 'accounting' and repent. The 'cargo' is the aspect of our attachment to the material world that is no longer important when we experience such a storm that can hurt anyone.

The Zohar talks about a time when some people would experience protection and some would live in fear, try to hide away from the judgment but even in New Zealand that is in the 'belly' of the 'ship', the storm can reach.

Jonah knew that he is responsible for the storm. He admitted and asked the sailors to throw him overboard and save themselves. Even though he was ready to give his life for his repentance, God saved him.

The Israelites have the responsibility to repent and save the world from the storm. Before our turn to appear in the upper court, we should do our best to follow the righteous path.

“שמעון הצדיק היה משיירי כנסת הגדולה. הוא היה אומר, על שלשה דברים העולם עומד, על התורה ועל המעבודה ועל גמילות חסדים.”

“Shimon the Righteous was one of the last of the men of the great assembly. He used to say: the world stands upon three things: the Torah (Study), the service (Prayers), and the practice of acts of piety (Tzedakah and good deeds).”

86. ואי ההוא בר נש לא זכי בדינא, מזה בתיב. ויזותרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו. משתדלין אינן דאורו וכותיה לאתבא ליה להאי עלמא, ולא יכלו. מאי טעמא. כי הים הולך וסוער עליהם, גזרת דדינא, אייל וסעיר בזובוי דבר נש, ואתגבר עליהו.

86. ואם אותו אדם לא זוכה בדין, מה כתוב? ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו. הם משתדלים אותם שמורים וכותו להשיבו אל העולם הזה ולא יכלו. מה הטעם? כי הים הולך וסוער עליהם. גזרת הדין הולכת וסוערת בחטאי האדם ומתגברת עליהם.

Jonah 1:13

“ויחתרו האנשים להשיב אל היבשה ולא יכלו כי הים הולך וסוער עליהם.”

“Nevertheless the men rowed hard to return to land, but they could not, for the sea continued to grow more tempestuous against them.”

The people supported Jonah's case and tried to help by bringing him to shore, but they couldn't change the 'verdict' on him. The storm got stronger because at some point the judgment must be carried to its fullest.

87. כדין נזותין עליה תלת שליוון מבנן, וזד, דכתיב כל זכוון, וכל זוכין, דעבד בר נש בהאי עלמא. וזד דעביר וזושבן יומיו. וזד דהיה אייל עמיה, כד היה במעי אמה. והא אוקימנא דגזרת דינא לא שכיח, עד ההוא זמנא דכתיב, וישאו את יונה. וישאו: כד זכילי ליה מביתיה, לכי קברי.

87. אז מורידים עליו שלשה שליחים ממנים: אחד שכותב כל הזכויות וכל החטאים שעשה האדם בעולם הזה. ואחד שעושה חשבון ימיו. ואחד שהיה הולך עמו בשהיה במעי אמו, והרי בארנו שגזרת הדין לא שוככת עד לאותו זמן, שכתוב וישאו את יונה. וישאו, בשנוטלים אותו מביתו לבית הקברות.

The person standing in court gets three messengers from the court. One writes all the merits that come from the Right column, and sins that are from the Left column. Another messenger that is against the Central Columns counts his days for good and bad. Another messenger with the aspect of Malchut was with that person from the days he was in his mother's womb.

The judgment won't stop until the person died and carried to the cemetery.

Jonah 1:15

“וישאו את יונה ויטלהו אל הים ויעמד הים מזעפו.”

“So they picked up Jonah and threw him into the sea, and the sea ceased from its raging.”

'They picked up Jonah' is the aspect of carrying the person to his grave in the cemetery.

88. כְּדִין מְכַרְזֵי עָלָיו. אִי אִיהוּ וְכַאֲהוּ, מְכַרְזֵי עָלֵיהּ
וְאִמְרֵי, הֵבּוּ יָקָר לְדִיוֹקְנָא דְּמִלְכָּא, (ישעיה נח) יָבֹא
שְׁלֹמֹם יְנוּחוּ עַל מְשַׁכְּבוֹתָם הֵלֶךְ נְכוֹחוֹ. מִנָּא כֵּן.
דְּכִתִּיב, (ישעיה נח) וְהֵלֶךְ לִפְנֵיךָ צִדְקָךָ (דף קצ"ט
ע"ב) כְּבוֹד יְיָ יֵאֲסָפָה. וְאִי זִוְיָבָא אִיהִי, מְכַרְזֵי עָלֵיהּ
וְאִמְרוּ, וְיִי לִיהּ לִפְלִגְנָא. טָב לִיהּ דְּלֹא יִתְבָּרִי. כְּדִין מוֹה
כְּתִיב, וְיִטְלְהוּ אֶל הַיָּם וְיַעֲמֹד הַיָּם מִזְעָפוֹ. כִּד עֲאֲלִין
לִיהּ לְבִי קִבְרֵי דְאִיהוּ אֶתֶר דְּרִיגָא. כְּדִין גְּזֵרַת דִּינָא
דְּהוּה סְעִיר, שְׂכִיף מִזְעָפִיהּ. וְנוֹנָא דְּבִלְעָ לִיהּ, דָּא אִיהוּ
קִבְרָא.

If a righteous person brought to the cemetery they announce for him;

Isaiah 57:2

"יָבֹא שְׁלֹמֹם יְנוּחוּ עַל מְשַׁכְּבוֹתָם הֵלֶךְ נְכוֹחוֹ."

"He shall enter into peace; They shall rest in their beds, Each one walking in his uprightness."

and ;

Isaiah 58:8

"אֲזַ יִבְקַע כְּשַׁחַר אוֹרָךְ וְאַרְכָּתְךָ מִהֲרָה תִצְמַח וְהֵלֶךְ לִפְנֵיךָ צִדְקָךָ כְּבוֹד יְהוָה יֵאֲסָפָה"

"Then your light shall break forth like the morning, Your healing shall spring forth speedily, And your righteousness shall go before you; The glory of YHVH shall be your rear guard."

When a wicked person is brought to the cemetery they announce "woe to this person, it would have been better if he wasn't born."

On Jonah it is written, "and they threw him into the sea, and the sea ceased from its raging". The judgment ceased when the person is put into his grave. With Jonah, it is the aspect of "Now YHVH had prepared a great fish to swallow Jonah."

89. מוֹה כְּתִיב, וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּג. מַעֵי דְרִיגָא, דָּא אִיהוּ
בְּטָן שְׂאוּל. מִנָּלָן. דְּכִתִּיב, (יונה ב) מִבְּטָן שְׂאוּל
שׁוֹעֲתִי. וְאִיהוּ בְּמַעֵי דְנוֹנָא הוּהּ, וְקֹאֲרִי לִיהּ בְּטָן שְׂאוּל,
שְׁלִשָּׁה יָמִים וּשְׁלִשָּׁה לַיְלוֹת, אֶלּוּ
בְּקִבְרָא, וְאֶתְבָּקְעוּ מַעֵי.

Jonah 2:1,3

"וַיִּמָּן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לְבָלַע אֶת יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה בְּמַעֵי הַדָּג שְׁלִשָּׁה יָמִים וּשְׁלִשָּׁה לַיְלוֹת"

"וַיֹּאמֶר קִרְאֲתִי מִצָּרָה לִי אֶל יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבְּטָן שְׂאוּל שׁוֹעֲתִי שְׁמַעַת קוֹלִי"

“Now YHVH had prepared a great fish to swallow Jonah. And Jonah was in the belly of the fish three days and three nights.”

“And he said: “I cried out to the LORD because of my affliction, And He answered me. “Out of the belly of Sheol I cried, And You heard my voice.”

Jonah was in the belly of the fish for three days and three nights. “Out of the belly of Sheol, I cried” The belly of the fish is the aspect of Sheol, that is where the souls go after death.

In the first three days, the intestines of a person explode out of his belly.

90. לְבַתֵּר תִּלְתָּא יוֹמִין, הֵהוּא טַנּוּפָא אֶתְהַפֵּךְ עַל אַנְפוּי, וְאוֹמַר לוֹ טוֹל מוֹת דִּיהֶבֶת בִּי. אֲכַלְתָּ וְשִׁתִּית כָּל יוֹמָא, וְלֹא יִהְיֶה לְמוֹסַכְנִי, וְכָל יוֹמָךְ הוּא כְּזוֹגִין וְכַמוֹעֲדִין, וְמוֹסַכְנִי הוּא כְּפִגִּין, דְּלֹא אֲכָלוּ בְּהֶדְרָךְ, טוֹל מוֹת דִּיהֶבֶת בִּי. הֵדָא הוּא דְכֵתִיב, (מֵלָאכִי ב) וְזִרְתִּי פֶרֶשׁ עַל פְּנִיכֶם פְּנִיכֶם וְגו', וְהָא אוֹקִימָנָא.

90. לאחר שלשה ימים אותה טנפת נהפכת על פניו, ואומרת לו: טל מה שנתת בי. אכלת ושיתית כל יום ולא נתת לעניים, וכל ימך היו כמו חגים ומועדים, והעניים היו רעבים, שלא אכלו עמך. טל מה שנתת בי. זהו שכתוב (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם וגו', והא אוקימנא.

Malachi 2:3

”הנני גער לכם את הזרע וזריתי פרש על פניכם ופרש חגיכם ונשא אתכם אליו.”

“Behold, I will rebuke your descendants And spread refuse on your faces, The refuse of your solemn feasts; And one will take you away with it.”

The food that was enjoyed like holiday feasts but without sharing with the poor, explodes on the face of the person after death.

91. לְבַתֵּר דָּא, מִתְלַתָּא יוֹמִין וְלִהְלָאָה, כְּדִין אֶתְדִין בֶּר נֶשׁ מַעֲיָנִי, מִיָּדָיו, וּבִמְרָגְלוֹי, וְאוֹקִימוּהָ עַד תִּלְתִּין יוֹמִין. כָּל אֵינֹן תִּלְתִּין יוֹמִין, אֶתְדִינוּ נַפְשָׁא וְגוֹפָא כְּזוֹדָא. וּבְגִינִי כֶּךָ אֲשִׁתְּכוּז נְשִׁמְתָּא לְתַתָּא בְּאַרְעָא, דְּלֹא סִלְקַת לְאַתְרָה. כְּאַתְתָּא דִּיתְבַּת לְבָר, כָּל יוֹמֵי מוֹסָאבוּתָא. לְבַתֵּר, נְשִׁמְתָּא סִלְקָא, וְגוֹפָא אֶתְבְּלִי בְּאַרְעָא. עַד הֵהוּא זְמַנָּא דִּיתְעַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמִיתִיָּא.

91. לאחר זה, משלשה ימים ולהלאה, אדנדון האדם מעיניו, מידיו, מרגליו, ופרשוה עד שלשים ימים. כל אותם שלשים ימים נדונים הנפש והגוף באחד, ומשום כך הנשמה נמצאת בארץ למטה, שאינה עולה למקומה, באשה שישבת בחוץ כל ימי הטמאה. אחר כך הנשמה עולה, והגוף נרקב בארץ, עד אותו זמן שיעיר הקדוש ברוך הוא את המתים.

After three days, the person is judged for his eyes on all the things he shouldn't have looked and desired. He is judged for his hands that are engaged with making forbidden things. He is judged for his feet that walked toward making sins. This process of judging the soul and body continues for thirty days. The soul stays on the lower level, like a woman during her impure state. Then the soul ascends, and the body breaks down and rot in the ground. This state is until the Holy One Blessed be He resurrects the dead.

Lesson;

According to the Gaon of Vilna, the feeling after the soul leaves the body is like losing the mind. The person feels deep regret that we can't even imagine in this

world. It is so painful because the soul understands that there is no way to go back and make corrections.

If a person had a pure connection to the Torah and YHVH, his soul still sees the sins she didn't correct and has great regret but on a lower level. The key to having an easier process at the time of death is to follow the righteous path, break the ego, never harm another person, and always ask forgiveness for whatever we did wrong.

If you don't have a strong attachment to this world, then the process is easy. Righteous people are welcomed by the Shechina and with happy family members that passed away. Others see Light and family members with faces that can tell about the pain the soul may experience in the process of the first 12 months.

92. וְיִמְיָא קָלָא זֹדָא לְאַתְעָרָא בְּבִי קְבָרִי, וְיִמְיָא, (ישעיה כו) הִקִּיצוּ וְרִנְנוּ עִוְכְנֵי עֶפֶר כִּי טַל אֹרֹת טַלְךָ וְאַרְץ רְפָאִים תִּפִּיל. אִימְתִּי יְהֵא דָא. בְּיִמְיָא דִּיתְעַבְר מִלְּאָף הַמּוֹת מִעֲלָמָא, דְּכַתִּיב, (ישעיה כה) בִּלְע הַמּוֹת לְנִצּוֹז וְגו'. כִּיִּן דְּבִלְע הַמּוֹת לְנִצּוֹז, לְבַתֵּר, וּמִזֹּזָה יִי אֱלֹהִים דְּמַעָה מַעַל כָּל פְּנִים וְחֶרֶפֶת עֲמֹ יִסִּיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ. כִּדִּין כְּתִיב, וַיֹּאמֶר יי' לְדֹג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבֶּשֶׁת.

92. וְעֵתִיד קוֹל אֶחָד לְהַעִיר בְּבֵית הַקְּבָרוֹת וַיֹּאמֶר, (ישעיה כו) הִקִּיצוּ וְרִנְנוּ שְׁכְנֵי עֶפֶר כִּי טַל אֹרֹת טַלְךָ וְאַרְץ רְפָאִים תִּפִּיל. אִימְתִּי יְהֵא דָא. בְּיִמְיָא דִּיתְעַבְר מִלְּאָף הַמּוֹת מִעֲלָמָא, דְּכַתִּיב, (ישעיה כה) בִּלְע הַמּוֹת לְנִצּוֹז וְגו'. כִּיִּן דְּבִלְע הַמּוֹת לְנִצּוֹז, לְבַתֵּר, וּמִזֹּזָה יִי אֱלֹהִים דְּמַעָה מַעַל כָּל פְּנִים וְחֶרֶפֶת עֲמֹ יִסִּיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ. אִזְכָּרָתוֹ, וַיֹּאמֶר ה' לְדֹג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבֶּשֶׁת.

When the time of the Resurrection comes, a voice will rise in the cemetery telling them;

Isaiah 26:19

”יְחִי־וּ מִתִּיךְ נִבְלָתִי יְקִוּמוּן הִקִּיצוּ וְרִנְנוּ שְׁכְנֵי עֶפֶר כִּי טַל אֹרֹת טַלְךָ וְאַרְץ רְפָאִים תִּפִּיל.”

“Your dead shall live; Together with my dead body, they shall arise. Awake and sing, you who dwell in dust; For your dew is like the dew of herbs, And the earth shall cast out the dead.”

This voice will be heard when death is removed from the world.

Isaiah 25:8

”בִּלְע הַמּוֹת לְנִצּוֹז וּמַחָה אֲדֹנִי יְהוָה דְּמַעָה מַעַל כָּל פְּנִים וְחֶרֶפֶת עֲמֹ יִסִּיר מַעַל כָּל הָאָרֶץ כִּי יְהוָה דִּבֶּר.”

“He will swallow up death forever, And YHVH GOD will wipe away tears from all faces; The rebuke of His people He will take away from all the earth; For YHVH has spoken.”

This aspect is revealed when God told the fish to vomit Jonah out of his belly that as we explained previously, it is the aspect of death.

Jonah 2:11

”וַיֹּאמֶר יְהוָה לְדֹג וַיִּקָּא אֶת יוֹנָה אֶל הַיַּבֶּשֶׁת.”

“So YHVH spoke to the fish, and it vomited Jonah onto dry land.”

93. כִּיִּן דְּאַתְעָר הַהוּא קָלָא בִּינֵי קְבָרִי, כִּדִּין כָּל קְבָרִיָּא יִקְיֵאוּ לְאִינוֹן מִתְיֵיא דְּבִהוֹן לְבַר. הִדָּא הוּא 93. כִּיִּן שְׁהַתְעוֹרֵר אוֹתוֹ קוֹל בֵּין הַקְּבָרִים, אִזְכָּרָתוֹ כָּל הַקְּבָרִים יִקְיֵאוּ אֶת אוֹתָם הַמֵּתִים שְׂבָהֶם הַחוּצָה. זֶהוּ שְׂבָתוֹב וְאַרְץ רְפָאִים

דְּכִתִּיב וְאֶרְץ רָפְאִים תִּפִּיל. מֵאֵי תִפִּיל. דִּיקֵיא לֹון לְבָר. תִּפִּיל. מֵה זֶה תִּפִּיל? שְׁתִּקֵּיא אוֹתָם הַחוּצָה. רָפְאִים, מוֹהוּ רָפְאִים. דִּקְבִּילוּ. אֶסְוֹתָא כְּמִלְקֶדְמִין, כְּמִקְדָּם, וְנִרְפְּאוּ עֲצָמוֹת בְּעֲצָמוֹת, וְאֵלֶּה נִקְרָאִים רָפְאִים.

After the voice in the cemetery is sound, the graves will release out all the dead as it says “And the earth shall cast out the dead”. The Verse describes the dead as ‘רָפְאִים’ that comes from the root ‘רפא’ that is healing. The dead that comes out is called this way to tell us that they will be healed as they come out of their graves.

94. וְאֵי תִימָא, הָא כְּתִיב (בְּשָׂאָר עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמִזְלֹוֹת) (יִשְׁעִיָּה כו) רָפְאִים בָּל יְקוֹמוּ. אֶלָּא וְדָאֵי כָּל עֲלָמָא יִתְסוּן עֲרֵמִין בְּבֵי קְבָרֵי, אֲבָל מִנְהוֹן יְקוֹמוּן, וּבְמִנְהוֹן לָא יְקוֹמוּן. וְעַל דָּא כְּתִיב רָפְאִים בָּל יְקוֹמוּ. וְכַּאֲדָּהּ זִוּלְקִיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, דְּכִתִּיב בְּהוּ גְבֻלְתִּי יְקוֹמוּן. וּבְהָאֵי נוֹנָא, אֶשְׁכּוּנָא מְלִין לְאֶסְוֹתָא, דְּכָל עֲלָמָא.

94. וְאֵם תִּאמַר, הֲרִי כְּתוּב (בְּשָׂאָר עוֹבְדֵי כּוֹכְבִּים וּמִזְלֹוֹת) (יִשְׁעִיָּה כו) רָפְאִים בָּל יְקוֹמוּ? אֶלָּא וְדָאֵי כָּל הָעוֹלָם יִתְרַפְּאוּ עֲצָמוֹתָם בְּבֵית הַקְּבָרוֹת, אֲבָל מִהֶם יְקוֹמוּ וּמִהֶם לֹא יְקוֹמוּ. וְעַל זֶה כְּתוּב רָפְאִים בָּל יְקוֹמוּ. אֲשֶׁרִי חִלַּקְסָא שְׁלֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתוּב בְּהֶם גְּבֻלְתִּי יְקוֹמוּן. וּבְדָג הִזֵּה מְצָאֵנוּ דְּבָרִים לְרִפּוּאָה שְׁל כָּל הָעוֹלָם.

On the people from the negative side, it says;

Isaiah 26:14

”מֵתִים בָּל יַחְיִי רָפְאִים בָּל יִקְמוּ לִכְן פְּקֻדָּתָ וּתְשֻׁמִּידֵם וּתְאֲבֹד כָּל זִכְרָא לְמוֹ.”

“They are dead, they will not live; They are deceased, they will not rise. Therefore You have punished and destroyed them, And made all their memory to perish.” The verse uses the same word related to healing, ‘רָפְאִים’ and the Zohar explains that all dead would be healed but some would rise and some would fall back to their graves.

Lesson;

All dead will rise in their graves with the same body and state as at the time of death. They will be healed and receive a completely healed body. Only those with merits would be able to step out of their graves but the rest will fall down.

Daniel 12:2

”וְרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדַמַּת-עָפָר יִקְצוּ אֶלֶּה לְחַיִּי עוֹלָם וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם”

“And many of those who sleep in the dust of the earth shall awake, Some to everlasting life, Some to shame and everlasting contempt.”

The pain that we are going through in life is a process of cleansing that prepares our souls to have merits for the world to come. We should always accept the pain because it is TEMPORARY. We want to see God “swallow up death forever” and rise to a life of no pain and immortality. It is worth it.

Before we recite the Birkat Hamazon, we read/sing Psalms 126. It connects to the final redemption when the YHVH returns to ‘Zion’ that is the aspect of Yessod of Malchut. His return opens the flow of light to the world and starts the redemption process.

95. האי נִוְנָא כִּיּוֹן דְּבִלְעָ לִיוֹנָה מִיֵּת. וְכִיֵּת הָיָה לִיוֹנָה תִּלְתָּא יוֹמִין, לְבִתֵּר אֶתְקִיִּים כְּמִלְכָּדִמְיוֹן, וְאִקְי לִיוֹנָה לְבָר, וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְּכִתִּיב וַיִּתְּפֹלֵל יוֹנָה אֶל יְיָ אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה. כְּתִיב הִכָּא הַדָּגָה, וְכִתִּיב הָתָם (שְׁמוֹת ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מִתָּה, וְהָא אוֹקְמוּהָ. כְּנֻוְנָא דָּא, וְמִיֵּת אֶרְעָא דְיִשְׂרָאֵל לְאֶתְעָרָא בְּקִדְמִיֵּתָא, וְלְבִתֵּר וְאֶרֶץ רַפָּאִים תְּפִיל.

95. הדג הזה, כִּיּוֹן שֶׁבִלַע אֶת יוֹנָה, הוא מת, ובו הִיָּה יוֹנָה שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְאַחֵר כִּד חֲזַר לְחַיִּים כְּמִקְדָּם וְהִקִּיא אֶת יוֹנָה הַחוּצָה, וְהָרִי פִּרְשִׁיהּ, שְׁכָתוּב וַיִּתְּפֹלֵל יוֹנָה אֶל ה' אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה. כְּתוּב כָּאן הַדָּגָה, וְכָתוּב שֵׁם (שְׁמוֹת ז) וְהַדָּגָה אֲשֶׁר בִּיאֹר מִתָּה, וְהָרִי פִּרְשִׁיהּ. כְּמוֹ זֶה עֲתִידָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְהִתְעוֹרֵר בְּרֵאשׁוֹנָה, וְאַחֵר כִּד – וְאֶרֶץ רַפָּאִים תְּפִיל.

The fish that swallowed Jonah died and Jonah was inside his belly for three days. Then the fish came back to life and vomited Jonah out.

Jonah 2:2

”וַיִּתְּפֹלֵל יוֹנָה אֶל יְהוָה אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה.”

“Then Jonah prayed to YHVH his God from the fish’s belly.”

In the same aspect, the Land of Israel, will come back to life, heal and resurrect the dead with merits.

96. וְהָא אוֹקְמוּנָא, דְּשִׁבְעָה דִּינִין יוֹזְכִּיפּוֹן עֲלֵיהּ דְּבָר נֶשֶׁה, כִּד נְפִיק מִהָא עֲלָמָא. וְזֶד, הָהוּא דִּינָא עֲלָמָה, כִּד נְפִיק רִיוּזָא מִן גּוֹפָא. ב', כִּד עוֹבְדֵי וּבִלְוֵי אֲזִלִּין קָמִיָּה וּבִכְרִי עֲלוּי. ג', כִּד עֵיִל לְקַבְּרָא. ד', דִּינָא דְקַבְּרָא. ה', דִּינָא דְתוֹלְעָתָא. ו', דִּינָא דְגִיְהֵנָם. ז', דִּינָא דְרִיוּזָא דְאֲזִלָּא וְשִׂאטָא בְּעֲלָמָא, וְלָא אֶשְׁכּוּזָא אֲתֵר גִּיְיוּזָא, עַד דְּיִשְׁתַּלְּמִים עוֹבְדֵי. בְּגִין דָּא, בְּעֵי בָר נֶשֶׁה לְאֶסְתַּכְּלָא תְדִיר בְּעוֹבְדֵי, וַיִּתּוּב קָמִי מִרִּיָּה.

96. וְהָרִי בְּאֶרְנוּ, שֶׁשֶּׁבַע דִּינִים יִזְכְּרוּ עַל הָאָדָם בְּשִׁיזָא מִן הָעוֹלָם הַזֶּה. אֶחָד – אוֹתוֹ דִּין עֲלִיּוֹן בְּשִׁיזָאֵת הָרוּחַ מִן הַגּוֹף. ב' – בְּשִׁמְעֵשׂוֹ וּדְבָרָיו הוֹלְכִים לְפָנָיו וּמִכְרִיזִים עָלָיו. ג' – בְּשִׁנְכָנָם לְקַבֵּר. ד' – דִּין הַקְּבָר. ה' – דִּין הַתּוֹלְעָת. ו' – דִּין הַגִּיְהֵנָם. ז' – דִּין הָרוּחַ שֶׁהוֹלֶכֶת וּמְשׁוֹטֶטֶת בְּעוֹלָם וְלֹא מוֹצֵאת מָקוֹם מְנוּחָה עַד שֶׁיִּשְׁלָמוּ מַעֲשָׂיו. מִשּׁוֹם זֶה צָרִיד אָדָם לְהִתְבּוֹנֵן תָּמִיד בְּמַעֲשָׂיו וַיִּשׁוּב לְפָנֵי אֲדוֹנָיו.

There are seven judgments that the dead experience when he leaves the world.
1. The judgment of death, 2. His words and actions are announced ahead of him. 3. Entering the grave. 4. Judgment in the grave 5. The judgment executed by the worms that break down and rot the body. 6. Judgment process in hell. 7. The judgment of the spirit that travels the world without rest.

Lesson;

The judgments that the person goes through upon death are very difficult. Two angels bring the dead to life and he feels everything he is beaten with metal chains to disconnect him from the desire to be in his body.

We should always be ready for the day of death to save us the painful judgment after death. In older times, righteous people were digging their own graves and visit it frequently to remember that one day, they will die and be buried.

I'm sorry for not expanding on this interesting/scary process. I have some fever and headaches (No Coronavirus symptoms).

Because of the Coronavirus situation, I don't go to my day job and I stay at home. I hope to feel good about studying and write more, B"H.

97. וכד אסתכל דוד מלכא בדינין אליו דבר נשי, אקדים ואמר (תהלים קד) ברכי נפשי את יי, עד לא תפוק מן עלמא, בעוד דאנת אשתכחות עם גופא. וכל קרבי את שם קדשו, אינון שייכי גופא, דמשתתפי כנודא ברוזא. השתא דתשתכחות עמה, אקדימו לברכא שמה קדישא, עד לא ימטי ומנא דלא תיכלון לברכא, ולאתכא בתיובתא, ועל דא אמר ברכי נפשי את יי הכלויה. אתו אינון זוכרייא ונשקו רישיה.

97. וכשדחבונן דוד המלך בדיני האדם הללו, הקדים ואמר, (תהלים קד) ברכי נפשי את ה', בטרם תצא מן העולם, בעוד שאנך נמצאת עם הגוף. וכל קרבי את שם קדשו – הם אברי הגוף שמשותפים באחד עם הרוח. עכשו בשתמצאו עמה, הקדימו לברך את השם הקדוש טרם שיבא זמן שלא תוכלו לברך ולחזור בתשובה. ועל זה אמר ברכי נפשי את ה' הללויה. באו אותם החברים ונשקו את ראשו.

Psalms 104:1

”ברכי נפשי את יהוה יהוה אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת.”

“Bless YHVH, O my soul! O YHVH my God, You are very great: You are clothed with honor and majesty,”

Psalms 103:1

”לדוד ברכי נפשי את יהוה וכל קרבי את שם קדשו.”

“Bless YHVH, O my soul; And all organs within me, bless His holy name!”

King David tells his soul and all his body parts to bless YHVH before the soul departs from the body. When the soul leaves the body there are no more opportunities to bless YHVH and make corrections.

98. רבי זיידא פתח ואמר, (דף ר' ע"א) (שמות לה) קוּזוּ מֵאֲתֶכֶם תְּרוּמָה לַיהוָה. תא זוזי קודשא בריך הוא כד ברא עלמא, לא ברא ליה, אלא בגין דזיתון ישראל, ויקבלון אורייתא. באורייתא אתברי עלמא, ועל אורייתא קיימא. הדא הוא דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתני. אורייתא איהי ארכא דזוזי בהאי עלמא, וארכא דזוזי בעלמא דאתי.

98. רבי חייא פתח ואמר, קחו מאתכם תרומה לה'. בא וראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, לא בראו אלא בדי שיבאו ישראל ויקבלו את התורה. בתורה נברא העולם, ועל התורה הוא עומד. זהו שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתני. התורה היא ארך חיים בעולם הזה, וארך החיים בעולם הבא.

Exodus 35:5

”קחו מאתכם תרומה ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת יהוה זהב וכסף ונחשת.”

“Take from among you an offering to YHVH. Whoever is of a willing heart, let him bring it as an offering to YHVH: gold, silver, and bronze;”

Rabbi Chiya quotes this verse and explains that when God created the world, it was for the Israelites that will come and receive the Torah.

Jeremiah 33:25

”כה אמר יהוה אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתני.”

“Thus says YHVH: ‘If My covenant is not with day and night, and if I have not appointed the ordinances of heaven and earth,”

The Torah gives long life in this world and in the next world.

99. וְכָל מֵאֵן דְּאַשְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, כָּאֵלֹו אֲשֶׁתַּדֵּל בְּהִיכְלִיהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְּהִיכְלָא עֲלָאָה דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אוֹרֵייתָא אִיהִי. וְכַד בַּר נָשׁ עָסִיק בְּאוֹרֵייתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קָאִים תַּמּוֹן, וְאַעֲיִית לְקַלְיָהּ, כְּמוֹה דְּכַתִּיב, (מלאכי ג) וַיִּקְשֹׁב יְיָ וַיִּשְׁמַע וְגו'. וְאַשְׁתַּזִּיב בַּר נָשׁ מוֹתֶלֶת דִּינִין: מוֹדִינָא דְּהָאִי עֲלָמָא. וּמוֹדִינָא דְּמִלְאָךְ הַמּוֹת, דְּלֹא יָכִיל לְשַׁלְטָאָה עָלֶיהָ. וּמוֹדִינָא דְּגִיְהִנָּם.

99. וְכָל מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה, בְּאֵלֹו הַשְׁתַּדֵּל בְּהִיכְלוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהִיכְלוֹ הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִיא הַתּוֹרָה. וּבְשֹׂאדָם עוֹסֵק בַּתּוֹרָה, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עוֹמֵד שָׁם וּמִקְשִׁיב לְקוּלוֹ, בְּכַתוּב (מלאכי ג) וַיִּקְשֹׁב ה' וַיִּשְׁמַע וְגו'. וְהָאָדָם מְשַׁלֵּשָׁה דִּינִים: מִדִּין הָעוֹלָם הַזֶּה, וּמִדִּין מִלְאָךְ הַמּוֹת שֶׁלֹּא יָכוֹל לְשַׁלֵּט עָלָיו, וּמִדִּין הַגִּיְהִנָּם.

Those who make efforts to study Torah in this world, it is like they study in the supernal palace of the Holy One Blessed be He that listens to them. These people are saved from three judgments; one is a judgment from this world, second is from the judgment of the angel of death, and from the judgment of hell.

Lesson;

King David teaches us to follow God with our soul and actions so we can purify our body and tune it to the Light.

Rabbi Chiya continues on the same path and tells us to share our energy and give from our hearts. Then the Zohar tells us to study Torah so the Holy One listens to us and protects us from the judgments of this world.

The Torah is the words of God and when we study it we reveal and activate the Light that created the sacred words of the Torah. Since the Torah is Life, the studies protect our lives.

100. וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זָכְרוֹן. מֵאִי אִיהוּ. אֶלָּא אֵיךְ סֵפֶר לְעִילָא, וְאֵיךְ סֵפֶר לְתַתָּא. זָכְרוֹן אֶתְרִי (נ"א אֵת) קִיּוּמָא קְדִישָׁא, דְּנִטִּיל וְכָנִישׁ לְגַבִּיּוּתָא, כָּל זִיּוּן דְּלְעִילָא. סֵפֶר זָכְרוֹן תְּרִין דְּרָגָן דְּאִינּוֹן זוּר, וְרָזָא דְּאִינּוֹן שֶׁם יְהוָה שֶׁם זוּר. יְהוָה זוּר. וְכָל מִלָּה זוּרָא.

100. וַיִּכְתֹּב סֵפֶר זָכְרוֹן. מִי הוּא? אֶלָּא יֵשׁ סֵפֶר לְמַעְלָה וְיֵשׁ סֵפֶר לְמַטָּה. זָכְרוֹן – (אֵת) הַבְּרִית הַקְּדוֹשׁ שְׁנוּטֵל וְכוּנֵס אֵלָיו אֵת כָּל הַחַיִּים שְׁלֹמְעֵלָה. סֵפֶר זָכְרוֹן – שְׁתֵּי דְרָגוֹת שֶׁהֵן אַחַת, וְסוּד זֶה שֶׁם יְהוָה שֶׁם אַחֵר. יְהוָה אַחֵר. וְהַכֵּל דְּבַר אַחֵר.

101. בְּגִין דְּאֵיךְ שֶׁם, וְאֵיךְ שֶׁם, שֶׁם (קס"ב ע"א) לְעִילָא, דְּאִיהוּ אֶתְרֵשִׁים (ס"א אֶקְרִי שֶׁם) מוֹה דְּלֹא יָדִיעַ, וְלֹא אֶתְרַמִּיז בִּידִיעָה כָּלְל. וְדֹא אֶקְרִי נְקוּדָה (צ"ג ע"א) עֲלָאָה. שֶׁם לְתַתָּא, דְּאֶקְרִי שֶׁם, (דְּבָרִים ד) מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קִצֵּה הַשָּׁמַיִם, בְּגִין דְּקִצֵּה הַשָּׁמַיִם אֶקְרִי זָכְרוֹן. וְהָאִי שֶׁם, אִיהוּ נְקוּדָה לְתַתָּא, דְּאִיהוּ שֶׁם מוֹהֵהוּ זָכְרוֹן, דְּאִיהוּ קִצֵּה

101. מִשּׁוּם שֶׁיֵּשׁ שֶׁם וְיֵשׁ שֶׁם. שֶׁם לְמַעְלָה, שֶׁהוּא נֶרֶשֶׁם (נִקְרָא שֶׁם) מִמָּה שֶׁלֹּא יָדוּעַ וְלֹא נֶרֶמְז בִּידִיעָה כָּלְל, וְזוֹ נִקְרָאת נְקוּדָה עֲלִיּוֹנָה. שֶׁם לְמַטָּה, שֶׁנִּקְרָא שֶׁם, מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד קִצֵּה הַשָּׁמַיִם, מִשּׁוּם שֶׁקִּצֵּה הַשָּׁמַיִם נִקְרָא זָכְרוֹן. וְהַשֵּׁם הַזֶּה הוּא נְקוּדָה שְׁלֹמְעָה, שֶׁהוּא שֶׁם מֵאוֹתוֹ זָכְרוֹן, שֶׁהוּא קִצֵּה הַשָּׁמַיִם, שְׁנוּטֵל אֵת כָּל הַחַיִּים שְׁלֹמְעֵלָה. וְזֶהוּ קִצֵּה הַשָּׁמַיִם

שלמטה. והשם שלו היא הנקדה שלמטה. נקדה זו היא ספר שעומד בחשבון, והוא ולחשבי שמו. הספר שאמרנו ושם – דבר אחד הוא בכל הצדדים.

102. הנקדה הזו, משום שהיא עומדת באמצע, היא עליונה על כל הנאחזים בה. ששה צדדים אחוזים בספר העליון, והוא עליון עליהם. ששה צדדים נאחזים בספר התחתון, והוא עליון עליהם. ועל זה ספר עליון וספר תחתון, והכל נקרא תורה.

103. מה בין זה לזה? אלא, ספר עליון הוא תורה שבכתב, משום שהיא סתומה ולא עומדת, אלא רק בכתב, ששם הוא המקום להתגלות למטה. ומי הוא העולם הבא? ספר התחתון, זו תורה שנקראת תורה שבעל פה. ומי הוא על פה? אלו המרכבות של מטה, שהיא עומדת עליהן. ומשום שאינן בכלל של כתיבה שלמעלה, נקראים על פה.

104. ותורה זו עומדת על פה, משום שכתוב (בראשית ב) ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. ותורה העליונה, אף על גב שהיא עומדת למעלה, לא נקראת על הכתב, אלא שבכתב, שעומדת בכתב, ואותו הכתב נעשה היכל אליה, והיא עומדת בתוך אותו ההיכל ונשמרת שם. ומשום כך נקראת תורה שבכתב ולא על כתב.

105. אבל התורה שלמטה היא עומדת על מרכבותיה, ונקראת על פה, שעומדת עליהן. ומשום שלא נחשבת (נתנה) מבפנים מכלל של כתיבה, לא נעשו היכל לנקדה הזו כמו אותה נקדה עליונה. ומשום שעומדת עליהן נקראת תרומה.

השמים, הנטיל כל זויין דלעילא. ודא איהו קצת השמים דלתתא. ושם דיליה איהי נקודה דלתתא. נקודה דא, איהו ספר דקיימא בוזשכנא, ודא הוא ולוזשבי שמו. ספר דקאמרן, ושם, זור מלה הוא, בכל סטריין.

102. נקודה דא בגין דקיימא באמצעיתא, איהי עלאה על כל דאתאודן בה. שית סטריין, אתאודן בספר (קל"ז ע"ב) עלאה, ואיהו עלאה עליהו. שית סטריין אתאודן בספר תתאה, ואיהו עלאה עליהו. ועל דא, ספר עלאה, ספר תתאה, וכלא אקרי תורה.

103. מה בין האי להאי. אלא, ספר עלאה איהו תורה שבכתב. בגין דאיהי (ר"ד ע"א, שמיני מ' ע"ב) סתימא, ולא קיימא אלא בכתב, דתמן איהו אתר לאתגלאה לתתא. ובאן איהו עלמא דאתי. ספר תתאה, דא תורה דאקרי תורה שבעל פה, ובאן איהו על פה, אלן רתיבין דלתתא, דאיהי קיימא עליהו. ובגין דלאו אינן בכללא דכתיבה דלעילא, אקרון על פה.

104. ותורה דא קיימא על פה, בגין דכתיב, (בראשית ב) ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים ותורה עלאה, אף על גב דאיהי קיימא לעילא, לא אקרי על הכתב, אלא שבכתב, דקיימא בכתב, והוא אתעביר היכלא לגביה, ואיהי קיימא זו ההוא היכלא, ואתטמרת תמן. ובגין כך אקרי תורה שבכתב, ולא על כתב.

105. אבל תורה דלתתא, איהי קיימא על רתיבהא, ואקרי על פה, דקיימא עליהו. ובגין דלא אתוזשיבת (נ"א אתיהיבת) מלגו, מכללא דכתיבה, לא אתעבירי היכלא להאי נקודה, כהיא נקודה עלאה. ובגין דקיימא עליהו אקרי תרומה.

106. עוד שמעתי מן המנוחה הקדושה. תרומה, מה זה תרומה? כמו שבארנו, שנים ממאה. בא וראה, כל הדרגות הללו הקדושות שבסוד האמונה שנגלה בהן הקדוש ברוך הוא, הן עשר דרגות, והן עשר אמירות, כמו שבארוה. ואלו העשר עולים למאה. וכשאנו צריכים הנקדה התחתונה הזו להרים אותה, אסור לנו לקחתה לבדה, אלא אותה עם בעלה, והם השנים מהמאה שאמרנו, משום שאין צריך להפרידם כלל, אלא ליחדה עם בעלה. ולכן נקראת תרומה בכלל אחד.

107. ובא ראה, בכל יום הברז קורא: כל בני העולם, בכם עומד הדבר הזה. והוא קחו מאתכם תרומה לה'. ואם תאמרו שהדבר קשה עליכם – כל נדיב לבו יביאה.

108. מה זה יביאה? אלא מכאן למדנו את סוד התפלה, שאדם שפועל מרבונו ומכון לבו ורצונו בתפלה, מתקן תקון העליון, כמו שבארנו. בראשונה בשירות ותשבחות שאומרים המלאכים העליונים למעלה. ובאותה עריכת התשבחות שאומרים ישראל למטה, היא מקשטת את עצמה ומתתקנת בתקונה כמו אשה שמתקשטת לבעלה.

109. ובסוד התפלה, באותו התקון של תפלת מישב, מתקנים את עלמותיה וכל אלו שלה. ומתקשטות כל עלמותיה, ואחר כך הכל מתקנים ומסדרים. וכשמגיעים לאמת ויציב, אז הכל מתקנים, היא ועלמותיה, עד שמגיעים לגאל ישראל, ואז צריך לעמד הכל על מקומם.

110. משום שבאשר מגיע אדם לאמת ויציב והכל מתקן, עלמותיה נוטלות אותה, והיא נוטלת את עצמה למלך העליון. פיון שמגיעים לגאל ישראל, אזי המלך הקדוש העליון נוסע בדרגותיו ויוצא לקבל אותה.

106. תו שמענא מבוצינא קדישא. תרומה. בזהו תרומה. כמה דאוקימנא, תרי במאה. תא וזוי, כל אינן דרגין קדישין, די ברוך דמהימנותא, דקודשא בריך הוא אתגלי בהון, אינן עשר דרגין, ואינן עשר אמירן, כמה דאוקמוה. ואלין עשר סלקין למאה, וכד אצטריך לן להאי נקודה תתאה לארמא לה, אסיר לן לנטלא לה בלזוודה. אלא לה ולבעלה. ואינן תרי מאינן מאה דקאמרון, בגין דלא אצטריך לאפרשא לון כלל, אלא לזוודא לה ולבעלה. ועל דא אתקרי תרומה בכללא וזדא.

107. ותא וזוי, בכל יומא ברוזא קארי, כל בני עלמא, בכו קיימא מלה דא, ודא הוא (שמות לה) (דף ר' ע"ב) קוזו מאתכם תרומה לוי'. ואי תימא דקשיא מלה עלייכו. כל נדיב לבו יביאה.

108. מהו יביאה. אלא מהכא אוליפנא רזא לצלותא. דבר נש דדויל למאריה ומכוין לביה ורעותיה בצלותא, אתקין תקונא דלעילא, כמה דאוקימנא. בקדמיתא בשירין (קצ"ז ע"א) ותושבון, דקאמרון מלאכין עלאין לעילא. ובההוא סדורא דתושבון דקא אמרי ישראל לתתא, אידי קשיטת גרמאה, ואתתקנת בתקונאה. באתתא דאתקשטת לבעלה.

109. ובסדורא דצלותא, בההוא תקונא דצלותא דמיושב, אתקינו עולמותהא וכל אינן דילה. ומתקשטן כל אינן בהדה, לבתר דאתתקן כלל ואתסדרו, כד מוטו לאמת ויציב, כדין כלל מתתקנא, אידי ועולמותהא, עד דמוטו לגאל ישראל, כדין אצטריך לביקם כלל על קיומיהו.

110. בגין דכד בר נש מטי לאמת ויציב, וכלא אתתקן. עולמותהא נטלי לה, ואידי נטילת גרמה לנבי מלכא עלאה. פיון דמוטו לגאל ישראל, כדין מלכא קדישא עלאה נטיל בדרגותיו, ונפיק לקבלא לה.

111. ואנו מלפני המלך העליון צריכים לעמוד על מקומנו באימה ברעדה, שהרי אז הוא מושיט ימינו אליה, ואחר כך את שמאלו ששם לה תחת ראשה, ואחר כך מתחבקים שניהם באחד בנשיקה. ואליה הן השלש הראשונות, וצריך אדם לשים לבו ורצונו ולכוון בכל התקונים והסדורים הללו של התפלה, פיו ולבו ורצונו באחד.

112. עכשו שהמלך העליון והגבירה הם בחבור אחד בשמחה באותן נשיקות – מי שצריך לבקש בקשות, יבקש, שהרי אז שעת רצון היא. כיון ששואל אדם שאלותיו מלפני המלך והגבירה, אז יתקין עצמו ברצונו ולבו לשלש אחרות לעורר שמחה שבסתר, שהרי מאלו השלש הוא מתברך בדבקות אחרת. ויתקין אדם את עצמו לצאת מפניהם, ולהניחם בשמחה גנוזה של אלו השלש. ועם כל זה, שיהיה רצונו שיתברכו התחתונים מאותן ברכות של שמחה נסתרת.

113. ואז צריך לפל על פניו ולמסור את נפשו בשעה שהיא לוקחת את הנפשות והרוחות. אז זו השעה למסור נפשו בתוך אותן נפשות שהיא לוקחת, שהרי אז צרור החיים הוא כראוי.

114. דבר זה שמעתי בסודות של המנוחה הקדושה, ולא נתנה לי רשות לגלות, פרט לכם חסידים עליונים. שאם באותה שעה שהיא לוקחת נפשות ורוחות ברצון של דבקות אחת, הוא ישים לבו ורצונו לזה, ונותן נפשו בדבקות באותו הרצון להכלילה באותה הדבקות. אם מתקבלת באותה שעה באותו הרצון של אותן נפשות רוחות ונשמות שהיא לוקחת, זהו אדם שגער בצרור החיים בעולם הזה ובעולם הבא.

111. ואנו, מקמי מלכא עלאה בעינן לקיימא על קיומנא, באימתא ברעדה. דהא כדן אושיט ימיניה לגבה, ולבתר שמאליה, דשוי לה תזוזת רישה, ולבתר אתזבכו תרווייהו כוזא בנשיקו. ואלין אינן תלת קדמיתא, ובעי בר נש לשוואה לביה ורעותיה, ולכוונא בכל הני תקונין וסדורין דעלותא. פומיה ולביה ורעותיה כוזא.

112. השתא דמלכא עלאה ומטרוניתא אינן כוזבורא כוזדוה באינון נשיקין. מאן דאצטרף למשאל שאלתין, ישאל. דהא כדן שעתא דרעותא איהו. כיון דשאל בר נש שאלתיו מקמי מלכא ומטרוניתא, כדן יתקין גרמיה ברעותיה ולביה לתלתא אנורין, לאתערא זודוה דטמירו, דהא מאלין תלת אתברכא בדבקותא אנורא. ויתקין בר נש גרמיה למיפק מקמייהו, ולאנורא לון כוזדוה גניא דאלין תלת. ועם כל דא, דיהא רעותיה, דיתברכון תתאי, מאינון ברכאן דוזדוה טמירא.

113. וכדן אצטרף למנפל על אנפוי, ולממסר נפשיה, בשעתא דאיהי נקטא נפשין רוזין. כדן איהי שעתא לממסר נפשיה בגו אינון נפשין דאיהי נקטא, דהא כדן צורא דוויי איהו כדקא יאות.

114. מלה דא שמענא ברזין דבועינא קדישא, ולא אתייהב לי רשו לגלאה, בר לכו זוסידוי עליונין. דאי בההיא שעתא דאיהי נקטא נפשין ורוזין ברעו דדביקותא זודא, איהו ישווי לביה ורעותיה לדא, ויהיב נפשיה בדבקותא, בההוא רעותא, לאכללא לה בההוא דבקותא. אי אתקבלת בההיא שעתא בההוא רעותא, דאינון נפשין רוזין ונשמותין דאיהי נקטא. האי איהו בר נש דאתצריר בצרורא דוויי בהאי עולמא, ובעולמא דאתי.

115. ועוד, שצריך להכלל מכל הצדדים, המלך והגבירה, מלמעלה ומלמטה, ולהתעטר בנשמות בכל הצדדים. מתעטרת בנשמות מלמעלה, ומתעטרת בנשמות מלמטה. ואם אדם יבון לבו ורצונו לכל זה וימסר נפשו מלמטה בדבקות וברצון כמו שנאמר, אזי הקדוש ברוך הוא קורא לו שלום למטה, כמו שאותו השלום שלמעלה, לאותו שמברך את הגבירה ומכליל אותה ומעטרת אותה בכל העטרת.

116. אף כך, לאיש הזה הקדוש ברוך הוא קורא לו שלום למטה, כמו שנאמר (שופטים ו) ויקרא לו ה' שלום. וכל ימיו כך קוראים לו למעלה – שלום, משום שהכליל ועטרת את הגבירה למטה כמו שאותו שלום למעלה.

117. וכאשר אותו האדם מסתלק מן העולם הזה, נשמתו עולה ובוקעת את כל אותם הרקיעים ואין מוחה בידה. והקדוש ברוך הוא קורא לה ואומר, (ישעיה נז) יבוא שלום. והשכינה אומרת, ינחו על משכבותם וגו'. ויפתחו לה שלשה עשר נהרות אפרסמון טהור, ולא יהיה מי שימחה בידה. ועל כך, אשרי מי שישים לבו ורצונו לזה, ועל זה כתוב, כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה' למלך העליון, כמו שנתבאר.

118. הרים רבי אבא את קולו ואמר, אוי, רבי שמעון, אתה בחיים, ואני בוכה עליך. לא עליך אני בוכה, אלא אני בוכה על החברים ובוכה על העולם. רבי שמעון הוא כמו מנורה של נר שדולק למעלה ודולק למטה, ובאור שדולק למטה מאירים לכל העולם. (מאיר למעלה) אוי לעולם כשיסתלק האור שלמטה לאור שלמעלה, מי יאיר לנו את אור התורה לעולם? קם רבי אבא ונשק את רבי חייא. אמר לו, הדברים

115. ותו דבעיא לאתכללא מכל סטריין, מלכא ומטרוניתא, מלעילא (קפ"ט ע"א) ומתתא, ולא תעטרא בנשמותין בכל סטריין. אתעטרת בנשמותין מלעילא, ואתעטרת בנשמותין מתתא. ואי בר נש יכוין לביה ורעותיה לכל דא, וימסר נפשיה מתתא בדבקותא ברעותא כמה דאתמר. כדן קודשא בריך הוא קארי ליה שלום לתתא, כגוונא דההוא שלום דלעילא. ההוא דברין לה למטרוניתא ואכליל לה ואעטר לה בכל עטריין.

116. אוף הכי, האי בר נש קודשא בריך הוא קרי ליה שלום לתתא, כמה דאת אמר (שופטים ו) ויקרא לו ה' שלום. וכל יומיו הכי קראן ליה לעילא, שלום. בגין דאכליל ואעטר למטרוניתא לתתא, כגוונא דההוא שלום לעילא.

117. וכד אסתלק ההוא בר נש מהאי עלמא, נשמתיה סלקא ובקעא בכל אינון רקיעין, ולית מאן דימוזי בידה. וקודשא בריך הוא קרי לה ואמר (ישעיה נז) יבא שלום. ושכינתא אברה, יגוזו על משכבותם וגו'. ויפתוזון לה (דף ר"א ע"א) תליסר טורי דאפרסמונא דכיא, ולא יהא מאן דימוזי בידה. ועל דא, זכאה איהו מאן דישוי לביה ורעותיה לך. ועל דא כתיב, כל נדיב לבו יביאה את תרומת יי' לנבי מלכא עלאה, כמה דאתמר.

118. ארים רבי אבא קליה, ואמר, ווי רבי שמעון, אנת בזויין, ואנא בכינא עלך. לא עלך בכינא, אלא בכינא על זברייא, ובכינא על עלמא. רבי שמעון פבועינא דשרגא, דאדליק לעילא ואדליק לתתא. ובנהורא דאדליק לתתא, נהירין כל בגי עלמא, (נ"א נהיר לעילא) ווי לעלמא, כד יסתלק נהורא דלתתא בנהורא דלעילא. מאן ינהיר נהורא דאורייתא לעלמא. קם רבי אבא ונשיק לרבי חייא. אמר ליה מלין אלקין הוו תזוזות

הללו היו תחת ידך, ועל כך הקדוש ברוך הוא שלחני עד לכאן להתחבר עמכם. אשרי חלקי.

119. רבי יוסי פתח פסוק אחריו ואמר, וכל חכם לב בכם יבאו ויעשו וגו'. פסוק זה פרשוהו. אבל בא וראה, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה, (דברים א) הבו לכם אנשים חכמים ונבונים, בחן את כל ישראל ולא מצא נבונים. זהו שכתוב ואקח את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים, ואלו נבונים לא כתוב. ואם תאמר שנבון היא דרגה יותר עליונה מתכם – כך זה ודאי!

120. מה בין זה לזה? חכם, הרי פרשוהו, שאפלו תלמיד המחקים את רבו נקרא חכם. חכם, שידע לעצמו כל מה שצריך. נבון יש כמה דרגות – שמסתכל בכל, וידע בשלו ובאחרים, וסימנך – (משלי יב) יודע צדיק נפש בהמתו. (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. וכאן חכם לב דוקא. בלב חכם, ולא במקום אחר, משום שעומד בלב, ונבון למעלה ולמטה, מסתכל בעצמו ובשלו אחרים.

121. פתח ואמר, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה וגו'. כאן בתפלה שצריך אדם להתפלל לפני הקדוש ברוך הוא, שהיא עבודה אחת גדולה ונכבדה מאותן העבודות של רבנו. בא וראה, יש עבודה של הקדוש ברוך הוא שעומדת במעשה, שהיא עבודה שעומדת במעשה הגוף והיא עבודה. ויש עבודה של הקדוש ברוך הוא שהיא עבודה יותר פנימית, שהיא עקר הכל, ועומדת באותה עבודה פנימית שהיא עקר הכל.

122. בגוף יש שנים עשר איברים שעומדים במעשה הגוף, כמו שבארנו, ואלו הם אברי הגוף ועבודת הקדוש ברוך הוא שהמעשה עומד בהם. משום שעבודת הקדוש ברוך הוא

ידך, ועל דא קודשא בריך הוא שדרגני עד הכא, לאתזברא עמכון זכאה וזולקני.

119. רבי יוסי פתח קרא אבתריה ואמר, (שמות לה) וכל זככם לב בכם יבאו ויעשו וגו', האי קרא אוקמוה. אבל תא וזוי, בשעתא דאמר קודשא בריך הוא למשה, (דברים א) הבו לכם אנשים חכמים ונבונים, אשגוז בכל ישראל, ולא אשפוז נבונים, הדא הוא דכתיב, ואקוז את ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידועים, ואלו נבונים לא כתיב. ואי תימא דנבון איהו דרגא עלאה מזככם, הכי איהו ודאי.

120. מה בין האי להאי. זככם, הא אוקמוה, דאפילו תלמיד המוזכים לרביה אקרי זככם. זככם, דידע לגרמיה כל מה דאצטריך. נבון כמה דרגין אית ביה, דאסתכל בכלא, וידע בדיליה ובאזרנין. וסימנה, (משלי יב) יודע צדיק נפש בהמתו. (שמואל ב כג) צדיק מושל יראת אלהים. והכא זככם לב דייקא. בלב זככם, ולא באתרא אזורא, בגין דקיימא בלב, ונבון לעילא ונתתא, אסתכל בדיליה ובאזרנין.

121. פתח ואמר, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה וגו', הכא בצלותא דבעי בר נש לצללה קמיה דקודשא בריך הוא, דאיהי פולחנא וזרא רבא ויקרא, מאינן פולחנין דמאריה. תא וזוי, אית פולחנא דקודשא בריך הוא, דקיימא בעובדא, דאיהו פולחנא דקיימא בעובדא דגופא, ואיהו פולחנא. ואית פולחנא דקודשא בריך הוא, דאיהו פולחנא פנימאית יתיר, דאיהו עקרא דכלא, קיימא בההוא פולחנא פנימאית, דאיהו עקרא דכלא.

122. בגופא אית (בראשית ט"ז ע"א) תריסר שייפין, דקיימין בעובדא דגופא, כמה דאוקימנא. ואינן שייפין דגופא, ופולחנא דקודשא בריך הוא, דעובדא קיימא בהו. בגין דפולחנא דקודשא בריך הוא, בתרין סטרין,

היא בשני צדדים, באברי הגוף החיצוניים, ויש שנים אשר איברים אחרים פנימיים לפנים מהגוף. והם תקונים פנימיים לפנים מהגוף לתקן בהם התקון של הרוח, שהיא עבודה נכבדה פנימית של הקדוש ברוך הוא, כמו שבארנו בתוך הסודות הפנימיים שאמר רבי שמעון, והם סוד החכמה העליונה, ונודעו בין החברים, אשרי חלקם.

123. תפלת האדם היא עבודת הרוח, והיא עומדת בסודות עליונים, ואנשים לא יודעים, שהרי תפלת האדם בוקעת אורים ובוקעת רקיעים ופותחת פתחים ועולה למעלה.

124. בשעה שמאיר האור ונפרד האור מן החשכה, אזי הכרוז הולך בכל הרקיעים: התתקנו בעלי הפתחים, בעלי ההיכלות, כל אחד ואחד על משמרתו, משום שאותם ששולטים ביום אינם שולטים בלילה. וכשנכנס הלילה, מעברים שליטי היום, ומתמנים שליטים אחרים ששולטים בלילה, ומתחלפים אלה באלה.

125. וסוד זה – (בראשית א) את המאור הגדל לממשלת היום וגו'. וממשלת היום וממשלת הלילה, יש שליטים שממנים ביום, ויש שליטים שממנים בלילה. ואלו נקראו ממשלת היום, ואלו נקראים ממשלת הלילה.

126. בשנכנס הלילה, יוצא כרוז: התתקנו שליטי הלילה כל אחד ואחד למקומו. וכשמאיר היום, כרוז יוצא: התתקנו שליטי היום כל אחד ואחד למקומו. (אז מעברים שליטי הלילה ומתמנים שליטי היום) וכשהכרוז מכריז, אז כלם, כל אחד ואחד נפקד על אותו מקום שראוי לו. אזי השכינה מקדימה ויורדת, וישראל נכנסים לבית הכנסת לשבח את רבונם ופותחים בשירות ותשבחות.

שייפין דגופא לבר, ואית תריסר שייפין אוורגין, פנימאין לגו מן גופא. ואינו תקונין פנימאין לגו מן גופא, לאתתקנא בהו תקונא דרוזא, דאיהו פולקונא יקרא פנימאה דקודשא בריך הוא, כמה דאוקימנא גו רזין פנימאין דקאמר רבי שמעון, ואינו רזא דזכבמתא עלאה, ואתידיעו ביני זבריא, זכאה זולקיהון.

123. עלותא דבר נשי, איהו פולקונא דרוזא, ואיהו קיימא ברוזין עלאין, ובני נשי לא ידעין, דהא עלותא דבר נשי בקעת אורין, בקעת רקיעין, פתות פתותין, וסלקא לעילא.

124. בשעתא דנהיר גהורא, ואתפרש גהורא מן זושוכא, כדין כרוזא אלא בכלהו רקיעין, אתתקנו מארי דפתותין, מאריהון דהיכלין, כל זוד וזוד על מטריה. בגין דאינון דשולטניהון ביממא, לאו אינון דשולטניהון בלילא. וכד עאל לילא, אתעברו שולטנין דיממא, ואתמנון שולטנין אוורגין, דשולטין בלילא, ואתזולפן אלן באלין.

125. ורזא דא, (בראשית א) את המאור הגדול לממשלת היום וגו'. וממשלת היום וממשלת הלילה, שולטנין אינון די מבנון ביממא, ושולטנין אינון די מבנון בלילא. ואלין אקרון מממשלת היום. ואלין אקרון מממשלת הלילה.

126. כד עאל לילא, כרוזא נפקא, אתתקנו שולטנין דלילא, כל (דף ר"א ע"ב) זוד וזוד לאתריה. וכד נהיר יממא, כרוזא נפקא, אתתקנו שולטנין דיממא, כל זוד וזוד לאתריה. (כדין מתעברי שלטנין דלילא ואתפקדון שלטנין דיממא) וכד כרוזא אכריז, כדין כלהו כל זוד וזוד, אתפקד על ההוא אתר דאתווי ליה. כדין שכינתא קדמא, ונזותא, וישראל עלאין לבי כנישתא, לשבזא למאריהון, פתותין בשירין ותושבזון.

127. שְׁצִרִיד לוֹ לְאָדָם, שְׂבִינָן שֶׁהִתְקִין עֲצָמוֹ לְעִבּוּדֵי הַמַּעֲשֶׂה בְּתִקּוּנֵי מִצְוָה וּקְדוּשָׁה, לִיחָד לְבוֹ בְּתִקּוּן שֶׁל הָעִבּוּדָה הַפְּנִימִית שֶׁל אָדוֹנוֹ, וְלִשְׂמֹךְ אֶת לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ בְּאוֹתָהּ עִבּוּדָה שֶׁל אוֹתָם דְּבָרִים (שְׁמוֹרָה), שֶׁהָיָה הַדְּבֹר עוֹלָה.

128. וְאוֹתָם הַמִּמְנִים שְׁעוֹמְדִים בְּאֹוִיר, הִתְמַנּוּ לְאַרְבַּעַת צַדִּי הָעוֹלָם. לְצַד מִזְרַח הַתְּמַנָּה מִמֶּנֶה אֶחָד שְׁעוֹמֵד בְּאֹוִיר לְאוֹתוֹ צֶדֶד, וְשְׂמוֹ גִּזְרֵי"א, וְעָמוּ שָׂרִים מִמֵּנִים אֲחֵרִים, שֶׁהֵם מְחַכִּים לְאוֹתוֹ דְּבֹר שֶׁל תְּפִלָּה, וְעוֹלָה בְּאֹוִיר בְּאוֹתוֹ צֶדֶד, וְנוֹטֵל אוֹתוֹ אוֹתוֹ הַמִּמְנָה.

129. אִם הַדְּבֹר הַזֶּה הוּא כְּרָאוּי, וְכָל אוֹתָם שָׂרִים נוֹשְׁקִים אֶת אוֹתוֹ דְּבֹר וְעוֹלִים עִמּוֹ עַד לְאוֹתוֹ אֹוִיר שֶׁל הָרִקִּיעַ לְמַעְלָה, שֶׁשֶּׁם מִמֵּנִים שָׂרִים אֲחֵרִים – בְּשָׁעָה שְׁנוֹשְׁקִים אֶת אוֹתוֹ דְּבֹר, פּוֹתְחִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל שְׂאֵתָם יוֹדְעִים לְעֹטֵר אֶת אֲדוֹנֵכֶם בְּעֹטְרוֹת קְדוּשׁוֹת. אֲשֶׁרִי הִפָּה שֶׁדְּבֹר שֶׁל הָעֹטְרָה הוּא יֵצֵא מִמֶּנּוּ.

130. וְאֵין פּוֹרְחוֹת הָאוֹתִיּוֹת שְׁעוֹמְדוֹת בְּאֹוִיר שְׂבִישׁ הַקְּדוּשׁ שֶׁל שְׁתֵּים עָשָׂרָה אוֹתִיּוֹת, שְׂאוֹתוֹ שֶׁם שׁוֹלֵט בְּאֹוִיר, וְזֶהוּ שֶׁם שֶׁהִיא טָס בּוֹ אֱלִיָּהוּ עַד שֶׁעָלָה לְשָׁמַיִם. וְזֶהוּ מֵה שְׂאֵמֵר עוֹבְדִיָּה לְאֱלִיָּהוּ (מַלְכִּים-א יח) וְרוּחַ ה' יִשָּׁאֵף. מִשּׁוֹם שְׂבִישׁ הַזֶּה הִיא טָס בּוֹ אֱלִיָּהוּ בְּאֹוִיר, וְזֶה הֵשֶׁם שְׁשׁוֹלֵט בְּאֹוִיר.

131. וְאוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת פּוֹרְחוֹת וְעוֹלּוֹת בְּאוֹתוֹ דְּבֹר, וְאוֹתוֹ הַמִּמְנָה שְׂמִפְתָּחוֹת הָאֹוִיר בִּידוֹ, וְכָל אוֹתָם הַמִּמְנִים הָאֲחֵרִים, כָּלֶם עוֹלִים בּוֹ עַד לְרִקִּיעַ, וְנִמְסָר בִּיד מִמֶּנֶה אַחֵר לְהַעֲלוֹתוֹ לְמַעְלָה.

132. לְצַד דְּרוֹם יֵשׁ מִמֶּנֶה אַחֵר שְׁשׁוֹלֵט בְּאֹוִיר לְאוֹתוֹ הַצֵּד, וְכַמָּה מִמֵּנִים וְשָׂרִים אֲחֵרִים עִמּוֹ, וְשְׂמוֹ פִּסְגֵּי"ה, וְבוֹ נֶאֱחָזִים (וְלוֹ

127. דְּבִעֵי לִיָּה לְכַר זֵשׁ, (וִיקְרָא ק"כ ע"ב) כִּיּוֹן דְּאֵתְקִין גְּרַמִּיָּה בְּפוֹלְזוֹנָא דְּעוֹבְדָא, בְּתִקּוּנֵי דְּמִצְוָה וּקְדוּשָׁה, לִיּוֹזָא לְבִיָּה בְּתִקּוּנָא דְּפוֹלְזוֹנָא פְּנִימָאָה דְּמֵאֲרִיָּה, וְלִשְׁנָאָה לְבִיָּה וּרְעוּתִיָּה בְּהֵהוּא פּוֹלְזוֹנָא דְּאֵינּוֹן מוֹלִין, (ד"א דְּקָאמֵר) דְּהָא מוֹלָה סִלְקָא.

128. וְאֵינּוֹן מוֹמֵנִן דְּקִיּוּמִין בְּאֹוִירָא, אֵתְמַנּוֹן לְד' סְטָרֵי עֲלָמָא. לְסְטָר מִזְרָח אֵתְמַנּוֹ מוֹמֵנָא זוּד, דְּקִיּוּמָא בְּאֹוִירָא לְהֵהוּא סְטָרָא, גִּזְרֵי"א שְׂבִיָּה, וְעַמִּיָּה סְרַכִּין מוֹמֵנִן אֲוִירָנִין, דְּאֵינּוֹן מוֹזְכָּאן לְהֵהוּא מוֹלָה דְּעֻלּוֹתָא, וְסִלְקָא בְּאֹוִירָא בְּהֵהוּא סְטָרָא, וְנִטִּיל לָהּ הָאִי מוֹמֵנָא.

129. אִי הִיא מוֹלָה כְּדָקָא יָאוֹת, הוּא, וְכָל אֵינּוֹן סְרַכִּין זִשְׁקִין לְהֵהוּא מוֹלָה, וְסִלְקִין עִמָּה עַד הֵהוּא אֹוִירָא דְּרִקִּיעָא לְעִילָא, דְּתַמֵּן מוֹמֵנִן סְרַכִּין אֲוִירָנִין. בְּשִׁיעָתָא דְּזִשְׁקִי לְהֵהוּא מוֹלָה, פְּתוּזִי וְאִמְרִי, וְכֵאִין אֵתוֹן יִשְׂרָאֵל, דִּינְדְּעִיתוֹ לְאֵעֲטָרָא לְמֵאֲרִיכוֹן בְּעֹטְרִין קְדִישִׁין וְכֵאִהּ אִיהוּ פּוּמָא, דְּמוֹלָה דְּעֹטְרָא דָּא זְפָקָא מַנִּיָּה.

130. כְּדִין פְּרוּזִין אֵתוֹן דְּקִיּוּמִין בְּאֹוִירָא, דְּבִשְׂמָא קְדִישָׁא דְּתֵרִיסָר אֵתוֹן, דְּהֵהוּא שְׂמָא שְׂכִיטָא בְּאֹוִירָא, וְהָאִי אִיהוּ (בְּרַאשִׁית ט"ז ע"א) שְׂמָא, דְּהֵהוּ טָאס בִּיָּה אֱלִיָּהוּ, עַד דְּאֵסְתַּלַּק לְשְׂמָא. וְהֵינּוּ דְּקָאמֵר עוֹבְדִיָּה לְאֱלִיָּהוּ, (מַלְכִּים א יח) וְרוּחַ ה' יִשָּׁאֵף. בְּלִין דְּבִשְׂמָא דָּא, הִוא אֱלִיָּהוּ טָאס בִּיָּה בְּאֹוִירָא, וְהָאִי אִיהוּ שְׂמָא דְּשְׂכִיטָא בְּאֹוִירָא.

131. וְאֵינּוֹן אֵתוֹן פְּרוּזִין וְסִלְקִין בְּהֵהוּא מוֹלָה, וְהֵהוּא מוֹמֵנָא דְּמִפְתָּחוֹן דְּאֹוִירָא בִּידִיָּה, וְכָל אֵינּוֹן מוֹמֵנִן אֲוִירָנִין, כָּלָהוּ סִלְקִין בִּיָּה עַד רִקִּיעָא, וְאֵתְמַסָּר בִּידָא דְּמוֹמֵנָא אֲוִירָא, לְסִלְקָא לְעִילָא.

132. לְסְטָר דְּרוֹם, אִית מוֹמֵנָא אֲוִירָא דְּשְׂלִטָא בְּאֹוִירָא לְהֵהוּא סְטָר, וְכַמָּה מוֹמֵנִן אֲוִירָנִין וְסְרַכִּין עַמִּיָּה. פִּסְגֵּי"ה שְׂבִיָּה, וְבִיָּה מִתְאַוּדִין (נ"א וְלִיָּה אֵתְמַסְרָאן) מִפְתָּחוֹן

נמסרו) מפתחות האויר של אותו צד. וכל אותם בעלי צרה שמתפללים תפלה לאדונם מתוך צרה, מתוך שברון הלב – אם אותו הדבור כראוי, הוא עולה לאויר באותו צד, והממנה הזה נוטל אותו ונושק אותו (משום שעלה באותו צד). וכשנושק אותו, פותח ואומר: הקדוש ברוך הוא יחוס בנגדך (ועליך), ובשבילך יתמלא ברחמים.

133. עולים עמה כל אותם ממנים קדושים וכל אותם שרים של אותו הצד, ופורחות האותיות של השם הקדוש, שהן ארבע אותיות שמתעטרות ושוטטות באותו צד של האויר, ועולים באותו הצד של האויר עד לרקיע, עד לאותו הממנה של הרקיע ששולט באותו הצד.

134. לצד צפון יש ממנה אחר, ועמו כמה שרים ממנים ששולטים באויר, ושמו של אותו ממנה פתח"ה, וזהו שהתמנה באויר של אותו צד, וכל אותם שמתפללים תפלות על שונאים שמצייקים להם, וכשדבור של אותה תפלה עולה לאויר באותו צד – אם הוא צדיק, נוטל אותו הממנה הזה ונושק אותו.

135. אזי מתעוררת רוח אחת שיוצאת מתוך התהום שבצד הצפון, ואותה רוח קוראת בכל אותם האוירים, וכלם נוטלים אותו דבור ומעלים אותו עד לרקיע ונושקים אותו, ופותחים ואומרים: רבונך יפיל שונאך לפניך.

136. והולך ועולה ובוקע רקיעים (אוירים). עד שעולים עמו לרקיע הראשון, עולה התפלה ומגיעה לממנה אחד שהתמנה לצד מערב, ושם עומדים תשעה פתחים, שבהם עומדים כמה שרים וכמה ממנים, ועליהם ממנה אחד ששמו זבוליא"ל.

דאזירא לזהווא סטרא. וכל אינון מארי דעקו, דצלאן צלותא למאריהון מזו עקתא, מזו תבירו דלכא, אי התיא מלה פדקא יאות, סלקא לאזירא בזהווא סטרא, ונטיל לה האי ממנא, ונשיק לה (ס"א בגין דסלקא בהווא סטרא) פד נשיק לה, פתוז ואמר, קודשא בריך הוא יזוס לקבלך (נ"א ועלך) ובגין יתמלי רוזבין.

133. סלקין עמה כל אינון ממנן קדישין, וכל אינון סרכין דהווא סטרא. ופרוזין אתון דשמא קדישא, דאינון ד' אתון, דמתעטרין ושלטין בזהווא סטרא דאזירא, וסלקין בזהווא סטרא דאזירא, עד רקיעא, עד ההוא ממנא דרקיעא דשליט בזהווא סטרא.

134. לסטר צפון, אית ממנא אזורא, ועמיה כמה סרכין ממנן דשלטין באזירא, והווא ממנא פתוז"ה שביה, והאי אתמנא באזירא לזהווא סטרא, וכל אינון דמצלאן צלותין על בעלי דבבו דעקין לון, וכד מלה דהתיא צלותא סלקא לאזירא בזהווא סטרא, אי זכאה הוא, נטיל לה האי ממנא, ונשיק לה.

135. כדן אתער רוזא וזדא דנפקא מזו תהומא בסטרא דצפון, והווא רוזא קארי בכל אינון אוירין, ונטיל כלהו התיא מלה, וסלקין לה עד רקיעא ונשיקין לה. פתוזי ואמרי, בריך ירמי שונאך לקבך.

136. ואזלא וסלקא ופקעא רקיעין (ס"א אוירין) עד דסלקין עמה לגבי רקיעא קדמאה סלקא צלותא, ומטאת לגבי זוד ממנא, דאתמנא לסטר מערב, ותמן קיימין תשעה פתוזין, ובהו קיימין כמה סרכין, וכמה ממנן, ועליהו ממנא וזד די שביה זבוליא"ל.

137. וְזֶה שְׂרֹוּצָה לְשִׁמְשׁ בְּרִקיעַ הַזֶּה בַּיּוֹם, וְלֹא נִתְּנָה לוֹ רְשׁוּת, עַד שְׁעוּלָה אֹרֶךְ הַלְבָּנָה, וְאִזּוּ הוּא מוֹצִיא כָּל אוֹתָם הַחִילוֹת וְכָל אוֹתָם מִמֶּנִּים. וּבְשִׁמְאִיר הַיּוֹם, נִכְנָסִים בָּלָם לִפְתַּח אֶחָד, שֶׁהֵם תִּשְׁעָה פְּתָחִים, שֶׁהוּא פְּתַח עֲלִיּוֹן עַל כָּלָם. וּבְשִׁתְּפָלָה עוֹלָה, הִיא נִכְנָסֶת בְּאוֹתוֹ פְּתַח, וְכָל הַשָּׂרִים וְכָל הַמִּמְנִים יוֹצְאִים מֵאוֹתוֹ פְּתַח. וְעֲלִיהֶם זְבוּלִיא"ל, אוֹתוֹ מִמֶּנָּה גְּדוּל, וְיוֹצְאִים בָּלָם וְנוֹשְׁקִים אוֹתוֹ, וּמַגִּיעִים עִמּוֹ עַד לְרִקיעַ הַשָּׁנִי.

138. (בְּרִקיעַ הַשָּׁנִי עוֹלָה הַתְּפִלָּה עַד אוֹתוֹ רִקיעַ, וּנְפִתְחִים) וּבְשְׁעוּלָה הַתְּפִלָּה עַד לְאוֹתוֹ רִקיעַ, נִפְתָּחִים שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁעָרֵי אוֹתוֹ הָרִקיעַ, וּבְאוֹתוֹ הַשָּׁעַר הַשְּׁנַיִם עֶשֶׂר עוֹמֵד מִמֶּנָּה אֶחָד שֶׁשְּׁמוֹ עֲנַא"ל, וְזֶה מִמֶּנָּה עַל כִּמְהָ חִילוֹת, עַל כִּמְהָ מַחְנוֹת, וּבְשִׁתְּפָלָה עוֹלָה, עוֹמֵד הַמִּמְנָה הַזֶּה וּמַכְרִיז עַל כָּל אוֹתָם פְּתָחִים וְאוֹמֵר: (יִשְׁעִיהָ כו) פְּתַחוּ שְׁעָרִים וְגו', וְכָל הַשְּׁעָרִים נִפְתָּחִים, וְנִכְנָסֶת הַתְּפִלָּה לְכָל אוֹתָם הַפְּתָחִים.

139. וְאִזּוּ מִתְעוֹרֵר מִמֶּנָּה אֶחָד זָקֵן לְיָמִים שְׁעוֹמֵד לְצַד דְּרוֹם, שֶׁשְּׁמוֹ עוֹרִיא"ל הַזָּקֵן, וְלַפְעָמִים הוּא נִקְרָא מַחְנִיא"ל, מִשּׁוּם שֶׁהַתְּמָנָה עַל שְׁשִׁים רִבּוּא מַחְנוֹת, וְכָלָם בְּעֲלֵי כְנָפַיִם, בְּעֲלֵי מַחְנוֹת, מְלֵאִים עֵינַיִם. וְאַצֵּלָם עוֹמְדִים אוֹתָם מַחְנוֹת בְּעֲלֵי אֲזִנִּים. וְנִקְרָאִים אֲזִנִּים, מִשּׁוּם שֶׁהֵם מְקַשְׁיָבִים לְכָל אוֹתָם שְׁמִתְפַּלְלִים תְּפִלָּתָם בְּלִחַשׁ וּבִרְצוֹן הַלֵּב, שְׁלֹא נִשְׁמַעַת אוֹתָהּ תְּפִלָּה לְאַחֵר. הַתְּפִלָּה הַזֶּה עוֹלָה, וּמְקַשְׁיָבִים לָהּ כָּל אוֹתָם שֶׁנִּקְרָאִים בְּעֲלֵי אֲזִנִּים.

140. וְאִם אוֹתָהּ תְּפִלָּה נִשְׁמַעַת לְאֲזִנֵּי אָדָם, אֵין מִי שֶׁמְקַשְׁיָב לָהּ לְמַעְלָה, וְלֹא מְקַשְׁיָבִים לָהּ אַחֲרִים, פָּרַט לְמִי שֶׁשּׁוֹמֵעַ בְּרֵאשׁוֹנָה. מִשּׁוּם כִּי צָרִיךְ לְהַשְׁמֵר שְׁלֹא יִשְׁמְעוּ אֶת אוֹתָהּ תְּפִלָּה בְּנֵי אָדָם. וְעוֹד, שֶׁדְּבוּר שֶׁל

137. וְזֶה אִיהוּ דְּבַעֵי לְשִׁמְשׁ בְּהָאֵי רִקיעָא בִּימְמָא, וְכֹל אֲתִיְהִיב לִיה רְשׁוּ, עַד דְּסָלִיק זְהוּרָא דְּסִיְהָרָא, וּבְדִין אֲפִיק כָּל אֵינֹן זְוִילִין, וְכָל אֵינֹן מִמֶּנֶּן. וְכַד זְהוּר יִמְמָא, עֲאֲלִין כִּלְהוּ בְּפִתְחוֹא וְזָדָא, דְּאֵינֹן ט' פְּתוּזִין, דְּאִיהוּ פְּתוּזָא עֲלָאָה עַל כִּלְהוּ. וְכַד צְלוֹתָא סִלְקָא, (דף ר"ב ע"א) עֲאֲלִת בְּהָהוּא פְּתוּזָא, וְכִלְהוּ סָרְכִין, וְכִלְהוּ מִמֶּנֶּן, נִפְקִין מִהָהוּא פְּתוּזָא. וְעֲלִיהוֹן זְבוּלִיא"ל, הָהוּא רַב מִמֶּנָּא, וְנִפְקִי כִלְהוּ וְנִשְׁקִי לָהּ, וּמִטְּאֵן עִמָּה עַד רִקיעָא תְּנִינָא. (ס"א ברקיעא תניינא סלקא צלותא עד הווא רקיע ואתפתחו).

138. וְכַד סִלְקָא צְלוֹתָא עַד הָהוּא רִקיעָא, אֲתִפְתּוּזוּ תְּרִיסָר תְּרַעִין דְּהָהוּא רִקיעָא. וּבְהָהוּא תְּרַעָא דְּתְרִיסָר, קָאִים מִמֶּנָּא זָדָא, דְּשִׁמְיָה עֲנַא"ל, וְהָאֵי מִמֶּנָּא עַל כִּמְהָ זְוִילִין, עַל כִּמְהָ מִשְׁרִיין, וְכַד צְלוֹתָא סִלְקָא, קָאִים הָאֵי מִמֶּנָּא וּכְרִיז עַל כָּל אֵינֹן פְּתוּזִין וְאַמֵּר, (יִשְׁעִיהָ כו) פְּתוּזוּ שְׁעָרִים וְגו', וְכִלְהוּ תְּרַעִין פְּתוּזִין, וְעֲאֲלִת צְלוֹתָא בְּכָל אֵינֹן פְּתוּזִין.

139. כְּדִין, אֲתַעֵר זָדָא מִמֶּנָּא סְבָא דִּיּוּמִין, דְּקָאִים לְסִטָּר דְּרוֹם, דְּשִׁמְיָה עוֹרִיא"ל סְבָא, וְכִלְהוֹן אֲתַקְרִי מוֹזְנִיא"ל, בְּגִין דְּאֲתַמְנָא עַל שְׁתֵּין רִבּוּא מִשְׁרִיין, וְכִלְהוּ מֵאֲרִי דְּגִדְפִין, מֵאֲרִי דְּמִשְׁרִיין, מִלְּחִין עֵינִין. וְלִבְבִיהוּ קִיִּימִין אֵינֹן מִשְׁרִיין מֵאֲרִיהוֹן דְּאוּדִינִין. וְאַקְרוּן אוּדִינִין, בְּגִין דְּאֵינֹן צִיִּיתִין, כָּל אֵינֹן דְּמִצְלָאן צְלוֹתָהוֹן בְּלִזְוִישׁוּ, בְּרַעוּתָא דְּלִבָּא, דְּלֹא אֲשִׁתְּבַמַּע הָהוּא צְלוֹתָא לְאוּדִינִין. הָאֵי צְלוֹתָא סִלְקָא, וְצִיִּיתִין לָהּ כָּל אֵינֹן דְּאַקְרוּן מֵאֲרִי דְּאוּדִינִין.

140. וְאִי הָהִיא צְלוֹתָא אֲשִׁתְּבַמַּע לְאוּדִינִין דְּבַר זֶשׁ, לִית מֵאֵן דְּצִיִּית לָהּ לְעִיכָא, וְכֹל צִיִּיתִין לָהּ אוּדִינִין, בַּר מֵאֵן דְּשִׁבְמַע בְּקִדְמִיתָא, בְּגִין כִּי בַעֲלֵי לְאִסְתַּמְרָא דְּלֹא יִשְׁבְּמֵוֹן לָהּ הִיא צְלוֹתָא בְּנֵי זֶשׁא. וְתוּ, דְּמִלְּהָ דְּצְלוֹתָא

תפלה נאחז בעולם העליון, ודבר של העולם העליון אין צריך לשמע.

141. כמו זה מי שקורא בספר תורה, אחד קורא ואחד לשתק. ואם שנים קוראים בתורה, הם גורעים באמונה שלמעלה, משום שאחד קול ואחד דבור הכל אחד, אז שני קולות ושני דבורים זו גריעות האמונה. אלא שיהיה קול ודבור אחד כמו שצריך, כדי שיהיה אותו קול ואותו דבור אחד.

142. ואותו הממנה ששמו עזריאל הזקן, כשאותה תפלה עולה בלחש, כל אותן ששים רבוא מחנות, וכל אותם בעלי עינים, וכל אותם בעלי אזנים, כלם יוצאים ונושקים אותו דבור של תפלה שעולה. זהו שכתוב (תהלים לד) עיני ה' אל צדיקים ואזניו אל שועתם. עיני ה' אל צדיקים – אלו בעלי העינים שלמטה, משום שיש (שאין) בעלי עינים שלמעלה. ואזניו אל שועתם – אלה בעלי האזנים.

143. הרקיע השלישי, אותה תפלה עולה ומגיע לאותו רקיע, ושם אותו אותו שנקרא גדר"ה, ועמו כמה שרים וכמה ממנים, והוא משמש שלש פעמים ביום כנגד שרביט אחד של זהר שיוצא, עולה ויורד, ולא עומד במקום אחד, והוא שרביט שנוסע שלש פעמים ונגנו. וכשתפלה עולה, יורד אותו שרביט ומשתחוה לפני אותה תפלה, והרקיע הזה נקרא רקיע השרביט.

144. וכשעולה אותה תפלה, אותו הממנה לאחר שהשתחוה, מכה באותו השרביט בסלע החזק שמאיר ועומד באמצע הרקיע, ויוצאים מתוך אותו סלע שלש מאות ושבעים וחמשה חילות שגנוזים שם מיום שירדה תורה לארץ, משום שהתחזקו להתחבר (לסרב) שלא תרד לארץ, ונזף בהם הקדוש ברוך הוא, ונכנסו לתוך אותו

אתאזרדא בעלמא עלאה, ומלה דעלמא עלאה, (בראשית ג' ע"ב) לא אצטרף למשמע.

141. כגוונא דא, מאן דקרי בספרא דאורייתא, וזר קרי, וזר לשתוק, ואי תרי קראן באורייתא, גרעי מדיבנותא דלעילא, בגין דזר קלא ודיבור כלל זר כדין תרין קלין ותרין דבורין, איהו גריעותא דדיבנותא. אלא דיהא קלא ודיבור זר כמה דאצטרף, בגין דיהא יהוא קלא ויהוא דבור זר.

142. ויהוא ממנא, שמייה עזריאל סבא. כד יהיא צלותא סלקא בלוישי, כל אינון שתיין רבוא משריין, וכל אינון מארי דעינין, וכל אינון מארי דאודנין, כלהו נפקי ונשקי ליהיא מלה דצלותא דסלקא. דא יהוא דכתיב, (תהלים לה) עיני יי אל צדיקים ואזניו אל שועתם. עיני יי אל צדיקים, אלן מארי דעינין דלתתא, בגין דאית (נ"א דלית) מארי דעינין לעילא. ואזניו אל שועתם, אלן מאריהון דאודנין.

143. רקיעא תליתאה, יהיא צלותא סלקא ובטי ליהוא רקיעא, ותמן יהוא ממנא דאקרי גדר"ה, ועמיה כמה סרכין וכמה ממנן. ואיהו משמש ג' ומנין ביומא, לקבל זר שרביטא דזיהרא דנפיק, סליק ונזיית ולא קיימא באתר זר, והאי איהו שרביטא דצטיל ג' ומנין ואתגנו. וכד צלותא סלקא, נזיית יהוא שרביטא, וסגיד קמי יהוא צלותא, ואקרי האי רקיעא, רקיעא דשרביטא.

144. וכד סלקא יהיא צלותא, יהוא ממנא בתר דסגיד, בטש, ביהוא שרביטא בטינרא, תקיפא דזיהר, דאיהו קאים באמצעיתא דיהוא רקיעא, ונפקו מזו יהוא טינרא, תלת מאה ושבעין וזומש וזיילין דאינון גניזין תמן מן יומא דאורייתא נזיית לארעא, בגין דאתתקפו לזינרא (ס"א לסרבא) דלא תזוזת לארעא, ואזיף בהו קודשא בריך הוא, ועאלו גו יהוא טינרא.

סלע, ואינם יוצאים, פֿרט לאותו זמן שהתפלה עולה, פותחים ואומרים: (שם ח) ה' אֲדֹנֵינוּ מֶה אֲדִיר שְׁמֶךָ וְגו'. זוהי תפלה שעולה על כל אותם רקיעים. אז משתחווים אליה.

145. מכאן ולהלאה, התפלה מתעטרת בעטרות עליונות, ועולה לתוך הרקיע הרביעי, ואז השמש יוצא בדרגותיו, ושמשיא"ל הממנה הגדול יוצא, ושלש מאות וששים וחמשה מחנות עמו, לתוך אותו רקיע, והם נקראים ימות החמה, וכלם מעטרים את אותה תפלה בעטרות של בשמים של גן עדן.

146. ושם מתעכבת התפלה, עד שכל המחנות עולים עמו לתוך אותו הרקיע החמישי, ושם נמצא ממנה אחד ששמו גִּדְרִיא"ל, והוא בעל הקרבות של שאר העמים. ובשתפלה עולה, אז הוא מזדעזע עם כל מחנותיו, ונשבר בַּחֵם, ויוצאים ומשתחווים ומעטרים את אותה התפלה.

147. ועולים עמה עד שמגיעים לרקיע הששי, ואז יוצאים כמה חילות וכמה מחנות ומקבלים את אותה תפלה, ועולים עמה עד שמגיעים לשבעים שערים, ששם עומד ממנה אחד ששמו ענפיא"ל, ממנה גדול, והוא מעטר את אותה תפלה בשבעים עטרות.

148. ובין שהתפלה מתעטרת בכל העטרות הללו, אזי מתחברים כל אותם החילות של כל הרקיעים, ומעלים את אותה התפלה שמתעטרת בכל העטרות לרקיע השביעי, ואז נכנסת התפלה, וסנדלפון נכבד גדול, שכל מפתחות אֲדֹנָיו בידו, מכניס את אותה תפלה לתוך שבעה היכלות.

149. בא וראה אמר רבי שמעון שבעה מדורים הם וכו'. שבעת ההיכלות הללו הם היכלות המלך, וכשהתפלה הזו מתעטרת

ולא נפקין בר ההוא זמנא דצלותא סלקא, פתווי ואמרי (תהלים ח) יי' אֲדֹנֵינוּ מֶה אֲדִיר שְׁמֶךָ וְגו'. דא היא צלותא, דסלקא על כל איגון רקיעין. כדין סגדין לגבה.

145. מכאן ולהלאה, צלותא מתעטרא בעטרין עלאין, וסלקא לגו רקיעא רביעאה, וכדין שמישא נפיק בדרגווי, ושמישי"אל רב ממנא נפיק, ותכלת מאה ושתין וזומש משרין סלקין עמיה, לגו ההוא רקיעא, ואקרין ימות הזומה, וכלהו מעטרין לההיא צלותא, בעטרין דבוסמין דגנתא דעדן.

146. ותמן אתעכבת צלותא, עד דכלהו משרין סלקין עמה לגו ההוא רקיעא זומישאה, ותמן איהו מומנא זוד גִּדְרִיא"ל שמייה, והוא מארי קרבין דשאר עמין. וכד צלותא סלקא, כדין אודענע הוא, וכל משרין דיכיה, ואתבר (דף ר"ב ע"ב) זייליהו, ונפקי וסגדי, ומעטרין לההיא צלותא.

147. וסלקין עמה עד דמטו לגבי רקיעא שתיתאה, וכדין נפקין כמה זיילין, וכמה משרין, ומקבלין לההוא צלותא, וסלקין בהדה, עד דמטו לשבעין תרעין, דתמן קאים זוד מומנא, די שמייה ענפי"אל, רב מומנא. ואיהו מעטר לההיא צלותא, בשבעין עטרין.

148. ובין דמתעטרא צלותא בכל הגי עטרין, כדין מתוזבין כל איגון זיילין דכלהו רקיעין, וסלקין לההיא צלותא דמתעטרא בכל עטרין, לגבי רקיעא שביעאה. וכדין עאלת צלותא, וסנדלפון רב יקרא עלאה דכל מפתון דמאריה בידיה, אעיל לההוא צלותא, לגו שבעה היכלין.

149. תא זוזי אמר רבי שמעון שבעה מדורין איגון וכו', (אמרו המגיהים כבר נדפסו בפרשת בראשית דף

בכל העטרוֹת הללו בשנכנסת, מחבר אותם באחד, להתעטר למעלה להיות הכל אחד פראוי. ושמו של הקדוש ברוך הוא מתעטר בכל העטרוֹת, מעלה ומטה, להיות אחד, ואז כתוב ברכות לראש צדיק.

150. אשרי חלקו של אדם שידע לסדר תפלתו פראוי. בתפלה הזו שמתעטר בה הקדוש ברוך הוא, הוא מחכה עד שיתמו כל תפלותיהם של ישראל, ואז הכל הוא בשלמות פראוי מעלה ומטה. עד כאן דברי התפלה לדעת סודות עליונים. מכאן והלאה יש את מצוות התורה, שהן עומדות בדבור כמו שעומדות במעשה.

151. והן שש מצוות, ועומדות אף כאן בתפלה. אחת – ליראה את השם הנכבד והנורא. שתיים – לאהבה אותו. שלישית – לברכו. רביעית – ליחדו. חמישית – שיברך הכהן את העם. ששית – למסד לו את נשמתו. ואלו שש מצוות שעומדות בתפלה של דבור, פרט לאותן מצוות שעומדות במעשה, כמו ציצית ותפלין.

152. ליראה את ה' – מצוה זו עומדת בתשבחות הללו שאמר דוד המלך ובאותם קרבנות של התורה, ששם צריך אדם לפחד מלפני אדונו, משום שאותן שירות עומדות באותו מקום שנקרא יראה, וכל אותם הללויה שהם סוד של יראת הקדוש ברוך הוא. וצריך אדם לשים רצונו באותן שירות ביראה, ופרשוה החברים, כל אותם הסודות של שירות ותשבחות וכל אותם סודות של הללויה.

153. כיון שמגיע אדם לישתבח, ישים רצונו לברך את הקדוש ברוך הוא, כמו יוצר אור, יוצר המאורות, לאהבה אותו, בשמגיע לאהבת עולם, ואהבת את ה' אלהיו (דברים

מ"א ע"ש) שבעה היכלין אלין, אינן היכלין דמלכא, והאי עלותא כד מתעטרא בכל הני עטרין, כד עאלת, מוזבר לון כוזרא, לאתעטרא לעילא למהוי כלא זור כדקא יאות. ושמא דקודשא בריך הוא, מתעטרא בכל עטרין, עילא ותתא, למהוי זור, וכדין (משלי י) ברכות לראש (בראשית כ"ו ע"א) צדיק כתיב.

150. וקאה זולקיה דבר נש, דידע לסדרא עלותיה כדקא יאות. בהאי עלותא דמתעטרא ביה קודשא בריך הוא, איהו מוזבה עד דיסתיומון כל עלותהון דישראל, וכדין כלא איהו בשלימו כדקא יאות, עילא ותתא. עד הכא מלין דעלותא, למנדע רזין עלאין, מכאן ולהלאה אית פקודי אורייתא, דאינן קיימין במלה, כמה דקיימין בעובדא.

151. ואינן שית פקודין, וקיימין אוף הכא בעלותא. זור, (דברים כח) ליראה את השם הנכבד והנורא. תניינא, לאהבה אותו. תליתאה, לברכו. רביעאה, ליזודו. וזמישאה, לברך כהנא ית עמא. שיתיתאה, למסור נשמתיה ליה. ואלין שית פקודין דקיימין בעלותא דמלה, בר אינן פקודין (ר"ו ע"א) דקיימין בעובדא, כזוזנא דציצית ותפלין.

152. ליראה את השם, פקודא דא קיימא באלין תושבון דקאמר דוד מלכא, ובאינן קרבנין דאורייתא, דתמן בעי בר נש לדזולא מקמי מאריה, בגין דאינן שירין קיימין בההוא אתר דאקרי יראה. וכל אינן הללויה, דאינן רזא דיראה דקודשא בריך הוא. ובעי בר נש לשנאה רעותיה באינן שירין ביראה, ואוקמוה זכרייא כל אינן רזין דשירין ותושבון, וכל אינן רזין דהללויה.

153. כיון דמטי בר נש לישתבח, ישוי רעותיה לברכא ליה לקודשא בריך הוא, כזון יוצר אור, יוצר המאורות. לאהבה אותו, כד מטי לאהבת

(ו), שזהו סוד של אהבת הקדוש ברוך הוא, והרי פרשנה. ליחודו – שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, שבאן עומד סוד היחוד של הקדוש ברוך הוא, ליחד את שמו ברצון הלב בראוי, ומשם והלאה אזכרת יציאת מצרים, שהיא מצוה להזכיר את יציאת מצרים, שכתוב (שם כד) וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים.

154. שהבנן יברך את העם – כדי להכליל את ישראל באחד בשעה שנוטלים ברכות מלמעלה, שהרי באותה שעה נוטלת כנסת ישראל ברכות, ושעת רצון היא למסור נפשו אליו ולתת לו את הנשמה ברצון הלב. כשנוטלים אפים ואומרים (תהלים כה) אליך ה' נפשי אשא, שיכנון לבו ורצונו אליו למסור לו הנפש ברצון שלם. ואלו הן שש מצוות שעומדות בתפלה, שעולות לשש מאות מצוות של התורה.

155. ואם תאמר, שלש עשרה אחרות יותר? אלו עומדים להמשיך שלש עשרה מדות הרחמים, שהכל כלול בהן. (באלו) שש המצוות הללו שהתפלה מתעשרת בהן.

156. אשרי חלקו של מי ששם לבו ורצונו לזה ולהשלים אותם בכל יום. ובאלו תלויות אחרות רבות. אבל כשמגיע אדם למקומות הללו, צריך לבנו לבו ורצונו להשלים אותה מצוה שעומדת באותו דבור, ואז מכריזים עליו ואומרים: (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. בארבי אבא ונשקו.

157. פתח רבי יצחק אחריו ואמר, ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'. למה בנס אותם? כדי למסור להם את השבת במקדש, שהרי בראשונה טרם שעשו ישראל את העגל, מסר להם את השבת, וזהו שלא שמו

עולם, (דברים ו) ואהבת את יי' אלהיה, דבר איהו רוא דרזיבנו דקודשא בריך הוא, והא אוקמוה. ליוזא ליה, שמע ישראל יי' אלהינו יי' אחד, דהכא קיימא רוא דיוזא דקודשא בריך הוא, ליוזא שבייה ברעותא דלכא כדקא וזוי. ומתבין וכלהלאה אדכרותא דיציאת מצרים, דאיהו פקודא לאדכרא יציאת מצרים דכתיב, (דברים ה) וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים.

154. לברכא כהנא ית עמא, בגין לאכללא ישראל כוזרא, בשעתא דנטלין ברכאן לעילא, דהא בההיא שעתא נטלא כנסת ישראל ברכאן, ושעתא דרעותא הוא, למסור נפשיה לגביה, ולבייה ליה נשמתא ברעותא דלכא, כד נפלין על אנפין, ואמרין (תהלים כה) אליך יי' נפשי אשא, דיכוין לביה ורעותיה לגביה, למסור ליה נפשא ברעותא שלים. ואלין אינון שית פקודין דקיימין בצלותא, דסלקין לגבי שית מאה פקודין דאורייתא.

155. ואי תימא תליסר אזורין יתיר. אינון קיימין לאמשכא תליסר מכלין דרזומי, דכלא כליקין בהו. (ס"א בהני) שית פקודין אלין, דצלותא מתעטרר בהו.

156. וקאח וזולקיה, מאן דישוי לביה ורעותיה לדא, ולאשכלמא (דף ר"ג ע"א) לון בכל יומא. ובאלין תליין אזורין סגיאין. אבל כד מטי בר נש לאתרין אלין, אצטריך ליה לכונא לביה ורעותיה, לאשכלמא ההוא פקודא דקיימא בההוא מלה. וכדין אכריוו עליה ואמרי, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר. אתא רבי אבא ונשקיה.

157. פתח רבי יצחק אבתריה ואמר, (שמות לה) ויקהל משה את כל עדת בני ישראל וגו'. אמאי כניש לון. בגין למסור לון שבת כמלקדמין, דהא בקדמיתא עד לא עבדו בני ישראל ית עגלא, מסר לון

אותם הערב רב. כיון ששמעו ביני וביני בני ישראל, אמרו: ואנו נמנע ממנו הדבר הזה? מיד – (שמות לב) ויקהל העם על אהרן וגו', ונמשכו רבים אחריהם. אחר שמתו אותם שמתו, כנס משה את בני ישראל לבדם, ונתן להם שבת במקדם. זהו שכתוב ששת ימים תעשה מלאכה וגו'.

158. לא תבערו אש בכל מושבותיכם, הכא אית רזא דרזין, לאינן דידיעי זכמותא עלאה, רזא דשבת הא אוקמוה זכרייא. אבל רזא דא, אתמסר לזכמי עלינן, דהא שבת רזא עלאה הוא.

159. תא זוזי (ס"א ביומא שתיטאה בשעתא דמטי) בשעתא דיומא שתיטאה מטא זמנא דערב, כדן, ככבא זוד מסטרא דצפון גהיר, ועמיה שבעין ככבין אזורנין, והוא ככבא בטש באינן ככבין אזורנין, ואתכלילו כלהו בהוא ככבא, ואתעביד זוד כללא דשבעין. והוא ככבא אתפשט, ואתעביד כמדירא זודא, להיטא בכל סטריין. כדן אתפשט ההוא מדורא סורנייהו דאלף טורין, וקיימא כזוד זוטא דסורא.

160. והאי מדורא דאשא, משיר לגביה גוונין אזורנין דלגו מניה. גוון קדמאה ירוקא. כיון דקיימא האי גוונא, סלקא ההוא מדורא דאשא, ודליג לעילא על ההוא גוון ירוקא, ועאל לגו מניה, ושדי להוא גוון ירוקא לבר, וקיימא ירוקא לבר, והוא מדורא דאשא דככבא פלילא לגו.

161. אחר כך ממשיכה אחריה גוון שני לבן, ואותו לבן נכנס פנימה. כיון שעומד הגוון הזה, עולה אותה מדורת אש של אותו כוכב, וזרקת את אותו לבן החוצה, והיא נכנסת פנימה. וכך כל אותם הגוונים, עד שזרקת

את השבת. ודא איהו דלא זטרו אינן ערב רב. כיון דשמעו ביני וביני בני ישראל, אמרו ואנן מלה דא אתמנע מינן, מיד (שמות לב) ויקהל העם על אהרן וגו', ואתמשיכו סגיאין אבתרייהו. לבתר דמיתו אינן דמיתו, כניש משה לבני ישראל בלזוזדיהו, ויהב לון שבת כמלקדמין, דהא הוא דכתיב ששת ימים תעשה מלאכה וגו'.

158. לא תבערו אש בכל מושבותיכם, הכא אית רזא דרזין, לאינן דידיעי זכמותא עלאה, רזא דשבת הא אוקמוה זכרייא. אבל רזא דא, אתמסר לזכמי עלינן, דהא שבת רזא עלאה הוא.

159. תא זוזי (ס"א ביומא שתיטאה בשעתא דמטי) בשעתא דיומא שתיטאה מטא זמנא דערב, כדן, ככבא זוד מסטרא דצפון גהיר, ועמיה שבעין ככבין אזורנין, והוא ככבא בטש באינן ככבין אזורנין, ואתכלילו כלהו בהוא ככבא, ואתעביד זוד כללא דשבעין. והוא ככבא אתפשט, ואתעביד כמדירא זודא, להיטא בכל סטריין. כדן אתפשט ההוא מדורא סורנייהו דאלף טורין, וקיימא כזוד זוטא דסורא.

160. והאי מדורא דאשא, משיר לגביה גוונין אזורנין דלגו מניה. גוון קדמאה ירוקא. כיון דקיימא האי גוונא, סלקא ההוא מדורא דאשא, ודליג לעילא על ההוא גוון ירוקא, ועאל לגו מניה, ושדי להוא גוון ירוקא לבר, וקיימא ירוקא לבר, והוא מדורא דאשא דככבא פלילא לגו.

161. לבתר, אמשיר אבתריה גוון אזורא תניינא זוורא, והוא זוורא עאל לגו, כיון דקיימא האי גוון, סלקא ההוא מדורא דאשא דהוא ככבא, ושדי להוא זוורא לבר, ועאל איהו לגו. וכן כל אינן גוונין, עד

אותם החוצה, והיא נכנסת פנימה וקרה
לאותה נקדה טמירה לטל אור.

162. פתח ואמר, (יחזקאל א) וארא והנה
רוח סערה באה מן הצפון וגו'. יחזקאל ראה
את המראה הזה בתקון שלא עומד, פרט
לשעה שעומד אותו כוכב שאמרנו, אבל
הפסוק הזה פרשוהו. והנה רוח סערה, פרשוהו
שהיה בא לכבש את כל העולם לפני
נבוכדנצר הרשע. אבל רוח הסערה הוא היא
הכוכב שאמרנו, שבולע שבועים כוכבים, וזו
רוח הסערה שראה אליהו, (מלכים א-
ט) מפרק הרים ומשבר סלעים, וזה שעומד
תמיד לפני הכל לשמר אותו שבפנים כמו
קלפה למח.

163. ולמה נקראת סערה? שמסערה הכל,
מעלה ומטה. באה מן הצפון, שהרי מאותו
צד היא באה, וסימנה – (ירמיה א) מצפון
תפתח הרעה, שהרי כמה צדדים אחרים
נאחזים באותה רוח סערה, ומשום כך יוצאת
מן הצפון.

164. ענן, משום שהיא פסלת הזקב. ומצד
הצפון זה נאחז. וזוהי הנקדה האמצעית
שעומדת בחרבה. ומשום שידע לפתות,
שולט בתוך אותה נקדה של ישוב וכל דברי
הישוב, פרט לארץ ישראל. כשישראל
שורים בתוכה, הוא (לא) שולט עליהם. ואחר
שחטאו ישראל, (לא) שולט על הארץ
הקדושה, משום שכתוב השיב אחור ימינו
מפני אויב.

165. הענן הגדול הזה הוא ענן של חשכה
שמחשיך את כל העולם. בא וראה מה בין
ענן לענן. אותו ענן שכתוב (במדבר י') וענן
ה' עליהם יומם. (שם יד) ועננה עמד עליהם.
זהו ענן שמאיר וזוהר, וכל האורות נראים
בתוך אותו ענן. אבל הענן הזה הוא ענן חשוך
שלא מאיר כלל, אבל מונע את כל האורות
שלא יכולים להראות לפניו.

דשדי לון לבר, ועייל איהו לגו, וקריב לגבי הדיא
נקודה טמירה, למיטל זהורא.

162. פתח ואמר, (יחזקאל א) וארא והנה רוח סערה
באה מן הצפון וגו'. יחזקאל זזמא להאי זיוו, בתקוּנָא
דלא קיימא, בר בשעתא דשליט ההוא ככבא
כדקאמרן, אבל האי קרא אוקמוה. והנה רוח סערה,
אוקמוה, דהנה אתי למכבש כל עלמא, לקמיה
דנבוכדנצר זימבא. אבל רוח סערה דא, איהו ההוא
ככבא דקאמרן, דבלע שבועין ככבין אזורין, ודא
איהו רוח סערה דזמא אליהו, (מלכים א יט) מפרק
הרים ומשבר סלעים, ודא דקיימא תדיר קדם כלא,
למיטר ההוא דלגו, כקליפה למוזא.

163. ואמאי אקרי סערה. דסעיר כלא, עילא ותתא.
באה מן הצפון, דהא מן ההוא סטרא קא אתיא,
וסימנה, (ירמיה א) מצפון תפתח הרעה, דהא כמה
סטרי אזורין אתאונדן בההוא רוח סערה, ובגין כך
נפקא מן הצפון.

164. ענן, בגין דאיהי סוספיתא דדהבא. ומסטרא
דצפון אתאונדא דא. והאי איהי נקודה (קפ"ד
ע"ב) אמצעיתא, דקיימא בזוורבא. ובגין דידע למפתת,
שליט בגו נקודה דישובא, וכל מלין דישובא. בר
ארעא דישראל, כד שראן ישראל בגוה, איהו (ד"א
לא) שלטא עליהו, ולבתר (קמ"א ע"א) דזבו
ישראל (ד"א לא) שלטא על ארעא קדישא, בגין
דכתיב, (איכה ב) השיב אחור ימינו מפני אויב.

165. ענן גדול דא, איהו עננא דזשוכא, דאזושיך כל
עלמא. תא זזוי, מה בין עננא לעננא. ההוא עננא (דף
ר"ג ע"ב) דכתיב (במדבר י') וענן יי עליהם
יומם. (במדבר יד) ועננה עומד עליהם. (ויקרא ק"ג
ע"א, ג' ע"ב) האי איהו עננא דנהיר ונהיר, וכל זהורין
אתווןן גו ההוא עננא. אבל עננא דא, עננא זשור, דלא

נְהִיר כָּלֵל, אֲבָל מִנֵּעַ כָּל נְהוּרִין, הֲלֹא יִכְלִין לְאַתְנוּזָא קָמִיָּה.

166. גָּדוֹל, לְמָה נִקְרָא גָּדוֹל, וְהִרִי הוּא קָטָן? אֲלֹא הוּא גָּדוֹל בֵּין שְׁשׁוּלִט. דְּבַר אַחֵר גָּדוֹל – אוֹתוֹ חֲשָׁף גָּדוֹל, בֵּין שְׁמִכְסָה אֶת כָּל הָאוֹרוֹת וְאֵינָם נִרְאִים לְפָנָיו, וְהוּא גָּדוֹל (שׁוּלִט) עַל כָּל מַעֲשֵׂי הָעוֹלָם.

166. גָּדוֹל, אֲמַאי אִקְרִי גָּדוֹל, וְהֵא וְעִיר אִיהוּ. אֲלֹא גָּדוֹל אִיהוּ, בֵּין דְּשְׁלִיט. דְּבַר אַחֵר גָּדוֹל, הֵהוּא וְזִשׁוּכָא גָּדוֹל, בֵּין דְּכִסִּי כָל נְהוּרִין וְלֹא אֶתְנוּזוּן קָמִיָּה, וְאִיהוּ גָּדוֹל (נ"א שְׁלִיט) עַל כָּל עוֹבְדֵין דְּעֵלְמָא.

167. וְאֵשׁ מִתְלַקְחוֹת, דְּהֵא אֵשׁא דְּדִינָא קָשִׁיָּא, לֹא אֶעֱרִי מִיָּה לְעֵלְמִין. וְנִגָּה לֹא סְבִיב, אִף עַל גַּב דְּכָל הָאִי קָיִימָא בֵּיהּ, נִגָּה לֹא סְבִיב. מִהֲכָא אוֹלִיפְנָא, דְּאִף עַל גַּב דְּכִלִּית סְטָרָא דָּא, אֲלֹא סְטָרָא (ס"ט ע"א) דְּמִסְאָבוּ, נִגָּה לֹא סְבִיב, וְלֹא אֶצְטְרִיךְ לִיהּ לְבַר נָשׁ, לְדוּזִיָּא לִיהּ לְבַר. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּנִגָּה לֹא סְבִיב, סְטָרָא דְּקְדוּשָׁה דְּמִהִימְנוּתָא אִית לִיהּ, וְלֹא אֶצְטְרִיךְ לְאַנְהָא בֵּיהּ קִלְנָא. וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ לְמִיָּהב לִיהּ זוּלְקָא, בְּסְטָרָא דְּקְדוּשָׁה דְּמִהִימְנוּתָא.

167. וְאֵשׁ מִתְלַקְחוֹת, דְּהֵא אֵשׁא דְּדִינָא קָשִׁיָּא, לֹא אֶעֱרִי מִיָּה לְעֵלְמִין. וְנִגָּה לֹא סְבִיב, אִף עַל גַּב דְּכָל הָאִי קָיִימָא בֵּיהּ, נִגָּה לֹא סְבִיב. מִהֲכָא אוֹלִיפְנָא, דְּאִף עַל גַּב דְּכִלִּית סְטָרָא דָּא, אֲלֹא סְטָרָא (ס"ט ע"א) דְּמִסְאָבוּ, נִגָּה לֹא סְבִיב, וְלֹא אֶצְטְרִיךְ לִיהּ לְבַר נָשׁ, לְדוּזִיָּא לִיהּ לְבַר. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּנִגָּה לֹא סְבִיב, סְטָרָא דְּקְדוּשָׁה דְּמִהִימְנוּתָא אִית לִיהּ, וְלֹא אֶצְטְרִיךְ לְאַנְהָא בֵּיהּ קִלְנָא. וְעַל דָּא אֶצְטְרִיךְ לְמִיָּהב לִיהּ זוּלְקָא, בְּסְטָרָא דְּקְדוּשָׁה דְּמִהִימְנוּתָא.

168. רַב הַמְנוּנָא סָבָא, הֲכִי אָמַר, וְכִי נִגָּה לֹא סְבִיב, וְצָרִיךְ לְנַהֵג בּוֹ קָלוּן, הַנִּגָּה לֹא הִנָּה הוּא בְּפָנִים, וְלֹא עוֹמֵד בַּחוּץ. וּמִשּׁוּם שֶׁהַנִּגָּה לֹא הִנָּה עוֹמֵד בְּפָנִים, כְּתוּב וּמִתּוֹכָהּ כְּעִין הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. מִתּוֹכָהּ שֶׁל מִי? מִתּוֹכָהּ שֶׁל אוֹתוֹ נִגָּה. כְּעִין הַחֲשֵׁמֶל – חֵשׁ מֶלֶךְ, הִרִי פְּרִשָׁה, חִיּוֹת שֶׁל אֵשׁ מְמַלְלוֹת.

168. רַב הַמְנוּנָא סָבָא, הֲכִי אָמַר, וְכִי נִגָּה לֹא סְבִיב, וְאֶצְטְרִיךְ לְאַנְהָא בֵּיהּ קִלְנָא, הֵאִי נִגָּה לֹא, לָגוֹ אִיהוּ, וְלֹא קָיִימָא לְבַר. וּבְגִין דְּקָיִימָא הֵהוּא נִגָּה לֹא מִנֵּעַ, כְּתִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעִין הַחֲשֵׁמֶל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. מִתּוֹכָהּ דְּמֵאֵן. מִתּוֹכָהּ דְּהֵהוּא נִגָּה. כְּעִין הַחֲשֵׁמֶל: זֹשֵׁ, מֶלֶךְ, הֵא אוֹקְמוּתָהּ, זוּיוֹן דְּאֵשׁא (פ"א ע"ב) מְבַלְכָא.

169. אֲבָל מִהִמְנוּתָהּ הַקְדוּשָׁה שְׁמַעְתִּי עָלֶיהָ סוּד הַסּוּדוֹת. כְּשֶׁעָרְלָה שׁוּדָה עַל הַבְּרִית הַקְדוּשָׁה לְטַמֵּא אֶת הַמִּקְדָּשׁ, אֲזִי אוֹתוֹ מִקְדָּשׁ מִתְעַכֵּב מִלְּגִלוֹת אֶת סוּד אוֹת הַבְּרִית מִתּוֹךְ הָעָרְלָה, וּכְשֶׁהַנִּגָּה הִנָּה נִכְנָס פְּנִימָה וּמִפְּרִיד בֵּין הָעָרְלָה לְבֵין הַמִּקְדָּשׁ, אֲזִי נִקְרָא חֲשֵׁמֶל, חֵשׁ וְנִגְלָה, מֶלֶךְ. מַה זֶה מֶלֶךְ? כִּמוֹ שְׁנֵאמַר (יְהוֹשֻׁעַ ה') מֶלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ. סוּד שֶׁל אוֹת בְּרִית מִתְעַכֵּב מִלְּהַתְגַּלּוֹת מִתּוֹךְ עָרְלָה.

169. אֲבָל מִבּוּצִינָא קְדִישָׁה שְׁמַעְתָּ עָלֶיהָ רִזָּא דְּרִזִּין. כִּד עָרְלָה שְׁרִי עַל קָיִימָא קְדִישָׁה לְסָאבָא מִקְדָּשָׁא, כִּדִּין הֵהוּא מִקְדָּשָׁא, אֶתְעַכֵּב מִלְּגִלְיָהּ רִזָּא דְּאֵת קָיִימָא, מִנֵּעַ עָרְלָה. וְכִד הֵאִי נִגָּה עָאֵל לָגוֹ, וְאֶפְרִישׁ בֵּין עָרְלָה, וּבֵין מִקְדָּשָׁא, כִּדִּין אִקְרִי זֹשֵׁמֶל זֹשֵׁ וְאַתְגַּלְיָא. מֶלֶךְ, מַהוּ מֶלֶךְ. כְּמִתָּה דְּאֵת אָמַר (יְהוֹשֻׁעַ ה') מֶלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ. רִזָּא דְּאֵת קָיִימָא, אֶתְעַכֵּב מִלְּאַתְגַּלְיָהּ מִנֵּעַ עָרְלָה.

170. וְיֵשׁ סוּד אַחֵר, שֶׁהִרִי אוֹרוֹ נִרְאָה וְלֹא נִרְאָה, וּכְשֶׁמִּתְגַּלָּה חֲשֵׁמֶל, מַעֲבֵר אוֹרוֹ. אֲבָל

170. וְאִית רִזָּא אַחֵר, דְּהֵא נְהוּרָא דִּילִיָּה, אֶתְנוּזִי וְלֹא אֶתְנוּזִי, וְכִד אֶתְגַּלְיָא זֹשֵׁמֶל אֶתְעַבֵּר נְהוּרִיָּה. אֲבָל רִזָּא

הסוד הראשון הוא בסוד הפתוב בראוי, והכל הוא יפה, ונאה הוא.

קדמא, איהו ברא דקרא כדקא יאות, וככלא שפיר איהו, ויאות הוא.

171. בנגה הנה מפתה את האשה לטל את אורה, ועל בן כתוב, (משלי ה) וחלק משמן חבה. שם את אותו האור בנגד הברית, ומשום כך מפתה אותה ונוטלת את אורו. וזהו הפתוי שמפתה את האשה, שכתוב נפת תטפנה שפתי זרה וגו'.

171. בהאי נגה, מפתה לאתתא, לנטלא נהורא. ועל דא כתיב, (משלי ה) וחלק משמן חבה, שוי ההוא נהורא לקבליה דברית. ובגניי כה מפתה ליה, ונטלא נהוריה. ודא איהו פתויא דמפתה לאתתא, דכתיב, (משלי ה) נפת תטפנה שפתי זרה וגו'.

172. בא וראה, ביום הששי בשמגיע זמן הערב, קופץ בפנים אותו (מדורת) אור האש, ועולה למעלה להכניס לתוך הגונים. אז מתקנים ישראל למטה, ומסדרים סעודות ומתקנים שלחנות, כל אחד ואחד את שלחנו. אז שלהבת אחת יוצאת ומכה באותה מדורה. כיון שמכה בה, מתגלגלות אותה שלהבת ואותה מדורה, ונכנסות לנקב תהום רבה, ונשמנות שם ויושבות שם.

172. תא זוזי, ביומא שתינתא כד מטא זמנא דערב, דליג לזו ההוא (נ"א מדורא) נהורא דאשא, וסלקא לעילא לאעלא זו זוזיין. כדן מתקנין ישראל לתתא, ומסדרין סעודתין, ומתקנין פתורין, כל זור וזור פתוריה. כדן זור שלהובא נפיק ובטש בההוא מדורא, כיון דבטש ביה, מתגלגל ההוא שלהובא, והוא מדורא ועאלין בנוקבא דתהומא רבא, ואתטמון ויתבת תמן.

173. ואותה שלהבת היא מצד הימין, ומשום שהיא מצד הימין, מעבירה את אותה מדורה, ומכניסה אותה לנקב תהום רבה, ויושבת שם עד צאת השבת. כיון שיוצאת השבת, צריך לעם ישראל לברך על האש, ויוצאת אותה שלהבת בברכה שלמטה, ושולטת על אותה מדורה כל אותו הלילה, ונכנסת אותה מדורה.

173. והוא שלהובא איהו מסטרא דימינא, ובגין דהוא מסטרא דימינא, אעבר לההוא מדורא, ואעיל ליה לנוקבא דתהומא רבא, ויתב תמן עד דנפיק שבתא. כיון דנפק שבתא, אצטרך להו לעמא דישאל לברכא על אשא, ונפקא ההוא שלהובא בברכתא דלתתא, ושליט על ההוא מדורא כל ההוא ליליא, ואתכפיא ההוא מדורא.

174. בא וראה, כיון שנכנסת שבת ונשמנות אותה מדורה, כל האשים של האש הקשה נשמנות ונכנעות, ואפלו אש הגיהנם והרשעים שבגיהנם יש להם מנוחה, וכלם מעלה ומטה יש להם מנוחה. בשיוצאת שבת וישאל מברכים על האש, אז יוצאים כל האשים שטמונים, כל אחד ואחד למקומו. וכדי שלא לעורר אש אחרת, כתוב לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת, והרי פרשיה, ואש המזבח למה?

174. תא זוזי, כיון דעאל שבתא, ואתטמון ההוא מדורא, כל אשין דאשא קשיא אתטמון ואתכפין, ואפילו אשא דגיהנם, וזיבין דגיהנם, אית לון זייוזא. וכלא תתא ועילא אית להו זייוזא. כד נפק שבתא, ומברכין ישראל על נורא, כדן נפקין כל אשין דמתטמון, כל זור וזור לאתריה. ובגין דלא לאתערא אשא אנורא, כתיב (שמות לה) לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת, והא אוקמוה, אשא דמרבזא אמאי.

175. אֵלֶּא כֹּד עָאֵל שִׁבְתָּא, כְּרוּזָא קָרִי בְּכוּלְהוּ רְקִיעֵין, אֲתִתְקִנוּ רְתִיכִין, אֲתִתְקִנוּ מִשְׁרִיין, לְקַדְמוֹת מְאִרִיכוֹן. כְּדִין גְּפִיק זוּד רוּזָא מִסְטָרָא דְדִירוּם, וְהָהוּא רוּזָא אֲתִפְרִישׁ (דף ר"ד ע"א) עַל כָּל אֵינוֹן וְזִילִין וּמִשְׁרִיין דְּלִסְטָר יְמִינָא, וְאֲתִלְבְּשֵׁן בֵּיתָא, וְהָהוּא רוּזָא אֲקָרִי לְבוּשָׁא דִּיקָר דְּשִׁבְתָּא. כְּדִין פְּתוּרִי דְהָאִי עֲלֵמָא, מִתְתַּקֵּן בְּזוּד הִיכְלָא. וְכַּאֲה זִוְלָקִיתָ דְהָהוּא בֶר זֶשׁ, דְּסִדּוּרָא דְפְתוּרִיתָ אֲתִנּוּזִי תַמָּן כְּדָקָא יְאוּתָא, וְקִיִּימָא כָּלָא מִתְתַּקֵּנָא, בְּלֵא כְסוּפָא, אֵינֶשׁ כְּפּוּם זִוְלִיתָ.

176. כֹּד עָאֵל שִׁבְתָּא, אֲצִטְרִיכוּ אֵינוֹן עֲמָא קְדִישָׁא לְאַסְוִזָּא דְרַבִּימִיָּהוּ (קל"ו ע"ב) מִשְׁמוּשָׁא דְזוּזוֹל, מְאִי טַעֲמָא. בְּגִין דְּזוּזוֹל, רוּזָא אֲזוּרָא אֲזֵלָא וְשִׁטִּיָּא וְשִׁרָא עַל עֲמָא. וְכֹד בְּעִי בֶר זֶשׁ לְנִפְקָא מִן הָהוּא רוּזָא, וְלֵאעֲלָא בְּרוּזָא אֲזוּרָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, בְּעִי לְאַסְוִזָּא דְרַבִּימִיָּה, לְמִשְׁרִי עֲלִיתָ הָהוּא רוּזָא עֲלָאָה קְדִישָׁא.

177. תָּא זִוְזִי רָזָא עֲלָאָה דְמִלְכָּה, כָּל אֵינוֹן שִׁית יוּמִין, (קִימָא מִלָּה דְכָלָא) אֲתִאֲזוּדִין בְּרָזָא דְזוּד נְקוּדָה קְדִישָׁא, וְכָלְהוּ יוּמִין אֲתִאֲזוּדִין בֵּיתָא. וְאִית יוּמִין אֲזוּרִינִי, דְקִיִּימִין לְבֶר בְּסִטְרָא אֲזוּרָא. וְאִית יוּמִין אֲזוּרִינִי, דְקִיִּימִין לָגוֹ (הַקְדָּמָה ה' ע"ב) מִעֲזוּלָא קְדִישָׁא, וְאֲתִאֲזוּדִין בְּנְקוּדָה קְדִישָׁא.

178. וְיִשְׂרָאֵל קְדִישִׁין, וְכָל אֵינוֹן דְּמִתְעַסְקִין בְּקְדוּשָׁתָא, כָּל יוּמָא דְשִׁבְתָּא, אֲתִאֲזוּדִין כָּל אֵינוֹן שִׁית יוּמִין, בְּאֵינוֹן שִׁית יוּמִין דְלָגוֹ דְאֲתִאֲזוּדִין בְּהֵיאָה נְקוּדָה, אֲתִאֲזוּדִין בְּהֵיאָה, בְּגִין לְנִטְרָא לֹון. וְכָל אֵינוֹן שִׁית יוּמִין (ד"א וְאִינוֹן שִׁית יוּמִין דְלָגוֹ) דְשִׁבְתָּא, הֵיאָה נְקוּדָה טְבִירָא אִיהִי. כִּיּוֹן דְעָאֵל שִׁבְתָּא, כְּדִין סִלְקָא הֵיאָה נְקוּדָה, וְאֲתִעַטְרָא וְאֲתִאֲזוּדָא לְעִילָא, וְכָלְהוּ טְבִירִין בְּגוּהָ.

179. תָּא זִוְזִי, אִית יוּמִים וְאִית יוּמִים. יְמִי זוּזוֹל, כְּמָה דְאֲתִמְרָא, וְאֵלִין קִיִּימִין לְבֶר לְעִמִּין. יְמִי הַשִּׁבְתָּא, דְאֵינוֹן יְמִי הַשְּׁבוּעָה, קִיִּימִין לְיִשְׂרָאֵל. וְכֹד סִלְקָא הֵיאָה נְקוּדָה,

ובשעולה הנקדה הוא, הכל נגנז, והיא עולה.
בין שהיא עולה, אז נקראת שבת.

כלא אתגנז, ואיהי סלקא, בין דאיהי סלקא, אקרי
שבת.

180. מה זה שבת? אם תאמר בשביל
שביתה, שבתוב כי בו שבת – יפה הוא. אבל
סוד הדבר – בין שעולה הנקדה הוא והאור
מאיר, אז היא מתעטרת באבות. בין שהיא
מתעטרת באבות, אז מתחברת ונאחזת
בהם להיות אחד, והכל נקרא שבת. שבת –
ש' בת. ש' הרי פרשה, הסוד של שלשה
אבות שנאחזים בבת יחידה, והיא מתעטרת
בהם, והם בעולם הבא, והכל אחד הוא. והוא
ש' בת, להיות הכל אחד.

180. מהו שבת. אי תימא בגין שביתה, דכתיב כי בו
שבת, ואות הוא. אבל רזא דמלה, בין דסלקא האי
נקודה, ונהורא נהיר, כדין מתעטרא איהי באבהן, בין
דמתעטרא איהי באבהן, כדין אתחברת ואתאחדת
בהו, למיהוי זוד, ואקרי כלא שבת. שבת: ש' בת. ש'
הא אוקמוה, רזא דתכלת אבהן, דמתאזרין בבת יחידה,
ואיהי מתעטרא בהו, ואינן בעלמא דאתי. וכלא איהו
זוד. ודא איהו ש' בת, למיהוי כלא זוד.

181. ואם תאמר, שבת הגדול, והוא
למעלה, למה נקרא שבת? אלא ודאי כך
הוא. וסוד הדבר – בכל מקום הנקדה, שהיא
עקר של כל העין, נקראת בת, כמו
שנאמר (תהלים יז) שמרני באישון בת עין,
משום שהיא (נקדה) העקר של כל העין,
והיא נקראת בת.

181. ואי תימא, שבת הגדול, ואיהו לעילא, אמאי
אקרי שבת. אלא ודאי הכי הוא. ורזא דמלה, בכל
אתר נקודה דאיהי עקרא דכל עינא, אקרי בת. כמה
דאת אמר, (תהלים יז) שמרני באישון בת עין, בגין
דאיהי (נקודה) עקרא דכל עינא, אקרי בת.

182. העולם הבא הוא היכל לאותה נקדה
עליונה, ובששה עומדת ונוטלת בכנפיה את
האבות להתעטר למעלה, הכל נקרא שבת.
ובששה אבות מתעטרים למעלה בתוך הנקדה
העליונה, נקרא שבת. ובשנקה תחתונה
מתעטרת באבות, נקרא שבת.

182. עלמא דאתי, איהו (ק"פ ע"א) היכלא ליהיא
נקודה עלאה, וכד איהי קיימא, ונטלא בגדפהא
לאבהן, לאתעטרא לעילא אקרי כלא שבת. וכד
אבהן מתעטרין לעילא, בגו נקודה עלאה, אקרי שבת.
נקודה תתאה (ע' ע"ב) כד מתעטרא באבהן אקרי
שבת.

183. בשנקה התחתונה הוא עולה,
ונראית ומתקשטת, (אזנה נקדה תחתונה
כאשר עולה להתעטר באבות) אז כל
השמחה נמצאת למעלה ולמטה, וכל
העולמות בשמחה. ובלילה הזה הנקדה הוא
אורה מתפשט, ופורש כנפיו על העולם, וכל
השליטים האחרים מעבדים, ונמצאת שמירה
על העולם.

183. האי נקודה תתאה כד סלקא ואתחזית,
ואתקשיטת. (ו"א האי נקודה תתאה כד סלקא
לאתעטרא באבהן) כדין כל זודות אשתכוז לעילא
ותתא, ועלמין כללו בזודות. ובהאי ליליא, האי נקודה
אתפשט נהורא, ופריש גרפוי על עלמא, וכל שלטונין
אזרין מתעבדן, ונטירו אשתכוז על עלמא.

184. ואז נוספת רוח נשמה בישראל לכל
אחד ואחד, ובאותה נשמה יתרה שוכחים כל

184. וכדין אתוסף רוז נשמחא בישראל, על כל זוד
וזהו, ובהיא נשמחא יתירא, נשיין כל עצבא וזימחא,

העצב והחמקה, וכלום לא נמצא פֶּרֶט לשמחה למעלה ולמטה. אותה רוח שיוֹרֶדֶת ונוֹסֶפֶת בבני העולם, כְּשִׁיֹרֶדֶת, רוחצת בבְּשָׁמִים של גֶּן עֵדֶן, ויורדת ושוֹרָה על הָעָם הַקָּדוֹשׁ. אֲשֶׁרֵיהֶם כְּשֶׁהָרוּחַ הִיא מִתְעוֹרֶרֶת.

185. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה שְׁאוֹתָהּ רוח יורדת, יורדים עִמָּה לְתוֹךְ גֶּן הָעֵדֶן שְׁשִׁים מִרְכָּבוֹת מַעֲטָרוֹת לְשֵׁשֶׁה צַדִּים. וּבְשִׁמְגִיעִים לְגֶן עֵדֶן, אֵיזִי כָּל אוֹתָן הַרוּחוֹת וְהַנְּשָׁמוֹת שֶׁבְּגֶן עֵדֶן, כֵּלָן מִתְעוֹרְרוֹת לְאוֹתָהּ (מִתְעוֹרְרוֹת בְּאוֹתָהּ) רוח. הַכְּרוֹזִים קוֹרְאִים וְאוֹמְרִים: אֲשֶׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, הָעָם הַקָּדוֹשׁ, שָׂרְצוֹן רְבוּנְכֶם מִתְעוֹרֵר אֲלֵיכֶם.

186. סוּד הַסּוּדוֹת לְיוֹדְעֵי הַחֲכָמָה. אֲשֶׁרֵיהֶם כְּשִׁרוּחַ זֶה מִתְעוֹרֶרֶת. הָרוּחַ הִיא הַתְּפִשּׁוּת הַנִּקְדָּה הַזֶּה, וְיוֹצֵאת מִמֶּנָּה וּמִתְפַּשֵּׁטת בְּעוֹלָם, וְאוֹתָהּ הִיא סוּד הַשְּׁבֵת שְׁשִׁרְוֵי לְמִטָּה, וְעַל כֵּךְ כָּךְ כְּתוּב בּוֹ שְׁמִירָה, (שְׁמוֹת לֹא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֵת, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, לֹא כְּתוּב שְׁבֵת, אֲלֵא אֶת הַשְּׁבֵת, לְרִבּוֹת אוֹתָהּ רוח שְׁשׂוֹרָה עַל הַכֹּל, וְצָרִיךְ לְשִׁמֹּר אוֹתָהּ הוֹאִיל וְעוֹמֶדֶת עִם הָאָדָם. וְעַל זֶה כְּתוּב, (יִשְׁעִיָּה נֹו) כָּל שִׁמֹּר שְׁבֵת מִחֻלָּלוֹ.

187. בְּסוּד הָזֶה יֵשׁ סוּד אַחֵר. הָרוּחַ הִיא נִהְיֵית בְּיוֹם הַזֶּה מִהֶנְאָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וּמִהֶעֱנֵשׁ שְׁלָהֶם, וּמִשּׁוּם כֵּךְ צָרִיךְ לִתֵּת לָהּ עֲנֵג בְּמֵאֵכָל וּבְמִשְׁתֵּי, שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשִׁלֹּשׁ סְעוּדוֹת שֶׁל שְׁלֹשׁ דְּרוֹגוֹת הָאֱמוּנָה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְוָה, וְזוֹ נוֹטֶלֶת שְׁמִחָה וְעֲנֵג בְּאוֹתָן סְעוּדוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ מִי שְׁמִהֲנָה אוֹתָהּ וּמִעֲנֵג אוֹתָהּ בְּיוֹם הַזֶּה.

188. הָרוּחַ הִיא נִהְיֵית כָּל שֵׁשֶׁת הַיָּמִים מִהָרוּחַ הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל עֵתִיק כָּל הָעֵתִיקִים, וְכִיּוֹן שִׁיֹרֶדֶת בְּיוֹם הַשְּׁבֵת וְרוֹחֶצֶת בְּגֶן עֵדֶן בְּלִילָהּ, מִתְעַנֶּגֶת מִעֲנֵג הַגּוֹף בְּסְעוּדוֹת שֶׁל הָאֱמוּנָה, וּמִתְעַטֶּרֶת (וּמִתְעַנֶּגֶת) הָרוּחַ הִיא

וְלֹא אֲשֶׁתִּכּוּז בְּרִי זִדְדוּת, לְעֵילָא וְתַתָּא. הַהוּא רוּחוֹא דְּנִזְוִיָּת וְאַתּוּסָף בְּכִנִּי עֲלָמָא, כִּד נִזְוִיָּת, אֲתַסְוִי בְּבוֹסְמִין דְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן, וְנִזְוִיָּת וְשָׂרָא עַל עֲמָא קַדִּישָׁא, וְכַאֲיִן אֵינִין, כִּד הֵאִי רוּחוֹא אֲתַעֵר.

185. בְּהֵיִיא שְׁעָתָא דְּהַהוּא רוּחוֹא נִזְוִיָּת נִזְוִיָּתִין עֲמָה לָלוּ גִנְתָּא דְּעֵדֶן, שְׁתִּין רִתִּיכִין, מִתְעַטְרִין לְשִׁית סְטָרִין. וְכִד מִטִּי לְגִנְתָּא דְּעֵדֶן, כִּדִּין כָּל אֵינִין רוּחוֹן וְנִשְׁמִיתִין דְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן, כִּלְהוּ (מִתְעַרִי לַהוּא מִתְעַרִי נ"א בַּהוּא)) רוּחוֹא. כְּרוּנִי קָרִי וְאִמְר, וְכַאֲיִן אֲתִין יִשְׂרָאֵל, עֲמָא קַדִּישָׁא, דְּרַעוּתָא דְּמֵאֲרִיכוֹן אֲתַעֵר (דָּף ר"ד ע"ב) לְגַבִּיכוּ.

186. רָזָא דְּרוּזִין לְיֹדְעֵי זִכְמוּתָא, וְכַאֲיִן אֵינִין כִּד הֵאִי רוּחוֹא אֲתַעֵר. הֵאִי רוּחוֹא אִיהוּ אֲתַפְּשִׁטוּתָא דְּהֵאִי נִקְוֶדָה, וְנִפְקָא מִיָּדָה, וְאַתְּפִשֵּׁטָא בְּעֲלָמָא, וְהַהוּא הוּי רָזָא דְּשִׁבְתָּ, דְּשָׂרָא לְתַתָּא, וְעַל דָּא כְּתִיב בֵּיה שְׁמִירָה, (שְׁמוֹת לֹא) וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשְּׁבֵת, וְהָא אוֹקְמוּהָ, שְׁבֵת לֹא כְּתִיב, אֲלֵא אֶת הַשְּׁבֵת, לְאִסְגָּאָה הַהוּא רוּחוֹא דְּשִׁרִי עַל כִּלְא, וְאַצְטְרִיךְ לְנִטְרָא לִיה, הוֹאִיל וְקִיִּימָא עֲמִיָּה דְּבֵר נָשִׁי, וְעַל דָּא כְּתִיב, (יִשְׁעִיָּה נֹו) כָּל שִׁוְמוֹר שְׁבֵת מוֹחֲלָלוֹ.

187. בְּהֵאִי רָזָא אִית רָזָא אַחֲרָא. הֵאִי רוּחוֹא, אֲתַהֲנִי בְּהֵאִי יוֹמָא, מִהֶנְאָתָן דְּיִשְׂרָאֵל, וּמִהֶעֱנֵגָא דְּלַהוֹן, וּבְכִין דָּא, בְּעֵי לְמִיָּהֵב לִיה עֲנִיָּגָא, בְּמִיכָלָא וּבְמִשְׁתֵּיָא, תִּלְת וּמִנִּין, בְּתִלְת סְעוּדָתִין, דְּתִלְת דְּרָגִי מִהֵימְנוּתָא, כְּמוֹה דְּאוֹקְמוּהָ. וְהֵאִי נְטִיל זִדְדוּתָא וְעֲנִיָּגָא, בְּאֵינִין סְעוּדָתִי דְּיִשְׂרָאֵל. וְכַאֲה זִוְלָקִיָּה, מֵאֵן דְּאֲהֲנִי לִיה, וּמִעֲנֵג לִיה, בְּהֵאִי יוֹמָא.

188. הֵאִי רוּחוֹא, אֲתַהֲנִי כָּל שִׁיתָא יוֹמִין, מִרוּחוֹא עֲלָאָה דְּעֵתִיקָא דְּכָל עֵתִיקִין. וּבְיוֹמָא דְּשִׁבְתָּא, כִּיּוֹן דְּנִזְוִיָּת, וְאַתְּסוּי בְּגִנְתָּא דְּעֵדֶן בְּלִילָא, אֲתַעֲנֵג (ר"ח ע"א, צ"ח ע"ב) מִעֲנֵגָא דְּגּוֹפָא, בְּסְעוּדָתִי דְּמִהֵימְנוּתָא,

ממעלה וממטה, ונרות בכל הצדדים
בעטרה (בענג) שלמעלה ומטה.

189. והואיל ועומד עם האדם, צריך לו
לשמר אותו, ועל זה כתוב ושמרו בני ישראל
את השבת. את השבת – שבת זו היא נקדה
תחתונה. את השבת – זוהי אותה רוח,
התפשטותה של אותה נקדה. אותה
התפשטות, בשנוספות קדשות וברכות
מלמעלה על אותה נקדה, הכל נאור,
ונעשית רוח מאירה בכל הצדדים, מתחלק
למעלה ומאיר, ונחלק למטה ומאיר. וזהו
שכתוב ביני וביני בני ישראל, חלק ירשה יש
לנו באחד.

190. החלק שלמעלה מתעטר ביום הזה
מהענג העליון הקדוש, ונהנה מהיו העליון
של עתיק כל העתיקים. החלק התחתון
מתעטר ביום הזה מהענג שלמטה שנהנה
בסעודות הללו, ועל בן צריך לענגו במאכל
ובמשתה, בלבושי כבוד ובשמחת הכל.

191. וכשמתעטר החלק הזה למטה ונשמר
כמו שצריך, עולה למעלה, ומתחבר באותו
חלק אחר. והנקדה הזו נוטלת הכל ממעלה
וממטה, ונכללת מכל הצדדים. ומשום
שמתעטרת בשבת ממעלה וממטה, כל שאר
הימים נותנים בך לכל, ונותנים לה שלטון
ממעלה וממטה. ובסודות ספרו של שלמה
המלך נמצא הסוד הזה, ובאר אותו המורה
הקדושה. אשרי חלקם של ישראל.

192. כתוב וינפש, ויפשוה – וי נפש
שאבדה, ויפה הוא. אבל אם כן, וי לגוף היה
צריך לומר, שממנו אבדה נפש! אבל סוד
הדבר – באדם יש נפש שנוטלת ומושכת
אליו את הרוח הזו מערב שבת, ואותה הרוח
שרויה בתוך אותה הנפש ודרה בה כל יום
השבת, ואז אותה נפש יתרה היא ברבוי
ותועלת יותר ממה שהיתה.

ואתעטר (נ"א ואתענג) האי רוזא מעילא ותתא, ואתרוי
בכל סטריין, בעטרא דלעילא ותתא.

189. והואיל וקיימא עמיה דבר נש, אצטריך ליה
לנטרא ליה. ועל דא כתיב ושמרו בני ישראל את
השבת. שבת, דא הוא ההיא נקודה תתאה. את
השבת, דא הוא האי רוזא, אתפשטותא דההיא
נקודה. ההוא אתפשטותא, כד אתוסף קדושין וברכאן
מלעילא, על ההיא נקודה, אתנהיר כלא, ואתעביד
רוזא נהירא בכל סטריין, אתפלג לעילא ונהיר.
ואתפלג לתתא ונהיר. ודא הוא דכתיב ביני וביני
ישראל וזולק אוסנא אית לן כוזא.

190. וזולקא דלעילא, אתעטר בהאי יומא, מענונא
עלאה קדישא, ואתהני מזיוא עלאה דעתיקא דכל
עתיקין. וזולקא תתאה, אתעטר בהאי יומא, מענונא
דלתתא, דאתהני בהני סעודתי. ועל דא, בעי לענונא
ליה, במיכלא ובמשתתא בלבושי יקר, ובזודות דכלא.

191. וכד מתעטרא האי וזולקא לתתא, ואתנטיר כמזה
דאצטריך, סלקא לעילא, ואתוזברא בההוא וזולקא
אזרא. והאי נקודה נטיל כלא מעילא ותתא,
ואתכלילא מכל סטריין. ובגין דמתעטרא בשבת,
מעילא ומתתא, כל שאר יומין יהיב זולא לכלא,
ואתייהיב ליה שולטנו מעילא ומתתא. וברזין דספרא
דשלמה מלכא, אשתכחז רזא דא, ואוקמוה בוצינא
קדישא, ופאה וזולקיהון דישראל.

192. כתיב וינפש, ואוקמוה ווי נפש דאבדת ויפיר
איהו. אבל אי הכי ווי גופא אצטריך למימר, דבניה
אבדת נפש. אבל רזא דמלה, בבר נש אית נפש,
דנטלא ומשיך לנביה להאי רוזא מערב שבת. וההוא
רוזא שריא בגוה דההיא נפש, ודיירא בה כל יומא
דשבתא. וכדין, ההוא נפש, יתירה ברבויא ותועלתא
יתיר במזה דהוה.

193. ועל דא תנינן, כל נפשאן ד'ישראל' מ'תעטין' ב'יומא ד'שבתא', ועטרא ד'להון', ד'שריא' האי רוזא ב'גווייהו'. כ'יין' ד'נפק' ש'בתא', ו'הוא' רוזא ס'לקא ל'עילא', כ'דין' ווי ל'נפש', ד'אבדת' מה ד'אבדת'. אבדת' ה'הוא' עטרא ע'לאה', ו'הוא' ז'ילא ק'דישא ד'הוה' ב'ה', ו'דא' הוא וי'נפש', ווי נ'פש', ד'אבדת' מה ד'אבדת'.

194. עונת' החכמים ש'ידעים' הסודות הע'ליונים, מ'ליל' שבת' ל'ליל' שבת', ופ'רשה'. אב'ל' סוד' זה ש'אלתי' את' המנוחה הקדושה, ש'הרי' ראינו ש'הכתר' התחתון ה'ה' לוקח' מה ש'לוקח' ב'יום', ו'ב'לילה' נותן' מזון' ל'כל' צבאו, כ'מו' ש'בארוד', ש'כתיב' (מש'לי' לא) ו'תקם' ב'עוד' ל'ילה' ו'תתן' ט'רף' ל'ביתו' ו'חזק' ל'נערותיה'. לוקחת' ב'יום' ו'נותנת' ב'לילה'. ועכ'שו' א'מר' מר', ש'האוג' נמצא' ב'לילה' ה'זה'?

195. א'מר', ו'דאי' ש'האוג' נמצא' ב'לילה' ה'זה'. מ'ה' הטעם? מ'שום' ש'ב'לילה' ה'זה' מ'פרישה' נ'שמות' ל'כל' אותם' החכמים ש'ידעים' את' סודות' החכמה, ו'החבור' ו'האוג' לא' נמצא' ב'יום' אחר' ב'כל' השמחה ב'לי' ערבוביה' (אלא' ב'שביל' זה) אחרת' כ'מו' זה. מ'שום' ש'אותן' נ'שמות' ש'מחלקת', מ'חלקת' אותן' ל'חכמים', ל'צדיקים' ו'לחסידים' כ'ראוי'. (ועוד, ב'כל' ו'בכל' ל'ילה' ו'לילה' נמצא' ז'וג' ו'דאי'. מ'תי? ב'חצות' ה'לילה'. ו'הרי' ב'ארנו'. אב'ל' לא' ב'כל' ה'צדדים' כ'מו' ב'אוג' ה'זה'.

196. ומ'שום' כ'ה', החכמים ש'ידעים' הסודות, צ'ריכים' ל'סדר' ת'שמישם' ב'לילה' ה'זה'. מ'ה' הטעם? מ'שום' ש'כל' ימות' השבת' יש' להם' רוח' אחרת' ש'שורה' על' העולם, ו'ב'לילה' ה'זה' יש' להם' רוח' אחרת' קדושה' ע'ליונה' ש'יורדת' ל'בנים' קדושים, ו'אותה' רוח' נושבת' מעתיק' (הקדוש) כ'ל' העתיקים, ו'יורדת' לתוף' הנקדה' התחתונה' לתת' לה' מנוחה' ל'כל'. ו'זה'

193. ועל דא תנינן, כל נפשאן ד'ישראל' מ'תעטין' ב'יומא ד'שבתא', ועטרא ד'להון', ד'שריא' האי רוזא ב'גווייהו'. כ'יין' ד'נפק' ש'בתא', ו'הוא' רוזא ס'לקא ל'עילא', כ'דין' ווי ל'נפש', ד'אבדת' מה ד'אבדת'. אבדת' ה'הוא' עטרא ע'לאה', ו'הוא' ז'ילא ק'דישא ד'הוה' ב'ה', ו'דא' הוא וי'נפש', ווי נ'פש', ד'אבדת' מה ד'אבדת'.

194. עונתן ד'חכמיין', ד'ידעי' רזין' ע'לאין', מ'לילא' ד'שבתא' ל'לילא' ד'שבתא', ו'אוקמוה'. אב'ל' מ'לה' דא' ש'איכ'נא' ל'בוצינא' ק'דישא, ד'הא' ז'ווינן' ד'האי' כ'תרא' ת'תאה', נ'קטא' מה ד'נ'קטא' ב'יממא', ו'ב'לילא' י'היב' מ'זו'נא' ל'כל' ז'יליה', כ'מה' ד'אוקמוה', ד'כתיב', (מש'לי' לא) ו'תקם' ב'עוד' ל'ילה' ו'תתן' ט'רף' ל'ביתו' ו'חזק' ל'נערותיה'. נ'קטא' ב'יממא', ו'י'הבא' ב'לילא'. ו'הש'תא' א'מר' מר' ד'ז'ווינא' א'שתכח' ב'האי' ל'ילא'.

195. א'מר', ו'דאי' ז'ווינא' א'שתכח' ב'לילא' דא'. מאי' ט'עמא'. ב'גין' ד'האי' ל'ילא', אפ'רישת' נ'שמתין' ל'כל' אינ'ון' (ד'פ' ר"ה ע"א) ז'חכמיין', ד'ידעי' רזין' ד'ז'חכמתא'. ו'ז'בורא', ו'ז'ווינא', לא' א'שתכח' ב'יומא' א'ז'ורא' ב'כל' ז'ודוה', ב'לא' ע'רבובי'א' (ס"א אלא' ב'גין' דא) א'ז'ורא', כ'גון' דא'. ב'גין' ד'אינ'ון' נ'שמתין' ד'פ'ליגת', פ'ליגת' ל'ון' ב'ז'חכמיין', ב'צדיקים', ב'ז'סידים' כ'דקא' י'אות'. (ס"א ותו' בכל') ו'ב'כל' ל'ילא' ו'לילא', ז'ווינא' א'שתכח' ו'דאי'. אימתי' ב'פ'לגות' ל'ילא'. ו'הא' אוקימ'נא'. אב'ל' לא' ב'כל' ס'טרי' כ'האי' ז'ווינא'.

196. ו'ב'גין' דא', ז'חכמיין' ד'ידעי' רזין', ב'עיין' ל'סדרא' ש'מוי'שא' ד'להון', ב'האי' ל'ילא'. מאי' ט'עמא'. ב'גין' ד'כל' י'ומי' ד'שבתא', אית' ל'ון' רוזא' א'ז'ורא' ד'שרא' ע'ל' ע'למא', ו'ב'האי' ל'ילא' אית' ל'ון' רוזא' א'ז'ורא' ק'דישא' ע'לאה', ד'נ'ז'תא' ל'בני' ק'דישין', ו'הוא' רוזא' נ'שיב' מעתיקא' ד'כל' ע'תיקין', ו'נ'ז'תא' ל'גו' נ'קודה' ת'תאה', ל'ביהב' ב'ה' נ'י'ז'תא' ל'כלא', ו'דא' א'תפ'ליג' ל'כל' ס'טרי', ל'עילא' ו'תתא', כ'מה' ד'את' א'מר' ב'יני' ו'בין' ב'ני' י'שראל'.

מתחלק לכל הצדדים, למעלה ולמטה, כמו שנאמר ביני ובין בני ישראל.

197. וכשאותם חכמים יושבים באותה רוח קדושה, הרוח העליונה, צריכים לשמש את מטתם, שהרוח הוא ממשיכה אחריה למטה את כל אותן נשמות קדושות, ויורשים קדושים עליונים ברוח הוא נשמות קדושות לבניהם פראוי.

198. כיון שהרוח הוא שורה על העולם, כל הרוחות הרעות וכל המקטרגים הרעים הסתלקו מן העולם, ולא צריכים להתפלל על שמירה, משום שישראל שמורים באותה רוח, וסבת שלום פורסת כנפיה עליהם, והם שמורים מהכל.

199. ואם תאמר, הרי שנינו שלא יצא אדם יחידי, לא בליל רביעי של שבת ולא בליל שבת, וצריך אדם להשמר. והרי אמרנו, שבלייל השבת שמורים אנשים מכל המקטרגים של העולם ולא צריכים להתפלל על שמירה?

200. בא וראה, כך זה ודאי, ליל רביעי של שבת צריכים להשמר מהם. מה הטעם? משום שכתוב (בראשית א) יהי מארת. מארת כתוב חסר, והרי פרשה, שבגלל שהיא חסרה, כמה קבוצות של רוחות נכללו במארת הזו. קללות ומארת הן בפגימת הלבושה, וכלם שולטים באותו הלילה.

201. בליל השבת, כיון שכלם מתפזרים להבנס לנקב של העפר, שלא יכולים לשלט, צריך אדם יחידי להשמר. ועוד, אף על גב שלא יכולים לשלט, נראים לפעמים, ובן אדם יחידי צריך להשמר.

202. דבר זה כך שנינו, ואם כך, זה חסרון של השמירה. אבל בשבת השמירה מצויה לעם הקדוש, וכשנכנסת שבת, הקדוש ברוך

197. וכך איננו זוכימין, יתבין בהוא רוחא קדישא, רוחא עלאה, בעאן לשמשא ערסיהו, דהאי רוחא אמשיך אבתריה לתתא, כל אינון נשמותין קדישין, וירתין קדישי עליונין, דהאי רוחא, נשמותין קדישין לבניהון כדקא יאות.

198. כיון דהאי רוחא שרא על עקמא, כל רוזין בישין, וכל מקטרגין בישין, אסתלקו מעקמא ולא בעינן לצללאה על נטורא, בגין דישראל אינון נטירין בהוא רוחא, וסבת שלום פריסת גדרהא עליהו, ואינון נטירין מכלא.

199. ואי תימא, הא תנינן, דלא יפוק בר נש יחידי, לא בלילא רביעאה דשבתא, ולא בלילא דשבתא, ובעי בר נש לאסתמרא. והא אמרן, דבלילא דשבתא נטירין בני נשא מכל מקטרגין דעקמא, ולא בעינן לצללאה על נטורא.

200. תא וזוי, הכי הוא ודאי, לילא רביעאה דשבתא, בעינן לאסתמרא מזייהו, מאי טעמא. בגין דכתיב, (בראשית א) יהי מארת, מארת כתיב וזסר, והא אוקמוה, דבגין דהיא וזסרה, כמה זובילי טהירין אתכלילן בהאי מארת. לווטין ומארת אינון בגריעותא דסיהרא, וכלהו שליטין בהוא לילא.

201. בלילא דשבתא, כיון דכלהו מתבדרן לאעלא בגוקבא דעפרא, דלא יכלין לשלטאה, בעי בר נש יחידי, לאסתמרא. ותו, אף על גב דלא יכלין לשלטאה, אתונוזין לזמנין, ובר נש יחידי בעי לאסתמרא.

202. מלה דא הכי תנינן, ואי הכי גריעותא דנטורא איהו. אבל בשבתא נטירו אשתכחו לעמא קדישא, וקודשא בריך הוא כד עאל שבתא, מעטר לכל זוד

הוא מעטר כל אחד ואחד מישראל, ורוצה שישמרו את העטרה הקדושה הזו שהתעטרו בה. ואף על גב שהם אינם נמצאים בשוב, לפעמים הם נראים לאדם יחידי ומורע מזלו. וצריך לאדם להתעטר בעטרה קדושה ולשמר אותה.

203. סוף סוף, שמירה נמצאת באותו לילה לעם הקדוש, הואיל וסבת שלום פרוסה על העם, שהרי שנינו, בכל מקום שנמצאת סבת שלום, הצד האחר לא נמצא שם, ולכן שמירה היא ושמירה מצויה.

204. יום השבת שמחה היא לכל, והכל נשמר למעלה ולמטה. והאור (ובנקדה) התחתון מאיר לעלות למעלה ביפי של שבועים העטרות שהן החלקים היתרים, והזמן של כל הזמנים מתעורר.

205. אז בשעולה האור, העם הקדוש מקדימים לבית הנסות בלבוש כבוד בשמחה, מתעטרים בעטרה קדושה שלמעלה באותה רוח שעומדת עליהם למטה, משבחים בשירות ותשבחות, והתשבחות עולות למעלה, וכל העליונים והתחתונים בשמחה, וכלם מתעטרים באחד. פותחים העליונים ואומרים: אשריכם העם הקדוש בארץ, שרבוכם התעטר עליכם, וכל החילות הקדושים מתעטרים בשבילכם.

206. היום הזה הוא יום הנשמות, ולא יום הגוף, משום ששלטון צרור הנשמות הוא, וכל העליונים והתחתונים עומדים בזוג אחד, בעטרה של רוח יתרה עליונה קדושה.

207. תפלת השבת של העם הקדוש, שלש תפלות נמצאות ביום הזה בנגד שלש שבתות, ופרשה, והכל אחד. בין שנכנסו העם הקדוש לבית הנסות, אסור להשתדל

וזה מישראל, ובעי דינטרון ליה להאי עטרא קדישא, דאתעטרו ביה, ואף על גב דאינון לא אשתכוזו בישובא, לזמין לבר נש יוידאי אתנוזון, ואתרע מזליה. ואצטרף ליה לבר נש, לאתעטרא בעטרא קדישא, ולנטרא ליה.

203. סוף סוף, נטירו אשתכוז בההוא ליליא לעמא קדישא, הואיל וסבת שלום פריסא על עמא, דהא תניין, בכל אתר דסבת שלום אשתכוז, סטרא אורא לא אשתכוז תמן. ועל דא נטורא איהו ונטורא שכיז.

204. יומא דשבתא, וזדוה איהו לכלא, וכלא אתנטור לעילא ותתא. ונהורא (נ"א ונקודה) תתאה נהרא לסלקא לעילא, בשפירו דעטרין שבועין וזולקין יתיר, וסבא דכל סבין אתער.

205. כדן כד סליק נהורא, עמא קדישא מקדמי לבי כנישתא בלבוש יקר בזדוה, מתעטרין בעטרא קדישא דלעילא, בההוא רוזא דקיימא עלייהו לתתא, משבזון בשירין ותושבזון, וסלקין תושבזון לעילא, ועלאין ותתאין כלהו בזדוה, ומתעטרין כלהו בזדא. פתווי עלאי ואמרי, זכאין אתון עמא קדישא בארעא, דמאריכון אתעטר עליכו, וכל זולין קדישין, מתעטרין בגניכון.

206. האי יומא, יומא דנשמותין איהו, ולא יומא דגופא, בגין דשלטון דצורא דנשמותין איהו, וקיימן עלאין ותתאין כלהו בזווגא (דף ר"ה ע"ב) וזדא, בעטרא דרוזא יתירא עלאה קדישא.

207. צלותא דשבתא, דעמא קדישא, תלת צלותין אשתכוז בהאי יומא, לקבל תלת שבתי, ואוקמוה, וכלהו זוד. בין דעאלו עמא קדישא לבי כנישתא,

אֶפְלוּ בַּעֲדָךְ בֵּית הַכִּנֶּסֶת, אֲלֵא בְּדַבְרֵי תִשְׁבָּחוֹת וְתַפְלָה וְתוֹרָה וְכִרְאוֹי לָהֶם.

208. וּמִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּדַבְרִים אֲחֵרִים וּבְדַבְרֵי הָעוֹלָם, זֶהוּ אָדָם שֶׁמַּחֲלֵל שַׁבָּת, וְאֵין לוֹ חֵלֶק בְּעַם יִשְׂרָאֵל. שְׁנֵי מַלְאָכִים מְמַנִּים עַל זֶה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת, וְהֵם שְׁמַיִם יְדִיָּהֶם עַל רֹאשׁוֹ וְאוֹמְרִים: אֹי לִפְלוֹנִי שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶק בְּקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְעַל זֶה צְרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בְּתַפְלָה וּבְשִׁירִים וּבְתִשְׁבָּחוֹת שֶׁל אֲדוֹנָם, וְלִהְיוֹת בְּתוֹרָה.

209. הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הַנִּשְׁמוֹת שֶׁמִּתְעַשֵּׂר אוֹתוֹ צְרוּר הַנִּשְׁמוֹת (בְּתִשְׁבָּחוֹת שֶׁל אֲדוֹנָם). מִשּׁוֹם כֵּךְ מִשְׁבָּחִים בְּתִשְׁבָּחוֹת תִּשְׁבָּחַת הַנִּשְׁמָה, וְהֵינּוּ נִשְׁמַת כָּל חַי תִּבְרָךְ אֶת שְׁמֶךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְרוּחַ כָּל בָּשָׂר וְכוּ', וְאֵין הַתִּשְׁבָּחַת אֲלֵא בְּצַד שֶׁל נִשְׁמָה וְרוּחַ, וְהַיּוֹם הַזֶּה עוֹמֵד בְּרוּחַ וְנִשְׁמָה, וְלֹא שֶׁל גּוֹף.

210. הַתִּשְׁבָּחַת שֶׁל דְּרָגָה אַחֶרֶת עֲלִיּוֹנָה, סוּד הַיּוֹם, שֶׁמֶשׁ קִדּוּשָׁה שֶׁהִיא אוֹר הַיּוֹם, הֵינּוּ יוֹצֵר אוֹר. סוּד הָאוֹר הַמְּאִיר, שֶׁמִּמֶּנּוּ נֹאזְנִים וּמְאִירִים כָּל אוֹתוֹן הַצְּבָאוֹת, הַמְּרַכְּבוֹת, וְהַפּוֹכְבִּים וְהַמְּזֻלּוֹת, וְכָל אוֹתָם שְׁשׁוּלָטִים עַל הָעוֹלָם.

211. תִּשְׁבָּחַתוֹ שֶׁל הָעוֹלָם הַבָּא בְּיוֹם הַזֶּה, הֵינּוּ אֵל אֲדוֹן. וְהַתִּשְׁבָּחַת הַזֶּה הִיא בְּסוּד עֲשָׂרִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת עֲלִיּוֹנוֹת קִדּוּשׁוֹת שֶׁמִּתְעַשְׂרוֹת בְּאַבּוֹת וּבְמַרְכָּבָה הָעֲלִיּוֹנָה הַקִּדּוּשָׁה.

212. הָאוֹתִיּוֹת הַקְּטָנוֹת הֵן עֲשָׂרִים וּשְׁתֵּים אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵן הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהֵן אֵל בְּרוּךְ גָּדוֹל דַּעַה וְכוּ', וְאֵין בֵּין תַּבָּה לְתַבָּה רוּחַ אַחֵר, אֲלֵא אוֹת רְשׁוּמָה בְּכָל תַּבָּה וְתַבָּה. וּבְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן יֵשׁ רוּחַ, וְהַצְּדִידִים הַקִּדּוּשִׁים בֵּין אוֹת לְאוֹת. וְזוֹהִי תִשְׁבָּחַת עַל תִּשְׁבָּחַת, שֶׁהָאוֹתִיּוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת שֶׁל הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

אֶסִּיר לֹאֲשַׁתְּדֹל אֶפְלוּ בַּעֲדָךְ בִּי כְּנִישָׁתָא, אֲלֵא בְּמִלֵּי תוֹשִׁבּוֹן וְצִלּוֹתָא, וְאוֹרִייתָא, וְכִדְקָא וְזוּי לוֹן.

208. וּבִמָּן (ר"ו ע"א, אמור ק"ה ע"א) דְּאֶשְׁתַּדֵּל בְּמִלִּין אֲזוּרִין, וּבְמִלִּין דְּעֻלְמָא, דָּא אִיהוּ בַר זֵשׁ דְּקָא מוּזַלְל שַׁבָּתָא, לִית לִיה זוּלְקָא בְּעַמָּא דִּישְׂרָאֵל. תְּרִין מַלְאָכִין מְמַנִּין עַל דָּא, בְּיוֹמָא דְּשַׁבָּתָא, וְאֵינוֹן שׁוּי יְדִיהוֹן עַל רִישִׁיהֶן, וְאֵמְרִי, וּוי לִפְלִגְנָא, דְּלִית לִיה זוּלְקָא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא, בְּעִי לֹאֲשַׁתְּדֹל בְּצִלּוֹתָא וּבְשִׁירִין וּבְתוֹשִׁבּוֹן דְּמֵאֲרִיהוֹן, וּלֹאֲשַׁתְּדֹל בְּאוֹרִייתָא.

209. הָאִי יוֹמָא, אִיהוּ יוֹמָא דְּנִשְׁמָתִין, דְּאֶתְעַטְרָא הֵהוּא צְרוּרָא דְּנִשְׁמָתִין. (בתושבחן דמאריהון) בְּגִין כֵּךְ מִשְׁבָּחֵי בְּתוֹשִׁבּוֹן תִּשְׁבָּחוֹתָא דְּנִשְׁמָתָא, וְהֵינּוּ (קל"ח ע"א) נִשְׁמַת כָּל זוּי תִּבְרָךְ אֶת שְׁמֶךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְרוּחוֹ כָּל בָּשָׂר וְכוּ'. וְלִית תוֹשִׁבּוֹתָא אֲלֵא בְּסִטְרָא דְּנִשְׁמָתָא וְרוּחוֹא, וְהָאִי יוֹמָא, קִיִּימָא בְּרוּחוֹא וְנִשְׁמָתָא, וְלֹא דְּגּוֹפָא.

210. תוֹשִׁבּוֹתָא דְּרָגָא אֲזוּרָא עֻלְמָה, רָזָא דְּיוֹמָא, שְׁמִשָּׁא קִדְשָׁא דְּאִיהוּ זְהוּרָא דְּיוֹמָא, הֵינּוּ יוֹצֵר אוֹר. רָזָא דְּזְהוּרָא דְּזְהוּרָא, דְּמִנִּיהַ אֶתְוֵן וְנִהְרִין כָּל אֵינוֹן זוּיָלִין, רְתִיכִין, וְכַכְּבִיא וּמוֹלִי, וְכָל אֵינוֹן דְּשִׁלְטִין עַל עֻלְמָא.

211. תוֹשִׁבּוֹתָא דְּעֻלְמָא דְּאִתִּי בְּיוֹמָא דָּא, הֵינּוּ אֵל אֲדוֹן. וְתוֹשִׁבּוֹתָא דָּא, אִיהוּ בְּרָזָא דְּעֲשָׂרִין וְתְרִין אֶתְוֵן עֻלְמִין קִדְשִׁין, דְּמִתְעַטְרִין בְּאַבְהֵן וּבְרִתִּיכָא עֻלְמָה קִדְשָׁא.

212. אֶתְוֵן (הַקְדָּמָה ג' ע"ב) וְעִירִין, אֵינוֹן עֲשָׂרִין וְתְרִין אֶתְוֵן, דְּאֵינוֹן בְּעֻלְמָא תַּתְּאָה, דְּאֵינוֹן אֵל בְּרוּךְ גָּדוֹל דַּעַה וְכוּ', וְלֹא אִית בֵּין תִּיבָה לְתִיבָה. רְוּחוֹא אֲזוּרָא, אֲלֵא אֶת רְשִׁימָא בְּכָל תִּיבָה וְתִיבָה. (קל"ב ע"ב) וּבְעֻלְמָא עֻלְמָה, אִית רְוּחוֹא, וְסִטְרִין קִדְשִׁין, בֵּין אֶת לְאֶת. וְדָא אִיהוּ, תוֹשִׁבּוֹתָא עַל תוֹשִׁבּוֹתָא, דְּאֶתְוֵן

עלאין דיומא שביעאה, (ר"ד ע"א) קא משיבזו ואמר למלכא עלאה יוצר בראשית.

213. כד תושבזותא דא סלקא לעילא, שתין רתיכין עלאין דקאמרן, מוֹדְמִין וְנָטְלִי לְהַאי תוֹשְׁבֻזְתָּא מַעֲמָא קְדִישָׁא, וְסַלְקִי לָהּ לְאַתְעֵטְרָא בָּהּ, בְּכֻמָּה רְתִיכִין עֲלָאִין, דִּי מִמֶּנּוּ, וְכָל אֵינֹן צְדִיקָא דְבִגְנֹתָא דְעֵדֶן, כִּלְהוּ מִתְעֵטְרֵן בְּתוֹשְׁבֻזְתָּא דָּא, וְכָל אֵינֹן רְתִיכִין, וְכָל אֵינֹן נְשָׁמֵתִין דְּצְדִיקָא, כִּלְהוּ סַלְקִין בְּתוֹשְׁבֻזְתָּא דָּא, עַד רָזָא דְכוֹרְסִיָּא.

214. כד מטא לכורסיא קדישא, תושבזותא דא דכל ישראל, קיימא תמן, עד זמנא דקאמרי קדושה עלאה דמוסף. וכדין סלוקא דלתתא לעילא, לאתאזזא כלא לעילא לעילא, למיהוי כלא זוד. דא איהי תושבזותא, דסלקא על כלהו תושבזון.

215. מכאן ולהלאה, סדורא דעלותא דשאר יומי, עד ישבזו משה וכו', וזדוותא דדרגא עלאה, עקרא דאבהן, דזודי בזהוא עדבא דיכיה, כד סליק כורסיא לגביה, ונטיל לה, ומתזבזאן כוזא. ודא איהו זודות דאורייתא עלאה דלעילא, תורה שכתב. דזודי באורייתא דלתתא, תורה שבעל פה, ואתזבזרו דא בדא.

216. כיון דאתזבזרו כוזא, בעי בר נש לאכללא בזהוא זודות לעמא קדישא, ישבזו במלכותה שומרי שבת וכו', אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו.

217. רזא דספר תורה ביומא דא, דא אוקמוה תניין כתיב, (נחמיה ח) ויקראו בספר בתורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא והא אוקמוה רזא, דאינן פסוקי טעמי, ובסורת, וכל אינן דיוקין, (נ"א תקונין) ורזין עלאין, כלא אתמסר למשה מסיני. אי בכל הגי דיוקין אתמסר אורייתא למשה, ספר תורה דאיהו

213. בשבת שבתתהו עולה למעלה, ששים מרכבות עליונות שאמרנו, מזדמנות ולוקחות את התשבתתהו מהעם הקדוש, ומעלים אותה להתעטר בה בכמה מרכבות עליונות שממנות. וכל אותם הצדיקים שבגן עדן, כלם מתעטרים בתשבתתהו הזאת, וכל אותן מרכבות וכל אותן נשמות הצדיקים, כלם עולים בתשבתתהו עד סוד הכסא.

214. וכשמגיעה לכסא הקדוש התשבתתהו הוא של כל ישראל, עומדת שם עד הזמן שאומרים הקדושה העליונה של מוסף. ואז העליה שלמטה למעלה, להאחזי הכל למעלה למעלה להיות הכל אחד. זוהי התשבתתהו שעולה על כל התשבתות.

215. מכאן והלאה סדור התפלה של שאר הימים, עד ישמח משה וכו', השמחה של הדרגה העליונה, עקר האבות, ששמח באותו חלק שלו כשהכסא עולה אליו ונטיל אותה, ומתחברים באחד. וזוהי שמחת התורה העליונה שלמעלה, תורה שבכתב. ששמח בתורה שלמטה, תורה שבעל פה, ומתחברים זה עם זה.

216. כיון שהתחברו באחד, צריך אדם להכליל באותה שמחה את העם הקדוש, ישמחו במלכותך שומרי שבת וכו', אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו.

217. סוד ספר התורה ביום הזה הרי פרשוהו, ששנינו כתוב (נחמיה ח) ויקראו בספר בתורת האלהים מפורש ושום שכל ויבינו במקרא, והרי בארו את הסוד, שהם פסוקים, טעמים ומסרת, וכל אותם דיוקים (תקונים) וסודות עליונים, הכל נמסר למשה מסיני. אם בכל הדיוקים הללו נמסרה תורה למשה, אז ספר תורה שהוא בכל אותן

קדשות, למה הוא חסר מכל התקונים האלו והסודות שנמסרו לו למשה בתורה?

218. אלא רוא דא, כד כורסייא קדישא מתעטרא, ואתכלילת בתורה שבכתב, כל אינן דיוקנין, וכל אינן טעמין ומסורות, בלהו עאלין בגניזו, ואתרשימו (דף ר"ו ע"א) בגו כורסייא קדישא, ואינן דיוקנין, דאעיל אורייתא דבכתב, באורייתא דבעל פה, ובהו אתעברת, כאתתא דאתעברת מן דכורא, ואשתארו אתון עלאין לזוודייהו בקדושייהו כדקא זווי. ולאתוזאזה בבי כנישתא, דהא אתברכת ואתעטרת כורסייא מרוא דתורה שבכתב, ותמן אעיל כל אינן דיוקנין, ואיהי אתקדשת מניה, בעי לאתוזאזה באתון לזוודייהו כדקא יאות.

219. ואז הכל מתקדש בקדשה עליונה פראוי, כל שכן וכל שכן ביום הזה. ביום הזה צריך להעלות שבעה אנשים בנגד שבעה קולות, שהם סוד התורה, ובזמנים ובמועדים חמש תוך סוד זה. ביום הכפורים שש תוך הסוד העליון הזה.

220. והכל סוד אחד. חמש, שהם חמש דרגות למטה מדרגת האור הראשון למטה, והם סוד התורה. שש, שהם ששה צדדים, והכל סוד אחד. שבע הם שבעה קולות, וכלם סוד אחד אלה ואלה.

221. בראש חדש נוסף אחד על שלשה בשביל השמש שמאיר באותו זמן ללבנה, ונוסף אור על הלבנה, וזהו סוד מוסף. בספר תורה צריך להשמע קול אחד ודבור.

222. הסדור לסדר העם הקדוש ביום הזה ובשאר הימים שלספר תורה צריך לסדר ולתקן תקון בכסא אחד שנקרא תבה, ואותו כסא שיהיה בשש דרגות לעלות בהם, ולא יותר, שכתוב ויש מעלות לכסא. ודרגה

בכל אינן קדושיאן, אמאי איהו חסר מכל הגי תקונין ורזין דאתמסרו ליה למשה באורייתא.

218. אלא רוא דא, כד כורסייא קדישא מתעטרא, ואתכלילת בתורה שבכתב, כל אינן דיוקנין, וכל אינן טעמין ומסורות, בלהו עאלין בגניזו, ואתרשימו (דף ר"ו ע"א) בגו כורסייא קדישא, ואינן דיוקנין, דאעיל אורייתא דבכתב, באורייתא דבעל פה, ובהו אתעברת, כאתתא דאתעברת מן דכורא, ואשתארו אתון עלאין לזוודייהו בקדושייהו כדקא זווי. ולאתוזאזה בבי כנישתא, דהא אתברכת ואתעטרת כורסייא מרוא דתורה שבכתב, ותמן אעיל כל אינן דיוקנין, ואיהי אתקדשת מניה, בעי לאתוזאזה באתון לזוודייהו כדקא יאות.

219. וכדין, כלל אתקדש בקדושה עלאה כדקא זווי, כל שכן וכל שכן בהאי יומא. בהאי יומא בעי לסלקא שבעה גוברין, לקבל שבעה קלין, דאינן רוא דאורייתא. ובזמנין ובמועדין זומש, גו רוא דא. בזומא דכפורי שית. גו רוא עלאה דא.

220. וכלא רוא וזדא. זומש, דאינן זומש דרגין לתתא, מדרגא דאור קדמא לתתא, ואינן רוא דאורייתא. שית, דאינן שית סטרין וכלא רוא וזדא. שבע אינן שבע קלין. וכלהו רוא וזדא, אלן ואלין.

221. בראש וזדש אתוסף זוד על תלתא, בגין שמישא, דנהיר בההוא זמנא, לסיהרא, ואתוסף נהורא על סיהרא, והיני רוא (בראשית י"ז ע"א) דמוסף. בספר תורה, בעי לשמע זוד קלא ודבור.

222. סדורא לסדרא עמא קדישא בזומא דא, ובשאר יומין דספר תורה בעי לסדרא ולתקנא תקונא, בזוד כרסייא דאקרי תיבה, וזהו כרסייא דלהוי בשית (י"ד ע"ב, מ"ג ע"א, שלח קס"ד ע"ב) דרגין, לסלקא בהו ולא יתיר, דכתיב, (דברי הימים ב

אחת למעלה לשים עליו ספר תורה ולהראותו לכל.

223. בשעולה לשם ספר תורה, אז צריכים כל העם לסדר עצמם למטה באימה ופחד, ברתת ובזיע ולכונן לבם, באלו שבעת עומדים על הר סיני לקבל תורה, ויהיו מקשיבים ומטים אזניהם. ואין רשות לעם לפתח פיהם אפלו בדברי תורה, כל שכן בדבר אחר, אלא כלם באימה, כמי שאין לו פה, והרי פרשוה, שכתוב (נחמיה ח) וכפתחו עמדי כל העם. (שם) ואזני כל העם אל ספר התורה.

224. אמר רבי שמעון, בשמוציאים ספר תורה בצבור לקרא בו, נפתחים שערי רחמים בשמים, ומעוררים את האהבה למעלה, וצריך אדם לומר כך.

225. ברוך שמו של רבון העולם, ברוך ברתך ומקומך, יהיה רצונך עם עמך ישראל לעולם, ופדות ימיןך הראה לעמך בבית מקדשך, ולהגיע לנו משוב אורך ולקבל תפלותינו ברחמים. יהי רצון מלפניך, שתאריך לנו חיים בטוב, ולהיותי נפקד בין הצדיקים לרחם עלי ולשמר אותי, ואת כל שלי ושל כל עמך ישראל. אתה הוא הזן את הכל, אתה הוא השולט על המלכים ומפרנס את הכל. אתה הוא השולט על הכל, והמלכות שלך היא. אני עבדך של הקדוש ברוך הוא שמשתחוה לפני ומלפני בבוד תורתנו בכל זמן וזמן. לא על איש אני בוסת ולא על בני אלהים אני סומך, אלא באלהי השמים, שהוא אלהי אמת ותורתו אמת ונביאיו אמת, ומרבה לעשות טובות ואמת. בו אני בוסת, ולשמו הקדוש והנכבד אני אומר תשבחות. יהי רצון מלפניך, שתפתח לבי בתורתך, ותתן לי בנים זכרים שעושים רצונך, ותשלים משאלות לבי ולב כל עמך ישראל לטוב ולחיים ולשלום, אמן.

ט) וישע מעלות לבסא. ודרגא זוד לעילא, לשואה עליה ספר תורה, ולאוזזאה ליה לכלא.

223. כד סליק ספר תורה לתמן, כדון בעאן כל עמא לסדרא גרמיהו לתתא, באימתא ברוזילו ברתת בזיע, ולכוונא לבייהו, כמות דהשתא קיימין על טורא דסיני לקבלא אורייתא, ויהון צייתין וירכון אודגיהו. ולית רשו לעמא למפתוז פומיהון, אפילו במילי דאורייתא, וכל שכן במלה אחרא, אלא כלהו באימתא, כמאן דלית ליה פומא והא אוקמוה, דכתיב, (נחמיה ח) וכפתוזו עמדי כל העם. (נחמיה ח) ואזני כל העם אל ספר התורה.

224. אמר רבי שמעון, כד מפקין ספר תורה בצבורא, למקרא ביה, מתפתוזן תרעי שמיא דרוזמין, ומעוררין את האהבה לעילא, ואבעי ליה לבר נש למימר הכי.

225. בריך שמיא דמארי עלמא, בריך ברתך ואתרך, יהא רעותך עם עמך ישראל לעולם, ופורקן ימינך, אוזני לעמך בבית מקדשך, ולאמטויי לנא מטוב גהורך, ולקבלא צלותנא ברוזמין. יהא רעוא קדמך, דתוריק לן זיית בטיבו, ולהוי אנא פקידא בגו צדיקאי, למרוזם עלי, ולמנטר יתי, וית כל דיכלי, ודי לעמך ישראל. אתה הוא זן לכלא, ומפרנס לכלא, אתה הוא שליט על כלא, אתה הוא דשליט על מלכיא, ומלכותא דילך הוא. אנא עבדך דקודשא בריך הוא, דסגידנא קמיה, ומקמי דיקר אורייתא, בכל עידן ועידן. לא על אינש רוזינא, ולא על בר אלהין סמיכנא, אלא באלהא דשמיא, דהוא אלהא קשוט, ואורייתא קשוט, וגביאיה קשוט, ומסגי למעבד טבון וקשוט. ביה אנא רוזין, ולשמיא קדישא יקירא אנא אימר תושבון. יהא רעוא קדמך, דתפתוז לבאי באורייתך ותייב לי בגין דכרין דעבדין רעותך. ותשלים משאלין דלבאי, ולבא דכל עמך ישראל לטוב ולזיוין ולשלום אמן.

226. ואסור לקרא בספר תורה, רק אחד לבדו, וכלם מקשיבים ושותקים, כדי שישמעו הדברים מפיו באלו קבלו אותה באותה שעה מהר סיני. ומי שקורא בתורה, שיהיה אחד עומד עליו ושותק, שלא ישמע – רק דבור אחד לבדו ולא שני דבורים. לשון קדש אחת, ואחד הוא, ולא שני דבורים. ואם נמצאים שנים בספר תורה, זהו חסרון של סוד האמונה, וחסרון כבוד התורה נמצא בספר תורה. וצריך קול אחד, מתרגם אחד, וסוד זה – קלפה ומת. (סוד העולם וסוד העולם הבא).

227. כלם שותקים ואחד קורא, שכתוב (שמות כ) וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. הוא למעלה, וכל העם למטה, שכתוב (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר. וכתוב ומשה עלה אל האלהים.

228. ואותו שקורא בתורה, ישים לבו ורצונו לאותם דברים, וכי הוא שליח רבונו בסדורם של הדברים הללו להשמיע לכל העם, שהרי הוא עומד כדגמה עליונה. משום כך, מי שעולה לקרא בתורה, יסדר אותם דברים בראשונה בביתו, ואם לא, לא יקרא בתורה. מניין לנו? מאותו דבור, שטרם ישמע תורה לעם הקדוש, מה כתוב? (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה. ואחר כך, ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וגו'.

229. אסור לו למי שקורא בתורה להפסיק בפרשה או אפילו דבר אחד, אלא רק במקום שהפסיק משה את הפרשה לעם הקדוש – יפסיק, ולא יפסיק דברי פרשת שבת זו בפרשת שבת אחרת.

230. הסוד הזה, בשעה שהפסיקו פרשיות, כל אחת ואחת מתעשרת ועומדת לפני הקדוש ברוך הוא. בין שהשלימו להפסיק

226. ואסיר למקרי בספרא דאורייתא, בר זוד בלזודוי, וכלא צייתין ושתקין, בגין דישמעון מלין מפומיה, כאילו קבילו לההיא שעתא מטורא דסיני. ומאן דקרי באורייתא, להוי זוד קאים עליה, ושתיק. דלא ישתמע בר דבור זוד בלזודוי, לא תרין דבורין, לשון קדש זוד, וזוד הוא, ולא תרין דבורין, ואי תרין משתכזזין בספר תורה, גריעותא דרזא דמהימנותא איהו וגריעותא דיקרא דאורייתא אשתכזז בספר תורה, ובעי זוד קלא. מתרגם זוד. ורזא דא קליפה ומוזא. (רזא דעלמא דא ורזא דעלמא דאתי).

227. כלל שתיקין, וזוד קארי, דכתיב, (שמות כ) וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר איהו לעילא, וכל עמא לתתא, (דף ר"ו ע"ב) דכתיב, (שמות יט) ויתיצבו בתחתית ההר. וכתוב (שמות יט) ומשה עלה אל האלהים.

228. והוא דקארי באורייתא, ישוי לביה ורעותיה לאיגון מלין, וכי איהו שליזא דמאריה, בסדורא דהגי מלין, למשמע לכל עמא, דהא איהו קאים כדוגמא עלאה. בגין כך, מאן דסליק למקרי באורייתא, יסדר איגון מלין בקדמיתא בביתיה, ואי לא, לא יקרי באורייתא, מנלן מההוא דבור, עד לא ישמע אורייתא לעמא קדישא מיה כתיב, (איוב כח) אז ראה ויספרה הכינה וגם חקרה, ולבתר, ויאמר לאדם הן יראת ה' היא חכמה וגו'.

229. אסיר ליה למאן דקארי באורייתא למפסק פרשתא, או אפילו מלה זודא, אלא באתר דפסק משה פרשתא לעמא קדישא, יפסיק. ולא יפסיק מלין דפרשתא דשבתא דא, בפרשתא דשבתא אחרת.

230. רזא דא, בשעתא דאיפסיקו פרשין, כל זוד וזוד אתעטרא וקיימא קמי קודשא בריה הוא. בין דאשלימו למפסק הני פרשין דכל שעתא, אתעטרו

לְכָל הַשָּׁנָה אֶת הַפְּרָשִׁיּוֹת הַלָּלוּ, הַתַּעֲשֶׂרוֹ
לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאוֹמְרוֹת: אֲנִי מִשְׁבֶּת
פְּלוֹנִי (מַצְבּוֹר פְּלוֹנִי), וְאֲנִי מִשְׁבֶּת
פְּלוֹנִי (מַצְבּוֹר פְּלוֹנִי).

231. בְּהֵיכָל שִׁעְתָּא, קָרָא לְיוֹפִיא"ל רַב מִבְּנֵי
וּלְזִמְשִׁין וְתַלְתָּ רִתִּיכִין קְדִישִׁין דְּתַזְזוּת יְדִיהָ, דְּאִתְמַנּוּ
בְּשִׁמּוּשָׁא דְּאוֹרִייתָא, וְכָל רִתִּיכָא וְרִתִּיכָא מִנֵּי לִיהָ,
לְהֵאֵי רִתִּיכָא עַל פְּרִשְׁתָּא פְּלוֹנִי, דְּבִשְׁבֶּת פְּלוֹנִי.
וְרִתִּיכָא פְּלוֹנִי, עַל פְּרִשְׁתָּא פְּלוֹנִי, דְּבִשְׁבֶּת פְּלוֹנִי. וְכָל
זוּד וְזוּד, מִשְׁמִישָׁא לְאוֹרִייתָא, דְּהֵהוּא שְׁבֶת דִּילִיהָ.
וְאִסִּיר לֵן לְעֶרְבָא אֶלִין בְּאֶלִין, וְכֹא לְאֶעְלָא רִתִּיכָא
בְּרִתִּיכָא דְּזוּבְרִיהָ, אֶפִּילוּ כַּמְלָא זִימָא. וְאֶפִּילוּ בְּזוּד
תִּיבָה, אוֹ אֶפִּילוּ בְּאֵת זוּד, אֶלָּא כָּל זוּד וְזוּד, כְּמָה
דְּפָסִיק לֵן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכְמָה דְּמִנֵּי לֵן בְּאִינוֹן
פְּרִשְׁתִּין, כָּל זוּד וְזוּד עַל מִטְרִיהָ.

232. וְעַל דָּא, כִּד מוֹתַעְטָרָא פְּרִשְׁתָּא דָּא, סִלְקֵן אִינוֹן
מִלִּין דְּהֵהוּא פְּרִשְׁתָּא, דְּאִשְׁתַּלִּים בְּצַבּוּרָא, וְנָטִיל לֵן
הֵהוּא רִתִּיכָא, דְּמִבְּנֵי בְּהֵהוּא פְּרִשְׁתָּא, וְסִלִּיק לֵן קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֶלִין מִלִּין מִמֶּשֶׁ, קִימִין קָמִי
וְאִמְרִין, אֲנָא פְּרִשְׁתָּא פְּלוֹנִי, דְּאִשְׁלִימוּ לִי צַבּוּרָא
פְּלוֹנִי, הֵכִי וְהֵכִי.

233. אִי אִשְׁתַּלִּים כְּדָקָא זְוִי לִיהָ, סִלְקֵן אִינוֹן מִלִּין,
וּמוֹתַעְטָרֵן עַל כּוֹרְסִיָּא קְדִישָׁא, וְהֵהוּא רִתִּיכָא מִשְׁמִישָׁא
קָמִי, כָּל רִתִּיכָא וְרִתִּיכָא, פְּרִשְׁתָּא דְּכָל שְׁבֶתָא
וְשִׁבְתָּא, וְכִלְהוּ מוֹתַעְטָרֵן בְּגוֹ כּוֹרְסִיָּא קְדִישָׁא, וְכִהוּ
אִיהִי סִלְקָא לְאִתִּיזוּדָא לְעִילָא לְעִילָא, וְאִתְעַבִּיד כָּלָא
כָּלָלָא זְוִדָּא. בְּגִין כֵּךְ, זְכָאָה זְוִלְקִיָּה מֵאֵן דְּאִשְׁלִים
פְּרִשְׁתָּא דְּכָל שְׁבֶתָא וְשִׁבְתָּא, כְּדָקָא יְאוּת, כְּמָה
דְּאִפְסִיקוּ לְעִילָא.

234. תְּרִי זְמִי, קָרִינֵן בְּסִפְר תוֹרָה בְּשִׁבְתָּא, בְּמִנְזוּתָא,
בְּשִׁעְתָּא דְּדִינָא תִלְיָא, לְעִידֵן עֶרֶב. צְרִיכִין לְאִכְלָלָא
צְרִיכִים לְהַכְלִיל שְׁמָאל בְּיָמִין, שְׁהִרִי תוֹרָה

קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאִמְרִי אֲנָא מִשְׁבֶּת
פְּלוֹנִי, (ס"א מצבורא פלוני) וְאֲנָא מִשְׁבֶּת
פְּלוֹנִי. (מצבורא פלוני)

231. בְּהֵיכָל שִׁעְתָּא, קָרָא לְיוֹפִיא"ל רַב מִבְּנֵי
וּלְזִמְשִׁין וְתַלְתָּ רִתִּיכִין קְדִישִׁין דְּתַזְזוּת יְדִיהָ, דְּאִתְמַנּוּ
בְּשִׁמּוּשָׁא דְּאוֹרִייתָא, וְכָל רִתִּיכָא וְרִתִּיכָא מִנֵּי לִיהָ,
לְהֵאֵי רִתִּיכָא עַל פְּרִשְׁתָּא פְּלוֹנִי, דְּבִשְׁבֶּת פְּלוֹנִי.
וְרִתִּיכָא פְּלוֹנִי, עַל פְּרִשְׁתָּא פְּלוֹנִי, דְּבִשְׁבֶּת פְּלוֹנִי. וְכָל
זוּד וְזוּד, מִשְׁמִישָׁא לְאוֹרִייתָא, דְּהֵהוּא שְׁבֶת דִּילִיהָ.
וְאִסִּיר לֵן לְעֶרְבָא אֶלִין בְּאֶלִין, וְכֹא לְאֶעְלָא רִתִּיכָא
בְּרִתִּיכָא דְּזוּבְרִיהָ, אֶפִּילוּ כַּמְלָא זִימָא. וְאֶפִּילוּ בְּזוּד
תִּיבָה, אוֹ אֶפִּילוּ בְּאֵת זוּד, אֶלָּא כָּל זוּד וְזוּד, כְּמָה
דְּפָסִיק לֵן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכְמָה דְּמִנֵּי לֵן בְּאִינוֹן
פְּרִשְׁתִּין, כָּל זוּד וְזוּד עַל מִטְרִיהָ.

232. וְעַל דָּא, כִּד מוֹתַעְטָרָא פְּרִשְׁתָּא דָּא, סִלְקֵן אִינוֹן
מִלִּין דְּהֵהוּא פְּרִשְׁתָּא, דְּאִשְׁתַּלִּים בְּצַבּוּרָא, וְנָטִיל לֵן
הֵהוּא רִתִּיכָא, דְּמִבְּנֵי בְּהֵהוּא פְּרִשְׁתָּא, וְסִלִּיק לֵן קָמִי
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֶלִין מִלִּין מִמֶּשֶׁ, קִימִין קָמִי
וְאִמְרִין, אֲנָא פְּרִשְׁתָּא פְּלוֹנִי, דְּאִשְׁלִימוּ לִי צַבּוּרָא
פְּלוֹנִי, הֵכִי וְהֵכִי.

233. אִי אִשְׁתַּלִּים כְּדָקָא זְוִי לִיהָ, סִלְקֵן אִינוֹן מִלִּין,
וּמוֹתַעְטָרֵן עַל כּוֹרְסִיָּא קְדִישָׁא, וְהֵהוּא רִתִּיכָא מִשְׁמִישָׁא
קָמִי, כָּל רִתִּיכָא וְרִתִּיכָא, פְּרִשְׁתָּא דְּכָל שְׁבֶתָא
וְשִׁבְתָּא, וְכִלְהוּ מוֹתַעְטָרֵן בְּגוֹ כּוֹרְסִיָּא קְדִישָׁא, וְכִהוּ
אִיהִי סִלְקָא לְאִתִּיזוּדָא לְעִילָא לְעִילָא, וְאִתְעַבִּיד כָּלָא
כָּלָלָא זְוִדָּא. בְּגִין כֵּךְ, זְכָאָה זְוִלְקִיָּה מֵאֵן דְּאִשְׁלִים
פְּרִשְׁתָּא דְּכָל שְׁבֶתָא וְשִׁבְתָּא, כְּדָקָא יְאוּת, כְּמָה
דְּאִפְסִיקוּ לְעִילָא.

234. תְּרִי זְמִי, קָרִינֵן בְּסִפְר תוֹרָה בְּשִׁבְתָּא, בְּמִנְזוּתָא,
בְּשִׁעְתָּא דְּדִינָא תִלְיָא, לְעִידֵן עֶרֶב. צְרִיכִין לְאִכְלָלָא

נתנה משני צדדים, שבתוב (דברים לג) מימינו אש דת למו, מימין ושמאל. משום כך לספר התורה במנחה די בעשרה פסוקים או יותר, אבל לא שלמות הפרשה, שהרי שלמות הפרשה אינה אלא בימין, והימין תלוי עד שעת המנחה, והרי פרשה.

שמאלא בימינא, דהא אורייתא מתרין (פ"ד ע"א) סטרין אתיהיבת, דכתיב, (דברים לג) מימינו אש דת למו, ימינא ושמאלא. בגין כך ספר תורה במנחה די בעשרה פסוקין, או יתיר, אבל לא שלמות הפרשה, דהא שלמות הפרשה לא הוי, אלא בימינא, וימינא תליא עד שעתא דמנחה, והא אוקמוה.

235. בשני בשבת ובחמישי בשבת, משום שיוצאות הדרגות למטה, שהם כלל התורה. ואם תאמר, הרי נביאים התפרשו למטה – אלא כך זה ודאי. אבל אלה שלמטה, כלם כלל של התורה, וכל אחד ואחד בולל כל אחד ואחד.

235. בשני בשבתא, ובחמישי בשבתא, בגין דהא נזותין דרגין לתתא, דאינון כללא דאורייתא. ואי תימא, הא נביאין מתפרשין לתתא. אלא הכי הוא ודאי, אבל הני דלתתא, כללו כללא דאורייתא, וכל זוד וזוד כליל לכל זוד וזוד.

236. וסוד הדבר – הדרגות העליונות הללו הן נקראות פרשה אחת, ואחר כך יוצאות מהן תשע דרגות שנאחזות באחד, ומשום כך תשעה אנשים; שלשה במנחה בשבת, ושלשה ביום שני, ושלשה ביום חמישי. הרי תשעה.

236. ורוא דמלה, אלין דרגין עלאין, אינון אקרון פרשתא וזדא, ולבתר נפקין מנייהו תשע דרגין, דאתאזרין כוודא, ובגין כך תשעה גוברין, תלת בשבתא במנחה, ותלת ביומא תניינא, ותלת ביומא זומיאה, הא תשעה.

237. ובספר של רב ייבא סבא, במנחה בשבת הרי התעוררות של שמאל, והנקדה התחתונה באותו צד השמאל מקבלת סוד התורה. אז באותה שעה נוסעת מצד שמאל, ומשלה אנו קוראים.

237. ובספרא דרב ייבא סבא, במנחה בשבתא, הא אתער רוא דשמאלא, (כ"ד ע"א) ונקודה תתאה, בההוא סטרא דשמאלא, מקבלא רוא דאורייתא, כדין בההיא שעתא, נטלא מסטרא דשמאלא, ומדיליה קריין.

238. שהרי היא עומדת בסוד של תשע (ספירות), וקוראים תשעה, והם ששה של חל ושלשה בשעה שהשמאל מתעורר בשבת, ולהכליל הכל באחד. והיא מתעטרת בהם בשלשה צדדים, כמו שלשת הצדדים העליונים שהם כלל של פרשת השבת. אשרי חלקו של מי שזוכה לכבוד השבת. אשריו בשני העולמות, בעולם הזה ובעולם הבא.

238. דהא איהי קיימא ברוא (דף ר"ז ע"א) דתשע, (נ"א ספיראן) וקריין תשע, ואינון שית דזוול, ותלת בשעתא דאתער שמאלא בשבתא, וקאתכללא כלל כוודא. ואיהי מתעטרא בהו, בתלת סטרין, כגוונא דתלת סטרין עלאין, דאינון כללא דפרשתא דשבתא. ופאה וזולקיה מאן דזכי ליקרא דשבתא, ופאה איהו בתרין עלמין, בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

239. כְּתִיב (שמות טז) אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמִּקְוָמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִדֹּהוּ מִמִּקְוָמוֹ. תִּנְיָן, מִמִּקְוָמוֹ מִהָהוּא אֶתֶר דְּאֶתְנֻזִי לְמִהָרָה. וְרָא דְּמִלָּה, דְּכִתִּיב, (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמִּקְוָמוֹ. וְרָא אִיהוּ רָא דְּכִתִּיב, (שמות ג) כִּי הִמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עֹמֵד עָלָיו. אֶתֶר יִדְעָא אִיהוּ לְעִילָא, וְקָרִינָן לִיה מִקְוָם, דְּאֶשְׁתַּמוּדָע בֵּית יִקְרָא עֲלָא דְלִעִילָא. וּבְגִין כֹּה, אֲזַהְרִיתָא לְבַר נֶשׁ דְּהָא מִתַּעֲטָרָא בְּעֵטָרָא קְדִישָׁא דְלִעִילָא, דְּלֹא יִפּוֹק מִיָּנִיָּה דְּאִי (יפוק מִפּוֹמִיָּה מִלִּילֻלָא דְחֹל) יִפּוֹק מִיָּנִיָּה, קָא מִזְּלִל שְׂבֵתָא. בִּידוּי, בְּעֵבִידָתָא. כְּמוֹתָא דְּאֻקִּימָנָא. בְּרָגְלוֹי, לְמִהָרָה לְבַר מִתְרִי אֲלָפִין אַמִּין, כָּל אֲלִין וְזִלְכָא דְשֵׁבֵתָא אִיהוּ.

240. אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמִּקְוָמוֹ, זֶהוּ מִקְוָם כְּבוֹד הַקֹּדֶשׁ הַזֶּה, שֶׁהָרִי מִמֶּנּוּ לְחוּץ הוּא מִקְוָם שֶׁל אֱלֹהִים אֲחֵרִים. בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמִּקְוָמוֹ. כְּבוֹד ה' שֶׁלֹּמֶעֱלָה. מִמִּקְוָמוֹ – זֶה כְּבוֹד שֶׁלֹּמֶעֱלָה, וְזֶהוּ סוּד שֶׁל עֲטָרַת שְׂבֵת. וּמִשּׁוּם כֵּן, אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמִּקְוָמוֹ. בְּרוּךְ הוּא לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים.

241. כְּתִיב, (שמות לג) הִנֵּה מִקְוָם אֲתִי. מִקְוָם אֲתִי, וְדָאִי זֶהוּ מִקְוָם טְמִיר וְגִנּוּז שְׁלֹא נֹדַע כָּלָל. מִמִּשְׁמַע שְׂבֵתָב אֲתִי – מִקְוָם שְׁלֹא הִתְגַּלָּה וְעֹמֵד טְמִיר, וְזֶהוּ מִקְוָם עֲלִיּוֹן לְמַעְלָה לְמַעְלָה, הִיכָל עֲלִיּוֹן טְמִיר וְגִנּוּז. אֲבָל זֶהוּ מִקְוָם לְמַטָּה, כְּפִי שְׂאֲמָרְנוּ. וְזֶהוּ מִקְוָם שֶׁנִּפְרָד לְמַעְלָה וְנִפְרָד לְמַטָּה, וּמִשּׁוּם כֵּן אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמִּקְוָמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

242. וּמִדָּתָם מִחוּץ לְעִיר אֵת פֶּאת קִדְמוֹתָא אֲלָפִים בָּאֲמָה וְגו' (במדבר לה), הָרִי פְּרִשׁוּהָ בְּאוֹתָם סוּדוֹת עֲלִיּוֹנִים. אֲבָל אֲלָפִים בָּאֲמָה – שִׁירָשָׁה שְׁנֵי צִדִּים לְכָל צֶדֶד, וְהִיא מִתַּעֲטָרַת תְּמִיד בְּשְׁנֵי צִדִּים, בֵּין לְמַעְלָה בֵּין לְמַטָּה. וְסִימָנָהּ – שְׂכִינָה לֹא שׁוֹרָה מִחוּץ לְתַחֲנוּם הָרָאִי לָהּ.

239. כְּתִיב (שמות טז) אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמִּקְוָמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִדֹּהוּ מִמִּקְוָמוֹ. תִּנְיָן, מִמִּקְוָמוֹ מִהָהוּא אֶתֶר דְּאֶתְנֻזִי לְמִהָרָה. וְרָא דְּמִלָּה, דְּכִתִּיב, (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמִּקְוָמוֹ. וְרָא אִיהוּ רָא דְּכִתִּיב, (שמות ג) כִּי הִמָּקוֹם אֲשֶׁר אֲתָה עֹמֵד עָלָיו. אֶתֶר יִדְעָא אִיהוּ לְעִילָא, וְקָרִינָן לִיה מִקְוָם, דְּאֶשְׁתַּמוּדָע בֵּית יִקְרָא עֲלָא דְלִעִילָא. וּבְגִין כֹּה, אֲזַהְרִיתָא לְבַר נֶשׁ דְּהָא מִתַּעֲטָרָא בְּעֵטָרָא קְדִישָׁא דְלִעִילָא, דְּלֹא יִפּוֹק מִיָּנִיָּה דְּאִי (יפוק מִפּוֹמִיָּה מִלִּילֻלָא דְחֹל) יִפּוֹק מִיָּנִיָּה, קָא מִזְּלִל שְׂבֵתָא. בִּידוּי, בְּעֵבִידָתָא. כְּמוֹתָא דְּאֻקִּימָנָא. בְּרָגְלוֹי, לְמִהָרָה לְבַר מִתְרִי אֲלָפִין אַמִּין, כָּל אֲלִין וְזִלְכָא דְשֵׁבֵתָא אִיהוּ.

240. אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמִּקְוָמוֹ, דָּא אִיהוּ אֶתֶר יִקְרָא דְקִדְוִשָׁה דָּא, דְּהָא מִיָּנִיָּה לְבַר, אֶתֶר דְּאֶלְהִים אֲזַהְרִים אִיהוּ. בְּרוּךְ כְּבוֹד ה' מִמִּקְוָמוֹ. כְּבוֹד ה' (בראשית כ"ה ע"א) דְלִעִילָא. מִמִּקְוָמוֹ, דָּא כְּבוֹד דְּלִתְתָּא וְדָא אִיהוּ רָא דְעֵטָרָא דְשֵׂבֵתָא, בְּגִין כֵּן אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמִּקְוָמוֹ, בְּרִיךְ הוּא לְעוֹלָם וְלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִין.

241. כְּתִיב (שמות לג) הִנֵּה מִקְוָם אֲתִי, מִקְוָם אֲתִי, וְדָאִי דָּא אִיהוּ מִקְוָם טְמִיר וְגִנּוּז, דְּלֹא אֲתִיידָע כָּלָל. מִשְׁמַע דְּכִתִּיב אֲתִי, אֶתֶר דְּלֹא אֲתִיידָע, וְקִימָא טְמִירָא, וְדָא אִיהוּ אֶתֶר עֲלָא דְלִעִילָא, הִיכָלָא עֲלָא טְמִיר וְגִנּוּז. אֲבָל דָּא, אִיהוּ אֶתֶר לְתַתָּא כְּדִקְאֲמָרְן. וְדָא אִיהוּ מִקְוָם דְּאֶתְפָּרֵשׁ לְעִילָא, וְאֶתְפָּרֵשׁ לְתַתָּא, וּבְגִין כֵּן אֶל יֵצֵא אִישׁ מִמִּקְוָמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

242. (במדבר לה) וּמִדָּתָם מִחוּץ לְעִיר אֵת פֶּאת קִדְמוֹתָא אֲלָפִים בָּאֲמָה וְגו' (רט) דָּא אֻקְמוּהָ בְּאִינּוֹן רִזִּין עֲלָאִין. אֲבָל אֲלָפִים בָּאֲמָה, דִּיִּרְתָּה תִּרִין (הקדמה ה' ע"א) סְטָרִין לְכָל סְטָר, וְאִיהִי מִתַּעֲטָרָא תְּדִיר בְּתִרִין סְטָרִין, בֵּין לְעִילָא בֵּין לְתַתָּא. וְסִימָנָהּ שְׂכִינָה לֹא שְׂרִיא לְבַר מִתְנַזְּוּתָא דְּאֶתְנֻזִי לָהּ.

243. כִּד נִפְקַ שְׁבֻתָא, צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל דְּלִתְתָא, לְאַעֲכָבָא, דְּהָא יוֹמָא רַבָּא עֲלָאָה אִיהוּ. (אצטריך לאתעכבא עליה) וּבְהָא יוֹמָא, אוּשְׁפִיזָא רַבָּא וְיִקְרָא, קָא שְׂרִיָא עֲלֵיהּ, בְּזִין כִּד בְּעִי לְאַתְעֲכָבָא, לְאַתְוֹזָא דְּלָא דְּוֹקִין בְּאוּשְׁפִיזָא קְדִישָׁא. כִּדִּין פְּתוּזִי יִשְׂרָאֵל וְאַמְרִי, (תהלים עח) וְהוּא רוּזוּם יִכְפֹּר עֲוֹן וְגו', דִּתְקוּזָא שְׁפִירָא אִיהוּ בְּהָא לִילָא, בִּין דְּדִינָא אֲתֵהֱדֵר לְאַתְרִיהּ, מַה דְּלָא אֲתוּזִי כִד עֵייל שְׁבֻתָא, דְּדִינָא אֲסִתְלַק, וְלָא אֲשִׁתְּכּוּז.

244. בְּשַׁעָתָא דְּפְתוּזִי יִשְׂרָאֵל וְיֵהִי זֶעַם, וְקְדוּשָׁתָא דְּסֻדְרָא, כָּל אֵינוֹן וְזִיבִין דְּגִיְהִנְם, פְּתוּזִין וְאַמְרִי, זְכָאִין אֲתוֹן יִשְׂרָאֵל עֲמָא קְדִישָׁא, זְכָאִין אֲתוֹן צְדִיקִיָּא, דְּזִטְרִי פְקוּדֵי אורִיָּתָא. ווי לון לזוויבִיא, דְּלָא זְכוּ לְמִיטְר אורִיָּתָא, כִּדִּין דּוּמִ"ה קָדִים, וְכְרוּזָא אֲתֵעֵר וְאַמְרִי, (תהלים ט) יִשׁוּבוּ רְשָׁעִים לְשֹׂאוֹלָה כָּל גִּוִּים שִׁכְזוּי אֱלֹהִים. וְכָל אֶלְפִין וְזִבְלִי טְהִירִין, טְרָדִין לון בְּגִיְהִנְם, וְלִית מֵאן דְּמִרוּזוּם עֲלִיהוֹן. זְכָאִין אֵינוֹן כָּל זִטְרִי שְׁבֻתָא בְּהָא עֲלָמָא, וְקָא מַעֲנִי לְהֵהוּא עֲנֵג דְּשְׂרִיָא מוֹלְעִילָא, כִּדְקָאמְרִין.

245. זֶה מִי שְׁשׁוּרָה בְּתַעֲנִית בְּשַׁבָּת, שְׁנִים מִתְעוֹרְרִים עָלָיו לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. אַחַד, אוֹתָהּ רוּחַ עֲלִיוֹנָה קְדוּשָׁה שְׁהֲצִטְרָךְ לְהַתְעַנֵּג וְלֹא הִתְעַנֵּג. וְאַחַד, אוֹתוֹ מִמֶּנָּה שְׁעוּמָד עַל מִי שְׁשְׂרוּי בְּתַעֲנִית, וְשִׁמוֹ סִנְגְרִיָּה. וְעוֹלִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ וּמִתְעוֹרְרִים עָלָיו.

246. וְאוֹתָהּ רוּחַ מִסְתַּלְקֶת חֲסֵדָה מֵאוֹתָהּ הִנָּאָה שְׁלִמְטָה. וּבְשִׁהֲרוּתָהּ לֹא נִשְׁלָמָה לְמִטָּה, רוּחַ אַחֲרַת שְׁלִמְעֵלָה לֹא נִשְׁלָמָה. בִּין שְׁלֹא נִשְׁלָמוּ לְמִטָּה וְלִמְעֵלָה, אֲזִי רָאוּי אוֹתוֹ אֲדָם לְהַתְקַלֵּל וּלְהַעֲנִשׁ. אֲלֵא בִין שְׁנִשְׁלָם בְּזִמְנָא אַחֲרָא, וְאוֹתוֹ מִמֶּנָּה שְׁהִתְמַנָּה עַל עֲנוּי וְתַעֲנִית נִשְׁלָם בְּתוֹךְ אוֹתָם מִמֶּנָּה אַחֲרִים בְּעֵנֵי שְׁלִמְעֵלָה, קוֹרְעִים לוֹ כָּל גִּזְרֵי דִינוֹ שְׁנִגְזֵר מֵאוֹתָם שְׁבָעִים שָׁנִים עֲלִיוֹנִים.

244. בְּשַׁעָתָא דְּפְתוּזִי יִשְׂרָאֵל וְיֵהִי זֶעַם, וְקְדוּשָׁתָא דְּסֻדְרָא, כָּל אֵינוֹן וְזִיבִין דְּגִיְהִנְם, פְּתוּזִין וְאַמְרִי, זְכָאִין אֲתוֹן יִשְׂרָאֵל עֲמָא קְדִישָׁא, זְכָאִין אֲתוֹן צְדִיקִיָּא, דְּזִטְרִי פְקוּדֵי אורִיָּתָא. ווי לון לזוויבִיא, דְּלָא זְכוּ לְמִיטְר אורִיָּתָא, כִּדִּין דּוּמִ"ה קָדִים, וְכְרוּזָא אֲתֵעֵר וְאַמְרִי, (תהלים ט) יִשׁוּבוּ רְשָׁעִים לְשֹׂאוֹלָה כָּל גִּוִּים שִׁכְזוּי אֱלֹהִים. וְכָל אֶלְפִין וְזִבְלִי טְהִירִין, טְרָדִין לון בְּגִיְהִנְם, וְלִית מֵאן דְּמִרוּזוּם עֲלִיהוֹן. זְכָאִין אֵינוֹן כָּל זִטְרִי שְׁבֻתָא בְּהָא עֲלָמָא, וְקָא מַעֲנִי לְהֵהוּא עֲנֵג דְּשְׂרִיָא מוֹלְעִילָא, כִּדְקָאמְרִין.

245. זֶה מִי שְׁשׁוּרָה בְּתַעֲנִיתָא בְּשַׁבָּתָא, תְּרִי מוֹתְעֵרִי עֲלֵיהּ קָמִי מוֹלְכָא קְדִישָׁא. וְזֶה, הֵהוּא רוּזוּזָא עֲלָאָה קְדִישָׁא דְּאַצְטְרִיךְ לְאַתְעֲנֵגָא, וְלֹא אֲתֵעֲנֵגָא. וְזֶה, הֵהוּא מִמֶּנָּה דְּקִיָּמָא עַל מֵאן דְּשְׂרִי בְּתַעֲנִיתָא, וְסִנְגְרִיָּה שְׁמִיָּה. וְסִלְקִין קָמִי מוֹלְכָא קְדִישָׁא, וּבְתַעֲרִי עֲלֵיהּ.

246. וְהֵהוּא רוּזוּזָא אֲסִתְלַק גְּרִיעַ מִדֵּהוּא אֲתֵהֲנוּתָא דְּלִתְתָא. וְכִד הָא רוּזוּזָא לֹא אֲשִׁתְּלִים לְתַתָּא, רוּזוּזָא אֲזוּרָא דְּלֵעִילָא לֹא אֲשִׁתְּלִים. בִּין דְּלֹא אֲשִׁתְּלִים לְתַתָּא וְלֵעִילָא, כִּדִּין אֲתוּזִי הֵהוּא בְּרַשׁ לְאַתְלִטְיָא, וְלְאַתְעֲנֵשָׁא. אֲלֵא בִין דְּאַשְׁתְּלִים זְמָנָא אֲזוּרָא, וְהֵהוּא מִמֶּנָּה דְּאַתְמָנָא עַל עֲנוּיָא (דף ר"ז ע"ב) וְתַעֲנִיתָא, אֲשִׁתְּלִים גּוֹ אֵינוֹן מִמֶּנָּה אֲזוּרִין, בְּעֵנֵי דְּלֵעִילָא,

קורעין ליה כל גזר דינא, דאתגזר מאינון שבועין שניין עלאין.

247. למלכא דזורי בהלולא דיליה, וכל בני נשא זודאן עמיה, זומא זוד בר נשי יהיב בקולר, פקיד עלוי, ושירייהו. בגין דישתכחון כולא בוזדות.

248. ולבתר, מתהדרין אלן ממנן דענשין לבני נשא, ואתפרעין מניה דבר נשי, על דאשתכח בוגיה גריעותא עילא ותתא. מאי תקנתיה. ליתבי תעניתא על תעניתא. מאי טעמא. דא בטיל ענוגא דשבתא, יבטל ענוגא דזוול.

249. ואי איהו מבטל ענוגא דשבתא, וקא מתענג בוזול, דמי כמאן דזושב למלה אזורא, יתיר ממה דזושב ליה לקודשא בריך הוא. רוזא עלאה, קדישא דקודשין דשריא עליה, לא עניג, ובטיל ליה מניה. רוזא אזורא דזוול, דשריא לבתר על עלמא, זושב וקא מענגא ליה. פדין מהדרין ומתפרעין מניה, בהאי עלמא, ובכלמא דאתי.

250. בגין כה, אצטרף תעניתא אזורינא, ביומא קדמא דזוול, בזמנא דשריא על עלמא ההוא רוזא דזוול. ובהאי אית ליה אסוותא, פין דלא זושב לרוזא דזוול. וסימניה (ויקרא ה) והשיב את הגזלה אשר גזל וגו'. גזלן אינו מחשיב את הקדוש ברוך הוא, אינו מחשיב בני אדם, לכן אין לא ענש בגנב. גנב שמחשיב בני אדם יותר מהקדוש ברוך הוא, יאש לו ענש בעולם הזה ובעולם הבא. אשרי מי שמשלים למטה את אותו ענש עליון כראוי.

251. יומא דא, מתעטר א בשבועין עטרין, ושומא עלאה (פ"ח ע"ב) קדישא, אשתלים בכל סטריין, ואתגהירו כלהו דרגין, וכלא בוזדות דברכאן, ובקדושה על קדושה, ותוספת דקדושה.

247. למלך ששמו בהלולא שלו, וכל בני האדם שמחים עמו. ראה איש אחד נתון בקולר, צוה עליו והתירוהו, כדי שכלם ימצאו בשמחה.

248. ואחר כך חוזרים הממנים הללו שמענישים בני אדם, ונפרעים מן האדם על שנמצא בגללו חסרון למעלה ומטה. מה תקנתו? לישב תענית על תענית. מה הטעם? זה בטל ענש שבת – יבטל ענש של חל.

249. ואם הוא מבטל ענש שבת ומתענג בחל, דומה כמו שמחשיב על דבר אחר יותר ממה שמחשיב את הקדוש ברוך הוא. הרוח העליונה, קדש הקדשים ששורה עליו לא ענש, ובטלה ממנו. רוח אחרת של חל ששורה אחר כך על העולם מחשיב ומענג אותו, אז חוזרים ונפרעים ממנו בעולם הזה ובעולם הבא.

250. משום כך צריך תענית אחרת ביום ראשון של חל, בזמן ששורה על העולם אותה רוח של חל, ובזה יש לו רפואה, פין שלא החשיב את רוח החל. וסימנה – (ויקרא ה) והשיב את הגזלה אשר גזל וגו'. גזלן אינו מחשיב את הקדוש ברוך הוא, אינו מחשיב בני אדם, לכן אין לא ענש בגנב. גנב שמחשיב בני אדם יותר מהקדוש ברוך הוא, יאש לו ענש בעולם הזה ובעולם הבא. אשרי מי שמשלים למטה את אותו ענש עליון כראוי.

251. היום הזה מתעטר בשבועים עטרות, והשם העליון הקדוש נשתלם בכל הצדדים, וכל הדרגות מוארות, והכל בשמחת הברכות ובקדושה על קדושה ותוספת של קדושה.

252. קדושה של ערב שבת זוהי קדושה של שבת בראשית. שהרי מתקדש משלשים ושנים שבילים, ושלש דרגות של תפוחים הקדושים. וצריכים להזכיר על הקדושה הזאת כלל מעשה בראשית, ומנוחה בסוד של שלשים ושנים השבילים ושלש הדרגות שנקללות בהם, סוד העדות של מעשה בראשית, דהיינו (בראשית ב) ויכלו השמים והארץ וכל צבאם וגו'. ויכל אלהים, שיש בעדות הזו שלשים וחמש תבות, שלשים ושנים שבילים עם שלש הדרגות של התפוחים הקדושים.

253. שלש דרגות, שהן: שביעי. שביעי. שביעי. שביעי. ויש בו סוד של העולם העליון, וסוד של העולם התחתון, וסוד כל האמונה. שלש פעמים אלהים: אחד העולם התחתון. אחד פחד יצחק. ואחד העולם העליון הקדוש, קדש קדשים. צריך אדם להעיר את העדות הזו בשמחה ורצון הלב, להעיד לפני בעלה של האמונה. וכל מי שמעיד את זה וישם לבו ורצונו לזה, מכפר על כל חטאיו.

254. ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו וכו', קדוש זה הוא במשקל אחד כנגד עדות האמונה, והם שלשים וחמש תבות אחרות, כמו שיש בויכלו. הכל עולה לשבעים תבות להתעשר בהם שבת של ערב שבת. אשרי חלקו של אדם שיכונן רצונו לדברים הללו לכבוד רבונו.

255. קדוש היום, הרי פרשונו בורא פרי הגפן, ולא יותר. שהרי היום עומד לקדש אותו. מה שאין כן בלילה, שאנו צריכים לקדש אותו בדברים הללו, כמו שבארנו. ולא מתקדש הלילה הזה, אלא רק בעם הקדוש למטה, כששורה עליהם אותה רוח עליונה. ואנו צריכים לקדשו ברצון הלב, ולכונן הדעת לזה.

252. קדושה דמיעלי שבתא, דא איהי קדושה דשבת בראשית. דהא אתקדש מתלתין ותרין שבילין, ותלת דרגין דתפוחין (ויחי רמ"ט ע"ב) קדישין. ובעינן לאדכרא על האי קדושה, כללא דעובדא דבראשית, ונייזא ברזא דתלתין ותרין שבילין, ותלת דרגין דאתכלילן בהו, רזא דסהדותא דעובדא דבראשית, דהיינו (בראשית ב) ויכלו השמים והארץ וכל צבאם וגו'. ויכל אלהים, דאית בסהדותא דא, תלתין (הקדמה ה' ע"ב) וזמשי תיבין. תלתין ותרין שבילין, ותלת דרגין דתפוחין קדישין.

253. תלת דרגין, דאינון: שביעי. שביעי. שביעי. ואית ביה רזא דעלמא עלאה, ורזא דעלמא תתאה, ורזא דכל מדימונותא. תלת זמנין אלהים, זוד, עלמא תתאה. וזוד, פוזד יצחק. וזוד, עלמא עלאה קדישא, קדש קדשין. בעי בר נש למסדה סהדותא דא, בזהדות, ברעיותא דלבא, לאסהדא קמי מאריה דמדימונותא. וכל מאן דיסהיד דא, וישוי לביה ורעותיה לדא, מכפר על כל זובוי.

254. ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו ורצה בנו וכו', האי קידושא איהו בוזד מתקלא, לקבל סהדותא דמדימונותא, ואינון תלתין וזמשי תיבין אזורין, כמה דאית בויכלו. כלא סלקין לשבעין תיבין, (קל"ב ע"ב) לאתעטרא בהו שבת, דמיעלי שבתא. ופאה זולקיה דבר נש, דיכוון רעותיה למלין אלין, ליקרא דמאריה.

255. קידושא דיומא, דא אוקמוה בורא פרי הגפן, ולא יתיר. דהא יומא קאים לקדשא ליה, מה דלית הכי בליליא, דאנן צריכין לקדשא ליה, בהני מלין, כמה דאוקימנא. ולא אתקדש האי ליליא, אלא בעמא קדישא לתתא, כד שריא עליהו ההוא רוזא עלאה. ואנן בעינן לקדשא ליה ברעיותא דלבא, לכיוזא דעתא להאי.

256. וַיֹּמַא אִיהוּ קַא מְקַדְשָׁא לִיה. וַיִּשְׂרָאֵל מְקַדְשִׁים בְּעֻלּוֹתֵינָן וּבְעוֹתֵינָן, וּמִתְקַדְשִׁין בְּקְדוּשַׁתִּיהָ, בְּהַאי יוֹמָא. וְכַאֲזֵינָן יִשְׂרָאֵל, עֲמָא קְדִישָׁא, דְּאַוּסִינּוּ יוֹמָא דָּא, אַוּסִינַת יְרוּתָא לְעֻלְמִין.

257. לְבַתֵּר דְּנָפִיק שְׁבַתָּא, בְּעִי בַר זֵשׁ לְאַפְרָשָׁא, בִּין קְדֵשׁ לְזוּזֵל. אַמַּאי. דְּהָא אֲתִיְהִיב רִשּׁוֹ לְמַמְנָן דְּלִתְתָּא לְשִׁלְטָאָה עַל עֻלְמָא, וּבְכָל עוֹבְדִין דְּעֻלְמָא, לְאַוּזוּזָהּ יִזוּדָא, בְּאַתֵּר קְדִישָׁא, בְּקְדוּשָׁה עֻלְמָה, וּלְאַפְרָשָׁא לְתַתָּא מִיִּזוּדָא עֻלְמָה, (דף ר"ח ע"א) וּלְבִרְכָּא עַל זְהוּרָא דְּאַשָׁא.

258. בְּגִין דְּכָל אֲשִׁין אַוּזְרִין, אֲתַטְמְרוּ וְאַתְגְּזִיזוּ בְּיוֹמָא דְּשִׁבְתָּא, בַּר אֲשָׁא זוּד דְּקְדוּשָׁה עֻלְמָה, דְּאַתְגְּזִילָא וְאַתְכְּלִילָא בְּקְדוּשָׁא דְּשִׁבְתָּא. וְכֹד הָאִי אֲשָׁא אֲתַגְּזִילָא, כָּל אֲשִׁין אַוּזְרִין אֲתַטְמְרוּ, וְאַתְגְּזִיזוּ קַמִּיהָ. וְהָאִי אֲשָׁא, אִיהִי דְּעֻקִּידָה דְּיִצְזוּק, דְּאַתְכְּלִיטָא עַל גְּבִי מִדְּבֻזָּא. בְּגִין כֹּה, בְּעִי לְבִרְכָּא עַל זְהוּרָא דְּאַשָׁא. וְהָאִי אֲשָׁא, לֹא בְּעִי אֲשָׁא דְּזוּזֵל, אֲכָלָא אֲשָׁא דְּשִׁבְתָּא, וְהָאִי אֲשָׁא, אִיהוּ אֲשָׁא דְּנָפִיק מִזְהוּרָא אֲשָׁא דְּלַעֲיָלָא.

259. וְדָא אִיהוּ אֲשָׁא דְּסָבִיל אֲשָׁא. וְכִין דְּהָאִי אֲשָׁא דְּנָפִיק מִזְהוּרָא דְּלַעֲיָלָא אֲתַבְּרָכָא בְּבִרְכָּה דְּזְהוּרָא, כְּדִין כָּל שְׂאֵר אֲשִׁין אַוּזְרִין נָפִיקִין, וְאַתְמַנְן בְּדוּכְתִּיָּהוּ, וְאַתִּיְהִיב לֹן רְשׁוּתָא לְאַנְהָרָא.

260. בְּהִיאִי שְׁעָתָא דְּקַא מְבָרְכִין עַל אֲשָׁא, אַוּדְמַנְן אַרְבַּע רְתִיכִין, אַרְבַּע מִשְׁרִיין לְתַתָּא, לְאַנְהָרָא מִזְהוּרָא אֲשָׁא מְבָרְכָא, וְאַיִנּוּן אַקְרוּן מְאֹרֵי הָאֲשִׁי. בְּגִין כֹּה, בְּעִינָן לְאַכְפִּיָּא ד' אַצְבָּעָן דִּידָא דִּימִינָא, וּלְאַנְהָרָא לֹן מִזְּהוּרָא דְּשִׁרְגָא דְּמִתְבְּרָכָא.

261. וְאַיִנּוּן אַצְבָּעָן, רַמּוֹ לְאַיִנּוּן מְאֹרֵי הָאֲשִׁי, דְּזְהִירִי וְשִׁלְטִי מִזְהוּרָא דְּשִׁרְגָא דְּמִתְבְּרָכָא. וּבְגִין דְּאַיִנּוּן דְּרִגִין לְתַתָּא, כֹּד אַוּזִי בַר זֵשׁ אַצְבָּעָן קַמִּי הָהוּא

262. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁסוּבְלַת אֲשִׁי. וְכִין שְׁהָאֵשׁ הָאִי שְׁיֻצָּאתָּ מִזְהוּרָא דְּשִׁבְתָּא, אֲזִי כָּל שְׂאֵר הָאֲשׁוֹת הָאֲחֵרוֹת יוֹצֵאוֹת וְנִתְמַנּוֹת בְּמִקְוָם, וְנִתְנַת לָהֶן רְשׁוּת לְהָאִיר.

263. בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁמִבְרָכִים עַל הָאֲשִׁי, מִזְמִנּוֹת אַרְבַּע מְרַבּוֹת, אַרְבַּע מִחְנוֹת לְמִטָּה, לְהָאִיר מִאוֹתָהּ אֲשִׁי מְבָרְכָתָּ, וְהֵם נִקְרְאִים מְאֹרֵי הָאֲשִׁי. מִשּׁוּם כֹּךְ צְרִיף לְכַפֵּף אַרְבַּע אַצְבָּעוֹת שֶׁל יָד יְמִין, וְלְהָאִיר לָהֶם מִתּוֹךְ אוֹתוֹ אֹר הַנֵּר שֶׁמִּתְבְּרָךְ.

264. וְאוֹתָן אַצְבָּעוֹת רַמּוֹ לְאוֹתָם מְאֹרֵי הָאֲשִׁי שְׁמֵאִירִים וְשׁוֹלְטִים מִאוֹתוֹ הָאֹר שֶׁל הַנֵּר שֶׁמִּתְבְּרָךְ. וּמִשּׁוּם שֶׁהֵן דְּרִגּוֹת שְׁלִמְטָה, כְּשֶׁמֶרְאָה אָדָם הָאֲצָבָעוֹת לִפְנֵי אוֹתוֹ אֹר

265. וְאַיִנּוּן אַצְבָּעָן, רַמּוֹ לְאַיִנּוּן מְאֹרֵי הָאֲשִׁי, דְּזְהִירִי וְשִׁלְטִי מִזְהוּרָא דְּשִׁרְגָא דְּמִתְבְּרָכָא. וּבְגִין דְּאַיִנּוּן דְּרִגִין לְתַתָּא, כֹּד אַוּזִי בַר זֵשׁ אַצְבָּעָן קַמִּי הָהוּא

הנר, צריך לכפפם לפניו, משום שאותו אור שולט עליהם, והם מאירים ממנו.

262. בשאר ברכות צריך לזקוף את האצבעות כדי להראות קדשה עליונה של הדרגות העליונות ששולטות על הכל, שהם הקדוש התעטר בהן והתקדש בהן, וכל הדרגות מתברכות באחד, ומאירים מתוך המנורה העליונה של הכל, ומשום כך צריכים לזקפם למעלה. וכאן צריך לכוף את האצבעות לפני הנר כדי להראות את הדרגות שלמטה שמאירים מתוך המאור העליון, ומכאן שולטים ומאירים ממנה, והם מאורי האש.

263. בכל יום אנו מברכים מאורי אור, שהם אורות עליונים שעומדים באותו אור ראשון, וכל הדרגות מתברכות ומאירות בלן באחת מתוך המאור העליון, ואלה נקראים מאורי האש. ומשום הסוד הזה מברכים בורא מאורי האש.

264. ואם תאמר, למה בורא, ולא אומרים מאיר מאורי האש, הואיל ומאירים מאותה האש, מאותה מנורה מברכת? אלא, כיון שנכנסת שבת, כל אותן הדרגות שלמטה וכל אותם שמאירים ושולטים, כלם נכנסים ונכללים בנר הזה, ונטמנים ונגנזים ונשמרים בו ולא נראים בו, אלא רק אותה נקדה לבדה, וכלם נטמנו בתוכה בכל יום השבת.

265. כיון שיוצאת השבת, הוא מוציא אותם כל אחד ואחד כאלו נבראו באותה שעה, וכלם יצאו ונבראו במקדם והתמנו על מקומם לשלט, ואז הנר הזה מתברך, ונכנסים לפניו להאיר. כיון שמאירים, אז הם מתמנים כל אחד ואחד על מקומו.

266. כמו זה אותן דרגות עליונות שנקראות מאורי אור, שולטות ביום ומאירות מתוך המאור העליון. בשעה שיוצא הלילה, אותו

נהורא דשרגא, בעי לאכפייא לון קמיה, בגין דההוא נהורא שלטא עליהו, ואינון נהרין מניה.

262. בשאר ברכות צריך לזקוף את האצבעות כדי להראות קדשה עליונה של כלל, דשםא קדישא אתעטר בהו ואתקדש בהו, ואתברכן כלהו דרגין כוודא, ונהרין מנו בוצינא עלאה דכלא, ובגין כך בעינן לזקפא לון לעילא. והכא בעינן לאכפייא אצבעאן קמי שרגא, בגין לאוואה דרגין דלתתא, ונהרין מנו בוצינא דלעילא, ומהכא שלטין ונהרין מניה, ואינון מאורי האש.

263. בכל יומא אנו מברכין מאורי אור, דאינון נהורין עלאין, דקיימן בההוא אור קדמאה, ואתברכן כלהו דרגין, ונהרין כלהו כוודא, מנו בוצינא עלאה. והני אקרון מאורי האש. ובגין רזא דא, מברכין בורא מאורי האש.

264. ואי תימא, אמאי בורא, ולא אמרו מאיר מאורי האש. הואיל וקא נהרין בההוא אש, מההוא בוצינא מברכא. אלא כיון דעאל שבתא, כל אינון דרגין דלתתא, וכל אינון נהרין ושלטין, כלהו עאלין ואתכלילו בהאי שרגא, ואתטמרו ואתגנזו, ואתטמרו ביה, ולא יתוון ביה, אלא ההוא נקודה בלוודדהא, וכלהו אתטמרו בגויה, כל יומא דשבתא.

265. כיון דנפק שבתא, אפיק לון לכל זוד וזוד, כאילו הויא שעתא אתבריא, ונפקו כלהו ואתבריוו כמלקדמין, ואתמניו על דוכתייהו לשלטאה כדין אתברכא האי שרגא, ואתכפין קמיה, לאנהרא. כיון דנהרין, כדין אתמנון כל זוד וזוד על דוכתייהו.

266. כוונא דא, אינון דרגין עלאין, דאקרון מאורי אור, שלטין ביממא, ונהרין מנו בוצינא עלאה. בשעתא דרביש ליליא, ההוא בוצינא עלאה כגיש לון,

מאור עליון פנים אותם ומכנים אותם לתוכו עד שמאיר היום. כיון שישראל מברכים על האור ביום, אז מוציא אותם בשלמות האור, ולכן מברכים יוצר המאורות ולא אומרים בורא (אלא יוצר). וכאן בורא מאורי האש, משום אותן הדרגות שלמטה.

267. והכל הוא סוד האצבעות, בהן רמוזות הדרגות העליונות והדרגות התחתונות. הדרגות העליונות נודעות בזקיפת האצבעות למעלה, ובזקיפת האצבעות מתברכות הדרגות העליונות והדרגות התחתונות כאחד, ובחנכת האצבעות מתברכים להאיר הדרגות התחתונות לבדן.

268. והסוד הזה, הצפרנים של אחורי האצבעות. והאצבעות לבדן לפנים. הצפרנים של אחורי האצבעות הם פנים אחרות שצריכות להאיר מתוך אותו נר, ואותם פנים שנקראים אחורים. האצבעות לפנים בלי צפרנים, אלו הן הפנים הפנימיים המכסים. וסוד זה – (שמות לג) וראית את אחרי. אלה אחורי האצבעות לאחר בצפרניהן. ופני לא יראו, אלה האצבעות לפנים בלי צפרנים, שהן הפנים הפנימיים.

269. וכשמברכים על הנר, צריך להראות את אחורי האצבעות בצפרנים, לקבל אור מתוך אותו הנר, ואת פנים האצבעות לא צריך לכפות (להראות) אותן שיאירו מתוך אותו נר, שהרי אינן מאירות אלא מתוך הנר העליון שלמעלה למעלה, שהוא טמיר וגנוז ושל לא נגלה כלל. ואינן מאירות מתוך נר שגלוי כלל. משום כך צריך להראות את אחורי האצבעות בצפרנים, ואת פנים האצבעות לא צריך להראות לפני הנר הזה. טמירות הן, ובסתר הן מאירות. פנימיות הן, ומפנימיים מאירות. עליונות הן, ומעליונים הן מאירות. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

ואעיל לון בגויה, עד דנהיר יממא. כיון דמברכין ישראל על נהורא ביממא, כדן אפיק לון בשלימו דנהורא. ועל דא מברכין יוצר המאורות, ולא אמרי בורא, (ו"א אלא יוצר) (קנ"א ע"א) והכא בורא מאורי האש. בגין דאינון דרגין לתתא.

267. וכלא איהו רזא דאצבעאן, בהו רמז דרגין עלאין, ודרגין תתאין. (קצ"ב ע"ב, תיקון י"ח, ו"ס ע"א) דרגין עלאין אשתמודעאן, בזקיפו דאצבעאן לעילא. ובזקיפו דאצבעאן, אתברכין דרגין עלאין, ודרגין תתאין כוונא. ובמאיכו דאצבעאן, אתברכין לאנהרא דרגין תתאין לוודייהו.

268. ורזא דא, טופרי דאזורי אצבעאן. ואצבעאן לוודייהו לזו. טופרי דאזורי אצבעאן, אינון אנפין אזורין, דאצטריכו לאנהרא מזו ההוא שרגא, ואינון אנפין דאקרון (דף ר"ח ע"ב) אזוריים. אצבעאן לזו בלא טופרין, אלן אינון אנפין פנימאן אתכסין. ורזא דא, (שמות לג) וראית את אזורי. אלן אזורי, (בראשית ר"א ע"א) אצבעאן, לאזורה בטופריהון. ופני לא יראו, אלן אצבעאן לזו, בלא טופרין, דאינון אנפין פנימאין.

269. וכד מברכין על שרגא, בעי לאוואה אזורי אצבעאן בטופרין, לאתנהרא מזו ההוא שרגא, ופנימאי דאצבעאן, לא אצטריכו לאכפא (נ"א לאחזאה) לון לאתנהרא מזו ההוא שרגא, דהא אינון לא נהרין, אלא מזו שרגא עלאה דלעילא לעילא, דאיהי טמירא ונגיזא דלא אתגליא כלל. ואינון לא נהרין מזו שרגא דאתגליא כלל, בגין כך בעי לאוואה אזורי אצבעאן בטופרין. ופנימאי דאצבעאן, לא בעי לאוואה קמי האי שרגא. טמירין אינון, ובטמירו אתנהרין. פנימאין אינון, ומפנימאיה אתנהרין. עלאין אינון, ומעלאה אתנהרין. וכאין אינון ישראל, בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

270. וּבְעֵי לְאֶרְוֹא בְּבוֹסְמִין, כִּד נָפִיק שְׂבֵתָא, עַל דְּאֶסְתַּלַּק הָהוּא רוּזָא, וְנִפְשָׁא דְּבֵר זֵשׁ אִשְׁתְּאַרְת בְּעֶרְטוּלָא, (ו"א אשתנית בקרטופא) בְּגִין הָהוּא סְלִיקוּ, דְּאֶסְתַּלַּק רוּזָא מִנִּיה וְהָא אוֹקְמוּהָ.

270. וְצִרִיף לְהָרִיחַ בְּבִשְׁמִים כְּשִׁי צֵאת שֶׁבֶת עַל שֶׁהִסְתַּלַּק אֹתָהּ רוּחַ, וְנִפְשׁ הָאָדָם נִשְׁאַרְת עֲרֻמָּה (מִשְׁתַּנִּית בְּבִקְעִים) מִשּׁוּם אוֹתוֹ סְלוּק שֶׁהִסְתַּלַּק הָרוּחַ מִמֶּנּוּ, וְהָרִי פִּרְשִׁיהָ.

271. כְּתִיב (בראשית כז) וַיִּרְזוּ אֶת רִיזוּ בְּגָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ וְגו'. הָאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ וְאֶתְמַר, אֲבָל תָּא זִזְי, רִיזָא אִיהוּ קִיּוּמָא דְּנִפְשָׁא, בְּגִין דְּאִיהוּ מַלְּה דְּאֵעִיל לְנִפְשָׁא, וְלֹא לְנִפְסָא. תָּא זִזְי, כְּתִיב וַיִּרְזוּ אֶת רִיזוּ בְּגָדָיו, הָא אוֹקְמוּהָ, אֵינֹן לְבוּשֵׁי דְּאָדָם קְדָמָא הָווּ, דִּיהֵב לִיה קוֹדֶשׁא בְּרִיף הוּא לְאֶלְבָּשָׁא לֹון.

271. כְּתוּב (בראשית כז) וַיִּרְזוּ אֶת רִיזוּ בְּגָדָיו וַיִּבְרַכְהוּ וְגו'. פְּסוּק זֶה פִּרְשִׁיהוּ וְנִתְבָּאֵר. אֲבָל בָּא וְרָאָה, הָרִיחַ הוּא קִיּוּם הַנֶּפֶשׁ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא דְּבֵר שְׂנֵכְנֵס לְנֶפֶשׁ וְלֹא לְגוּף. בָּא וְרָאָה, כְּתוּב וַיִּרְח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו, הָרִי פִּרְשִׁיהוּ שֶׁאֵלּוּ הָיוּ אוֹתָם לְבוּשֵׁי אָדָם הָרִאשׁוֹן שֶׁנֶּתַן לוֹ הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא לְלַבָּשׁ.

272. בְּגִין דְּהָא כִּד זִיב אָדָם, אֶתְעָדִי מִנִּיה הָהוּא לְבוּשָׁא יִקְרָא, דְּאֶתְלַבֵּשׁ בִּיה בְּקִדְמִיתָא, כִּד אֵעִיל לִיה בְּגִנְתָּא דְּעֶדֶן. וְלִבְתֵּר דְּזוּב, אֲלִבִּישׁ לִיה בְּלְבוּשָׁא אַזְוָרָא, לְבוּשָׁא קְדָמָא, דְּאֶתְלַבֵּשׁ בִּיה אָדָם בְּגִנְתָּא דְּעֶדֶן, אִיהוּ הָוָה (מֵאִינוֹן מְלֻבוּשִׁין) מֵאִינוֹן רִתִּיכִין, דְּאֶקְרוֹן אַזְוֹרִיִּים, וְאֵינוֹן לְבוּשֵׁין דְּאֶקְרוֹן לְבוּשֵׁי טוֹפְרָא.

272. מִשּׁוּם שֶׁהָרִי כְּשִׁחְטָא אָדָם, הָעֵבֶר מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ לְבוּשׁ נִכְבֵּד שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בּוֹ בְּרִאשׁוֹנָה כְּשֶׁהִכְנִיסוֹ לְגֶן עֵדֶן, וְאַחֵר שִׁחְטָא הַלְבִּישׁ אוֹתוֹ בְּלְבוּשׁ אַחֵר. הַלְבוּשׁ הָרִאשׁוֹן שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בּוֹ אָדָם בְּגֶן עֵדֶן, הוּא הָיָה (מֵאוֹתָם מְלֻבוּשִׁים) מֵאוֹתָן מִרְפָּבוֹת שֶׁנִּקְרְאוּ אַחוֹרִים, וְאוֹתָם לְבוּשִׁים שֶׁנִּקְרְאוּ לְבוּשֵׁי צִפְרָן.

273. וְכִד הָוָה בְּגִנְתָּא דְּעֶדֶן, כָּל אֵינוֹן רִתִּיכִין, וְכָל אֵינוֹן מִשְׁרִיין קְדִישִׁין, כִּלְהוּ סְזוּרִין לִיה לְאָדָם, וְאֶתְנָטִיר מִכָּלָא, וְלֹא הָוָה יָכִיל מַלְּה בִּישָׁא לְאֶתְקַרְבָּא בְּהִדְיָה. כִּיִּין דְּזוּב, וְאֶתְעָדִי מִנִּיה אֵינוֹן לְבוּשֵׁין, (ו"א ואתלבש בלבושין דחול ממלין כו') דְּזוּל מִמְלִין בִּישֵׁין, וְרוּזִין בִּישֵׁין, וְאֶסְתַּלַּקוּ מִנִּיה אֵינוֹן מִשְׁרִיין קְדִישִׁין, וְלֹא אִשְׁתְּאַרוּ בִּיה, אֲלֹא אֵינוֹן רִאשֵׁי טוֹפְרֵי דְּאֶצְבָּעָאן, דְּסְזוּרִין לֹון לְטוֹפְרִין סְזוּרֵנוּ דְּזוּהֵמָא אַזְוָרָא.

273. וְכִשְׁהָיָה בְּגֶן עֵדֶן, כָּל אוֹתָן מִרְפָּבוֹת וְכָל אוֹתָם מִחֲנוֹת קְדוּשִׁים, כָּלָם הִקִּיפוּ אֶת אָדָם, וְנִשְׁמַר מִהֶפֶל, וְלֹא הָיָה יָכוֹל דְּבֵר רַע לְקֶרֶב אֱלֹיו. וְכִיִּין שִׁחְטָא וְהָעֵבֶר מִמֶּנּוּ אוֹתָם לְבוּשִׁים, (וְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשֵׁי חֹל מְדַבְּרִים) פָּחַד מִדְּבָרִים רָעִים וְרוּחוֹת רָעוֹת, וְהִסְתַּלַּקוּ מִמֶּנּוּ אוֹתָם מִחֲנוֹת קְדוּשִׁים. וְלֹא נִשְׁאַרוּ בּוֹ אֲלֹא אוֹתָם רִאשֵׁי צִפְרָנֵי הָאֶצְבָּעוֹת שֶׁסּוֹבְבִים אֶת הַצִּפְרָנִים סָבִיב זֶהֱמָה אַחֲרָת.

274. וּבְגִין כִּד, לֹא לִיבְעֵי לִיה לְבַר זֵשׁ לְרַבָּאָה אֵינוֹן טוֹפְרִין דְּזוּהֵמָא, דְּהָא כְּמָה דְּאֶסְגִּיא, הָכִי נָמִי אֶסְגִּי עֲלִיה קְסִטוּרָא, וַיִּדְאֵג בְּכָל יוֹמָא, וּבְעֵי לְסַפְרָא לֹון, וְלֹא יִרְמִי לֹון, דְּלֹא יַעֲבִיד קְלָנָא בְּהָהוּא אַתֵּר, דִּיכִיל הָהוּא בֵּר זֵשׁ לְאֶתְוֹקָא. וְכָלָא כְּזוּנָא עֲלָאָה. דְּהָא לְכִלְהוּ אַזְוֹרִיִּים, סְזוּרָא סְטָרָא אַזְוָרָא, וְלֹא אֶצְטְרִיף לִיה בְּאַתֵּר דְּעֲלָמָא.

274. וּמִשּׁוּם כִּד לֹא צִרִיף לְאָדָם לְגַדֵּל אוֹתָן צִפְרָנִים שֶׁל זֶהֱמָה, שֶׁהָרִי כְּמָה שֶׁמִּתְרַבּוֹת, כִּד גַּם מִרְבָּה עָלָיו זֶהֱמָה, וַיִּדְאֵג בְּכָל יוֹם וְצִרִיף לְגִזֹּר אוֹתָן, וְלֹא יִזְרַק אוֹתָן, שֶׁלֹא יַעֲשֶׂה קִלּוֹן בְּאוֹתוֹ מְקוֹם, שֶׁיָּכוֹל אוֹתוֹ אָדָם לְהַנְזֵק. וְהֶפֶל כְּמוֹ שֶׁלְמַעֲלָה. שֶׁהָרִי לְכָל אַחוֹרִים מִקִּיף הַצֵּד הָאֲחֵר, וְלֹא צִרִיכִים אוֹתוֹ בְּמְקוֹם שֶׁל הָעוֹלָם.

275. אחר כך עשה לאדם לבושים אחרים מהעלים של עצי גן העדן שבארץ. שהרי בראשונה היו אותם לבושים מאותם אחרים של הגן שלמעלה, ועכשיו מהגן של הארץ, ויצאו מהגן. ואותם לבושים היו מעלים ריחות ובשמים של הגן שהנפש מתישבת בהם ושמחה בהם. זהו שכתוב וירח את ריח בגדיו ויברכהו, שהרי התישבה נפשו ורוחו של יצחק באותו ריח.

276. משום כך, בשיצאת שבת, צריך להריח בבשמים לישב את נפשו באותו ריח על אותו ריח עליון קדוש שהסתלק ממנו, ואותו ריח המעלה שבבשמים הוא הדס, שהרי קיים המקום הקדוש שממנו יוצאות הנשמות הוא הדס. וזהו קיום הנפש כמו שלמעלה, כדי להתקיים מאותה התערטלות שנשארה.

277. בשיצאת השבת, התלבש אדם באותם לבושי גן עדן של הארץ שמעלים ריח ובשמים, לקיים את הנפש על אותה רוח קדושה עליונה נכבדה שהסתלקה ממנו. והדס הוא ודאי קיים הנפש, כדגמא עליונה, שהתקיימה קיים הנפש.

278. אותה רוח עליונה שיוצאת על אדם בשמחה ומשמחת את נפשו, אז עומדת נפש האדם כמו העולם הבא, שעתיד להנות ממנו. כמו שאדם מהנה את הרוח הזו בעולם הזה, כך אותה רוח מהנה אותו לעולם הבא, שכתוב (ישעיה נח) אז תתענג על ה' וגו'. וכתוב והשביע בצחצחות נפשך. כמו שאדם מרוה את אותו ענג ומהנה אותו, כך גם הוא מרוה אותו לעולם הבא. אז כשהאדם זוכה ומשלים את שלמות כבוד שבת כפי שאמרנו, הקדוש ברוך הוא קורא עליו ואומר, (שם מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

275. לבתר עבד ליה לאדם, לבושיין אזוריין, מטרפי אילניין דגנתא דערדן דארעא. דהא בקדמיתא הוו אינון לבושיין, מאינון אזוריים דגנתא דלעילא, והשתא מגנתא דארעא, ונפקי מגנתא. ואינון לבושיין הוו סלקין ריוזין ובוסמין דגנתא, דנפשא מתיישבא בהו, וזודי בהו. הךא הוא דכתיב וירוז את ריוז בגדיו ויברכהו, דהא אתיישבא נפשית ורוזית דיצווק בההוא ריוזא.

276. בגין דא כד נפק שבתא, בעי לארוזא בבוסמין, לאתישבא נפשית בההוא ריוזא, על ההוא ריוזא עלאה קדישא דאסתלק מניה. וההוא ריוזא מעילא דבוסמין איהו הדס. דהא קיומא דאתר קדישא דנשמתין נפקין מניה, הדס איהו. ודא איהו קיומא דנפשא, כגוונא דלעילא, לאתקיימא מההוא ערטולא דאשתארת.

277. כד נפק שבתא, אתלבש אדם, באינון לבושיין דגנתא דערדן דארעא, דסלקין ריוזין ובוסמין, לקיימא נפשית, על ההוא ריוזא קדישא עלאה יקירא דאסתלק מניה. והדס איהו קיומא דנפשא ודאי. כגוונא עלאה, דאתקיימא קיומא דנפשא.

278. ההוא ריוזא עלאה דגוזית עליה דבר נש בזודו, וזודי לנפשית, כדין קיימא נפשא דבר נש, כגוונא דעלמא דאתי, דומין (דף ר"ט ע"א) לאתהנאה מניה, כמה דבר נש, אהני להאי ריוזא בעלמא דא. הכי ההוא ריוזא אהני ליה לבר נש, לעלמא דאתי, דכתיב, (ישעיה נח) אז תתענג על יי וגו'. וכתיב והשביע בצחצחות נפשך. כמה דבר נש, רוי לההוא ענונא, ואהני ליה, הכי נמי איהו רוי ליה לעלמא דאתי. כדין כד בר נש זכי, ואשלים שלימו דיקרא דשבתא כדקאמרן, קודשא בריך הוא קארי עליה ואמר, (ישעיה מט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

279. קם רבי אבא, ושאר זברייא, ונשקו רישיה. בכו ואמרו, ופאה זולקנא דארזא דא זמין קודשא בריך הוא ללכללן. אמר רבי אבא, לי זמין קודשא בריך הוא ארזא דא, בגין לאתזברא עמכון. ופאה איהו זולקני דזכינא לארזא דא.

280. אמר להו, אימא לכו מה דזומינא, יומא דא נפקנא לארזא, וזומינא נהורא וזדא, ואתפלג לתלת נהורין, ואכלו קמאי, ואתטמרו. ואמינא ודאי שכינתא זומינא, ופאה זולקני. והשתא אינון תלת נהורין דזומינא, אתון אינון, ודאי אתון נהורין, ובוצינן עלאין, לאנהרא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

281. אמר רבי אבא, עד כאן לא ידעתי שכל המרגליות הנסתרות הללו היו תחת ידיכם, בין שראיתי שהרי ברצון מצות רבונכם נאמרו הדברים הללו, ידעתי שכל הדברים עולים ביום זה לתוך הכסא העליון ולוקח אותם אותו בעל הפנים ועושה מהם עטרות לאדונו. והיום הזה מתעטרים (שבעים) ששים מרכבות קדושות לכבוד הכסא באותם דברים שנאמרו כאן ביום הזה.

282. בין כך זקף את עיניו וראה שהעריב השמש. אמר רבי אבא, נלף לכפר הזה שהוא קרוב לנו במדבר. הלכו ולנו שם. בחצות הלילה קם רבי אבא ושאר החברים להשתדל בתורה. אמר רבי אבא, מפאן והלאה נאמר דברים לעטר בהם את הצדיקים שפגן עדן, שעכשו הוא הזמן שהקדוש ברוך הוא וכל הצדיקים של עדן מקשיבים לקולות הצדיקים שבארץ.

283. פתח רבי אבא ואמר, פתוב (תהלים קטו) השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם. בפסוק הזה יש להתבונן, וכך צריך לומר: השמים לה', והארץ נתן לבני אדם.

279. קם רבי אבא, ושאר זברייא, ונשקו רישיה. בכו ואמרו, ופאה זולקנא דארזא דא זמין קודשא בריך הוא ללכללן. אמר רבי אבא, לי זמין קודשא בריך הוא ארזא דא, בגין לאתזברא עמכון. ופאה איהו זולקני דזכינא לארזא דא.

280. אמר להו, אימא לכו מה דזומינא, יומא דא נפקנא לארזא, וזומינא נהורא וזדא, ואתפלג לתלת נהורין, ואכלו קמאי, ואתטמרו. ואמינא ודאי שכינתא זומינא, ופאה זולקני. והשתא אינון תלת נהורין דזומינא, אתון אינון, ודאי אתון נהורין, ובוצינן עלאין, לאנהרא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

281. אמר רבי אבא עד הכי לא ידענא, דכל אלן מרגלן סתימין הוו תזוזות ידיכו, בין דזומינא, דהא ברעיותא דפקודא דמאריכון אתאמרו מלין אלן, ידענא, דכלהו מלין סלקין יומא דא, לגו כורסייא עלאה, ונטיל לון ההוא מארי דאנפין, ועביד מינייהו עטרין למאריה. ויומא דא מתעטרין (נ"א שבעין) שתין רתיכון קדישין, ליקרא דכרסייא, באלין מלין דאתאמרו הכא, יומא דא.

282. אדהכי זקף עיניו, וזומא דאערב שמישא. אמר רבי אבא, נהר לבני האי כפר, דאיהו קריב לגבן במדברא. אכלו וביתו תמן. בפלגות ליליא, קם רבי אבא ושאר זברייא, לאשתדלא באורייתא, אמר רבי אבא, מפאן ולהלאה גימא מלין לאתעטרא בהו צדיקיא דבגנתא דעדן, דהשתא איהו זמנא, דקודשא בריך הוא וכל צדיקיא דבגנתא דעדן, צייתין לקליהון דצדיקיא די בארעא.

283. פתוז רבי אבא ואמר, כתיב (תהלים קטו) השמים שמים ליי' והארץ נתן לבני אדם. האי קרא אית לאסתכלא ביה, והכי אצטרף למימר השמים ליי', והארץ נתן לבני אדם. מאי השמים

מה זה השמים שמים? אלא באן יש להתבונן, משום שיש שמים ויש שמים.

284. שמים למטה, וארץ למטה מהם. שמים למעלה, וארץ למטה מהם. וכל הדרגות העליונות והתחתונות בלן כמו זה, אלה באלה. שמים למטה, הם עשר יריעות, כמו שנאמר (שם קד) נוטה שמים פירעה. והקדוש ברוך הוא עשה אותם ואת המחתות שבתוכם להנהיג את הארץ התחתונה. התשיעי מנהיג את התחתונים, שסובבים בעבותות העגלה. העשירי הוא העקר.

285. ובכל המחתות ממנים יש עד לשביעי. ומהשביעי והלאה יש אור שהתפשט למטה מתוך הכסא העליון, ומאיר לעשירי, והעשירי, מאותו האור שהוא לוקח, נותן לתשיעי, והוא לשמיני ומטה.

286. השמיני הזה, בשנפקדים בחות הכוכבים ומוציא אותם, אותו האור עומד ונותן כחו לכל אחד ואחד להתמנות באותו מקום שצריך, שבתוב (ישעיה מ) המוציא במספר צבאם וגו'. מרב אונים – זהו הזר שלמעלה שנקרא רב אונים.

287. ובכל רקיע ורקיע יש ממנה, ונפקד על העולם ועל הארץ להנהיג את הכל. פרט לארץ ישראל, שלא מנהיג אותה לא רקיע ולא כח אחר, אלא הקדוש ברוך הוא לבדו, והרי פרשוה. ואם תאמר, איך שרוי לחנם רקיע על ארץ ישראל, והרי טל ומטר יורד עליה מהרקיע כשאר כל ארץ אחרת?

288. אלא בכל רקיע ורקיע יש ממנים ששולטים על העולם, ואותו ממנה ששולט על אותו רקיע נותן מן הכח שיש לו לאותו רקיע, (כדי לתת למטה) ואותו רקיע לוקח מאותו ממנה, ונותן למטה לארץ. ואותו הממנה אינו לוקח אלא מהתמצית שלמעלה. אבל הארץ הקדושה אין שולט על

שמים. אלא הכא אית לאסתכלא, בגין דאית שמים, ואית שמים.

284. שמים לתתא, וארץ לתתא מנייהו. שמים לעילא, וארץ לתתא מנייהו. וכל דרגין עלאין ותתאין, בלהו כגוונא דא, אלן באלין. שמים לתתא, אינון עשר יריעות, כמה דאת אמר (תהלים קד) נוטה שמים פירעה. וקודשא בריך הוא עבד לון, ובשריין די בגווייהו, לאנהגא ארעא תתאה. תשיעאה אנהג לתתאי, דסוזרן כקופטרא דקולטא. עשיראה, איהו עקרא.

285. ובכלהו משיריין מונן עד שביעאה. משביעאה וכלהלאה, אית גהורא דאתפשט לתתא, מגו כורסייא עלאה, ונהיר לעשיראה. ועשיראה, מההוא גהירו דנקטא, יהיב לתשיעאה, ואיהו לתמינאה ולתתא.

286. האי תמינאה, כד אתפקדון וזילי דכוכביא, ואפיק לון, ההוא גהירו, קיימא ויהיב וזיליה לכל זר וזר, לאתמינאה בההוא אתר דאצטריך. דכתיב, (ישעיה מ) המוציא במספר צבאם וגו', מרב אונים, דא איהו זרעא דלעילא, דאקרי רוב אונים.

287. ובכל רקיעא ורקיעא, אית מונא, ואתפקד על עלמא, ועל ארעא, לאנהגא כלא. בר ארעא דישראל, דלא אנהג לה רקיעא, ולא זילא אזורא, אלא קודשא בריך הוא בלזוזדוי, והא אוקמוה. ואי תימא הך שריא למונא רקיעא על ארעא דישראל, והא מיטרא וטלא מרקיעא נזיית עלה, כשאר כל ארעא אזורא.

288. אלא, בכל רקיעא ורקיעא אית מונן שלטין על עלמא, (דף ר"ט ע"ב) וההוא מונא דשלטא על ההוא רקיעא, יהיב מזילא דאית ליה לההוא רקיעא בגין למיזב לתתא, וההוא רקיעא נקיט מההוא מונא, ויהיב לתתא לארעא. וההוא מונא לא נקיט, אלא מתמצית דלעילא. אבל ארעא קדישא, לא שלט על

אותו הרקיע שעליה ממנה אחר, ולא כח אחר, אלא הקדוש ברוך הוא לבדו, והוא פוקד את הארץ הקדושה באותו רקיע.

289. בכל רקיע ורקיע יש פתחים ידועים ושלטון כל הממנים מפתח לפתח רשום, ומאותו פתח והלאה לא שולט אפלו במלא נימה, ולא נכנס זה (אפלו) לתחום פתח חברו פרט לכשנתנת לו רשות לשלט אחד על חברו, ואז שולטים המלכים שבארץ אחד על חברו.

290. באמצע כל הרקיעים יש פתח אחד שנקרא גבילו"ן, ותחת הפתח הזה יש שבעים פתחים אחרים למטה, ושבעים ממנים שומרים מרחוק של אלפים אמה שלא קרבים אליו. ומאותו פתח עולה דרך למעלה למעלה, עד שמגיעה לכסא העליון, ומאותו הפתח לכל הצדדים שברקיע, עד שער הפתח שנקרא מגדו"ן (מנדו"ן), ששם הוא סיים הרקיע של תחומה של ארץ ישראל.

291. וכל אותם שבעים פתחים שרשומים בתוך אותו פתח שנקרא גבילו"ן, כלם רשומים בפסא הקדוש, ולכלם קוראים שערי צדק, שלא שולט אחר עליהם. והקדוש ברוך הוא פוקד את הארץ הקדושה באותו רקיע, מפתח לפתח בפקידה כמו שצריך. ומתמצית אותה פקידה מקבלים אותם שבעים ממנים, ונותנים לכל הממנים האחרים.

292. בגן עדן שלמטה, ברקיע שעומד עליו, יש בו סוד עליונים. בשעשה הקדוש ברוך הוא את הרקיע, הביא אש ומים מתוך כסא כבודו ושתפם באחד, ועשה מהם רקיע למטה, והתפשטו עד שהגיעו לאותו מקום של גן עדן וישבו. מה עשה הקדוש ברוך הוא? לקח מהשמים העליונים הקדושים אש ומים אחרים שנמצאים ולא נמצאים, שנגלים ולא נגלים, ומאותם אש ומים שנטלו מהשמים

ההוא רקיעא דעליה ממנה אזורא, ולא זיכלא אזורא, אלא קודשא בריך הוא בלחודו ויהו פקיד לארעא קדישא בההוא רקיעא.

289. בכל רקיעא ורקיעא, אית פתוזין ידיעין, ושולטון דכל ממנן, מפתוזא לפתוזא רשימא, ומההוא פתוזא וכלהון, לא שלטא אפילו במלא נימא, ולא עאל דא, (אפילו) בתוזומא דפתוזא דזוכריה, בר כד אתיהיב ליה רשו, לשלטאה זוד על זוכריה. כדון, שלטין מלכין די בארעא, זוד על זוכריה.

290. באמצעיתא דכלהו רקיעין, אית פתוזא זודא, דאקרי גבילו"ן, ותוזות האי פתוזא, אית שבעין פתוזין אזורין לתתא, ושבעין ממנן נטרין, מרוזיק תרי אלפין אמין, דלא קרבין לגביה. ומההוא פתוזא ארזא סליק לעילא לעילא, עד די מטא לגו כורסייא עלאה, ומההוא פתוזא לכל סטרין דרקיעא, עד תרעא דפתוזא דאקרי מגדו"ן, (ס"א מנדו"ן) דתמן איהו סימא דרקיעא דתוזומא דארעא דישראל.

291. וכל אינן ע' פתוזין, דרשימין גו ההוא פתוזא דאקרי גבילו"ן, כללהו רשימין בכורסייא קדישא, וכללהו קרינן לון שערי צדק, דלא שלטא אזורא עליהו. וקודשא בריך הוא פקיד לארעא דישראל בההוא רקיעא, מפתוזא לפתוזא, בפקידו כמזה דאצטריך. (קמ"א ע"א) ומתמציתא דההוא פקידא, נטלין אינן שבעין ממנן, ויהבין לכללהו ממנן אזורין.

292. בגנתא דעדן דלתתא, רקיעא דקיימא עליה, אית ביה רזין עלאין, כד עבד קודשא בריך הוא רקיעא אייתי אש ומים, מגו כורסי יקריה, ושתף לון כוזדא, ועבד מנהון רקיעא לתתא, ואתפשטו עד דמטו לההוא אתר דגנתא דעדן, ויתבו. מה עבד קודשא בריך הוא. נטל משמים עלאין קדישין, אש ומים אזורין דמשתכוזין ולא משתכוזין, דאתגליין ולא אתגליין.

העליונים, עשה מהם מתיחת הרקיע, ומתח אותו על הגן הזה שלמטה, ומתחבר לתוך רקיע אחר.

ומאינן איש ומים, דאתגטלו משמים עלאין, עבד מנייהו מתיזוז דרקיעא, ומתוז ליה על האי גנתא דלתתא, ומתוזבר גו רקיעא אורא.

293. ארבעה גונים באותה מתיחת הרקיע שעל הגן – לבן אדם ירק ושחר. לגונים הללו יש ארבעה פתחים מתחת לאותה מתיחת הרקיע, ואותם הפתחים לארבעת צדדי הרקיע שעל גבי הגן. ומאותם איש מים שנעשה מהם אותו רקיע, נפתחים בארבעה פתחים ארבעה אורות.

293. ארבע גוונין, בההוא מתיזוז דרקיעא דעל גנתא, זוזיר וסומק ירוק ואוכס. לגבי הגי גוונין, אית ארבע פתוזין, לתתא מההוא מתיזוז דרקיעא. ואינן פתוזין לארבע סטרין דרקיעא דעל גבי גנתא. מאינן איש ומים, דאתעביר מנהון ההוא רקיעא. מתפתוזין בארבע פתוזין, ארבע גהורין.

294. לצד ימין באותו פתח מתוך מתיחת צד (המים) הימין מאירים שני אורות באותם שני פתחים, בפתח הימין, ובפתח שהוא (בפנים יוצא אור, והוא פנים) כנגד הפנים.

294. לסטר ימינא בההוא פתוזא, מו גו מתיזוז דסטר (נ"א מ"א) ימינא, גהרין תרין גהורין, באינן תרין פתוזין, בפתוזא דימינא, ובפתוזא דאיהו (נ"א לגו נפקא נהורא ואיהו אנפין) לקבל אנפין.

295. בתוך האור המאיר לצד ימין רשומה אות אחת מאירה ובלטת (ולוהטת) ונוצצת בהתנוצצות מתוך אותו האור, והיא האות מ', ועומדת באמצע אותו האור של הפתח. האות הזו עולה ויורדת, ולא עומדת במקום אחד. אותו האור לוקח אותה אות ומוציא אותה, ומשום כך אינה עומדת במקום אחד.

295. גו גהורא דגהיר לסטר ימינא, אתרשים את זוד, גהיר ובליט, (נ"א ולהיט) ונציץ בנציצו, מו גו ההוא גהורא, ואיהו את מ', וקיימא באמצעיתא דההוא גהורא דפתוזא. את דא, סלקא ונזוזתא, ולא קאים באתר זוד. ההוא גהורא, גטיל ללההוא את ואפיק לה, בגין כך לא קיימא באתר זוד.

296. בתוך האור המאיר בצד שהוא כנגד הפנים, רשומה אות אחת שמאירה ובלטת ונוצצת בהתנוצצות בתוך אותו האור, והיא האות ר', ולפעמים נראית ב' (ד'), ועומדת באמצע אותו האור שבפתח, ועולה ויורדת, לפעמים גלויה ולפעמים לא גלויה, ולא עומדת במקום אחד. שתי האותיות הללו עומדות, וכשנשמות הצדיקים נכנסות לגן עדן, שתי האותיות הללו יוצאות מתוך אותו האור, ועומדות על אותה נשמה, ועולים ויורדים.

296. גו גהורא דגהיר בסטרא דאיהו לקבל אנפין, אתרשים את זוד, דגהיר ובליט ונציץ בנציצו גו ההוא גהורא, ואיהו את ר', ולומנין אתוזי ב' (נ"א ד') וקיימא באמצעיתא דההוא גהורא דפתוזא. וסלקא ונזוזתא, לומנין אתגליא, ולומנין לא אתגליא, ולא קיימא באתר זוד. אלן תרין אתוזין קיימין, וכד נשמותא דצדיקיא עאלת בגנתא דעדן, אלן תרין אתוזין נפקין מו גו ההוא גהורא, וקיימין על ההיא נשמותא, וסלקי ונזוזתי.

297. ואז, מאותם שני הפתחים, מקדימים ויורדים מלמעלה שתי מרובות. מרובת עליונה אחת, שהיא מרובתו של מיכאל,

297. כדין, מאינן תרין פתוזין, מקדמי ונזוזתי מעילא, תרין רתיכין. רתיכא זודא עלאה, דאיהו רתיכא דמיכאל, רב סגנין. רתיכא תנינא, דאיהו רתיכא

גדול הסגנים. המרפבה השניה, שהיא מרפבתו של אותו ממנה גדול שנקרא בוא"ל. וזה שמש נכבד שנקרא רפא"ל. והם יורדים ועומדים על הנשמה, אומרים לה: שלום בואך, יבא שלום יבא שלום. ואז אותן שתי האותיות עולות ועומדות במקומן, ונגנזות לתוך אותו האור של אותם פתחים.

298. שני פתחים אחרים, שני אורות אחרים לזהים מאור האש באותם פתחים, אחד לצד שמאל ואחד לאחור. שתי אותיות אחרות לזהות באותם אורות ונוצצים בתוכם. אות אחת ג' ואת אחת נ'. וכשהאותיות הראשונות חוזרות למקומן, שתי האחרות הללו נוצצות, עולות ויורדות, יוצאות מאותם אורות ועומדות על הנשמה.

299. אז יורדות שתי מרפבות מאותם שני פתחים. מרפבה אחת היא מרפבתו של גבריאל, ממנה גדול ונכבד. המרפבה השניה היא מרפבה אחרת קדושה של נוריאל. הממנה הגדול, ויורדות מאותם פתחים ועומדות על הנשמה, והאותיות חוזרות למקומן.

300. אז, שתי המרפבות הללו נכנסות לתוך היכל אחד טמיר שבגן שנקרא אהל"ת, ושם שנים עשר מיני בשמים גנוזים, שכתוב (שיר ד) נרד וכרכם קנה וקנמון וגו'. ואותם שנים עשר מיני בשמים שלמטה.

301. ושם כל אותם לבושי הנשמות שראויים להתלבש בהם כל אחד ואחד פראוי. באותו לבוש נרשמו כל אותם מעשים טובים שעשה בעולם הזה, וכלם רשומים בו ומכריזים: זהו לבושו של פלוני. ונוטלים את אותו לבוש, ומתלבשת בו אותה נשמת הצדיק שבגן כמו בדיוקן שבעולם הזה.

מההוא רב ממנה, דאקרי בוא"ל. ודא איהו שמישא יקרא (דף ר"י ע"א) דאקרי רפא"ל. ואינן נזותין וקיימין על נשמתא, (מ"ז ע"א) אמרין לה שלום בואך. (ישעיה נז) יבא שלום יבא שלום. כדין אינן תרין אתון, סלקין וקיימין באתרייהו, ואתגזיו גו' ההוא נהורא, דאינן פתוזין.

298. תרין פתוזין אונרין, תרין נהורין אונרין קא מלהטין, מנהירו דאשא, באינן פתוזין ווד לסטר שמאלא, ווד לאזוזרא. תרין אתון אונרין, מלהטין באינן נהורין, ונציצין בגווייהו, את ווד ג', ואת ווד ג', וכד אתון קדמאי מתהדרין לאתרייהו, אלן תרין אונרין נציצין, סלקין ונזותין, נפקין מאינן נהורין, וקיימין על נשמתא.

299. כדין נזותין תרין רתיכין, מאינן תרין פתוזין. רתיכא וודא איהו רתיכא דגבריאל, רב ממנה ויקרא. רתיכא תננינא, איהו רתיכא אונרא קדישא דנוריאל. רב ממנה, ונזותין מאינן פתוזין, וקיימין על נשמתא, ואתון מתהדרין לאתרייהו.

300. כדין, אלן תרין רתיכין, עאלין לגו' היכלא וודא טמירא דגננתא, דאקרי אהל"ת, ותמן (קל"ב ע"א) תריסר זיני בוסמין גזיין, דכתיב, (שיר השירים ד) נרד וכרכם קנה וקנמון וגו'. ואינן תריסר זיני דבוסמין דלתתא.

301. ותמן כל אינן לבושיין דנשמותין, דאתוזון לאתלבשא בהו, כל ווד ווד, כדקא וזוי. בההוא לבושא, אתרשימו כל אינן עובדין טבין, דעבד בהאי עלבא. וכלהו רשימין ביה, ומכריזי האי איהו לבושא דפלגיא, ונטלין לההוא לבושא ואתלבשת ביה ההיא נשמתא דצדיקא (ויחי רכ"ד ע"ב) דגננתא, כגוזא דדיוקנא דהאי עלבא.

302. וְהָיָה מִיּוֹמֵינוּ וְאִילָנָה, דְּהָא כָּל תַּלְתִּין יוֹמֵינוּ, לִית כֹּף נִשְׁמָתָא דְלֹא תִקְבֵּל עוֹנֶשָׁא, עַד לֹא תִיעוּל לְגִנְתָּא דְעָדָן. כִּינן דְקִבִּילַת עוֹנֶשָׁא, עֲלִילַת לְגִנְתָּא דְעָדָן, כַּמָּה דְאֻקְמוּיָהּ. לְבַתֵּר דְאִתְלַבְּנַת, אִתְלַבְּשִׁית כִּינן דְאִתְלַבְּשִׁית בְּהָא לְבוּשָׁא, יְהִיבִין לָהּ אֲתֵר כַּמָּה דְאִתְוַזְוִי לָהּ. כְּדִין, כָּל אֵינֹן אֲתֵנוּן, נְזוּתִין, וְסִלְקִין אֵינֹן רְתִיכִין.

302. והגוי מילי, מתלתין יומין ואילנה, דהא כל תלתין יומין, לית כף נשמתא דלא תקבל עונשא, עד לא תיעול לגנתא דעדן. כין דקבילת עונשא, עאלת לגנתא דעדן, כמה דאוקמויה. לבתר דאתלבנת, אתלבשת כין דאתלבשת בהא לבושה, יהבין לה אתר כמה דאתווי לה. כדן, כל אינן אתנון, נזותין, וסלקין אינן רתיכין.

303. אוֹתוּ רְקִיעַ חוּזַר פְּעָמִים בְּכָל יוֹם בְּהוּא נְטִילוֹ דְהָא רְקִיעַ אֲזוּרָא, דְמִתְדַּבֵּק בֵּיתָהּ. וְהָא רְקִיעַ לֹא נָפִיק לְבַר מִגְנֵתָא. רְקִיעַ דָּא, מְרַקְמָא בְּכָל זֵינֵי גְוִנִין.

303. והוא רקיע אהדר תרין זמנין בכל יומא, בהוא נטילו דהא רקיע אזורא, דמתדבק ביתה. והא רקיע לא נפיק לבר מגנתא. רקיע דא, מרקמא בכל זיני גוויין.

304. עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם אוֹתוֹת רְשׁוּמוֹת חֻקוֹת בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, כָּל אוֹת וְאוֹת נוֹטֶפֶת מִהֶמֶן (מִהַטֵּל), מִהַטֵּל שְׁלִמְעָלָה עַל הַגֶּן, וּמֵאוֹתוֹ הַטֵּל שֶׁל הָאוֹתוֹת רוֹחֲצוֹת אוֹתָן נִשְׁמוֹת וְנִרְפְּאוֹת, אַחֲרֵי שֶׁטְבְּלוּ בְּנֶהַר דִּינֹר לְהַטְהֵר. וְהַטֵּל אֵינוֹ יוֹרֵד אֶלָּא מִתּוֹךְ אוֹתוֹת שְׂרִשׁוּמוֹת וְחֻקוֹת בְּאוֹתוֹ רְקִיעַ, מִשּׁוּם שֶׁאוֹתָן אוֹתוֹת הֵן כָּלֵל הַתּוֹרָה, וְאוֹתוֹ הַרְקִיעַ הַסּוּד שֶׁל הַתּוֹרָה, שֶׁהִי מֵאֵשׁ וּמִים שֶׁל הַתּוֹרָה נֶעֱשֶׂה.

304. תרין ועשרין אתנון רשימין מוזקקן, בההוא רקיעא, כל את ואת, נטיף ממנא (o"א מטלא), מטלא דלעילא על גנתא. ומההוא טלא דאתנון אתסוזין אינן נשמתין, ומתסיין, בתר דטבלו בנהר דינור לאתדכאה. וטלא לא נזיית, אלא מנא אתנון דרשימין ומוזקקן בההוא רקיעא, בגין דאינן אתנון כללא דאורייתא. וההוא רקיעא רזא דאורייתא, דהא מאש ומים דאורייתא אתעביד.

305. וְעַל דָּא אֵינֹן נִגְדִין טָלָא, עַל כָּל אֵינֹן דְאִשְׁתַּדְּלוּ בְּאוֹרֵייתָא לְשִׁמָּה בְּהָא עֲלָמָא. וְאִלִּין מַלְיִין רְשִׁימֵינוּ בְּגִנְתָּא דְעָדָן, וְסִלְקִין עַד הַהוּא רְקִיעַ וְנִטְלִין מֵאֵינֹן אֲתֵנוּן הַהוּא טָלָא, לְאִתְוַזָּא הֵהִיא נִשְׁמָתָא. הִךָ הוּא דְכִתְיִב, (דְּבָרִים ל"ב) יַעֲרֹף כַּמָּטָר לְקוּזֵי תֵּל כִּטֵּל אֲמַרְתִּי.

305. ועל דא אינן נגדין טלא, על כל אינן דאשתדלו באורייתא לשמה בהא עלמא. ואלין מליין רשימין בגנתא דעדן, וסלקין עד ההוא רקיע ונטלין מאינן אתנון ההוא טלא, לאתווא ההיא נשמתא. הךא הוא דכתיב, (דברים לב) יערף כמטר לקווי תל כטל אמרתי.

306. בְּאֲמֻצַּע הַרְקִיעַ הָיָה עוֹמֵד פֶּתַח אֶחָד בְּנֶגֶד הַפֶּתַח שְׁאֲמַרְנוּ שֶׁל הַיִּכָּל שְׁלִמְעָלָה, שְׁבָאוֹתוֹ פֶּתַח הַנִּשְׁמוֹת פּוֹרְחוֹת מִהֶגֶן שְׁלִמְטָה לְמַעַלָּה בְּעֻמּוֹד אֶחָד הַנֶּעוּץ בְּגֶן עַד לְאוֹתוֹ פֶּתַח.

306. באמצעיתא דהא רקיעא, קיימא פתווא וזרא, לקבל פתווא דהיכלא דלעילא, דבההוא פתווא, פרוזין נשמתין מגנתא דלתתא לעילא, בזוד עמודא דנעין (ויחי ר"ט ע"א) בגנתא, עד ההוא פתווא.

307. בְּתוֹךְ אוֹתוֹ רָקִיעַ (עמוד) בְּאוֹתוֹ פֶּתַח, שְׁהוּא בְּאֻמְצָע הָרָקִיעַ שֶׁבֶּגֶן, נִכְנָסִים לְתוֹכָהּ שְׁלֹשָׁה גִּנּוּיִם שֶׁל אוֹר כְּלוּלִים בְּאַחַד, וּמְאִירִים לְצוּרוֹת אוֹתוֹ הָעֶמּוּד. וְאִזּוֹ הָרָקִיעַ (הָעֶמּוּד) הִזָּה נּוֹצֵץ וּמִתְלַהֵט בְּכַמָּה גִּנּוּיִם (אוֹרוֹת) שֶׁמִּתְלַהֵטִים. בְּכָל שָׁעָה מְאִירִים הַצַּדִּיקִים מֵאוֹתוֹ זֵיו עֲלִיּוֹן. אֲבָל בְּכָל שַׁבָּת וּשְׁבַת וּבְכָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ מִתְגַּלֶּה הַשְׂכִּינָה יוֹתֵר מִשָּׁאָר הַזְּמָנִים בְּאוֹתוֹ רָקִיעַ, וְכָל הַצַּדִּיקִים בָּאִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לָהּ.

308. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל מִי שֹׁזְכָה לְלִבּוּשִׁים הִלְלוּ שְׁאֻמְרָנוּ, שֶׁמִּתְלַבְּשִׁים בָּהֶם הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן (שְׁלֵמָטָה). אֱלֹהִים מִמְעַשִּׂים טוֹבִים שֶׁעָשָׂה אָדָם בְּעוֹלָם הִזָּה בְּמַצּוֹת הַתּוֹרָה, וּבָהֶם עוֹמְדֵת הַנִּשְׁמָה בְּגֵן עֵדֶן שְׁלֵמָטָה, וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּלִבּוּשִׁים הַנִּכְבָּדִים הִלְלוּ.

309. בְּשִׁעוּלָה הַנִּשְׁמָה בְּאוֹתוֹ פֶּתַח הָרָקִיעַ לְמַעְלָה, מְזַדְמָנִים לָהּ לִבּוּשִׁים אֲחֵרִים נִכְבָּדִים עֲלִיּוֹנִים, שֶׁהֵם מִרְצוֹן וְכֹנֶנֶת הַלֵּב בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, שֶׁבְּשִׁעוּלָה אוֹתוֹ רָצוֹן לְמַעְלָה, מִתְעַטֵּר בָּהּ מִי שֶׁמִּתְעַטֵּר, וְנִשְׁאָר חֵלֶק לְאוֹתוֹ אָדָם, וְנַעֲשֶׂה מִמֶּנּוּ לִבּוּשִׁים שֶׁל אוֹר לְהַלְבִּישׁ בָּהֶם הַנִּשְׁמָה לַעֲלוֹת לְמַעְלָה. וְאִף עַל גַּב שְׁבָאוֹרָה שְׁאוֹתָם לִבּוּשִׁים תְּלוּיִים בְּמַעֲשִׂים – אֱלֹהִים לֹא תְלוּיִים אֲלֵא בְּרָצוֹן הָרוּחַ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּאָר, לַעֲמֹד בַּתּוֹךְ מְלֹאכִים וְרוּחוֹת קְדוֹשׁוֹת, וְהוּא בְּרוּר הַדָּבָר. וְהַמְנוּחָה הַקְּדוּשָׁה לְמַד כִּף מְאִלִּיהוּ: הַלִּבּוּשִׁים שֶׁלִּמְטָה בְּגֵן שְׁבָאוֹרָה בְּמַעֲשִׂים, וְהַלִּבּוּשִׁים שֶׁלִּמְעַלָּה, (בְּרוּם וְרָצוֹן וְכֹנֶנֶת הַלֵּב) בְּרָצוֹן וְכֹנֶנֶת הָרוּחַ בַּלֵּב.

310. וְנִהְרָ יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וְגו' (בְּרַאשִׁית ב'), הִרִי פְרִשׁוּהָ, אֲבָל בְּגֵן הִזָּה שֶׁלִּמְטָה, נִהְרָ יֵצֵא מֵעֵדֶן וְדָאִי. וְצָרִיד לְדַעַת, הַנִּהְרָ הִזָּה שֶׁיֵּצֵא בְּגֵן שְׁלֵמָטָה, בְּאִיזָה מְקוֹם הוּא עֶקְרוֹ וְשִׁרְשׁוֹ. בְּאִיזָה מְקוֹם? בְּעֵדֶן. הָעֵדֶן

307. גֵּוֹ הַהוּא רָקִיעַ (נ"א עמוד) בְּהַהוּא פֶּתַח דְּאִיהוּ בְּאֻמְצָעֵיתָא דְּרָקִיעַ דְּבִגְנָתָא, עָאֲלִין בְּגִיטָה תְּלַת גִּוּוּנִין דְּנִהוּרָא כְּלִילִין כּוּזָא, וְנִהְרִין לְגִוּוּנִין דְּהַהוּא עֶמּוּדָא. וְכַדִּין רָקִיעַ (נ"א עמוד) דָּא, נִצִּין וְאִתְלַהִיט בְּכַמָּה גִּוּוּנִין (נ"א נְהוּרִין) דְּמִתְלַהִיטִין. בְּכָל שַׁעֲתָא, נִהְרִין צַדִּיקָא, מִהַהוּא זֵיוָא עֲלָאָה. אֲבָל בְּכָל שַׁבָּתָא וּשְׁבַתָא, וּבְכָל רִישׁ יְרוּזָא, אִתְגַּלִּיָּא שְׂכִינָתָא, יִתִּיר מִשָּׁאָר זְמַנֵּי בְּהַאי רָקִיעַ, וְאִתִּין כְּלָהוּ צַדִּיקָא, וְסִגְדִין לְגַבִּיהָ.

308. וְכַפָּה זְוִלְקִיָּה, מֵאֵן דְּזָכִי כְּהִנֵּי לְבוּשֵׁי דְקָאֻמְרָן, דְּמִתְלַבְּשִׁין בְּהוּ צַדִּיקָא בְּגִנָּתָא דְעֵדֶן (לְתַתָּא). אֲלִין מִעוּבְדִּין טָבִין, דְּעַבִּיד (דָּף ר"י ע"ב) בַּר זָשׁ, בְּהַאי עֲלָמָא, בְּפִקּוּדֵי אוֹרִייתָא. וּבַהוּן קִיָּימָא נִשְׁמָתָא בְּגִנָּתָא דְעֵדֶן לְתַתָּא, וְאִתְלַבֶּשֶׁת בְּהִנֵּי לְבוּשִׁין וְקִירִין.

309. כַּד (רַכ"ט ע"ב) סִלְקָא נִשְׁמָתָא בְּהַהוּא פֶּתַח דְּרָקִיעַ לְעִילָא, אֲזַדְמָנִין לָהּ לְבוּשִׁין אֲזַזְרִין וְקִירִין עֲלָאִין, דְּאִינִין מִרְעוּתָא וְכֹנֶנֶת דְּלִבָּא בְּאוֹרִייתָא וּבְצִלוּתָא, דְּכַד סִלְקָא הַהוּא רְעוּתָא לְעִילָא, מִתְעַטֵּר בָּהּ מֵאֵן דְּמִתְעַטֵּרָא, וְאִשְׁתָּאֵר זְוִלְקָא לְהַהוּא בַּר זָשׁ, וְאִתְעַבֵּד מִנִּיהּ לְבוּשִׁין דְּנִהוּרָא, לְאִתְלַבֶּשֶׂא בְּהוּ נִשְׁמָתָא. לְסִלְקָא לְעִילָא. וְאִף עַל גַּב דְּאוּקְמוּיָהּ, דְּאִינִין לְבוּשִׁין בְּעוּבְדִין תְּלִין. אֲלִין לֹא תְלִין אֲלֵא בְּרְעוּתָא דְרוּזָא, כְּמוֹהִי דְאִתְמַר, לְקִיָּימָא גֵוֹ מְלֹאכִין רוּזִין קְדִישִׁין וְדָא אִיהוּ בְּרִירוֹ דְּמִכָּה. וּבּוֹצִינָא קְדִישָׁא, אוֹלִיף הָכִי מְאִלִּיהוּ, לְבוּשִׁין דְּלִתְתָּא בְּגִנָּתָא דְאַרְעָא בְּעוּבְדִין. לְבוּשִׁין דְּלְעִילָא, (ס"א בְּרוּחָא בְּרְעוּתָא וְכוּנָא דְלִבָּא) בְּרְעוּתָא וְכֹנֶנֶת דְּרוּזָא בְּלִבָּא.

310. א (בְּרַאשִׁית ב) (וִיקְרָא י"א ע"א) וְנִהְרָ יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן וְגו', הָא אוּקְמוּיָהּ, אֲבָל בְּהַאי גִנָּתָא דְלִתְתָּא, נִהְרָ יֵצֵא מֵעֵדֶן וְדָאִי. וְאִצְטְרִיף לְמִנְדַּע, הָאִי נִהְרָ דְנִפְיק בְּגִנָּתָא דְלִתְתָּא, בְּאֵן אִתֵּר עֶקְרָא וְשִׁרְשָׁא

הזה הוא סוד עליון, ולא נתנה רשות לעין השכל לשלט בו. וסוד הדבר – אלמלא המקום הזה נמסר למטה להתגלות, המקום של העדן העליון הקדוש נמסר גם כן לדעת. אלא (אבל) משום ההסתרה של כבוד העדן העליון הקדוש, נטמן ונגנז העדן התחתון שאותו נהר שופע ויוצא ממנו, ולכן לא נמסר להתגלות אפילו לאותן הנשמות שבגן עדן.

דילית. באן אתר, בעדן. עדן דא רוא עלאה איהו, ולא אתייהב רשו לשלטאה ביה עינא דסכלתנא. ורוא דמלה אלמלי אתר דא אתמסר לתתא לאתגלאה, אתר דעדן עלאה קדישא, אתמסר אוף הכי לבמדע. אלא (נ"א אבל) בגין טמירו דיקרא דעדן עלאה קדישא, אתמסר ואתגנז עדן תתאה, דההוא נהר נגיד ונפיק מניה. ועל דא לא אתמסר לאתגלאה, אפילו לאינון נשמותין דבגנתא דעדן.

311. כמו שהנהר הזה נפרד ויוצא מתוך עדן להשקות את הגן שלמעלה, כך גם מתוך אותו הפתח של האמצע יוצא אור אחד שנפרד לארבעה צדדים, בארבעה פתחים שאמרנו. המקום שעומדות אותן האותיות הרשומות. ואותו האור שנפרד לארבעה אורות, בארבע אותיות שנוצצות (יוצאות) יוצא מעדן, מקום שוהרת הנקדה שלמעלה.

311. כמה דהאי נהר אתפרש ונפיק מנו עדן, לאשקאה לגנתא דלעילא, הכי נמי מנו ההוא פתחא דאמצעיתא נפיק וזר נהורא, דאתפרש לד' סטרין, בד' פתחין דקאברין. אתר דקיימין אינון אתנון רשיבין. וההוא נהורא דאתפרש לארבע נהורין, בד' אתנון דניצוצין, (נ"א ונפיקין) נפיק מעדן, אתר דזהרא נקודה לעילא.

312. ואותה נקדה מאירה, ונעשה עדן להאיר, ואין מי ששולט לראות ולדעת את הנקדה הזו פרט לאותו אור שמתפשט ממנה, שמשתחים לפניו אותם הצדיקים שבגן עדן, כמו שנתבאר. והנקדה התחתונה הזו היא גן אל העדן העליון, המקום שלא נתן לדעת ולהתבונן.

312. וההוא נקודה אתנהיר, ואתעביד עדן לאנהרא. ולא אית מאן דשליט לבוזמי ולבמדע להאי נקודה, בר ההוא נהירו דאתפשט מניה, דסגדין לקביה אינון צדיקיא דבגנתא דעדן, כמה דאתמר. והאי נקודה תתאה, איהי גנתא לגבי עדן עלאה, אתר דלא אתייהב לבמדע ולאסתכלא.

313. על כל זה כתוב, (ישעיה סה) עין לא ראתה אלהים זולתך. השם הזה התפרש. אלהים זולתך – זו הנקדה התחתונה הקדושה, שהוא ידע את העדן הזה שלמטה שטמון בגן, ואין אחר שמכיר אותו. אלהים זולתך – זהו העדן העליון על הכל, שהוא סוד העולם הבא, שהוא מכיר את הנקדה התחתונה בצדיק אחד שיוצא ממנו, נהר שמרנה אותה, ואין מי שמכיר אותה פרט לו, שכתוב אלהים זולתך, שהוא אחוז למעלה למעלה עד אין סוף.

313. על כל דא כתיב, (ישעיה סד) עין לא ראתה אלהים זולתך. שמה דא אתפרש, אלהים זולתך, דא נקודה תתאה קדישא, דאיהו ידע האי עדן דלתתא, דטמיר בגנתא, ולית אוזרא מאן דידע ליה. (בראשית כ"ו ע"א) אלהים זולתך, דא עדן עלאה על כלא, דאיהו רוא דעלמא דאתי, דאיהו ידע לנקודה תתאה, בוזר צדיק דנפיק מניה, נהר דרוי ליה, ולית מאן דידע ליה בר איהו, דכתיב אלהים זולתך, דאיהו אוזר לעילא לעילא עד אין סוף.

314. והנהר הזה שיוצא מעדן למטה הוא סוד לחכמים בסוד הכתוב, והשביע בצחצחות נפשך. והדבר הזה התפרש למעלה ומטה. הנשמה שיוצאת מעולם החשך הזה, היא תאבה לראות באור העולם העליון באדם הזה שתאב לשתות מים בתאוה. כך כל אחד ואחד הוא צחצחות, כמו שנאמר (ישעיה ה) צחה צמא. צמא, מאותם צחות של אורות של הגן והרקיע וההיכלות של הגן.

315. ואותו נהר שיוצא מעדן, כל אותו נשמות בלבושי כבוד יושבות על אותו נהר, ואלמלא אותו לבוש, לא יכלים לסבל, ואז מתישבות ורוות באותם צחות ויכולות לסבל. ואותו נהר הוא תקון הנשמות להתישב ולהזין ולהנות מאותן צחות, והנשמות נהנות (מתתקנות) על אותו נהר ומתישבות בו.

316. אותו נהר עליון שלמעלה מוציא נשמות, והן פורחות ממנו לתוך הגן, שהנהר הזה שלמטה בגן שבארץ מתקין נשמות להתתקן ולהתישב באותן צחות. כמו כן בעולם הזה בחוץ, בריח המים מתישבת הנפש להאיר, שהרי מהעקר כמו זה יוצא. ומשום שהנשמות מתתקנות על אותו נהר ששופע ויוצא מעדן, יכולות להתישב באותן צחות עליונות ולעלות למעלה באותו פתח שבאמצע הרקיע, ועמוד אחד שעומד באמצע הגן, כפי שאמרנו.

317. באותו עמוד עולים למעלה בתוך אותו פתח של הרקיע, ובו סביבו יש בו (ישעיה ד) ענן [יומם] ועשן נגה. ואף על גב שבארוהו לזה הפסוק, אבל ענן ועשן אלו מבחוץ, ונגה מבפנים. וזה הוא לחפות על אלו שעולים למעלה, שלא יראו מלפני אלו שיושבים למטה.

314. והאי נהר דנפיק מעדן לתתא, רוא איהו לזכמינן, ברוך דכתיב, (ישעיה נח) והשביע בצחצחות נפשך. ומלה דא אתפרש לעילא ותתא. נשמות דנפקא מיהא עלמא דיושוכא, איהי תאיבת למוזמי בנהירו דעלמא עלאה, כהאי בר נש דתאיב למינתי בתאיבו לביא, הכי כל זור וזור, איהו צוחצחות, כמה דאת אמר, (ישעיה ה) צוזה צמא. צמא, מאינן צוחות דנהורין דגנתא ורקיעא והיכלין דגנתא.

315. וההוא נהר דנפיק מעדן, כל אינן נשמותין בלבושי יקר, יתבין על ההוא נהר, ואכלמלא ההוא לבושה, לא יכלין למסבל. וכדין מתיישבין, ורוין באינן צוחות, ויכלי למסבל. וההוא נהר איהו תקווא דנשמותין, לאתיישבא, ולא תווא ולא תהנאה, מאינן צוחות ונשמותין אתהקנן (נ"א אתתקנן) על ההוא נהר, ומתיישבין ביה.

316. ההוא נהר עלאה דלעילא, אפיק נשמותין, ופרוזין מניה, לגו גנתא, דהאי נהר דלתתא בגנתא דארעא, אתקין נשמותין, לאתתקנא לאתיישבא, באינן (דף רי"א ע"א) צוחות. כגווא דא כהאי עלמא לבר, בריזא דבייא מתיישבא נפשא לאתנהרא, דהא מעיקרא כגווא דא נפקא. ובגין דמתתקנין נשמותין על ההוא נהר דנגיד ונפיק מעדן, יכלין לאתיישבא באינן צוחות עלאין, ולסלקא לעילא. כההוא פתוח דאמצעייתא דרקיעא (ויחי רי"ט ע"א) וזור עמודא דקאים באמצעות גנתא דקאמרן.

317. כההוא עמודא סלקין לעילא, בגו ההוא פתוח דרקיעא, וביה סורגיה, אית ביה (ישעיה ד) ענן ועשן ונגה. ואף על גב דאוקמוה להאי קרא, אבל ענן ועשן אלן מלבר, ונגה מלגו. ודא איהו לזכמיא על אינן דסלקין לעילא, דלא יתוואון מקמי אינן דיתבין לתתא.

318. וְהָא הָכָא רָזָא דְרִזְיוֹן, כִּד (נ"א בעי קודשא בריך הוא לאתתקנא האי נקודה וכו') הָאִי נְקוּדָה בְּעָא לְאַתְתִּקְנָא בְּתַקְוָנִי, וְלֹאֲתִקְשָׁטָא, בְּשִׁבְתִּי וּבְזִמְנִי וּבְזִמְנִי, מְשַׁדֵּר אַרְבַּע אֲנָפִין דְגֵשֶׁר, וְקִימִין עַל הַיִּכְלָא דְאַקְרִי דְרֹר, וְהִינֵנּוּ מֵר דְרֹר. וּבְגִין דָּא בְשִׁתָּא דִּיּוֹכְלָא, בְּעִינָן לְאַכְרָא דְרֹר, כְּמִדָּה דְאַתָּה אֲמַר (ויקרא כה) וְקִרְאתֶם דְרֹר. וְאֵינֵנּוּ אַרְבַּע אֲנָפִין יְהִיבִין קָלָא, וְלִית מֵאן דִּישְׁמַע לִיה, בֵּר אֵינֵנּוּ נְשִׁמְתִין דְאַתְּוֹזֵן לְסַלְקָא, וְאֵינֵנּוּ מִתְכַּנְשִׁין תַּבָּן, וְנִטְלִי לֹון אֲלִין ד' אֲנָפִין, וְאַעֲלִין לֹון לָגוֹ, בְּהֵהוּא עֲמוּדָא דְקִימָא בְּאַמְצָעִיתָא.

319. וּבְהֵהוּא שִׁעְתָּא סַלְקָא הֵהוּא עֲמוּדָא, דְעֵנְנָא וְאַשָׁא וְתַנְנָא, וְנִגְזָה מִלָּגוֹ. וְאַלִין תְּרִין אַקְרוּן, (ישעיה ד) מִכּוֹן הַר צִיּוֹן וּמִקְרָאִיהָ. מִכּוֹן הַר צִיּוֹן, דָּא אִיהוּ תַקְוָנָא דְלַעֲיָלָא, כִּד נְקוּדָה תַתָּא מִתְקַשְׁטָא, וְאֵינֵנּוּ מִקְרָאִיהָ דְהֵהוּא נְקוּדָה לְאַתְתִּקְנָא.

320. בִּין דְסַלְקִין אֲלִין נְשִׁמְתִין עַד הֵהוּא פְתוּזָא דְרַקִיעָא, כְּדִין, הֵהוּא רַקִיעָא סוּזְרָא סוּזְרִי דְגֵנְתָא, תַלַת זְמָנִין. וּמִקָּל זַעֲיָמוֹ דְסוּזְרָא הֵהוּא רַקִיעָא, נְפָקִין כָּל אֵינֵנּוּ נְשִׁמְתִין וְשִׁמְעִין הֵהוּא זַעֲיָמוֹ דְהֵהוּא רַקִיעָא, וְזִמְאֵן הֵהוּא עֲמוּדָא, דְסַלְקָא אֲשָׁא וְעֵנְנָא וְתַנְנָא וְנִגְזָה דְלַהֲיָט, וְסַגְדִין כָּלָהוּ. כְּדִין נְשִׁמְתִין סַלְקִין בְּהֵהוּא פְתוּזָא, עַד דְסַלְקִין לָגוֹ עֲגוּלָא, דְסוּזְרָא בְּהֵהוּא (נ"א להווא) נְקוּדָה. כְּדִין זִמְאֵן מִדָּה דְזִמְאֵן. וּמִגֵּוֹ זִהִירוֹ וְזִדְוּוּתָא מִהֵהוּא דְזִמְאֵן, סַלְקִין וְנִזְתִין קָרְבִין וְרוּקִין.

321. וְאִיהִי תַאֲיָבָא לְגַבִּיּוּתָא, וּמִתְקַשְׁטָא בְּזִהִירוֹ. כְּדִין אֲלִבִישׁ קִנְיָה (מנהורא) זֹוד צְדִיק עֲלָאָה, וְאַסְתַּכֵּל בְּזִהִירוֹ וְשִׁפְירוֹ דְהֵהוּא נְקוּדָה, וּבְתַקְוָנָהּ, וְאַזְוִיד בָּהּ, וְסַלִיק לָהּ לְגַבִּיּוּתָא, וְזִהִיר זִהִירוֹ בְּזִהִירוֹ, וְהוּוֹ זֹוד. כָּל זִיכָּלָא דְשִׁמְיָא פְתוּזִי בְּהֵהוּא שִׁעְתָּא וְאַמְרִי, וְכַאֲן אֲתוֹן צְדִיקָיָא, זְטָרִי אֲוִרִיָּתָא, וְכַאֲן אֵינֵנּוּ דְמִשְׁתַּדְלִין

318. וְהָא הָכָא רָזָא דְרִזְיוֹן, כִּד (נ"א בעי קודשא בריך הוא לאתתקנא האי נקודה וכו') הָאִי נְקוּדָה בְּעָא לְאַתְתִּקְנָא בְּתַקְוָנִי, וְלֹאֲתִקְשָׁטָא, בְּשִׁבְתִּי וּבְזִמְנִי וּבְזִמְנִי, מְשַׁדֵּר אַרְבַּע אֲנָפִין דְגֵשֶׁר, וְקִימִין עַל הַיִּכְלָא דְאַקְרִי דְרֹר, וְהִינֵנּוּ מֵר דְרֹר. וּבְגִין דָּא בְשִׁתָּא דִּיּוֹכְלָא, בְּעִינָן לְאַכְרָא דְרֹר, כְּמִדָּה דְאַתָּה אֲמַר (ויקרא כה) וְקִרְאתֶם דְרֹר. וְאֵינֵנּוּ אַרְבַּע אֲנָפִין יְהִיבִין קָלָא, וְלִית מֵאן דִּישְׁמַע לִיה, בֵּר אֵינֵנּוּ נְשִׁמְתִין דְאַתְּוֹזֵן לְסַלְקָא, וְאֵינֵנּוּ מִתְכַּנְשִׁין תַּבָּן, וְנִטְלִי לֹון אֲלִין ד' אֲנָפִין, וְאַעֲלִין לֹון לָגוֹ, בְּהֵהוּא עֲמוּדָא דְקִימָא בְּאַמְצָעִיתָא.

319. וּבְהֵהוּא שִׁעְתָּא סַלְקָא הֵהוּא עֲמוּדָא, דְעֵנְנָא וְאַשָׁא וְתַנְנָא, וְנִגְזָה מִלָּגוֹ. וְאַלִין תְּרִין אַקְרוּן, (ישעיה ד) מִכּוֹן הַר צִיּוֹן וּמִקְרָאִיהָ. מִכּוֹן הַר צִיּוֹן, דָּא אִיהוּ תַקְוָנָא דְלַעֲיָלָא, כִּד נְקוּדָה תַתָּא מִתְקַשְׁטָא, וְאֵינֵנּוּ מִקְרָאִיהָ דְהֵהוּא נְקוּדָה לְאַתְתִּקְנָא.

320. בִּין דְסַלְקִין אֲלִין נְשִׁמְתִין עַד הֵהוּא פְתוּזָא דְרַקִיעָא, כְּדִין, הֵהוּא רַקִיעָא סוּזְרָא סוּזְרִי דְגֵנְתָא, תַלַת זְמָנִין. וּמִקָּל זַעֲיָמוֹ דְסוּזְרָא הֵהוּא רַקִיעָא, נְפָקִין כָּל אֵינֵנּוּ נְשִׁמְתִין וְשִׁמְעִין הֵהוּא זַעֲיָמוֹ דְהֵהוּא רַקִיעָא, וְזִמְאֵן הֵהוּא עֲמוּדָא, דְסַלְקָא אֲשָׁא וְעֵנְנָא וְתַנְנָא וְנִגְזָה דְלַהֲיָט, וְסַגְדִין כָּלָהוּ. כְּדִין נְשִׁמְתִין סַלְקִין בְּהֵהוּא פְתוּזָא, עַד דְסַלְקִין לָגוֹ עֲגוּלָא, דְסוּזְרָא בְּהֵהוּא (נ"א להווא) נְקוּדָה. כְּדִין זִמְאֵן מִדָּה דְזִמְאֵן. וּמִגֵּוֹ זִהִירוֹ וְזִדְוּוּתָא מִהֵהוּא דְזִמְאֵן, סַלְקִין וְנִזְתִין קָרְבִין וְרוּקִין.

321. וְאִיהִי תַאֲיָבָא לְגַבִּיּוּתָא, וּמִתְקַשְׁטָא בְּזִהִירוֹ. כְּדִין אֲלִבִישׁ קִנְיָה (מנהורא) זֹוד צְדִיק עֲלָאָה, וְאַסְתַּכֵּל בְּזִהִירוֹ וְשִׁפְירוֹ דְהֵהוּא נְקוּדָה, וּבְתַקְוָנָהּ, וְאַזְוִיד בָּהּ, וְסַלִיק לָהּ לְגַבִּיּוּתָא, וְזִהִיר זִהִירוֹ בְּזִהִירוֹ, וְהוּוֹ זֹוד. כָּל זִיכָּלָא דְשִׁמְיָא פְתוּזִי בְּהֵהוּא שִׁעְתָּא וְאַמְרִי, וְכַאֲן אֲתוֹן צְדִיקָיָא, זְטָרִי אֲוִרִיָּתָא, וְכַאֲן אֵינֵנּוּ דְמִשְׁתַּדְלִין

היא בכם, שהרי עטרת רבונכם מתעטרת בכם.

322. ואז, בין שמאירים אור באור, שני אורות מתחברים באחד ומאירים. אחר כך יורדים אותם גונים ומתבוננים להשתעשע באותן נשמות הצדיקים, ומתקנים אותם לעטר למעלה. ועל זה נאמר עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחבה לו.

323. פתח רבי שמעון ואמר, כתוב (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה. פסוק זה פרשוהו. אבל יש רקיע ויש רקיע. הרקיע שלמטה הוא עומד על גבי ארבע חיות, ומשם מתפשט ומתחיל דיוקן של נקבה אחת שאחורי הזכר, וזהו סוד הכתוב (שמות לג) וראית את אחרי, כמו שנאמר (תהלים לט) אחור וקדם צרתני. וכתוב (בראשית ב) ויקח אחת מצלעותיו.

324. הרקיע שלמעלה הוא עומד על גבי החיות העליונות, ומשם מתפשט ומתחיל הדיוקן של זכר אחד, שהוא סוד עליון. ושני הרקיעים הללו, אחד נקרא קצה השמים, ואחד נקרא מקצה השמים, שכתוב (דברים ד) ולמקצה השמים ועד קצה השמים. ראשי החיה שלמטה הם ארבע חיות, שהן רשומות (אורות) עליונות על אותן ארבע אותיות רשומות שבתוך אותם ארבעה פתחים שבגן עדן.

325. ואף על גב שאמרנו שעדן שלמטה הוא בארץ – כך זה ודאי. אבל הכל הוא סוד עליון, כמו שנתבאר שהנקה הזו שאמרנו, כמו שיש לה חלק למעלה – כך גם יש לה חלק למטה בארץ. והגן הזה למטה הוא חלקה של אותה נקה להשתעשע ברוחות הצדיקים בארץ, ונהנית בכל הצדדים, למעלה ומטה. למעלה בצדיק, ולמטה

באורייתא, דהא זודותא דמאריכון הוי בכו, דהא עטרא דמאריכון, מתעטר בכו.

322. כדן בין דנהרין נהורא בנהורא, תרין נהורין מתווכרין כוזא, ונהרין. לבתר אינון גונון נזותין, ואסתכלן לאשתעשעא באינון נשמתין דצדיקייא, ומתקני לון לעטרא לעילא. ועל דא אתמר, עין לא ראתה אלקים זולתך יעשה למחבה לו.

323. פתח רבי שמעון ואמר, כתיב (יחזקאל א) ודמות על ראשי החיה רקיע כעין הקרוז הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה. האי קרא אוקמוה, אבל אית רקיע ואית רקיע, רקיע דלתתא איהו קיימא על גבי ד' זיוון. ומתמן אתפשט ושארי דיוקנא דזוד נוקבא, דאחורי דכורא, ודא איהו רזא דכתיב, (שמות לג) וראית את אחורי. כמה דאת אמר, (תהלים קלט) אחור וקדם צרתני. וכתיב (בראשית ב) ויקח אחת מצלעותיו.

324. רקיע דלעילא איהו קיימא על גבי זיוון עלאין, ומתמן אתפשט ושארי דיוקנא דזוד דכורא, דאיהו רזא עלאה. והני תרין רקיעין, זוד אקרי קצה השמים. וזוד אקרי מקצה השמים. דכתיב, (דברים ד) ולמקצה השמים ועד קצה השמים. ראשי החיה דלתתא אינון ארבע זיוון, דאינון רשימין (נ"א נהורין) עלאין, על אינון ארבע אתון רשימין, די בגו אינון ארבע פתיון, דבגנתא דעדן.

325. ואף על גב דאמרן עדן דלתתא בארעא, הכי הוא ודאי. אבל כלא רזא עלאה איהו, כמה דאתמר (דף ר"א ע"ב) דהאי נקודה דקאמרן, כמה דאית לה זולקא לעילא, הכי גמי אית לה זולקא לתתא בארעא. והאי גנתא לתתא, איהו זולקא דההיא נקודה לאשתעשעא ברוזי דצדיקייא בארעא, ואתהני בכל סטרין לעילא (ויצא קנ"ז ע"ב) ותתא. לעילא

בצדיק. לתתא ביהוה איבא דצדיק, ולא נמצא שעשוע מעלה ומטה אלא בצדיק. והגן הזה הוא מאותה נקודה שנקראת עדן. (נקודה שנוטלת מאמא עליונה הטמונה בגן עדן של הארץ).

בצדיק. לתתא ביהוה איבא דצדיק, ולא אשתכחז שעשועא עילא ותתא אלא בצדיק. והאי גזתא איהו, מזההיא נקודה דאקרי עדן (נקודה דנטלא מאימא עילאה טמירא איהי גן עדן דארעא).

326. אותם ראשי החיה אלו ארבעה ראשי פנים. אחד אריה, שכתוב (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין. ואחד שור, שכתוב ופני שור מהשמאול. ואחד נשר, שכתוב ופני נשר לארבעתן. ואדם כלל של הכל, שכתוב ודמות פניהם פני אדם. וארבעה ראשי האורות הללו שמשאם (חיות שנוטלות) את הכסא הקדוש, ומתוך המשא שלהם הם מזיעים. ומאותה זעה של משאם, נעשה אותו נהר דינור, שכתוב (דניאל ז) נהר דינור שופע ויוצא מלפניו אלהים יושמוהו.

326. אינון ראשי החיה, אלן ארבע רישי אנפין. וזר אריה, דכתיב, (יחזקאל א) ופני אריה אל הימין. וזר שור, דכתיב ופני שור מהשמאל. וזר נשר, דכתיב ופני נשר לארבעתן. אדם כלל דכלא, דכתיב ודמות פניהם פני אדם. ואלן ארבע רישי נהרין דמטוליהון (ס"א חיוון דנטליון) לכורסייא קדישא, ובגו מטולא דילהון זעין. ומהוהא זיעא דמטולא דילהון, אתעביד ההוא נהר דינור. דכתיב, (דניאל ז) נהר דינור נגד ונפק מן קדמוהי אלהים יושמוהו.

327. וכשעולות הנשמות, הן רוחצות באותו נהר דינור, ועולות לקרבן ואינן נשרפות, אלא רוחצות. בא וראה מסלמנדרא, שעושים ממנה לבוש, ומתוך שהיא מאש, אין רוחצים אותו לבוש אלא באש. האש אוכלת הזהמה שבו, ונרחץ אותו לבוש. כך גם הנשמה מאש שנלקחה מתוך הכסא הקדוש, שכתוב בה (שם) כסאו שביבי אש, בזמן שרוצה לרחץ מאותה זהמה שבה, עוברת באש ונרחצת, והאש אוכלת כל אותה הזהמה שבנשמה, והנשמה רוחצת ומתלבנת.

327. ונשמותין כד סלקין, אתסוזין ביהוה נהר דינור, וסלקין לקורבנא ולא אתוקדן, אלא אתסוזין. תא וזוי מסלמנדרא, דעבדין מנה לבושה. ובגו דאיהי מנורא, לא אתסוזיא ההוא לבושה, אלא בנורא, אשא אכיל וזהמא דביה, ואתסוזי ההוא לבושה. הכי גמי נשמותא דינור דאתנטילת בגו כורסייא קדישא. דכתיב בה (דניאל ז) כרסיה שביבין דינור. בזמנא דבעייתא לאתסוזיא מהוהא וזהמא דבה, אתעברת בנורא ואתסוזיא. ונורא אכלא כל ההוא וזהמא די בנשמותא ונשמותא אתסוזיא ואתלבנת.

328. ואם תאמר, אם כך, אין לנשמה ענש כזה – בא וראה, אוי לנשמה שסובלת אש זרה, ואף על גב שמתלבנת. אבל כשהזהמה רבה עליה, אוי לנשמה שסובלת אותו ענש, משום שאותה זהמה בפעמים מתלבנת באש.

328. ואי תימא אי הכי עונשה לית לה לנשמותא ביהאי. תא וזוי, ווי לנשמותא דסבלת אשא נוכראה, ואף על גב דאיהי אתלבנת. אבל כד וזהמא איהו סגי עליה, ווי לנשמותא דסבלת ההוא עונשה, בגין דההוא וזהמא בתרי זמני אתלבנת בנורא.

329. בפעם הראשונה, כיון שקבלה ענש בגוף, הולכת הנשמה, ונוטלים אותה ומכניסים אותה לתוך מקום אחד שנקרא בן הנם. ולמה נקרא בן הנם? אלא מקום אחד

329. זמנא קדמאה כיון דקבילת עונשה בגופא, אכלא נשמותא, ונטלי לה, ואעלין לה בגו אתר זר דאקרי בן הנם, ואמאי אקרי בן הנם. אלא אתר זר איהו

הוא בגיהנם ששם נצרפות הנשמות בצרוף להתלבן טרם שנכנסות לגן עדן. (ואם זכאיות אותן נשמות, כאשר מכניסים אותן באותו מקום) שני מלאכים שלוחים מזמנים בגן עדן, ועומדים בשער, וצווחים לאותם הממנים שבאותו מקום שבגיהנם כדי לקבל אותה הנשמה.

330. ואותה הנשמה, בטרם תתלבן באש, אותם שלוחים צווחים אליהם ואומרים: הנם. ובזמן שמתלבנת, אותם ממנים יוצאים עמה מאותו מקום, ומממנים אותה לפתחו של גן עדן ששם אותם שליחים, ואומרים להם: הנם. אלה הם הנשמות שהתלבנו. ואז מכניסים אותה נשמה בגן עדן.

331. וכמה היא שבירה מתוך אותו שבר של ההתלבנות של הגיהנם (של אותו) של אותו שבר של האש התחתונה. ואף על גב שירדת מלמעלה, (אבל) בין שמגיעה לארץ למטה, היא אש שאיננה דקיקה, והנשמה נענשת בה ונשברת. ואז הקדוש ברוך הוא מוציא שמש שמאירה מאותם ארבעה פתחים שמאירים ברקיע שמעל הגן, ומגיע לאותה נשמה ונרפאת. זהו שכתוב (מלאכי ג) וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

332. בפעם השנייה, אחר שישבה בגן עדן שלמטה, כל אותו זמן שישבה ועד עכשו אינה נפרדת מאותם דברים של מראה העולם הזה מכל וכל. וכשמעלים אותה למעלה, צריכה להפרד מכל מראה ומכל הדברים שלמטה. ומעבירים אותה באותו נהר דינור, ואז הנשמה מתלבנת בו מכל וכל, ויוצאת ונראית לפני רבון העולם ברוכה (ברורה) מכל הצדדים. בין שמסתכלת באותו אור, נרפאת ונשלמת מהכל. ואז עומדות אותן נשמות בלבושים, מתעטרים לפני רבונם. אשרי חלקם של הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

בגיהנם, דתמן אתצריפו נשמתין, בצרופא, לאתלבנא עד לא עאלין בגנתא דעדן. (ואי זכאין אינון נשמתין כד אעלין לון בההוא אתר) תרין מלאכין שליחין ומיניין בגנתא דעדן, וקיימין לתרעא, וצווחין לגבי אינון ממין דבההוא אתר דגיהנם, בגין לקבלא ההיא נשמתא.

330. וההיא נשמתא עד לא אתלבנת בנורא, אינון שליחין צווחין לגביהו, ואמרי הנם. ובזמנא דהיא אתלבנת, אינון ממין נפקין עמה מדההוא אתר, ומיניין לה לגבי פתוחא דגנתא דעדן, דתמן אינון שליחין ואמרי לון הנם. הא אינון נשמתין דהא אתלבנו, כדן אעלין לההיא נשמתא בגנתא דעדן.

331. וכמה איהי תבירא מגו ההוא תבירו דאתלבנותא דגיהנם. (ו"א דהוא) דההיא תבירו דאשא תתאה. ואף על גב דנזוית מלעילא, (אבל) כיון דמטא לארעא לתתא, איהו אשא דלא דקיק, ונשמתא אתענשא ביה, ואתברת. כדן קודשא בריך הוא אפיק שמישא דנהיר מאינון ארבע פתוחין דנהירין ברקיעא דעל גנתא, ומטא לההיא נשמתא ואתסיאת. הדא הוא דכתיב, (מלאכי ג) וזרחת לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה.

332. זמנא תניינא, לבתר דיתבא בגנתא דעדן דלתתא, כל ההוא זמנא דיתבא ועד כען לא אתפרשת מאינון מלין דזויו דהאי עלמא מכל וכל. וכד סלקין לה לעילא, אצטריך לאתפרשא, מכל זויו ומכל מלין דלתתא. ואעברו לה בההוא נהר דינור, כדן נשמתא אתלבנת ביה מכל וכל. ונפקת ואתזוויאת קמי מארי דעלמא בריכא (ד"א ברירא) מכל סטריין. כיון דאסתכלת בההוא נהורא אתסיאת ואשתלימות מכלא. וכדן קיימין אינון נשמתין בלבושיין, מתעטריין קמי מאריהון. ופאה זולקיהון (דף ר"ב ע"א) דצדיקייא בעלמא דין ובעלמא דאתי.

333. ואותן נשמות שבגן עדן שלמטה משוטטות בכל ראשי חדשים ושבטות, ועולות עד אותו מקום שנקרא חומות ירושלים, ששם כמה ממנים ומרכבות ששומרים אותם החומות, שבתוב (ישעיה 60) על חומת יד הפקדתי שמרים. ועולים עד אותו מקום, ולא נכנסות פנימה עד שמתלבנות, ושם משתחוות ושמחות מאותו אור, ושבטות לתוך הגן.

334. יוצאות משם ומשוטטות בעולם, וראות באותם הגופות של הרשעים ובאותו ענש שלהם, שבתוב (ישעיה 10) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפשעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר. מה זה לכל בשר? לאותם שאר הגופים שסביבם, והרי פרשוה. ואחר משוטטים ומסתכלים באותם בעלי מכאובים ובני מחלות, ואותם שסובלים על היחוד של רבונם, ושבים ואומרים למשיח.

335. בשעה שאומרים לו למשיח את צער ישראל בגלותם, ואותם הרשעים שבהם שאינם מתבוננים לדעת את רבונם, הוא מרים קול ובוכה על אותם הרשעים שבהם. זהו שבתוב (שם נג) והוא מחלל מפשעינו מדכא מעונתינו. שבות אותן נשמות ועומדות במקומן.

336. בגן עדן יש היכל אחד שנקרא היכל בני המחלות. אז המשיח נכנס לאותו היכל, וקורא לכל המחלות והמכאובים וכל יסורי ישראל שיבאו עליו, וכלם באים עליו. ואלמלא שהוא מקל מעל ישראל ונוטל עליו, לא היה אדם שיכול לסבל את יסורי ישראל על ענשי התורה. זהו שבתוב (שם) אכן חלינו הוא נשא וגו'. כמו כן רבי אלעזר בארץ.

333. ואינן נשמות דבגגתא דערן דלתתא, שטאן בכל רישי ירוני ושבתי, וסלקין עד ההוא אתר דאקרי חומות ירושלם. דתמן כמה ממנן ורתיכין דנבטרי אינן חומות דכתיב, (ישעיה 60) על חומותיה ירושלם הפקדתי שומרים. וסלקין עד ההוא אתר, ולא עאלין לגו, עד דאתלבנן. ותמן סגדין, וזראן מההוא נהירו, ותייבין לגו גגתא.

334. נפקין מתמן ושיטאן בעלמא, וזמאן באינן גופין דזוייביא, בההוא עונשא דילהון, (קנ"א ע"א) דכתיב, (ישעיה 10) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל בשר. מאי לכל בשר. לאינן שאר גופין דבסורגיהו, והא אוקמוה. ולבתר משטטי ומסתכלן באינן מאריהון דכאבין, ובני מרעין, ואינן דסבלין על זוזרא דמאריהון, ותבין ואמרין ליה למשיחא.

335. בשעתא דאמרין ליה למשיחא צערא דישראל בגלותהון, ואינן זוייביא די בהון, דלא מסתכלי למנדע למאריהון, ארים קלא ובכי, על אינן זוייבין דבהו. הדא הוא דכתיב, (ישעיה נג) והוא מוזולל מפשעינו מדוכא מעונתינו תייבין אינן נשמותין וקיימין באתריהו.

336. בגגתא דערן אית היכלא זזרא, דאקרי היכלא דבני מרעין. כדין משיח עאל בההוא היכלא, וקרי לכל מרעין וכל כאבין, כל יסוריהון דישראל, דייתון עליה, וכלהו אתיין עליה. ואלמלא דאיהו אקיל מעליהו דישראל, ונטיל עליה, לא הוי בר גש דייכיל למסביל יסוריהון דישראל, על עונשי דאורייתא. הדא הוא דכתיב (ישעיה נג) אכן זוליינו הוא נשא וגו'. כזוזא דא רבי אלעזר בארעא.

337. משום שאין חשבון לאותם יסורים שעומדים על אדם בכל יום על ענשי התורה, וכלם ירדו לעולם בשעה שנתנה תורה. וכשהיו ישראל בארץ הקדושה באותן עבודות וקרבנות שהיו עושים, היו מסלקים את כל אותן מחלות ויסורים מן העולם, ועכשו המשיח מסלק אותם מבני העולם טרם שיצא מהעולם הזה, ומקבל ענשו, כמו שנתבאר. בשאותם חטאים יתרים שמכניסים אותם לתוך פגמים הגיהנם באותם מדורים תחתונים אחרים, ומקבלים ענש רב מרב הזהמה שבנשמה, אז מדליקים אש יותר, לאכל אותה זהמה. (אוי לאותה נשמה שסובלת אותו הענש. ועל זה אותם מלאכי חבלה שבגיהנם מטרידים אותו במקלות של אש לנער את אותה הזהמה. אוי לנשמה שסובלת אותו ענש).

338. אשריהם ששומרים את מצוות התורה. אותה נקדה קדושה שרוצה להשתעשע למעלה ולמטה ברוחות הצדיקים, כמו שנתבאר. בשאותה נקדה רוצה להשתעשע למטה ברוחות הצדיקים כאם ששמחה עם בניה ומשתעשעת בהם, כך גם בחצות הלילה היא יורדת ומשתעשעת בהם.

339. הרקיע שאמרנו שעומד על הגן, היא עומדת על ארבעה ראשי החיות, ואותן ארבע אותיות שאמרנו הם סוד של ארבע החיות. והרקיע הזה עומד למטה (עליהו), כמו שנתבאר. הרקיע של אותה נקדה עומד למעלה על אותן ארבע חיות עליונות שאמרנו, ואותו רקיע (כדגמת זה מזה) נרקם בגונים קדושים.

340. ברקיע הזה מסתכלות ארבע החיות, וכל אותם חילות למטה. בשהרקיע הזה מאיר בגונו ונוצץ, אז יודעות כל אותן מרכבות וכל אותם חילות ומחנות שהרי טרפם הזדמן. הרקיע הזה רקום בכל הגונים

337. בגין דלית זושבנא, לאינן יסורין דקיימין עליה דבר נש בכל יומא, על עונשי דאורייתא, וכלהו נזותו לעלמא, בשעתא דאתיהיבת אורייתא. וכד הו ישראל בארעא קדישא, באינן פולזנן וקרנן דהו עבדי, הו מסלקין כל אינן מרעין ויסורין מעלמא. השתא משיז מסלק לון מבני עלמא, עד דנפיק בר נש מיהאי עלמא, ומקבל עונשיה, כמזה דאתמר. כד אינן זוזבין יתיר דעילין לון לגו בגו גהנם, באינן מדורין תתאין אזורנן, ומקבלין עונשא סגי מסגיאות זזהמא די בשממתא, כדן אדליקו נורא יתיר, למיכל ההוא זזהמא. (ווי לההיא נשמתא דסבלת ההוא עונשא. ועל דא אינן מלאכי חבלה דבגיהנם מטרידין לון בחוטרין דאשא לנערא ההוא זוהמא. ווי לנשמתא דסבלת ההוא עונש).

338. ופאין אינן דנטרי פקודי אורייתא. ההיא נקודה קדישא, דאיהי בעיא לאשתעשעא לעילא ולתתא ברוזיהון דצדיקייא, כמזה (רי"א ע"ב) דאתמר. כד ההיא נקודה בעיא לאשתעשעא לתתא ברוזיהון דצדיקייא, כאמא דזודאת על בנהא, ואשתעשעא בהון, הכי נמי בפלגות ליליא איהי נזותא ואשתעשעא בהו.

339. רקיע דקאמרן דקיימא על גגתא, איהי קיימא על ד' רישי זיוון, ואינן ד' אתון (רי"א ע"א) דקאמרן, אינן רזא דד' זיוון. והאי רקיעא קיימא לתתא (ו"א עליהו), כמזה דאתמר. רקיע דההיא נקודה, קיימא לעילא, על אינן ד' זיוון עלאין דקאמרן, וההוא רקיעא (כגוונא דא מן דא) איהו אתרקם בגוונן קדישין.

340. בהאי רקיע אסתכלן ארבע זיוון, וכל אינן זיילין לתתא. כד האי רקיע אנהיר בגונו ונצין, כדן ידעין כל אינן רתיכין, וכל אינן זיילין ומשירין, דהא טרפא

הקדושים, ובו עומדים ארבע פתחים רשומים בארבע אותיות נוצצות.

341. פתח אחד רשום לצד מזרח, ובו עומדת באותו פתח אות אחת, ואותה אות היא א'. וזה נוצץ ועולה ויורד בפתח הזה. הפתח הזה מאיר ונוצץ מהתנוצצות עליונה, והאות הוא נוצצת ובולטת (ולוהטת) בתוכה, והיא יורדת ועולה ונרשמת באותו פתח.

342. פתח שני רשום לצד צפון, ובו עומדת אות אחת, והיא האות ד'. וזו עומדת ונוצצת, עולה ויורדת, ולוהטת באותו פתח. לפעמים נוצצת בהתנוצצות, ולפעמים נטמן אותו אור ולא מאיר. ולכן האות הוא אינה עומדת בקיום מתמיד, והאות הוא נרשמת באותו פתח.

343. הפתח השלישי הוא פתח שעומד לצד מערב, ובו עומדת אות אחת שרשומה ונאורה באותו פתח, וזוהי האות נ', והאות הוא נוצצת בהתנוצצות באותו הפתח.

344. הפתח הרביעי זהו הפתח שעומד לצד דרום, ובו עומד רשם של נקדה תחתונה קטנה שנראית ולא נראית, וזוהי האות י', וארבע האותיות הללו לארבעה צדדים, (נוצצים) באותו רקיע באותם פתחים.

345. ברקיע הזה רשומות אותיות אחרות (לד' צדדים) בכתרים על ראשיהם, ואותן עשרים ושתים אותיות מתעטרות בכתרים. הרקיע הזה נוסע וסובב על גבי החיות ברשם של האותיות, הסוד של חשבון היחוד בסוד של צרף אחד, והם: א"ט ב"ח ג"ז ד"ו.

346. האותיות הללו סובבות באותו רקיע בסוד של אותיות אחרות (של מרכבות) עליונות קדושות נסתרות, ואותן

דילקון אודמן. רקיעא דא מרקמא בכל זווין קדישין, ביה קיימין ארבע פתוין רשימין, בארבע אתוין מנצצין.

341. פתווא וזדא רשימא לסטר מזרח, וביה קיימא בהוא פתווא את זוד, והוא את איהו א', ודא נציין וסליק ונזוית בהאי פתווא. פתווא דא נהיר ונציין מנציעו עלאה. והאי את נציין ובליט (ו"א ולהיט) בנזיה, ואיהי נזויתא וסלקא, ואתרשים בהוא פתווא.

342. פתווא תנזינא, רשימא לסטר צפון, וביה קיימא את זוד, ואיהי את ד'. (דף רי"ב ע"ב) ודא קיימא ונצצא, סלקא ונזויתא, ולוהטא בהוא פתווא. לזמןין נציין בנציעו, ולזמןין אתקמר ההוא נהירא, ולא נהיר. ועל דא, את דא לא קיימא בקיומא תדיר, ואת דא אתרשים בהוא פתווא.

343. פתווא תליתאה, איהו פתווא דקיימא לסטר מערב, וביה קיימא את זוד, דאתרשים ואתנזויר בהוא פתווא. ודא איהו את נ', והאי את נציין בנציעו בהוא פתווא.

344. פתווא רביעאה, דא איהו פתווא דקיימא לסטר דרום, וביה קיימא רשימו זוד נקודה תתאה ועירא, דאתווי ולא אתווי, ודא איהי את י', ואלין ארבע אתוין לארבע סטריין, (נ"א נציין) נצצין בהוא רקיע, באינין פתוין.

345. בהאי רקיע רשימין אתוין אונרין, (ד"א לד' סטריין) בכתרין על רשייהו. ואינין עשרין ותרין אתוין, מתעטרין בכתרין. רקיעא דא נטיל וסוזרא על גבי זיוון, ברשימו דאתוין, רזא דזושפן דיוזדא, ברזא דצרופא וזדא ואינין: א"ט ב"ז ג"ז ד"ו.

346. אלין אתוין סוזרין בהוא רקיע, ברזא דאתוין אונרין, (דרתיכי) עלאין קדישין סתימין. ואינין אתוין אונרין (ו"א עלאין) סתימין, סוזרין להוא רקיע,

אותיות אחרות (עליונות) שנסתרות סובבות את אותו רקיע, ואז נראות האותיות הללו בגלגול (של הרקיע הזה), שהם א"ט ב"ת, ורשומות ברקיע הזה.

347. בשעה שמאיר הרקיע הזה, מאירים בו ארבעה סודות של השמות הקדושים, והם צרף בצרופים של שלשים ושנים שבילים. אז יורד טל מהרקיע הזה באותן האותיות של סוד השם הקדוש, וכל אותן מרובות נזונות, וכל אותם החילות והמחנות הקדושים, וכלם מקבלים בשמחה.

348. בשעה שהדין תלוי, האותיות הללו נטמנות ונגזזים ארבע בתוך ארבע, והם ט"ח ז"ו. בשעה שאלה נגזזו ונטמנו, אז הקול של צד צפון מתעורר, ויודעים שהדין שרוי על העולם. וברקיע הזה נרשם גון אחד שכולל את כל הגזנים.

349. בשנסוע הרקיע הזה מצד המזרח, אותם ארבעה הראשים שאמרנו בארבע (פנים) אותיות, נוסעים כלם במסעות, ועולים בעליה למעלה. ובשנסועים ועולים למעלה, מסתלקת מי שמסתלקת, וחוזרות האותיות ונראות בשלמות בסוד הראשון, א"ט ב"ח ג"ז ד"ו, ונרקם אותו רקיע, ואז מאיר באור.

350. ובשהרקיע הזה מאיר במקדש באותיות הללו, כלם שבים ושואגים לטרף טרף ומזון. כיון שהם שואגים ומעלים קולות, אותו קול נשמע למעלה למעלה, ואז נוטל ברכות וקדשות מי שנוטל.

351. סובבות האותיות ומתגלגלות, וסובבות את אותו רקיע, ועומדות אותן אותיות לצד דרום. כיון שעומדות אותן אותיות לצד דרום, עולות ונוצצות בהתנוצצות ולוהטות, ואז באמצע אותו רקיע רשם אחד נרשם, ואותו הרשם הוא

וכדין אתנוזיין אליו אתנון בגלגולא, (o"א דהאי רקיעא) דאינון א"ט ב"ח, ורשימין בהאי רקיעא.

347. בשעתא דאתנהיר האי רקיעא, אתנהרן ביה ארבע רזין דשמהן קדישין, ואינון צרופא בצרופין דתלתין ותריין שבילין. כדין נזיית טלא מהאי רקיעא, באינון אתנון דרזא דשמה קדישא, ואתנון כל אינון רתיבין, וכל אינון זיילין ומשיריין קדישין, ונטלי כלהו בזודות.

348. בשעתא דדינא תליא, אליון אתנון אתטמרו, ואתגזיזו ד' גז' ד', ואינון ט"ח ז"ו. בשעתא דאליון אתגזיזו ואתטמרו, כדין קלא דסטר צפון אתער, וידעי דדינא שרייא על עכמא. ובהאי רקיעא אתרשים גוונא זודא, דכליל כל גוונין.

349. כד זטיל האי רקיעא מסטרא דמזרוז, אינון ארבע רישין דקאמרון, בארבע (אנפין) אתנון, זטלין כלהו במטלנין, וסלקי בסליקו לעילא. וכד אינון זטלין וסלקין לעילא, אסתלקת מאן דאסתלקת. ואתנון אתהדרו ואתנוזיין בשלימו, ברזא קדמאה, א"ט ב"ח ג"ז ד"ו, ואתרקם והוא רקיעא, כדין אתנהיר בנהירו.

350. וכד האי רקיעא אתנהיר כמלקדמין, באליון אתנון, כולהו אתהדרו ושאיני למטרף טרפא ומזונא. כיון דאינון שאני וסלקין קלא, ההוא קלא אשתמע לעילא לעילא, וכדין זטלא ברכאן וקדישין, מאן דנטלא.

351. סוזרן אתנון ומתגלגלן, וסוזרן ההוא רקיעא, וקיימן אינון אתנון לסטר דרום. כיון דקיימן אינון אתנון לסטר דרום, סלקין ונצצן בנציעו ולטהטין. כדין באמצעיתא דההוא רקיעא, רשימו זוד אתרשים, וההוא רשימו איהו את זוד, ואיהו י'. כיון דאת דא

אות אחת, והיא י'. בין שהאות הזו נרשמה ונראית, או לוקטות אחריה שלש אותיות אחרות, והן הו"ה.

352. אלו האותיות מנצנצות באמצע הרקיע הזה, עולות ויורדות, לוקטות בשלשה עשר (בשנים עשר) להטים. אז אחר שאלו השלש עשרה פעמים לוקטות, יורד מי שירד, ונכללת באותן אותיות ומתעטרת בהן ולא נודעת. אז כל החילות וכל המחנות בשמחה, ועולים שירים ותשבחות.

353. הרקיע הזה נוסע שנית וסובב ומתגלגל, ואותן האותיות הראשונות שאמרנו, שהן א"ט ב"ה, כלן נכללות באותן אותיות עליונות, סוד השם הקדוש שאמרנו, וסובבות לאותו הרקיע, ועומדות אותן אותיות שהיו באמצע סוד השם הקדוש, כלן נרשמות לצד צפון, ונרשמות ואינן נרשמות. אין מי שיסתכל באותו הצד. כלן מכסות, ואמר בקול נעם: ברוך כבוד ה' ממקומו. ומתפסות מצד צפון (של הפנים) ואומרות את זה, מתפסות מכל הצדדים ואומרות את זה.

354. הרקיע הזה סובב במקדש ומתגלגל מצד לצד, ואז קול נעימת המחנות הרבים בצד זה, וקול נעימת מחנות רבים בצד זה, וכן לארבעה צדדים. באותה שעה אותו הרקיע מאיר באור אחר, יותר מכל מה שהיה, ועומד באור בגון אחר כלול מכל הגונים.

355. ואלו האותיות שאמרנו עולות למעלה באותו רקיע, ומקבלים אות אחת שהיא עליונה, שמתחברת בשם זה של אלו האותיות. משום שאף על גב שהאותיות הללו הן של השם הקדוש, זהו שם שנכלל למטה, משום שסוד זה נכלל למעלה ונכלל למטה, ובשנכלל למטה, אלו האותיות עולות לקבל אות אחת (ו"ד), שהרי מאותה

אתרשים ואתווייא, כדין להטין אבתרית, תכלת אתון אורנין, ואינן הו"ה.

352. אלן אתון מנצנצן באמצעו דהאי רקיעא, סלקין ונוזתין, מלהטין בתליסר (נ"א בתריסר) להטין. כדין לבתר דאלן תליסר זמנין מלהטין, נזותא מאן דנזותא, ואתכלילת באינן אתון, ואתעטרת בהו, ולא אתידעת. כדין, כלהו וזיילין, וכלהו משיריין, בוזידו. וסלקין שירין ותושבון.

353. רקיעא דא נטלא תניינות, וסוזרא ומתגלגלא, ואינן אתון קדמאי דקאמרן, דאינן א"ט ב"ה, כלהו אתכלילו באינן אתון עלאין, רזא דשמיא קדישא דקאמרן, וסוזרן דהוא רקיעא, וקיימין אינן אתון דהו באמצעייתא רזא דשמיא קדישא, כלהו אתרשימו לסטר צפון, ואתרשימו ולא אתרשימו. לית מאן דיסתכל בההוא סטרא, כלהו אתנפין, ואמרי בקל געימו ברוך כבוד ה' ממקומו. אתנפין מסטרא דצפון (דף ר"ג ע"א) (ס"א דאנפין) ואמרין דא אתנפין מכל סטרין ואמרין דא.

354. רקיעא דא סוזרא כמלקדמין, ואתגלגלא מסטרא לסטרא. כדין קל געימו דמשיריין סגיאין בסטרא דא, וקל געימו דמשיריין סגיאין בסטרא דא, וכן לד' סטריין. בההיא שעתא דהוא רקיעא אתגהיר בגהירו אורא, יתיר מכמה דהוה, וקיימא בגהירו בגון אורא, כלילא בכל זוניין.

355. ואלן אתון דקאמרן, סלקין לעילא בההוא רקיעא, ומקבלין לאת זוד דאיהי עלאה, דקא מתזכרא בשמיא דא, דאלן אתון. בגין דאף על גב דאלן אתון דשמיא קדישא, האי איהו שמיא דאתכליל לתתא, בגין דרזא דא אתכליל לעילא, ואתכליל לתתא, וכד אתכליל לתתא, אלן אתון סלקין לקבלה לאת זוד (ד"א ו"ד) דהא מההוא את אתנן אלן אתון

האות נזוני אלו האותיות למטה, ואותה האות היא ו'. ויורדות ומתחברות האותיות הללו באותה האות, ואז כלן בעטור אחד, ונעשה שם שלם.

356. למטה, שם שלם ולא שלם. שם שלם בחמש אותיות (ולא שלם של תשע אותיות, שם שלם בחמש אותיות) הוא – ויהי"ה. סוד של זכר ונקבה ברמז. השם שלם הוא בתשע אותיות, והם יהו"ה אלהים. זהו שם שלם מהכל. שם אחר הוא ברמז, והוא בחמש כפי שאמרנו. אבל זהו שלם בכל.

357. כיון שמתחברות האותיות הללו, אותן רקיע מאיר בשלשים ושנים אורות, ואז הכל הוא בשמחה, הכל עומד בסוד אחד מעלה ומטה. כל אותן מרובות וכל אותן מחנות, כלם עומדים בסוד של שלמות, וכל הדרגות מתקנות על מקומן, כל אחת ואחת פראוי.

358. ברקיע הזה עומדת לצד צפון שלהבת אחת מאירה שאינה שוככת תמיד, והיא רשומה באותיות אחרות לימין, והם עשרה שמות, ועולות לשבעים שמות, וכלן רשומות ברקיע הזה, ומאירות כלן באחד.

359. מהרקיע הזה נוסעים כל אותם הרקיעים שלמטה שלצד הקדשה, עד שמגיעים לאותם הרקיעים האחרים שלצד אחר, ואלה נקראים יריעות עזים, כמו שנאמר ויעש יריעות עזים לאהל על המשכן.

360. משום שיש יריעות ויש יריעות. יריעות המשכן הן יריעות שנקראות רקיעי החיות של המשכן הקדוש. יריעות עזים הם רקיעים (יריעות) אחרים של הצד האחר. אלה רקיעים בסוד המרובות של רוחות קדושות, ואלה רקיעים שבחין שעומדים בדברי העולם, והם צדדים של תשובה ומעשים של הגוף. ואלה מכסים על אותם רקיעים שלפנים, כמו קלפה על המת.

לתתא, והוא את איהו ו'. ונזוית ואתוברו אליו אתוון. בזה הוא את, וכדין כללו בעטורא וזדא, ואתעביד שמה שלם.

356. לתתא, שמה שלם ולא שלם. שמה שלם בזומש אתוון (ד"א ולא שלם דתשע אתוון, שמה שלם בחמש אתוון) איהו, (רכ"ו ע"ב) וידו"ד. רזא דכר ונקבא ברמיוו. שמה שלם בתשע אתוון, אינון ידו"ד אלהים. דא איהו שמה שלם מכלא. שמה אזורא איהו ברמיוו, ואיהו בזומש כדקאמרן. אבל דא איהו שלם (בראשית מ"ה ע"ב) בכלא.

357. כיון דמתוברן אליו אתוון, ההוא רקיעא אנהיר בתלתין ותרין נהורין, כדין כלא איהו בזודוה, כלא קאים ברזא וזדא עילא ותתא. כל אינון רתיכין, וכל אינון משיריין, כללו קיימין ברזא דשלימו. וכל דרגין מתקנן על אתרייהו, כל זוד וזוד כדקא יאות.

358. בהאי רקיעא קאים לסטר צפון, זוד שלהובא נהיר, דלא שכיף תדיר, ואיהו רשים באתוון אזורנין, לימין, ואינון עשר שמהן, וסלקין לשבעין שמהן, וכללו רשימין בהאי רקיעא, ונהרין כללו בזדא.

359. מהאי רקיעא, נטלין כל אינון רקיעין דלתתא, דלסטר קדושה, עד דמטו לאינון רקיעין אזורנין דלסטר אזורא, ואליו אקרון יריעות עזים, כמה דאת אמר ויעש יריעות עזים לאהל על המשכן.

360. בגין דאית יריעות ואית יריעות, יריעות המשכן, אינון יריעות דאקרון רקיעי זיוון המשכנא קדישא. יריעות עזים. אינון רקיעין (ד"א יריעות) אזורנין דסטר אזורא. אליו רקיעין ברזא דרתיכין דרוזין קדישין. ואליו רקיעין דלבר, דקיימין במלין דעלמא, ואינון סטרין דתיובתין, ועובדין דגופא. ואליו זופין על אינון רקיעין דלגו, כקליפה על מוזה. רקיעין דלגו

הַרְקִיעִים שֶׁלִּפְנֵימֵי הֵם אוֹתוֹ קְלוּשׁ שְׁעוֹמֵד עַל הַמֶּלֶךְ, וְאֵלּוּ נִקְרָאִים שָׁמַיִם לֵה'. לִשְׁם אֶחָד זֶה שְׁלֵמֻטָּה.

אֵינֶנּוּ הַהוּא קְלִישׁוֹ, דְּקִישָׁמָא עַל מוֹזָא, וְאֵלֶּיךָ אֶקְרוּן שָׁמַיִם לֵי'. לִשְׁמָא זֶה דָּא דִּלְתַתָּא.

361. רְקִיעִים אֲחֵרִים לְמַעְלָה, וְהֵם רְקִיעִים פְּנִימִיִּים שֶׁנִּקְרָאִים רְקִיעֵי הַחַיִּית, שֶׁהֵם סוּד הַשֶּׁם הַקְדוּשׁ בְּסוּד הַחַיִּית הַגְּדוּלוֹת הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְאֵלֶּה הֵם הַסּוּדוֹת שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת (אֲדִיּוֹת עֲלִיּוֹנִים) הָעֲלִיּוֹנוֹת בְּסוּדוֹת הַתּוֹרָה, כָּלֵל שֶׁל עֲשָׂרִים וּשְׁתֵּים אֲוִיּוֹת חֻקּוֹת רְשׁוּמוֹת שְׁיֻצָּאוֹת מִתּוֹךְ הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן הַשְּׁמַיִי, שֶׁהוּא רְקִיעַ עַל גְּבֵי הַחַיִּית הָעֲלִיּוֹנוֹת, וְזֶהוּ שָׁאִין לוֹ מְרָאָה. זֶהוּ טְמִיר וְגִנּוּי, וְאֵין בּוֹ גִּנּוּי.

361. רְקִיעִין אֲחֵרִין לְעֵילָא, וְאֵינֶנּוּ רְקִיעִין פְּנִימָאִין, דְּאֶקְרוּן רְקִיעֵי הַחַיִּית, דְּאֵינֶנּוּ רְזָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא, בְּרָזָא דְחַיִּית רַבְּרָבָן עֲלָאִין, וְאֵלֶּיךָ אֵינֶנּוּ רְזִין דְּאֵתְנוּן (א רִזִּין עֲלָאִין) עֲלָאִין, בְּרִזִּין דְּאִוְרִייתָא, כָּלֵל דְּעֲשָׂרִין וּשְׁתֵּין אֲוִיּוֹן, מִנְּקִיָּין רְשִׁימִין, דְּנִפְקִי מִנֵּי רְקִיעָא עֲלָאָה תְּמִינָאָה. דְּאֵיהֵו רְקִיעַ דְּעַל גְּבֵי חַיִּית עֲלָאִין, וְהֵאֵי אֵיהֵו דְּלִית לֵיהּ חַיִּית. הֵאֵי אֵיהֵו טְמִיר וְגִנּוּי, לִית בֵּיה גִּנּוּי.

362. כָּל הַגִּנּוּיִם יוֹצֵאִים מִמֶּנּוּ. אֵין בּוֹ גִּנּוּי, וְלֹא נִרְאָה וְלֹא הִתְגַּלָּה. זֶהוּ שְׁמוּצִיא אֶת כָּל הָאוֹרוֹת. בּוֹ לֹא נִרְאָה לֹא אוֹר וְלֹא חֹשֶׁךְ וְלֹא גִנּוּי כָּלֵל, פֶּרֶט לְנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׁרוּאוֹת מִתּוֹךְ הַרְקִיעַ הַתַּתְּחוֹן כְּמֵאֲחֵר הַכֶּתֶל, אוֹר שְׁמוּצִיא וּמֵאִיר הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה, וְאוֹתוֹ אוֹר שְׁלֹא פוֹסֵק, אֵין מִי שְׁמַכִּיר אוֹתוֹ וְאֵין מִי שְׁעוֹמֵד בּוֹ.

362. כָּל חַיִּיתִין מִנִּיָּה נִפְקִי. בֵּיה לִית גִּנּוּי, לֹא אֲתִנּוּזִי, וְלֹא אֲתִנּוּזִי, הֵאֵי אֵיהֵו דְּאֶפִּיק כָּל זְהוּרִין. בֵּיה לֹא אֲתִנּוּזִי, לֹא זְהוּרִי, וְלֹא חֹשֶׁךְ, וְלֹא גִנּוּי כָּלֵל, בְּרִשְׁמִיתִין דְּצְדִיקָאִין, דְּחַיִּיתִין מִנֵּי רְקִיעָא תַתְּחָא, כְּמֵאֲחֵר כּוֹתֵלָא, זְהוּרִי דְּאֶפִּיק וְזְהוּרִי הֵאֵי רְקִיעָא עֲלָאָה, וְהֵהוּא זְהוּרִי דְּלֹא פוֹסֵק, לִית מֵאֵן דִּידַע לֵיהּ, לִית מֵאֵן דְּקָאִים בֵּיה.

363. מִתְחַת לָזֶה, כָּל אוֹתֵם הַרְקִיעִים נִכְלָלוּ בְּשֵׁם הַזֶּה נִקְרָא שָׁמַיִם, וְאֵלּוּ (הַשֶּׁם הַקְדוּשׁ) נִקְרָאִים הַשָּׁמַיִם אוֹתֵם שֶׁהֵם הָעֲלִיּוֹן נִקְרָא בְּהֵם, אוֹתֵם שֶׁהֵם הַקְדוּשׁ הַתַּעֲשָׂר בְּהֵם. וְעַל זֶה כְּתוּב, (תְּהִלִּים קטו) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לֵה', לְאוֹתָהּ גִּנּוּיַת הַרְקִיעַ הָעֲלִיּוֹן שְׁעוֹמֵד עֲלֵיהֶם.

363. מִתְחַתֵּיה דָּא, כָּל אֵינֶנּוּ רְקִיעִין אֲתִכְלִילוּ בְּשְׁמָא דָּא אֶקְרִי שָׁמַיִם וְאֵלֶּיךָ (ד"א שְׁמָא קְדִישָׁא) (תְּקוּן קט"ו ע"ב) אֶקְרוּן הַשָּׁמַיִם אֵינֶנּוּ דְשְׁמָא עֲלָאָה אֶקְרִי בְּהוּן, אֵינֶנּוּ דְשְׁמָא קְדִישָׁא אֲתִעֲשָׂר בְּהוּן. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תְּהִלִּים קטו) הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לֵי', לְהֵהוּא גִנּוּיִי דְרְקִיעָא עֲלָאָה, דְּקָאִים (דף ר"ג ע"ב) עֲלִיָּהּ.

364. עַד כָּאֵן רָמּוּ לִשְׁמָא הַקְדוּשׁ, (אֲדִיּוֹת שֶׁל הַשָּׁמַיִם הַקְדוּשִׁים) שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרִיךְ הוּא נִקְרָא בְּשִׁמּוֹת. מִכָּאֵן וְהִלָּאָה אֵין חֶכֶם בְּהַשְׁבֵּל שֶׁיִּכּוֹל לְדַעַת וּלְהַדְבִּק כָּלֵל, פֶּרֶט לְאוֹר אֶחָד קָטָן בְּלִי קִיּוּם (קִיּוּם הַכֹּל) לְהַתִּישֵׁב בּוֹ. אֲשָׁרִי חִלְקוּ שֶׁל מִי שֶׁנִּכְנָס וְיוֹצֵא, וְיֹדַע לְהַסְתַּכֵּל בְּסוּדוֹת אֲדוּנוֹ וּלְדַבֵּק בּוֹ.

364. עַד הֵכָא רָמּוּ לִשְׁמָא קְדִישָׁא, (נ"א רִזָּא דְשָׁמַיִם קְדִישִׁין) דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶקְרִי בְּשִׁמּוֹתֵין. מִכָּאֵן וּלְהִלָּאָה, לִית חֻכִּים בְּסִכְלָתָנוּ, דִּיכִיל לְמַנְדַּע וּלְאֲתִדְבָּקָא כָּלֵל. בְּרִזִּין זֶהוּ דְּעִיר כָּלֵל קִיּוּמָא, (נ"א קִיּוּמָא דְכָלֵל) לְאֲתִישִׁיבָא בֵּיה. וְכָאֵה זְוֹלָקִיָּה מֵאֵן דְּעָאֵל וְנִפְקִי, וְיֹדַע לְאֲסִתְכָּלָא בְּרִזִּין דְּמֵאֲרִיָּה, וּלְאֲתִדְבָּקָא בֵּיה.

365. בְּרוּזִין אֵלֶיךָ יָכִיל בַּר נָשׁ לְאַתְרֵהֶבָּקָא בְּמֵאֲרִיָּה, לְמַנְדַּע שְׁלִימוֹ דְּזוּכְמָה בְּרוּזָא עֲלָאָה, כִּד פְּלוּז לְמֵאֲרִיָּה בְּצִלּוֹתָא, בְּרַעוּתָא, בְּכוּזִין לְבָא, אַדְבָּק רַעוּתִיָּה כְּנוּרָא בְּזוּלָתָא, לִיְיֻזְדָּא אֵינֻן רְקִיעִין תַּתְּאִין דְּסִטְרָא דְקָדוּשָׁה, לְאַעֲטָרָא לֹון בְּשִׁמָּא זֹזָא תַתְּאָה. וּבִתְבִין וּלְהִלָּאָה לִיְיֻזְדָּא אֵינֻן רְקִיעִין עֲלָאִין פְּנִימָאִין, לְמִוְהִי כְּלָהוּ זֹזָר, בְּהֵוָה רְקִיעָא עֲלָאָה (רל"ט ע"א) דְּקִיָּמָא עֲלִיָּהוּ.

366. וּבַעֲוֹד דְּפּוּמִיָּה וְשִׁפּוּתִיָּה מְרוּזֶשֶׁן, לְבִיָּה יְכוּזִין, וְרַעוּתִיָּה יִסְתַּלַּק לְעֵיכָא לְעֵיכָא, לִיְיֻזְדָּא כְּלָא בְּרוּזָא דְרוּזִין, דִּתְבִין תְּקִיעוֹ דְּכָל רַעוּתִין וּמִוְזֶשֶׁבִין בְּרוּזָא דְקִיָּמָא בְּאִין סוּף, וּלְכוּזָא בְּהֵאִי בְּכָל צִלּוֹתָא וּצִלּוֹתָא, בְּכָל יוּמָא וְיוּמָא לְאַעֲטָרָא כָּל יוּמוֹי, בְּרוּזָא דִּיּוּמִין עֲלָאִין בְּפּוּלּוּזִיָּה.

367. בְּלִילִיא יִשְׁוִי רַעוּתִיָּה, דְּהָא אַתְפֹּטֶר מַעֲלָמָא דָּא, וְנִשְׁמַתִּיָּה נִפְקֵת מִנִּיָּה, וְיִהְדָּר לָהּ לְמֵאֲרִי דְכָלָא, בְּזִין דְּכָל לִילִיא וּלִילִיא, (ס"א הָהִיא נְקוּדָה קִיָּמָא, לְאַכְלָלָא בְּגוּוּה אֵינֻן נִשְׁמַתִּין דְּצִדִּיקִיָּא).

368. רֹזָא דְרוּזִין לְמַנְדַּע לְאֵינֻן זֻכִּימִי לְבָא. רְקִיעָא דָּא תַתְּאָה, בְּרוּזָא דְהֵהִיא נְקוּדָה קִיָּמָא, כְּמִה דְאַמְרִין. הָהוּא רְקִיעָא אִיהוּ כָּלִיל מַעֲיָלָא (וּצֵא קנ"ג ע"ב) וּבִתְתָא, וְיִסוּדָא דִּילִיָּה לְתַתָּא כְּהֵאִי שְׁרָזָא דְסִלְקָא נְהוּרָא אֻכְבָּא, (בְּרַאשִׁית נ"א ע"א) לְאַתְאֲזוּדָא בְּנְהוּרָא זֹוּרָא, וְיִסוּדָא דִּילָהּ אִיהוּ לְתַתָּא, בְּהֵהִיא פְתִילָה בְּמִשְׁוּזָא. אוּף הָכִי לְתַתָּא, הָהִיא נְקוּדָה. בִּימָמָא אַתְכִּילִית מַלְעִיכָא, וּבְלִילִיא אַתְכִּילִית מִתְתָּא, בְּאֵינֻן נִשְׁמַתִּין דְּצִדִּיקִיָּא.

369. וְכָל מַלְכִין דְּעֲלָמָא, אֶהְדָּרוּ כְּלָהוּ, לְעֶקְרָא וְיִסוּדָא וְשִׁרְשָׁא, דְּנִפְקוּ מִנִּיָּה. וְכְּמִה לִילְיוֹן וְזִינִין לְנִטְלָא כָּל זֹזָר וְזֹזָר מִה דְאַתְנוּזִי לִיָּה. כְּמִה דְאַתְ אִמֶּר (תַּהֲלִים טז) אֵף לִילּוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹת יִסְרוּנִי כְּלִיּוֹתִי. נִפְשָׁא אֲזִלָּת וְשִׁטְאָת, בְּלִיּוֹתִי. הַנֶּפֶשׁ הוֹלֶכֶת וּמְשׁוּטָטָת וְשָׁבָה אֶל

אותו עקר שראוי לה. הגוף עומד שקט באבן, וחוזר לאותו מקום שראוי לו לשרות עליו, ומשום כך שב הגוף לצד שלו, והנפש לצד שלה.

370. על הגוף שורה סוד הצד האחר, ולכן נטמאים ידיו, וצריך לרחץ אותם. כמו שבארנו, שהרי בלילה הכל שב למקומו, ונשמות הצדיקים עולות וחוזרות למקומן, ומתעטרת (בהם) מה שמתעטרת, ונכללת מכל הצדדים, ואז עולה כבוד הקדוש ברוך הוא ומתעטר מהכל.

371. בלילה שולטים הממנים שנפקדו על אותן נשמות הצדיקים להעלותן למעלה ולהקריבן קרבן מנחם לאדונם. אותו ממנה שנפקד על כל אותם מתנות, שמו סורי"א ממנה גדול. כיון שעולה הנשמה לכל אותם רקיעים, אז מקריבים אותה אליו ומריח בה, כמו שנאמר (ישעיה יא) והריחו בידאת ה'. כמו שעתידי מלך המשיח לעשות בעולם, ועל ידו עוברים כלם בפקדון על ידו להתקרב הלאה.

372. וכל הנשמות, בשנקרבות לאותו מקום שנקרבות ונראות שם, זהו סוד, כל הנשמות נכללות באותה נקדה, ולוקחת אותם פעם אחת, כמו מי שבוילע בליעת דבר, ומתעברת כמו אשה שמתעברת. הסוד הזה לבעלי מדות. בשנקדה זו מתעברת כאשה שמתעברת, נהנית מאותה הנאה שמכלילה נשמה מהעולם הזה באותם מעשים ובאותה תורה שהשתדלה בה ביום, ונוטלת אותו רצון של העולם הזה, ובו נהנית בשמחה, ונכללת מכל הצדדים.

373. אחר כך היא מוציאה אותם החוצה ומולידה אותם במקדם, והנשמה היא חדשה בעת במקדם, וסוד זה – (איכה ג) חדשים לבקרים. חדשים ודאי, כמו שנתבאר. מה

ותבת לה הוא עקרא דאתווי לה. גופא קאים שכיף באבנא, ואהדר לה הוא אתר דאתווי ליה, למשירי עליו, ובגין כך תב גופא לסטריה, ונפשא לסטריה.

370. גופא שירי עליו רזא דסטרא אונרא, ובגין כך אסתאבו ידיו, ובעי לאסוזאה לון. כמה דאוקימנא, דהא בליליא כלא תב לאתריה, ונשמתהון דצדיקייא סלקין ואתהדרן לאתריהו, ואתעטרת (בהו) מה דאתעטרת, ואתכלילת מכל סטריין, כדין סלקא יקרא דקודשא בריה הוא ואתעטר מכלא.

371. בליליא שלטאן ממנן דאתפקדו על אינן נשמתין דצדיקייא, לסלקא לון לעילא, ולקרבא לון קרבן נייזא, לגבי מאריהון. ההוא ממנא דאתפקד על כל אינן משיריין, (רנ"ג ע"א קנ"ד ע"א) סורי"א שמייה רב ממנא. כיון דנשמתא סלקא בכל אינן רקיעין, כדין מקריבין לה לגביה, וארוז בה כמה דאת אמר, (ישעיה יא) והריזו ביראת יי. כמה דזמין מלכא משיזא למעבר בעלמא, ועל ידיה אעברו כליו בפקדונא על ידיה, לאתקרבא להלאה.

372. וכליו נשמתין כד אתקריבו לה הוא אתר דאתקריבו, ואתויון תמן, דא איהו רזא, כליו נשמתין אתכלילו בההיא נקודה, ונטלא לון זמנא וזרא, כמאן דכלע בליעו דמלה, ואתעברא כאתתא דמתעברא. רזא דא למארי מדין. כד האי נקודה אתעברת, כאתתא דמתעברא, אתהני מיהא הנאותא, דאתכלילת נשמתא מיהא עלמא, באינן עובדין, ובההיא אורייתא דאשתדלת בה ביממא. ונטלא ההוא רעו דהאי עלמא, וביה אתהני בנודות, ואתכלילת מכל סטריין.

373. לבתר אפיקת לון לבר, ואולידת לון במלקדמין, ונשמתא איהי זודתא השתא במלקדמין, ורזא דא (איכה ג) וחדשים לבקרים. וחדשים ודאי כמה

הטעם הם חדשים? משום סוד הפתוח רבה
אמונתה. רבה ודאי, שיכלה להכלילם
ולהכניסם לתוכה, ומוציאה אותם והם
חדשים, ולכן לוקחת אחרים מלמעלה ביום.
אשרי הצדיקים בעולם הזה ובעולם הבא.

דאחמור. מה טעם (דף ר"ד ע"א) אינן זורשים. בגין
רזא דכתיב, רבה אמונתה. רבה ודאי, (בראשית י"ט
ע"ב) דיכלא לאכללא לון, ולאכלא לון לגווה, ואפיקת
לון ואינן זורתינ. ועל דא נקטא אזורנין מלעילא
ביממא. זכאין אינן צדיקייא בעלמא דין, ובעלמא
דאתי.

374. בין כך האיר היום. אמר רבי אבא,
נקום וגלף ונודה לרבון העולם. קמו והלכו
והתפללו, ואחר כך חזרו אליו החברים.
אמרו לו, מי שהתחיל – ששים את השבת.
אשרי חלקנו בדרך הזה, שכל זה זכינו לעשר
את הקדוש ברוך הוא בסודות החכמה.

374. אדהכי נהר יממא, אמר רבי אבא, נקום וננהר,
ונודה לרבון עלמא. קמו ואכלו, וצלו, ולבתר אהדרו
זבורייא לגביה, אמרו ליה, מאן דשרי, לסיים שבזא.
זכאיה וזלקנא באורזא דא, דכל האי זכנא לאעטרא
ליה לקודשא בריך הוא, ברזין דזכמתא.

375. פתח רבי אבא ואמר, ויעש בצלאל
את הארון עצי שטים וגו'. כאן, אף על גב
שכל סודות המשכן הרי פרשיה החברים
בחדר הקדוש, כאן יש להסתכל, שהרי סוד
זה מתעטר בכמה סודות ללמד חכמה. ארון
זה הוא סוד להכניס תורה שבכתב, ונגנזה בו
בששה לוחות (ונגנזו בו ששה לוחות, והם
ששה מסובבים) מסובבים, וזה נקרא ארון.
בשסובבים אותם ששה להיות באחד, אז הוא
גוף אחד להכניס בו סוד התורה בששה
צדדים וארון.

375. פתח רבי אבא ואמר, (שמות לז) ויעש בצלאל
את הארון עצי שטים וגו'. הכא, אף על גב דכל רזין
דמשכנא הא אוקמוה זבורייא באדרא קדישא. הכא
אית לאסתכלא, דהא רזא דא מתעטרא בכמה רזין,
לביולף זכמתא. ארון דא איהו רזא למיעל תורה
שבכתב. ואתגנזו ביה בשית לוזין (ס"א ואתגניזו ביה
שית לוחין ואינן שית מסחרין) מסחרין, ודא אקרי
ארון. כד סוזרן אינן שית למיהו כוזרא, כדין איהו
גופא זוד לאכלא ביה רזא דאורייתא, בשית סטרין
וארון.

376. והלוחות הם חמשה, ומכניסים בו
חמשה ספרים, ואותם חמשה הם ששה
בדרגה אחת שנכנסת בה בנסתר, שנקראת
סוד הכל, וזהו סוד הברית. בששה נכנס לתוך
אותם חמשה לוחות, אז עומד הארון והתורה
בסוד של תשע דרגות, שהן שני שמות,
יהו"ה אלהי"ם. ואחר כך עומד לוח אחד,
סוד עליון שמכסה על הכל, והוא אותו הסוד
של אותו רקיע שמסובב ומכסה על הכל,
וכלם עומדים בסתר.

376. לוזין אינן זומש, ועאלין ביה זומש ספרים, ואינן
זומש אינן שית, בזוד דרזא דאעיל בה בגניו, דאקרי
רזא דכלא, והאי איהו רזא דברית. כד עאל דא, גו
אינן זומש לוזין, כדין קיימא ארזא ואורייתא, ברזא
דתשע דרגין, (ר"ג ע"א) דאינן תרין שמהן, יהו"ה
אלהי"ם. ולבתר קיימא לוזא זודא, רזא עילאה דזופיא
על כלא ויהוא הוי רזא דיהוא רקיעא דסוזרא וזופי
על כלא וכלהו קיימי בגניו.

377. כאן יש להסתכל ולדעת את סודות
הארון. יש ארון ויש ארון, זה בנגד זה. פתח

377. הכא אית לן לאסתכלא, ולמנדע רזין דארזא,
אית ארון ואית ארון, דא לקבל דא. פתח

ואמר, (שמואל ב כד) הכל נתן ארונה המלך וגו'. וכי ארונה מלך הוה ואף על גב דזכריא אוקמוה, אלא דוד, דכתיב ביה (שמואל ב ה) כל מכה יבوسی ויגע בצנור וגו' ואיהו נטל ותפיס לירושלם, ומדידיה הוה, אמאי קנה בכסףא. ואי תימא אף על גב דהוות ירושלם הידיה דדוד, והוא אתר אנוסנתיא דארונה הוה, כמה דהוה בנבות היזרעאלי, דאף על גב דשליט אנואב, והוה מלכא, אצטרף למתבע לנבות ההוא כרם, אוף הכי דוד.

378. אלא ודאי ארונה מלכא הוה, וההוא אתר ברשותיה הוה, והוה שליט עליו, וכד מוטא זמנא לנפקא מתוזות ידיה, לא נפיק אלא בסגיאות דמא וקטולא בישראל. לבתר קאים ההוא מלכא מוזבלא על ההוא אתר, ותמן כד הוה קטיל, וקאים בההוא אתר, לא הוה יכול, ותשיש זיכליה.

379. וההוא אתר, אתר דאתעקד ביה יצזוק הוה, דתמן בנה אברהם מדבזא, ועקד ליה ליצזוק ברית. כיון דזמא קודשא בריך הוא ההוא אתר, אתמלי רזומין, דדא הוא דכתיב, (דברי הימים א כא) ראה יי וינחם וגו'. מהו ראה יי. זמא עקידת יצזוק בההוא אתר, ותב וריזום עליהו מיד.

380. ויאמר למלאך המשחית רב עתה וגו'. מה זה רב? הרי פרשוה, קח את הרב. אלא כך הוא, כתוב כאן רב, וכתוב שם רב לכם שבת בחר הזה. אף כך גם רב – רב לך שיהיה מקום זה תחת ידך. שנים רבות היה תחת ידך, מכאן והלאה רב, תחור את המקום לבעליו. ועם כל זה, (בדס) במות ובמזון יצא מתחת ידו.

381. ולמה נקרא ארונה? אלא כתוב ארונה, וכתוב ארנן. בעוד שאותו מקום היה תחת ידו, נקרא ארונה, ארנן של הצד האחר. ועל שנוספו בו אותיות יתרות, כך צריך

ואמר, (שמואל ב כד) הכל נתן ארונה המלך למלך וגו'. וכי ארונה מלך הוה ואף על גב דזכריא אוקמוה, אלא דוד, דכתיב ביה (שמואל ב ה) כל מכה יבوسی ויגע בצנור וגו' ואיהו נטל ותפיס לירושלם, ומדידיה הוה, אמאי קנה בכסףא. ואי תימא אף על גב דהוות ירושלם הידיה דדוד, והוא אתר אנוסנתיא דארונה הוה, כמה דהוה בנבות היזרעאלי, דאף על גב דשליט אנואב, והוה מלכא, אצטרף למתבע לנבות ההוא כרם, אוף הכי דוד.

378. אלא ודאי ארונה מלכא הוה, וההוא אתר ברשותיה הוה, והוה שליט עליו, וכד מוטא זמנא לנפקא מתוזות ידיה, לא נפיק אלא בסגיאות דמא וקטולא בישראל. לבתר קאים ההוא מלכא מוזבלא על ההוא אתר, ותמן כד הוה קטיל, וקאים בההוא אתר, לא הוה יכול, ותשיש זיכליה.

379. וההוא אתר, אתר דאתעקד ביה יצזוק הוה, דתמן בנה אברהם מדבזא, ועקד ליה ליצזוק ברית. כיון דזמא קודשא בריך הוא ההוא אתר, אתמלי רזומין, דדא הוא דכתיב, (דברי הימים א כא) ראה יי וינחם וגו'. מהו ראה יי. זמא עקידת יצזוק בההוא אתר, ותב וריזום עליהו מיד.

380. ויאמר למלאך המשחית רב עתה וגו'. מהו רב. הא אוקמוה, טול הרב. אלא הכי הוא, כתיב הכא רב, וכתיב התיב, (דברים א) רב לכם שבת בחר הזה. אוף הכי נמי רב, רב לך למהוי האי אתר תוזות ידך, שנין סגיאין הוה תוזות ידך, מכאן ולהלאה רב, אהדר אתרא למאריה. ועם כל דא (בדמא) במותא ובמזנא נפק מתוזות ידיה.

381. אמאי אקרי ארונה. אלא כתיב ארונה וכתיב ארנן. בעוד דההוא אתר הוה תוזות ידיה, אקרי ארונה ארנן דסטר אנואב. ועל דאתוספו ביה אתון יתיר,

להוסיף לאותו רע עין, סוד של הצד האחר, ואותה תוספת היא חסרון לו.

הכי אצטרך (קס"ד ע"ב) לאתוספא לזהו רע עין, רזא דסטרא אזורא, וזהו תוספת איהו גריעותא לזבית.

382. בצד הקדשה גורעים לו אותיות, ונוספת קדשתו. וזהו סוד הכתוב, (מלכים-א ז) על שני עשר בקר. גרע מ"ם, שלא כתוב שנים, אלא שני. ולצד האחר נותנים תוספת אותיות, שכתוב ויעש יריעת עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעת. תוספת אותיות, והוא חסרון. ובצד הקדשה שני עשר ולא יותר. וכאן עשתי עשרה, והכל הוא חסרון אליו. וכך צריך לאותו רע עין להשלים את העין שלו, והוא בחסרון. (כדגמא זו ארונה, תוספת אותיות, ולא כתוב ארון).

382. בסטר קדושה גרעין ליה אתון, ואתוספ קדושתיה. ודא רזא דכתיב, (מלכים א ז) על שני עשר בקר. גרע מ"ם (דף רי"ד ע"ב) דלא כתיב שנים, אלא שני. ולסטרא (קס"ד ע"ב) אזורא יהבין ליה תוספת אתון, דכתיב ויעש יריעות עזים לאהל על המשכן עשתי עשרה יריעות, תוספת אתון ואיהו גריעותא. ובסטרא דקדושה, שני עשר ולא יתיר. והכא עשתי עשרה. וכלא איהו גריעו לזבית, והכי אצטרך לזהו רע עין, לאשלבא עיניה ואיהו בגריעו. (כגוונא דא ארונה, תוספת אתון ולא כתיב ארון)

383. בא וראה, צד הקדשה נקרא ארון הברית, ואותו ארון הברית ראוי לגוף להכניס בו דיוקן אדם. ועל סוד זה, אותם חסידים קדושים, כשהיו נפטרים מהעולם הזה, היו מכניסים אותם בארון, שהרי הצד האחר אינו מתקן בגוף ואינו בכלל של גוף האדם. ולכן לא נבראו גופים לאותו צד האחר, משום שאינם בכלל של גוף אדם.

383. תא וזוי, סטרא דקדושה אקרי ארון הברית. וזהו ארון הברית, אתוןזוי לגופא למיעל ביה דיוקנא דאדם. ועל רזא דא, אינון זוסיד קדישין, כד הוו מפטרי מהאי עולם, הוו אעלין לון בארון. דהא סטרא אזורא לא מתתקן בגופא, ולא איה בכלל דגופא דאדם. ובגין דא לא אתברון גופייה לזהו סטרא אזורא, בגין דלאו אינון (הקדמה ו' ע"ב) בכלל דגופא דאדם.

384. מה כתוב ביוסף? ויישם בארון. למה שתי יודיים? אלא שהתחברה ברית בברית, סוד שלמטה בסוד שלמעלה, ונכנס בארון. (בא וראה, צד הקדשה נקרא ארון הברית, ואותו ארון הברית נתקן להכניס בו סוד התורה, שהיא סוד של הצורה של הגוף הקדוש. כמו כן למטה נתקן ארון להכניס בתוכו צורת הגוף, סוד האדם. ומי הוא שנמצא בסוד אדם? מי ששומר את ברית הקדוש, ועל סוד זה אותם חסידים קדושים, כאשר היו נפטרים מעולם הזה, היו מכניסים אותם בארון, משום שלא ראוי להכנס בארון אלא מי ששומר לברית זו, אות קיום הקדוש. ביוסף מה כתוב? ויישם בארון) מה הטעם?

384. ביוסף מה כתיב, (בראשית נ) ויישם בארון תרין יודין אמאי. אלא דאתנובר ברית בברית. רזא דלתתא ברזא דלעילא. ועאל בארונא. מאי טעמא. (ס"א תא חזי סטרא דקדשה אקרי ארון הברית והוא ארון הברית אתתקן לאעלא ביה רזא דאורייתא דאיה רזא דדיוקנא דגופא קדישא. כגוונא דא לתתא אתתקן ארונא לאעלא ביה דיוקנא דגופא רזא דאדם ומאן איהו דקאים ברזא דאדם מאן דנטיר את קיימא קדישא ועל רזא דא אינון חסיד קדישין כד הוו מפטרי מהאי עולם הוו עאלין לון בארונא בגין דלא אתחזי למיעל בארונא אלא מאן דנטיר להאי ברית את קיימא קדישא. ביוסף מה כתיב

ויישם בארון) בגין דנטר ברית קדישא, ואתקיים ביה. להכי אתווי לאעלה בארונא, וככל כדקא וזוי.

385. בכה רבי אבא ואמר, ווי לבני עלמא, דלא ידעי לכהוא כסופא. ווי לכהוא עונשא, דכל מאן דבעי עאל בארונא. בגין דלא אצטריך למיעל בארונא, בר צדיק, דידע בנפשיה, ואשתמודע בגרמיה, דלא זוטא בכהוא ברית, את קיימא קדישא, מעולמוי, וקא זטיר ליה כדקא יאות. ואי לאו, לא אצטריך ליה למיעל בארונא, ולמפגם ארונא.

386. רזא אצטריך לאתזברא באת קיימא קדישא דאיהו רזא דאתווי ליה, ולא לאזברא. דהא ארון לא אתזביר אלא בצדיק, דנטיר את קיימא קדישא. ובמאן דפגם ברית ועאל בארונא, ווי ליה, דפגם ליה בזייוי. ווי ליה דפגם ליה במיתתיה. ווי ליה בכהוא עונשא. ווי ליה דפגם את ארון קיימא קדישא. ווי ליה לכהוא כסופא, דנקבין מניה נקמת עלמין, נוקמא דעלמא דא, ונקמא דההוא פגמיו. ורזא דא כתיב (תהלים קכה) כי לא ינוח שבט הרשע על גורל הצדיקים.

387. בשעתא דדיינין ליה בכהוא עלמא, מסתכלין בעובדיו, אי הוה פגם רזא דברית קדישא דזותים בבשריה. והשתא פגם ארונא (דברית) דיכיה ביהאי. הא ליה ליה זולקא בצדיקייא. מסתכלין ביה, ודיינין ליה, ומפקי ליה לבר מכללא דאדם. כיון דאפקי ליה מכללא דאדם, אפקי ליה מכללא דכלהו אזורנין, דאתעמדו לזויי עלמא, ויהבי ליה לכהוא (ארון) סטרא דלא אתכליל ברזא דגופא דאדם. כיון דאתמסר לכהוא סטרא, ווי ליה, דאעלין ליה בגיהנם, ולא נפיק מניה לעלמין. על דא כתיב (ישעיה 10) ויצאו וראו בפגרי האנשים הפושעים בי וגו'. אותם שנשארו מכלל של אדם.

388. והגוי מלי כד לא עבד תיובתא עלימבתא. תיובתא דאיהי אתנוזינא לזופינא על כל עובדוי. ועם כל דא טב ליה דלא יעול בארזא, דהא כל זמנא דגופא קיים, נשמתא אתדנת, ולא עאלת לאתרה. בר אינון זוסידוי עליונין קדישין, דאתנוזון לסלקא בגופיהון, זכאה וזולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

388. והגוי מלי כד לא עבד תיובתא עלימבתא. תיובתא דאיהי אתנוזינא לזופינא על כל עובדוי. ועם כל דא טב ליה דלא יעול בארזא, דהא כל זמנא דגופא קיים, נשמתא אתדנת, ולא עאלת לאתרה. בר אינון זוסידוי עליונין קדישין, דאתנוזון לסלקא בגופיהון, זכאה וזולקיהון בעלמא דין ובעלמא דאתי.

389. בגין דלית זוכא דקשיא קמיה קודשא בריך הוא, כהאי מאן דמשקר ופגים ליהאי את קיימא קדישא. ודא לא זומי אנפי שכינתא, על זוכא דא כתיב (בראשית לח) ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יי. וכתיב (תהלים ה) לא יגורף רע.

389. בגין דלית זוכא דקשיא קמיה קודשא בריך הוא, כהאי מאן דמשקר ופגים ליהאי את קיימא קדישא. ודא לא זומי אנפי שכינתא, על זוכא דא כתיב (בראשית לח) ויהי ער בכור יהודה רע בעיני יי. וכתיב (תהלים ה) לא יגורף רע.

390. מה כתוב כאן? ויעש בצלאל את הארץ. וכי למה לא עשו אותם החכמים שעשו את המשכן את הארון? אלא בצלאל סוים הגוף, שהוא סוד הברית הקדוש, ושמר אותו, והוא עומד בנחלת חלקו. הוא השתדל במעשה שלו ולא אחר. באו כל החברים ונשקו אותו.

390. מה כתוב כאן, ויעש בצלאל את הארון. וכי אמאי לא עבדו אינון זוכימין, דעבדו מישכנא, ית ארזא. אלא בצלאל, סיומא דגופא דאיהו (רע"ד ע"א) רזא דברית קדישא, ונטר ליה, ואיהו קאים בערבא דזולקיהו. איהו אשתדל בעובדא דיליה, ולא אזורא. אתו כלהו זוכרייא, ונשקו ליה.

391. כשהגיעו לרבי שמעון וסדרו מלין אליו קמיה, כל מה דאתמר בההוא אורזא. פתחו ואמר, (משלי ד) ואורזו צדיקים כאור נגה הולך ואור עד זכון היום. (דף רט"ו ע"א) האי קרא אתמר. אבל האי קרא אית לאסתכלא ביה, ואורזו צדיקים, ההוא אורזא דצדיקייא אזלו ביה, איהו ארזו קשוט. אורזא דקודשא בריך הוא אתרעי ביה. אורזא דאיהו אזיל קמיהו, וכל אינון רתיבין, אתיין למשימיע מלין דאינון ממלקין ואמרי בפומיהו. כאור נגה: דנהיר ואזיל, ולא אתנוזשך (ס"א כלל), כאורזו דאינון זוייביא, דאורזו דיליהון אתנוזשך תדיר, כמה דאת אמר (משלי ד) דרך רשעים כאפלה וגו'.

391. כשהגיעו לרבי שמעון, וסדרו מלין אליו קמיה, כל מה דאתמר בההוא אורזא. פתחו ואמר, (משלי ד) ואורזו צדיקים כאור נגה הולך ואור עד זכון היום. (דף רט"ו ע"א) האי קרא אתמר. אבל האי קרא אית לאסתכלא ביה, ואורזו צדיקים, ההוא אורזא דצדיקייא אזלו ביה, איהו ארזו קשוט. אורזא דקודשא בריך הוא אתרעי ביה. אורזא דאיהו אזיל קמיהו, וכל אינון רתיבין, אתיין למשימיע מלין דאינון ממלקין ואמרי בפומיהו. כאור נגה: דנהיר ואזיל, ולא אתנוזשך (ס"א כלל), כאורזו דאינון זוייביא, דאורזו דיליהון אתנוזשך תדיר, כמה דאת אמר (משלי ד) דרך רשעים כאפלה וגו'.

392. דבר אחר וארז צדיקים – מה בין ארז לדרך? הרי פרשיה. אבל דרך היא שעכשו נפתחה ונגלתה, ונעשה באותו מקום דרך

392. דבר אחר ואורזו צדיקים. מה בין אורזו לדרך, הא אוקמוה. אבל (קל"ז ע"א ויקרא פ"ח ע"א) אורזו

שלא כתשו בה רגלים מקדם לבן. דרך – כמו שנאמר, (ישעיה סג) בדרך בגת, שבותשים בו רגלים כל מי שרוצה.

393. ועל זה לצדיקים קורא ארח, שהם היו ראשונים לפתח אותו מקום, ולא כל המקום החוץ. אלא אף על גב שאחרים בני העולם הולכים באותו מקום – עכשו שהולכים בה צדיקים, הוא מקום חדש, שעכשו אותו מקום הוא חדש כמו מי שלא הלך בו אדם אחר לעולמים, משום שצדיקים עושים חדש לכל אותו מקום בכמה דברים עליונים שהקדוש ברוך הוא מתרצה בהם.

394. ועוד, ששכינה הולכת באותו מקום מה שלא היה מקדם לבן. ומשום כך נקרא ארח צדיקים, משום שהתארח בו ארח עליון קדוש. דרך היא פתוחה לכל, וכותשים בה כל מי שרוצה, אפילו אותם הרשעים. דרך, סוד זה – (שם מג) הנתן בים דרך. משום שדרך בו הצד האחר שלא צריך, ושולט לטמא את המשכן. ועל זה צדיקים לבדם עומדים ושולטים באותו מקום שנקרא ארח. כמו שבארנו, דרך פתוחה לכל, לצד זה ולצד זה.

395. ואתם, קדושים עליונים, דרך קדושה עליונה הודמנה לכם והתארחתם בה, ודברים מעלים עליונים (אלו) הסתדרו לפני עתיק הימים. אשרי חלקכם.

396. פתח רבי שמעון ואמר, (דברים לה) ויהושע בן נון מלא רוח וזכמה כי סמך משה וגו', בכמה מקומות מצאנו שפני משה בפני השמש, ויהושע בפני הלבנה. שאין אור ללבנה אלא אור השמש כשמאיר ללבנה, והלבנה מתמלאת מתוך השמש. וכשמתמלאת, אז עומדת בשלמותה.

הוא, והשתא אתפתחו ואתגלייא, ואתעביד בההוא אתר אורו, דלא כתישיו ביה רגלין מקדמות דנא. דרך: כמה דאת אמר (ישעיה סג) כדורך בגת, דכתישין ביה רגלין כל מאן דבעי.

393. ועל דא לצדיקייא קארי ארו, דאינן הוו קדמאי למפתחו ההוא אתר. ולא על אתר איהו אלא אף על גב דאזרנן בני עלמא אזלי בההוא אתר, השתא דאזלין ביה צדיקייא, איהו אתר זודתא, והשתא זודתא איהו ההוא אתר כמה דלא אזיל ביה בר נש אזורא לעלמין. בגין דצדיקייא עבדין זודתא לכל ההוא אתר, בכמה מלין עלאין דקודשא בריך הוא אתרעי בהון.

394. ותו, דשכינתא אזלא בההוא אתר, מה דלא הוות מקדמת דנא. ובגין כך ארו צדיקים אקרי, בגין דאתארו ביה אושפיזא עלאה קדישא. דרך: איהו פתוח לכלא, וכתישין ביה כל מאן דבעי, אפילו אינן זוייבין. דרך, רנא דא, (ישעיה מג) הנותן בים דרך, בגין דדריה ביה סטרא אזורא, דלא אצטריה, ושליט לסאבא משכנא. ועל דא, צדיקייא בלחודדיהו, קיימי ושלטי בההוא אתר דאקרי אורו. כמה דאוקימנא דרך פתוח לכלא, להאי סטרא ולהאי סטרא.

395. ואתון קדישי עליונן, אורו קדישא עלאה אודמן לגבייכו, וארוזותון ביה ומלין מעליין עלאין (נ"א אליו) אתסדרו קמי עתיק יומין. זכאה וזלקיכון.

396. פתח רבי שמעון ואמר, (דברים לה) ויהושע בן נון מלא רוח וזכמה כי סמך משה וגו', בכמה אתר תנינן, דמשה אנפוי כאנפי שמשא, ויהושע כאנפי סיהרא. דלית זהורא לסיהרא, אלא זהורא דשמשא כד זהר לסיהרא, וסיהרא מו שמשא אתמלייא. וכד אתמלייא, כדין קיימא באשכולותא.

397. השתלמות הלבנה מי הוא? סוד של הכל שנקרא דמות בסוד השמש העליון יי. שהרי בשם הזה אינו עומד, רק בזמן שעומדת בשלמות. שהרי כמה שמות הם שירשה, ונקראת בהם כפי השעה שעומדת בה, (וכפי השעה עומדת בה) כך נקראת באותו שם ממש. וכשעומדת בסוד השלמות ונשלמת מכל הצדדים, אז נקרא ידו"ד. השלמותה בהשלמה שלמעלה, שירשה הבת את אמה.

398. והינו (הארה) בחמשה עשר ימים, שבתוב (ויקרא כג) בחמשה עשר יום לחדש השביעי. וכתוב (שם) אך בעשור (יום) לחדש השביעי. והכל סוד אחד. כשעומד העולם הבא בסוד של כל עשר האמירות על החדש הזה, נקרא בעשור. וכשנרשמת הלבנה בשלמות אחת ביניהן, נקרא בחמשה עשר, שהרי ה' התחברה ונחלקה ביניהם.

399. וסוד זה יי", וכשעומדת בשם זה, אז מתחברת בה, והיא נוספת (אל התחתונים) לזון אותם ולתת להם טרפם, ומתוספת היא בסוד האות ה' במקדש. אחד, להחזק ולהתחבר בסוד שלמעלה, ואחד, כדי לתת מזון למטה, ואז עומדת הלבנה בשלמות לכל הצדדים, מעלה ומטה, בסוד השם הזה, להיות הכל סוד אחד ושלמות אחת.

400. יהושע זהו סוד של השלמת הלבנה באותיות הללו בן נוי". נוי" ודאי, שהרי נון היא סוד הלבנה, מלא בסוד ההשלמה של השם הקדוש, ואז הוא מלא רוח חכמה ודאי.

401. משום שהנקדה העליונה, שהיא י', מתפשטת ומציאה רוח, ואותה רוח עושה היכל. ואותה רוח מתפשטת ונעשית לששה צדדים. אותה רוח מתפשטת בסוד של כל

397. אשתלמותא דסיהרא, מאן איהו. רזא דכלא, דאקרי דמות ברזא דשמה עלאה יי". דהא בשמה דא לא קאים, בר בזמנא דקיימא באשתלמותא. דהא כמה שמהן אינן דאזוסינא, ואתקרי בהו כר כפום שעתא דקיימא ביה, (וכפום שעתא דקיימא ביה) הכי אקרי בההוא שמה ממש. וכד קיימא ברזא דאשתלמותא ואשתלמות מכל סטריין, כדין אקרי ידו"ד אשתלמותא דילה, כאשתלמותא דלעילא. (ק ע"ב) דירתא ברזא לאמה.

398. והינו (ד"א נהירו) בזמניסר יומין, דכתיב, (ויקרא כג) בזמנישה עשר יום לחדש השביעי הזה. וכתיב (ויקרא כג) אך בעשור (יום) לחדש השביעי. וכלא רזא וזדא, כד קיימא עלמא דאתי ברזא דכל עשר אמירין, על האי וזדש, אקרי (קפ"ה ע"ב) בעשור. וכד אתרשימות סיהרא באשתלמותא וזדא בינייהו, אקרי בזמנישה עשר, דהא ה' אתחברת ואתחלקת בינייהו.

399. ורזא דא יי"ה וכד קיימא בשמה דא, כדין אתחבר בה, ואיהי אתוספא (ד"א לגביה תתאי למיזן לון ולמיהב לון טרפיהו ואתוספא) איהי, ברזא דאת ה' כמלקדמין. וזדא, לאתחזקא וכלאתחבר ברזא דלעילא. וזדא למיהב מזונא לתתא. וכדין קיימא סיהרא באשתלמותא לכל סטריין, עילא ותתא, ברזא דשמה דא, למהוי כלא רזא וזדא, ושלימו וזד.

400. יהושע דא איהו רזא דאשתלמותא דסיהרא, באלין אתיון בן נוי". נוי" ודאי דהא נון רזא דסיהרא איהי. מלא ברזא דאשתלמותא דשמה קדישא, כדין איהו מלא רוזן וזכמה ודאי.

401. בגין דנקודה עלאה דאיהי י', אתפשט ואפיק רוזן, וההוא רוזן עביר היכלא. וההוא רוזן אתפשט, ואתעביר שית סטריין. ההוא רוזן אתפשט, ברזא דכל

אלה. וממלא ועושה היכל למטה, והכל מתמלא, ונעשה סוד השם הקדוש בהשלמה אחת.

אלין. ואמלי ועביר היכלא לתתא, ואתמלי כלא, ואתעביר רזא (דף רט"ו ע"ב) דשמיא קדישא, באשכלמותא וזרא.

402. ומשום כך יהושע מלא רוח חכמה, משום – כי סמך משה את ידיו עליו, שהוא הריק עליו ברכות ונתמלאה הבאר ממנו. ואתם, קדושים עליונים, כל אחד מכם התמלא רוח חכמה, ועומד בשלמות בסודות החכמה, משום שהקדוש ברוך הוא התרצה בכם וסמך ידו עליכם. אשרי חלקי שעיני ראו את זה וראו את שלמות רוח החכמה בכם.

402. ובגין דא יהושע מלא ריוז וזכמה, בגין כי סמך משה את ידיו עליו, דאיהו אריק ברכאן עליה, ואתמלי בירא מניה. ואתון קדישי עליונים, כל זוד מניינו אתמלי ריוז וזכמה, וקיימא באשכלמותא, ברוזין דזכמותא. בגין דקודשא בריך הוא הוא אתרעי בכו, ואסמיק ידיו עליכו. ופאה זולקי דעיני זובו דא, וזובו שליכו דרוז וזכמותא בכו.

403. פתח ואמר, כתוב (ויקרא יט) לא תאכלו על הדם לא תנזשו ולא תעוננו. פסוק זה פרשונו, וסוד הדבר – זה מי שאוכל בלי תפלה, שיתפלל (קדם שאוכל) על דמו, שקול הוא כמנחש ומעונן.

403. פתוז ואמר, כתיב (ויקרא יט) לא תאכלו על הדם לא תנזשו ולא תעוננו. האי קרא אוקמוה, ורזא דמולה, האי מאן דאכיל בלא צלותא, דיצלי (ד"א קדם דאכיל) על דמיה, שקיל איהו כמנזש ומעונן.

404. משום שבליקה הנשמה עולה (ומשתטח) לראות בסוד הכבוד העליון, כל אחד ואחד כמו שראוי לו, ונשאר האדם באותו כח שהשתתף (שהתפשט) בתוך הדם לקים הגוף, ולכן (ועם כל זה) טועם טעם של מות. ואותו כח לא נועד להתעורר לתוך אותו כח של הנשמה ולקבל אותו. וכשמתעורר האדם, אינו טהור, ודרי בארנו שצד האחר שולט על מקום שעומד בלי נשמה.

404. בגין דבליקא נשמותא סלקת ואשתטות למוזובי ברוזא דיקרא עלאה, כל זוד וזוד כמה דאתווי ליה. ואשתאר בר נש בההוא זיכלא דאשתתף (נ"א דאתפשט) גז דמא, לאתקיימא גופא. ועל דא (ס"א ועם כל דא) טעים טעמא דמותא, וההוא זיכלא לא מותעתדא לאתערא גז ההוא זיכלא דנשמותא, ולקבלא ליה. וכד אתער בר נש, לאו איהו דכי. והא אוקימנא, דסטרא אזורא שליט, על אתר דקיימא בלא נשמותא.

405. כיון שנטהר במים, ואף על גב שהשתדל אדם בתורה, (טועם טעם מיתה, שהצד האחר שולט במקום שנמצא בלא נשמה, וכשמתעורר בן אדם, אף על גב שמשפדל בתורה) אותה נשמה לא חוזרת למקומה ולא שולטת באדם, פרט לכח הדם לבדו שנקרא נפש, אותה שמתפשטת בדם תמיד, ודרי בארנו. וכשיתפלל אדם תפלה של עבודת אדונו, אז מתישב כח הדם במקומו, ומתגבר כח הנשמה ומתישבת על אותו מקום. ואז אדם משלם לפני אדונו, כמו

405. כיון דאתדכי במי, ואף על גב דאשתדל בר נש באורייתא, (נ"א טעים טעמא דמותא, דסטרא אחרא שליט על אתר דקיימא בלא נשמותא וכד אתער בר נש אף על גב דאשתדל באורייתא) ההיא נשמותא לא אתקיימת באתרה, ולא שלטא ביה בבר נש, בר זיכלא דדמא בלזוזדו, דאקרי נפש, ההיא דאתפשטא בדמא תדיר, והא אוקימנא. וכד יצלי בר נש צלותא דפולחנא דמאריה, כדין מתיישבא זיכלא דדמא באתריה, ואתגבר זיכלא דנשמותא, ואתיישבא על ההוא אתר. וכדין בר נש

שְׁצִירָה נֶפֶשׁ לְמִטָּה, וְסוּד הַדָּבָר שֶׁהִנְשָׂמָה לְמַעְלָה.

406. וְעַל דָּא, מֵאֵן דְּצִלִּי צְלוּתָא עַד לֹא יִיכּוּל, קָאִים גְּרָמִיָּה כְּמָה דְּאֶצְטְרִיָּה, וְסִלְקָא נְשִׁמְתָּא עַל אֶתְר מוֹתְבָה כְּמָה דְּאֶצְטְרִיָּה, וְאִי אָכִיל עַד לֹא צִלִּי צְלוּתִיה לְאִתִּישְׁבָּא דְּבָא עַל אֶתְרִיהּ, הָא אִיהוּ כְּמִנּוּזִשׁ וּמִעוּנָן. בְּגִין דְּהָא אִיהוּ אֲרוּזִיה דְּמִנּוּזִשׁ, לְסִלְקָא לְסִטְר אֲזוּרָא, וּלְמֵאכָא סִטְרָא דְּקְדוּשָׁה.

407. לְמָה נִקְרָא אוֹתוֹ אָדָם שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּאוֹתוֹ צֶדֶק מִנְחָשׁ? עַל שֶׁהִשְׁתַּדֵּל עִם אוֹתוֹ נָחֹשׁ לְחֻזֵּק כָּחוֹ וּלְהִגָּבִירוֹ. וְזֶהוּ כְּמִי שֶׁעוֹבֵד אֱלֹהִים אֲחֵרִים. וְכֵן זֶה עוֹבֵד לְאוֹתוֹ כֹּחַ שֶׁל הָדָם, וְלֹא עוֹבֵד אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְחֻזֵּק אֶת צֶדֶק הַנִּשְׁשָׂמָה, הַצֶּדֶק שֶׁל הַקְּדוּשָׁה.

408. מִעוּנָן, שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל בְּחֵטָא וְלֹא מִשְׁתַּדֵּל בְּזִכּוּת. וְאִם תֹּאמַר, הֲרִי עוֹמֶדֶת נִי בְּאִמְצָע – כִּךְ זֶה וְדָאִי, שֶׁהֲרִי לֹא יִכּוּלִים לְשַׁלֵּט בְּאוֹתוֹ הַצֶּדֶק הָאֲחֵר, עַד שֶׁמַּעֲרִבִים בֵּה עֲרוּב שֶׁל צֶדֶק הַקְּדוּשָׁה בְּחוּט אֶחָד דְּקִיק. מִי שְׂרוּצָה לְהַעֲמִיד שִׁקְרָא, יַעֲרֹב בּוֹ דְּבַר אֱמֶת כְּדִי שִׁיתְקַם אוֹתוֹ שִׁקְרָא. וְעַל זֶה עוֹן דְּבַר שִׁקְרָא הוּא, וְכִדִּי לְהַעֲמִידוֹ, מְכַנְּסִים בּוֹ דְּבַר אֱמֶת, וְזוּהִי נִי. בְּזֶה מַעֲמִידִים אֶת אוֹתוֹ שִׁקְרָא. וְכִי שְׂלֹא מִתְפַּלֵּל תְּפִלָּה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא טָרֵם שִׁיאֲכַל עַל דָּמוֹ, כְּמִנְחָשׁ וּמִעוּנָן.

409. תְּפִלַּת אָדָם, כְּפִי שְׁאִמְרָתָם אֵתִם קְדוּשִׁים עֲלִיוֹנִים, אֲשֶׁרִי חִלְקֵכֶם, שֶׁהֲרִי בְּתִפְלָה מִתְתַּקֵּן גּוֹפוֹ וְנַפְשׁוֹ שֶׁל אָדָם וְנַעֲשֶׂה שָׁלֵם. תְּפִלָּה הִיא תְּקוּנִים מִתְקַנִּים שֶׁמִּתְתַּקְּנִים בְּאֶחָד, וְהֵם אֲרָבָעָה. תְּקוּן רֵאשׁוֹן – תְּקוּן שֶׁל עֲצָמוֹ לְהַשְׁתַּלֵּם. תְּקוּן שֵׁנִי – תְּקוּן שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה. תְּקוּן שְׁלִישִׁי – תְּקוּן שֶׁל הָעוֹלָם שֶׁלְמַעְלָה בְּכָל אוֹתָם חִילוֹת הַשָּׁמַיִם. תְּקוּן רְבִיעִי – תְּקוּן שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ

אֲשִׁיתְלִים קָמִי מֵאֲרִיָּה, כְּמָה דְּאֶצְטְרִיָּה, נֶפֶשׁ לְתַתָּא, וְרָזָא דְּמִלְּהָ דְּנִשְׁמִתָּא לְעִילָא.

406. וְעַל דָּא, מֵאֵן דְּצִלִּי צְלוּתָא עַד לֹא יִיכּוּל, קָאִים גְּרָמִיָּה כְּמָה דְּאֶצְטְרִיָּה, וְסִלְקָא נְשִׁמְתָּא עַל אֶתְר מוֹתְבָה כְּמָה דְּאֶצְטְרִיָּה, וְאִי אָכִיל עַד לֹא צִלִּי צְלוּתִיה לְאִתִּישְׁבָּא דְּבָא עַל אֶתְרִיהּ, הָא אִיהוּ כְּמִנּוּזִשׁ וּמִעוּנָן. בְּגִין דְּהָא אִיהוּ אֲרוּזִיה דְּמִנּוּזִשׁ, לְסִלְקָא לְסִטְר אֲזוּרָא, וּלְמֵאכָא סִטְרָא דְּקְדוּשָׁה.

407. אֲמַאי אֲקָרִי בְּרִי נִשְׁ הֵהוּא דְּאֲשִׁתְּדֵל בְּהֵהוּא סִטְרָא מִנּוּזִשׁ. עַל דְּאֲשִׁתְּדֵל בְּהֵהוּא נְזוּשׁ, לְאִתְקַפָּא זוּלִּיָּה וּלְאִתְגַּבְּרָא. וְדָא אִיהוּ כְּמֵאֵן דְּפִלּוּז לְאִלְהִים אֲזוּרִים. וְכֵן הָאִי פִלּוּז לְהֵהוּא זוּלִּיָּא דְּדָמָא, וְלֹא פִלּוּז לִיה לְקוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, לְאִתְקַפָּא סִטְרָא דְּנִשְׁמִתָּא, סִטְרָא דְּקְדוּשָׁה.

408. מִעוּנָן, דְּאֲשִׁתְּדֵל בְּזוּזָא, וְלֹא אֲשִׁתְּדֵל בְּזִכּוּ. וְאִי תִימָא הָא קִיִּימָא נִי בְּאִמְצָעִיתָא. הֲכִי הוּא וְדָאִי, דְּהָא לֹא יִכּוּלִין לְשַׁלְטָא בְּהֵהוּא סִטְרָא אֲזוּרָא, עַד דְּאִתְעַרְבִי בֵּיה עֲרוּבָא דְּסִטְר קְדוּשָׁה, כְּזוּזָא זוּד דְּקִיק. מֵאֵן (הַקְדָּמָה ב ע"ב) דְּבָעִי לְקִיִּימָא שִׁקְרָא, יַעֲרֹב בֵּה מִלְּהָ דְּקִשּׁוּט, בְּגִין דִּיתְקַיִם הֵהוּא שִׁקְרָא. וְעַל דָּא עוֹן מִלְּהָ דְּשִׁקְרָא הוּא, וּבְגִין לְקִיִּימָא לִיה, עָאֲלִין בֵּה מִלְּהָ דְּקִשּׁוּט, וְדָא אִיהוּ נִי, בְּדָא מְקִיִּימִי לְהֵהוּא שִׁקְרָא. וּמֵאֵן דְּלֹא צִלִּי צְלוּתָא לְקָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיָּה הוּא, עַד לֹא יִיכּוּל עַל דְּמִיָּה, כְּמִנּוּזִשׁ וּמִעוּנָן.

409. צְלוּתָא דְּבִרִּי נִשְׁ, כְּמָה דְּאִמְרָתוֹן אֵתוֹן קְדִישִׁי עֲלִיוֹנִין, וְכָאֵה זוּלְקִיכּוֹן, דְּהָא בְּצְלוּתָא מִתְתַּקֵּן גּוֹפִיָּה וְנַפְשִׁיָּה דְּבִרִּי נִשְׁ, וְאִתְעַבִּיד שְׁלִים. צְלוּתָא אִיהִי תְּקוּנָן מִתְקַנֵּן דְּמִתְתַּקֵּן כְּזוּדָא, וְאִינוֹן אֲרָבָע. תְּקוּנָא קְדָמָאָה, תְּקוּנָא דְּגְרָמִיָּה, לְאֲשִׁתְּלָמָא. תְּקוּנָא תְּנִינָא, תְּקוּנָא דְּהָאִי עֲלָמָא. תְּקוּנָא תְּלִיתָאָה, תְּקוּנָא דְּעֲלָמָא לְעִילָא, בְּכָל אִינוֹן זוּלִּי שְׁמִיָּא. תְּקוּנָא רְבִיעָאָה, תְּקוּנָא דְּשְׁמָא

בסוד המרכבות הקדושות, ובסוד כל העולמות, מעלה ומטה בתקון (של סודות השם הקדוש) בראוי.

קדישא, ברוך הרתיקין קדישין, וברוך דעלמין בלהו, עילא ותתא בתקוֹנא (דרזין דשמא קדישא) כדקא יאות.

410. תקון ראשון, תקון של עצמו – משום שצריך לתקן את עצמו במצוה וקדשה, ולהתמקן בקרבנות ועולות להטהר. תקון שני, בתקון של הקיום של העולם הזה, במעשה בראשית לברך את הקדוש ברוך הוא על כל מעשה ומעשה באותם הללויה, (תהלים קמח) הללוהו כל כוכבי אור הללוהו שמי השמים וגו', להעמיד את קיום העולם הזה. ועל זה בברוך שאמר, ברוך – ברוך על הכל.

410. תקוֹנא קדמא תקוֹנא דגֵרמיה, בגין דאצטריך לאתקנא גֵרמיה, במצוה וקדושה, ולא תתקנא בקרבנות ועלון לאתדבא.

411. תקון שלישי, שהוא תקון של העולם למעלה בכל אותם חילות חילים ומחנות – יוצר משרתים ואשר משרתיו וגו', והאופנים וחיות הקדש. תקון רביעי, תקון התפלה בתקון של סוד השם הקדוש כמו שאמרתם, אשרי חלקכם. וכאן סוד התקון של השם השלם. אשרי חלקי עמכם בעולם הזה ובעולם הבא.

411. תקוֹנא תניינא, בתקוֹנא דקיומא דהאי עֵלמא, בעובדא דבראשית, לברכא לקודשא בריך הוא, על כל עובדא ועובדא, באינן הללויה, (תהלים קמח) הללוהו כל כוכבי אור הללוהו שמי השמים וגו' לקיימא קיומא דהאי עֵלמא. ועל דא בברוך שאמר, ברוך, ברוך על כלא.

412. מצוות התורה שאמרתם בתפלה ודאי כך הוא. פתח ואמר, כתוב (דברים י') את ה' אלהיך תירא אתו תעבד. וכתוב, (ויקרא יט) ויראת מאלהיך. בפסוק זה יש לומר כך: ויראת מאלהיך, משום שהרי כתוב את ה' אלהיך תירא. מה זה מאלהיך? אלא סוד הוא, מאלהיך ודאי, מאותו מקום שהתחבר וסובב את המוח שלפנים, וזהו מאלהיך. יראה זו לפחד ממנו, שהרי שם שורה הדין, והוא דין שנשאב מתוך הדין שלמעלה במקום הזה.

412. תקוֹנא תליתאה, דאיהו תקוֹנא (דף רט"ז ע"א) לעלמא לעילא, בכל אינן וזיילין ומשריין. יוצר משרתים ואשר משרתיו וגו', והאופנים וחיות הקדש. תקוֹנא רביעאה, תקוֹנא דצלותא, בתקוֹנא דרוך דשמא קדישא כדקא אמרתון, זכאה וזולקיון. והכא רוא דתקוֹנא דשמא שלים. זכאה וזולקיון עמכון בהאי עֵלמא ובעלמא דאתי.

413. (יש אש ויש אש) שלשה גוני אש כאן. אש ראשונה היא אש שקבלה אש בשמחה, ושמחים זה עם באהבה. האש השנייה היא האש שכתוב בה (יחזקאל א) ונגה לאש, שגראה בה נגה, וזהו אש שעומדת בתוך האש הפנימית בשמחה, כמו שנתבאר. האש

413. פקודי אורייתא (ר"ב ע"ב) דאמרתון בצלותא ודאי הכי הוא. פתוז ואמר, כתיב (דברים י') את יי אלהיך תירא אותו תעבד. וכתוב, (ויקרא יט) ויראת מאלהיך. האי קרא אית למימר הכי, ויראת אלהיך, בגין דהא כתיב את יי אלהיך תירא, מהו מאלהיך.

השלישית היא אש (שבחי) שסובבת אותו נגה, ובזו האש התחילה יראת הדין להלקות הרשעים.

אֵלָּא רָזָא אִיהוּ, מֵאַלְהֵיהּ וְדָאִי, מֵהֵהוּא אֶתֶר דְּאֶתְּוֹבֵר וְסוּזְרָא לְמוּזָא דְלָגוֹ, וְדָא אִיהוּ מֵאַלְהֵיהּ, דְּזוּיְלוּ דָא לְמִדְּוֹל לִיָּהּ, דְּהָא תַּמָּן שְׂרִיָּא דִּינָא, וְאִיהוּ דִּינָא דְאַשְׁתָּאִיב מִזֵּו דִּינָא דְלַעֲיִלָא, בְּהָאִי אֶתֶר. (אִית אִשָּׁא וְאִית אִשָּׁא) תִּלְתָּ גְּוִיָּי אִשָּׁא הָכָא. אִשָּׁא קְדָמָהּ, אִיהוּ אִשָּׁא דְקָבִיל אִשָּׁא בְּזוּדוֹ, וְזוּדָאן דָּא בְּדָא בְּרוּזִימוֹ. אִשָּׁא תְּנִינָא, אִיהוּ אִשָּׁא דְכֶתִיב בֵּיהּ (יחזקאל א) וְנָגָה לְאִשׁ דְּאֶתְּוֹזִי בֵּיהּ נָגָה. וְדָא אִיהוּ אִשָּׁא, דְּקִימָא גְּוִיָּי אִשָּׁא פְּנִימָהּ בְּזוּדוֹ, כְּמִה (ר"ג ע"ב) דְּאֶתְּמַר. אִשָּׁא תִּלְיָתָהּ, אִיהוּ אִשָּׁא (דלבר) דְּסוּזְרָא לְהֵהוּא נָגָה. וּבְהָאִי אִשָּׁא שְׂאִרֵּי דְּזוּיְלוּ דִּינָא, לְאַלְקָהּ זִיבְיָא.

414. ואף על גב ששנינו שארבעה צבעים של אש הם, ואלו ארבעה שהם אחד. אבל כּאן באש ההיא שאנו אומרים, מתחיל פחד הדין, ועל זה כתוב ויראת מאלהיה, מאותו הענש שלו.

414. ואף על גב דתנינן, דארבעה גוויי אשא גינהו, ואינון ארבע דאינון זוד. אבל הכּא בּההוא אשא דקאמרן, שְׂאִרֵּי דְּזוּיְלוּ דִּינָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, וִירָאתָ מֵאַלְהֵיהּ, מֵהֵהוּא עֲנִשָּׂא דִּילִיָּהּ.

415. ובאותה יראה צריך לשים רצונו ביראה ואהבה באחד, לפחד בצד זה – ולאֵהב בצד זה, ובאותם גוונים שאמרנו, ואותו הפחד להיות פּוֹחַד מֵעֲנֵשׁ. שְׁמִי שְׁעוּבָר על מצוות התורה נענש באותו צד. שְׁבִשְׁמַתְחִיל אוֹתוֹ צַד לְהִלְקוֹת, לֹא שׁוֹקֵט עַד שְׁמַכְלָה אוֹתוֹ מִהָעוֹלָם הַזֶּה וּמִהָעוֹלָם הַבָּא. וּמִשּׁוּם כֵּךְ צָרִיךְ לְפַחַד מִהָאִשׁ הַזֹּאת שְׁשְׂרוּי בָּהּ הַפַּחַד.

415. וּבְהֵהוּא יִרְאָה בְּעֵי לְשׁוּאָהּ רַעוּתִיָּהּ, בְּדְּזוּיְלוּ וִירוּזִימוֹ כְּזוּדָא, לְמִדְּוֹל בְּהָאִי סְטָרָא, וּלְמִרוּזוֹם בְּהָאִי סְטָרָא. וּבְאִינוֹן גְּוִיָּיִן דְּקָאמְרָן, וְהֵהוּא דְּזוּיְלוּ לְהִי לְמִדְּוֹל מֵעֲנִשָּׂא. דְּמֵאֵן דְּעֵבֵר עַל פְּקוּדֵי אוֹרִיָּיתָא, אֶתְעִנֵּשׁ בְּהֵהוּא סְטָרָא דְּכַד שְׂאִרֵּי הֵהוּא סְטָרָא לְאַלְקָהּ, לֹא שְׂכִיף עַד דְּשִׁצִּי לִיָּהּ מֵהָאִי עֲלָמָא, וּמֵעֲלָמָא דְּאֶתִּי. וּבְגִין כֵּךְ בְּעֵי לְמִדְּוֹל מֵהָאִי אִשָּׁא, דְּדְּזוּיְלוּ שְׂרִיָּא בֵּיהּ.

416. וממנה מתפשטת אש לחוץ של יראה אחרת, ועל זה כתוב (שופטים ו) לא תיראו את אלהי האמרי, שאסור לפחד ממנו. והאש הזו של יראה שאמרנו היא קדש ומשתתפת בקדשה, וזוהי שסובבת אותו נגה שאמרנו. ואותה אש אחרת שבחוץ, מתחברת בזו לפעמים, ולפעמים מעברת ממנה ולא מתחברת עמה. וכשגורם שתתחבר בזו, אזי הוא אש של חשך, ומחשיכה ומכסה את האור של האחרות הללו, וסימנך – ואש

416. וּמִנִּיהּ אֶתְפָּשֵׁט אִשָּׁא לְכַד דְּדְּזוּלָא אֲזוּרָא, וְעַל דָּא כְּתִיב, (שופטים ו) לֹא תִירָאוּ אֶת אֱלֹהֵי הָאֲמֹרִי, דְּאִסִּיר לְמִדְּוֹל מִנִּיהּ. וְהָאִי אִשָּׁא דְּדְּזוּיְלוּ דְּקָאמְרָן, אִיהוּ קָדֵשׁ וְאַשְׁתִּתַּף בְּקָדוּשֵׁהּ, וְהָאִי אִיהוּ דְּסוּזְרָא לְהֵהוּא נָגָה דְּקָאמְרָן. וְהֵהוּא אִשָּׁא אֲזוּרָא דְּלָבֵר, אִיהוּ דְּאֶתְּוֹבֵר בְּהָאִי לְזִמְנִין. וּלְזִמְנִין אֶתְעֵבֵר מִנִּיהּ, וְלֹא אֶתְוֹבֵר בְּהִדְרִיהּ. וְכַד גְּרִים דְּאֶתְּוֹבֵר בְּהָאִי, כְּדִין הוּא אִשָּׁא דְּזוּשִׁיף, וְאֲזוּשִׁיף וְכִסִּי גְּהִירוֹ דְּאֶלְכִין אֲזוּרִין.

וסימניך (יחזקאל א) ואש מתלקזות, ולא דקיימא תדיר, והא אתמר מתלקזת, ולא שתמיד עומדת, והרי זה נתבאר.

417. לבתר אהבה, כמה דאוקמוה דאהבה שרייא לבתר יראה. ורוא דמלה, כיון דשאר יראה על רישיה דבר נש, אתער לבתר אהבה, דאיהו ימינא. דמאן דפלוז מנא אהבה, אתדבק באתר עלאה לעילא, ואתדבק בקדושה דעלמא דאתי, בגין דהא סליק לאתערטרא ולא אתדבקא בסטר ימינא.

418. ואי תימא דפולוונא דאיהו מסטר דיראה לאו איהו פולוונא. פולוונא יקרא איהו, אבל לא סליק לאתדבקא לעילא. וכד פלוז מאהבה, סליק ואתערטרא לעילא, ואתדבק בעלמא דאתי, ודא איהו בר נש דאודמן לעלמא דאתי, ופאה זולקיה דהא שליט על אתר דיראה, דהא לית מאן דשליט על דרגא דיראה, אלא אהבה, רוא דימינא.

419. רוא דיזודא דאצטריך ליה ליהוא דאתווי לעלמא דאתי, לזודא שמה דקודשא בריך הוא, וליזודא שייפין ודרגין עלאין ותתאין, לאכללא כלהו, ולא עלאה באתר דאצטריך לקשרא קשרא. ודא איהו רוא דכתיב, (דברים ו) שמע ישראל יי אלהינו יי אודא.

420. ורוא (ק"ס ע"ב) דשמע, שם דסליק לע' שמהן, ודא ככלא זודא. ישראל: ישראל סבא, בגין דאית (מ"ג ע"א) זוטא, דכתיב (הושע יא) נער ישראל ואהבהו. ודא איהו ישראל סבא, רוא זודא בכללא זודא. שמע ישראל, דכא אתכלילת אתתא בבעלה.

421. ולבתר דאתכלילו דא בדא בכללא זודא, כדין אצטריכו לזודא (דף רט"ז ע"ב) שייפין, ולזוברא תרין משכנין כזודא, בכלהו שייפין, ברעו דלכא, לאסתלקא בדבקותא דאין סוף, לאתדבקא כלא תמן, למהוי רעותא זודא עלאי ותתאי.

417. אחר כך היא אהבה, כמו שבארנו שאהבה שורה לאחר יראה. וסוד הדבר – כיון שהתחילה יראה על ראשו של האדם, מתעוררת אחר כך אהבה, שהיא ימין, שמי שעובד מתוך אהבה, נדבק במקום עליון למעלה ונדבק בקדושת העולם הבא, משום שהרי עולה להתעטר ולהדבק בצד הימין.

418. ואם תאמר שעבודה שהיא מצד היראה אינה עבודה – עבודה נכבדה היא, אבל לא עולה להדבק למעלה. וכשעובד מאהבה, עולה ומתעטר למעלה ונדבק בעולם הבא, וזהו אדם שמזמן לעולם הבא. אשרי חלקו, שהוא שולט על מקום היראה, שהרי אין מי ששולט על דרגת היראה, אלא רק אהבה, סוד הימין.

419. סוד היחוד שצריך לאותו שראוי לעולם הבא, ליחד את שמו של הקדוש ברוך הוא וליחד האיברים והדרגות העליונות והתחתונות, להכליל את כלם ולהכניסם למקום שצריך לקשר קשר. וזהו סוד הכתוב, (דברים ו) שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד.

420. וסוד של שמע – שם שעולה לשבעים שמות, וזה כלל אחד. ישראל – ישראל סבא, משום שיש קטן, שבתוב (הושע יא) נער ישראל ואהבהו. וזהו ישראל סבא, סוד אחד בכלל אחד. שמע ישראל – כאן נכללת אשה בבעלה.

421. ואחר שנכללו זה בזו בכלל אחד, אזי צריכים ליחד את האיברים ולחבר שני משכנות באחד בכל האיברים ברצון הלב, לעלות בדבקות של אין סוף, להתדבק הכל שם, להיות רצון אחד של עליונים ותחתונים.

422. וְרָא דָא יְהִיָּה, כְּמִדָּה דְּאֵת אֲמִיר (זכריה יד) יְהִיָּה יִי אֲזוּד, בְּרָא דְיִהִיָּה. יִי, לְיוֹדָא וּלְאֵתְדִבְקָא בְּהַ, דְּאִיהוּ הִיכְלָא פְּנִימָא, לְאֵתֵר (נ"א אתר) גְּנִיּוֹ דְּהָאִי נְקוּדָה עֲלָא, דְּאִיהוּ יִי. וְדָא אִיהוּ רָא יְדוּ"ד אֲלֵהִינוּ. אֲלֵהִינוּ. אֵלּוּ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת (שמות) שְׁהִם יִיָּה.

422. וְרָא דָא יְהִיָּה, כְּמִדָּה דְּאֵת אֲמִיר (זכריה יד) יְהִיָּה יִי אֲזוּד, בְּרָא דְיִהִיָּה. יִי, לְיוֹדָא וּלְאֵתְדִבְקָא בְּהַ, דְּאִיהוּ הִיכְלָא פְּנִימָא, לְאֵתֵר (נ"א אתר) גְּנִיּוֹ דְּהָאִי נְקוּדָה עֲלָא, דְּאִיהוּ יִי. וְדָא אִיהוּ רָא יְדוּ"ד אֲלֵהִינוּ. אֲלֵהִינוּ. אֵלּוּ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת (שמות) שְׁהִם יִיָּה.

423. וְלִכְלֹל כָּל הָאִיבְרִים בְּאוֹתוֹ מְקוֹם שִׁנְאָו מִמֶּנּוּ, שְׁהוּא הִיכְלָא פְּנִימִי, לְהַחֲזִיר דְּבָרִים לְמְקוֹמָם לְעֵקֶר וְיוֹדוּ וְשִׁרְשׁ שְׁלָהֶם, עַד הַמְקוֹם הַהוּא שֶׁל שִׁרְשׁ הַבְּרִית.

423. וְלִכְלֹל כָּל שְׁיִיפִין בְּהַהוּא אֵתֵר דְּנִפְקוּ מִנֵּיהּ, דְּאִיהוּ הִיכְלָא פְּנִימָא, לְאֵתְבָא מִלִּין לְאֵתְרִיהוֹן, לְעֵקֶרָא וְיוֹדָא וְשִׁרְשָׁא דִּילְהוֹן, עַד הַהוּא אֵתֵר דְּשִׁרְשָׁא דְּבְרִית.

424. וְלִבְסוּף אֵלּוּ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אַחֲרוֹת לְיַחַד וּלְהַדְבִּיק יִי בְּהַ. אוֹת יִי הִיא סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה. וְאוֹת ה' הִיא הִיכְלָא, מְקוֹם גְּנִיּוֹה שֶׁל סוּד הַבְּרִית הַקְּדוּשָׁה הַהוּא, שְׁהוּא יִי. וְאֵף עַל גַּב שְׁבָאֲרֵנוּ שְׁהִיא ו' הַשְּׁנִיָּה. אֲבָל יִי, הַסּוּד שֶׁל לְיַחַדָּם בְּאַחַד.

424. וְלִבְתֵּר אֵינֶן תְּרִין אֵתְוִן אֲזוּרְגִין (דאיהו י"ה) לְיוֹדָא וּלְאֵתְדִבְקָא יִי בְּהַ. יִי אִיהוּ רָא דְּבְרִית קְדִישָׁא. וְהָאִי ה' אִיהוּ הִיכְלָא, אֵתֵר גְּנִיּוֹ דְּהָאִי רָא דְּבְרִית קְדִישָׁא דְּאִיהוּ יִי. וְאֵף עַל גַּב דְּאוֹקִימָנָא דְּאִיהוּ ו' תְּנִינָא. אֲבָל יִי, רָא דִּילִיָּה לְיוֹדָא כּוֹן כְּוֹדָא.

425. אַחַד – לְיַחַד מִשְׁם וּמַעֲלָה הַכֹּל בְּאַחַד, וּלְהַעֲלוֹת רְצוֹן לְהַתְקַשֵּׁר הַכֹּל (מַמְטָה לְמַעֲלָה) בְּקִשְׁרָא אַחַד. לְהַעֲלוֹת רְצוֹנוּ בִּירָאָה וְאַחֲבָה לְמַעֲלָה לְמַעֲלָה עַד אֵין סוּף, וְלֹא יִשְׁאִיר רְצוֹן מִכָּל אוֹתָן דְּרָגוֹת וְאִיבְרִים, אֲלֵא בְּכֹלם יַעֲלֶה רְצוֹנוּ לְהַשְׁגֵּם, וְשִׁיְהִי בְּלִם קִשְׁרָא אַחַד בְּאֵין סוּף.

425. אֲזוּד, לְיוֹדָא מִתְמִין וּלְעִילָא, כָּלָא כְּוֹדָא, וּלְסִלְקָא רְעוּתָא לְאֵתְקִשְׁרָא כָּלָא (מִתְתַּא לְעִילָא) בְּקִשְׁרָא וּזֵד. לְסִלְקָא רְעוּתִיָּה בְּדוּזִילוּ וְרוּזִיבוּ לְעִילָא לְעִילָא עַד אֵין סוּף וְלֹא יִשְׁתַּבֵּךְ רְעוּתָא מִכָּל אֵינֶן דְּרָגִין וְשִׁיפִין, אֲלֵא בְּכֹלָהוּ יִסְתַּלַּק רְעוּתִיָּה לְאֵתְדִבְקָא כּוֹן, וּלְמַהֲוִי כָּלָא קִשְׁרָא וּזֵדָא בְּאֵין סוּף.

426. וְהוּא יַחֲזִיר שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא שְׁלֵמָה מֵאֲבִיו, וְאֲבִיו מִרְבּוֹ, עַד פִּי שֶׁל אֱלִיָּהוּ, וְיָפָה הוּא, וְהוּא יַחֲזִיר בְּתִקּוֹן. וְאֵף עַל גַּב שְׁאֲנוּ בְּאֲרֵנוּ אֵת זֶה בְּכִמָּה סוּדוֹת, כָּל הַסּוּדוֹת עוֹלִים לְאַחַד. אֲבָל הַסּוּד הַהוּא מְצָאנוּ בְּסִפְרוֹ, וְיָפָה הוּא, וְהוּא יַחֲזִיר בְּתִקּוֹן. וְהָאִי אֵנוּ בְּיַחֲזִיר שֶׁל סוּד אַחֵר הָעֲרֵנוּ דְּבָרִים, וְהוּא יָפָה, וְהַיַּחֲזִיר בְּרָאוּי וְכָד הוּא. אֲבָל הַיַּחֲזִיר הַהוּא יַחֲזִיר בְּתִקּוֹן, וְהוּא יַחֲזִיר שֶׁל רַב הַמְּנוּנָא סְבָא.

426. וְדָא הוּא יַחֲזִיר דְּרַב הַמְּנוּנָא סְבָא, דְּאוֹלִיף מֵאֲבִיו, וְאֲבִיו מִרְבִּיָּה, עַד פּוּמָא דְּאֱלִיָּהוּ, וְשִׁפּוּר אִיהוּ, וְיַחֲזִיר בְּתִקּוֹנָא. וְאֵף עַל גַּב דְּאֵין אוֹקִימָנָא לְהָאִי בְּכִמָּה רִזִּין, כָּלָהוּ רִזִּין סִלְקִין לְזוּד. אֲבָל רָא דָא אֲשִׁכּוּנָא בְּסִפְרִיָּה, וְשִׁפּוּר אִיהוּ, וְיַחֲזִיר בְּתִקּוֹנָא. וְהָאִי אֵין בְּיַחֲזִיר דְּרָא אֲזוּרָא אֵתְעֲרָנָא מִלִּין, וְאִיהוּ שִׁפּוּר, וְיַחֲזִיר בְּדִקָּא וְזוּי וְהָאִי הוּא. אֲבָל יַחֲזִיר דָא, יַחֲזִיר בְּתִקּוֹנָא, וְדָא אִיהוּ יַחֲזִיר דְּרַב הַמְּנוּנָא סְבָא.

427. וְעוֹד הִיָּה אוֹמֵר, מִי שֶׁרְצוֹנוּ לְהַכְלִיל אֵת כָּל סוּדוֹת הַיַּחֲזִיר בְּדָבָר אַחַד יוֹתֵר יָפָה. וְלִבְּנוֹ אֵנוּ מֵאֲרִיכִים בְּאַחַד, לְעֲלוֹת רְצוֹנוֹ

427. וְתוּ הוּא אֲמִיר, מֵאֵין דְּרְעוּתִיָּה לְאֵתְכָלָא כָּל רִזִּין דְּיַחֲזִיר בְּמִלָּה דְּאֲזוּד שִׁפּוּר טָפִי. וְלִהֲכִי אֵין מֵאֲרִיכִין בְּאֲזוּד, לְסִלְקָא רְעוּתִיָּה מִעִילָא לְתַתָּא, וּמִתְתָּא לְעִילָא,

ממעלה למטה, וממטה למעלה, להיות הכל
אחד. אבל בסוד זה יהי'ה,
סימן (בעלמא) איהו להאי.

למהוי כלא זוד. אבל ברוז דא יהי'ה,
סימן (בעלמא) איהו להאי.

428. וזה ששנינו, אחד (להיות ד') – סוד
מעלה ומטה וארבעת צדדי העולם, כך הוא,
ליחד מעלה ומטה כמו
שנתבאר, (ולארבעה) וארבעת צדדי העולם
אלו הם סוד המרפבה העליונה להכליל הכל
באחד, בקשר אחד, ביחוד אחד עד אין סוף,
כמו שבארנו.

428. והא דתנינן אזור (למהוי ד') רוא עילא ותתא,
וארבע סטרין דעלמא, הכי איהו. ליוזדא עילא ותתא
כמה דאתמר (ס"א ולארבע) וארבע סטרין דעלמא,
אלין אינן רוא רתיכא עלאה, לאתפללך כלא כוזדא,
בקשרא זודא, ביוזדא זודא עד אין סוף, כמה
דאיקימנא.

429. הסוד של להזכיר את יציאת מצרים
אחר כך, משום ששכינה היתה בגלות, ובזמן
שהיא בגלות, אינו חבור לחבר זה בזה,
העולם התחתון בעולם העליון, ולהראות
חרות של אותה גאלה שהיתה בכמה אותות,
בכמה נסים שעשה הקדוש ברוך הוא. וצריך
להזכיר אותה גאלה, ולהראות שאף על גב
שהיתה בגלות – עכשו יש לה חרות. מיום
שהתרו אותם הקשרים במצרים, אותם
אותות ונסים נעשו.

429. רוא לאדכרא יציאת מצרים לבתר. בגין דהוות
שכינתא בגלותא, ובזמנא דאיהי בגלותא, לאו איהו
זוזורא, לאתוזברא דא ברא עלמא תתאה בעלמא
עלאה, ולאוזזאה זיירו דההיא גאלה, דהוות בכמה
אתין, בכמה נסין דעבד קודשא בריך הוא. ואצטריך
דהוא פורקנא לאתדכרא, ולאוזזאה דאף על גב
דהוות בגלותא, השתא זיירו אית לה, מיומא דאינן
קשרין במצרים אשתריאו, אינן אתין ונסין אתעבידו.

430. וצריך להראות את חרותה, משום
שהתחברה עם בעלה, וכדי להסמך גאלה
לתפלה, שיהיה הכל אחד ללא פרוז, ולא
להראות גרושים. וסימן – ואשה גרושה
מאשה לא יקחו.

430. ואצטריך לאוזזאה זיירו דילה, בגין דאתוזברא
בעלה ובגין לאסמכא גאלה לתפלה, למהוי כלא
זוד בלא פרוזא, ולא לאוזזאה תרוכין, וסימנך (ויקרא
כא) ואשה גרושה מאשה לא יקחו.

431. ואם תאמר, והרי היא בגלות, והרי
גרשה – לא כך. אלא ודאי שהיא בגלות
לדור עם ישראל ולהגן עליהם, אבל לא
גרשה. והרי שכינה לא נראתה בבית ראשון
ובבית שני. טרם שגלו ישראל עלתה
למעלה, ואחר כך שמה את מדורה עמם,
אבל גרושים לא היו לעולמים.

431. ואי תימא, והא בגלותא איהי, והא אתתרכת, לאו
הכי, אלא ודאי בגלותא איהי, לדיירא עמהון
דישראל, ולאגנא עלייהו, אבל לא אתתרכת. והא
שכינתא לא אתוזזי בבית ראשון ובבית שני. עד דלא
גלו ישראל סלקא לעילא, ולבתר איהי שויאת מדורה
עמהון. אבל תרוכין לא הוות לעלמין.

432. ומשום כך צריך להראות גאלה שיש
בה ארבע גאלות. וסוד פאן – בשעה שיצאה
שכינה מגלות מצרים, בקשה מהקדוש ברוך
הוא שיפדה אותה עכשו ארבע פעמים, שהן
ארבע גאלות כנגד ארבע גליות, כדי שתהיה

432. ובגין דא בעי לאוזזאה פורקנא, דאית בה ארבע
גאלות. ורוא הכא, בשעת דנפקא שכינתא מגלותא
דמצרים, תבעת מקודשא בריך הוא, דיפרוק לה
השתא ד' ומגין, דאינן ד' גאלות, לקבל ארבע גליות.

בת חורין ולא תהיה מגרשת. ובאותה שעה עמדה ונגאלה ארבע גאלות, באותה יציאת מצרים. ועכשו שהצטרפה בתקוניה להתחבר עם בעלה, צריך להראות אותה גאלת מצרים שיש בה ארבע גאלות.

433. ועל זה יש להזכיר באותה גאלה ארבע פעמים אמת, אמת, אמת, אמת, עד עזרת אבותינו, שזוהי עזרה וסמך לישראל כלם. ומשם והלאה ארבע פעמים אחרות אמת, אמת, אמת, אמת, להיות ארבע הגאלות הללו בקיים חזק בחותם חזק של טבעת המלך, ארבע גאלות בפולות בקיים.

434. וכלן באותה יציאת מצרים, שאלו לא נמצאו אותן ארבע גאלות באותה יציאת מצרים, כל פעם שתהיה גלות, לא מתחברת בתקוניה להתחדד בשם הקדוש, ולכן צריך תמיד להזכיר את גאלת מצרים בכל הקדשות של הקדוש ברוך הוא ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים.

435. סוד הקדשה (של שמו) הרי בארנו, שהרי בקדשה הכל מתקדשים – מעלה ומטה, וכל הדרגות, וכל המרפבות עליונות ותחתונות, כלם מתקדשים בקדשה הזו. ובקדשה הזו בארנו סודות עליונים לאותם בעלי סודות שמתבוננים בקדשת רבונם, אשרי חלקם.

436. הסוד למסד הנפש לאדונו הוא יפה שאמרתם החברים. אשרי חלקכם, ואשרי עיני שראו כף, שראיתי בחיי שמעוררים דברים קדושים אלו בעולם הזה, (משום שכלם) וכלם כתובים למעלה לפני המלך הקדוש.

437. פתח ואמר (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפני יראי ה' ולחשבי שמו. בפסוק זה יש להתבונן, אז נדברו! אז דברו היה צריך

בגין דתהא בת זורין, ולא תהא מתתרכא. ובההיא שעתא קיימא ואתפרקת ארבע גאלות, בההיא יציאת מצרים. והשתא דאצטריכת בתקוניה לאתזברא בבעלה, אצטרף לאזוזאה ההיא גאלת מצרים, דאית בה ארבע גאלות.

433. ועל דא אית (דף ר"ז ע"א) לאדכרא בההיא גאלה, ד' זמנין אמת. אמת. אמת. אמת. עד עזרת אבותינו. דדא הוא עזרה וסמך לישראל כלהו. ומתמן וכלהלאה ארבע זמנין אזורנין, אמת, אמת, אמת. למהוי ארבע גאלות אלן בקיימא תקיף, בזוזתמא תקיף דזושפנקא דמלכא. ד' גאלות כפולין בקיימא.

434. וכלהו בההיא יציאת מצרים, דאיכו לא אשתכוזו אינן ד' גאלות בההיא יציאת מצרים, כל זמנא דלהוי גלותא, לא אתזברת בתקוניה לאתייזדא שמו קדישא. ועל דא אית לאדכרא גאלה דמצרים תדיר, בכל קדושיין דקודשא בריך הוא, בריך שמייה לעלם וכלעלמי עלמייה.

435. רזא דקדושה (דשמיה) הא אוקיימא, דהא בקדושה מתקדשי כלא, עיקל ותתא, וכל דרגין, וכל רתיכין עלאין ותתאין, כלהו מתקדשי בקדושתא דא. ובקדושה דא, אוקיימא רזין עלאין, לאינן מארי רזין דמסתכלין בקדושה דמאריהון, זכאה זוזלקיהון.

436. רזא למבוסר נפשא למאריה, שפיר איהו, דקא (ר' ע"ב) אמרתון זוזברייא, זכאה זוזלקיכון, וזכאין עיני דזומו כף, דזכאין בזווי, דמתערין מלין קדישין אלן בהאי עלמא, (ס"א בגין דכלהו) וכלהו כתיבי לעיקל קמי מלכא קדישא.

437. פתח ואמר (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפני יראי ה' ולחשבי שמו. האי קרא אית לאסתכלא ביה, אז

להיות! מה זה נדברו? אלא נדברו למעלה
מכל אותן מרכבות קדושות וכל אותם
חילות קדושים.

438. משום שאותם דברים קדושים עולים
למעלה, וכמה הם שמקדימים ונוטלים אותם
לפני המלך הקדוש, ומתעטרים בכמה
עשרות באותם אורות עליונים, וכלם נדברו
מלפני המלך העליון. מי ראה את השמחות?
מי ראה את התשבחות שעולות בכל אותם
רקיעים, בשהדברים הללו עולים (לפני
המלך הקדוש), והמלך הקדוש מסתכל בהם
ומתעטר בהם, והם עולים (על ראשו, והיו
עטרה ויורדים ויושבים) ויושבים על חיקו
ומשתעשע בהם, ומשם עולים על ראשו
ונהיים עטרה. ועל זה אמרה תורה, (משלי
ח) ואהיה שעשועים יום יום. לא כתוב והייתי,
אלא ואהיה, בכל זמן ובכל עת שדברים
עליונים עולים לפניו.

439. פעמים כתוב יראי ה', יראי ה'. אלא
יראי ה' למעלה, יראי ה' למטה. יראי ה'
עומדים למטה, ואותם דברים עומדים
בדיוקניהם למעלה. וסוד זה מצאנו בספרו
של חנוך, שכל דברי הצדיקים שבארץ הם
מתעטרים ועומדים לפני המלך, והקדוש
ברוך הוא משתעשע בהם. ואחר כך הם
יורדים ועומדים לפניו בדיוקן אותו הצדיק
שאמר אותם, והקדוש ברוך הוא משתעשע
באותו דיוקן, ואחר כך נכתבים בספר זכרון
לפניו, לעמד לפניו בקיום תמיד.

440. ולחשבי שמו, מה זה ולחשבי שמו?
הרי פרשוה, (אבל) כל אותם שמחשבים
דברי תורה להשיג את אדונם בסוד השם
הקדוש כדי להכיר אותו ולהתקין את חקמת
שמו בלבם, שכתוב ולחשבי שמו, שהוא סוד
השם הקדוש.

441. כתוב (יחזקאל א) וממלך לרקיע אשר
על ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא.

נדברו, אז דברו מבטי ליה, מאי נדברו. אלא נדברו
לעילא, מכל אינן רתיבין קדישין, וכל אינן וזיילין
קדישין.

438. בגין דאינן מלין קדישין, סלקין לעילא, וכמה
אינן דמקדמי ונטלין לון קמי מלכא קדישא, ומתעטרין
בכמה עטרין, באינן נהורין עלאין, וכלהו נדברו מקמי
מלכא עלאה. מאן זומי וזדוון, מאן זומי תושבזון,
דסלקין בכל אינן רקיעין, כד סלקין מלין אלין,
ומלכא קדישא מסתכל בהו, ואתעטר בהו, ואינן
סלקין (נ"א על רשיה דהו עטרה ונחתין ויתבין וכו') ויתבין על
זיקיה, ומשתעשע בהו, מתמן סלקין על רשיה, והו
עטרה. ועל דא אמרה אורייתא, (משלי ח) ואהיה
שעשועים יום יום. והייתי לא כתיב, אלא ואהיה, בכל
זמן, ובכל עידן, דמלין עלאין סלקין קמיה.

439. תרי זומי כתיב יראי יי יראי יי. אלא יראי יי
לעילא, יראי יי לתתא. יראי יי קיימין לתתא, ואינן
מלין קיימין בדיוקניהון לעילא. ורזא דא אשכוזא
בספרא דזנוף, דכל מלין דצדיקיא די בארעא, אינן
מתעטרין, וקיימן קמי מלכא, ומשתעשע בהו קודשא
ברוך הוא. ולבתר אינן נזותי, וקיימין קמיה בדיוקנא
דהוא צדיק דקאמר לון, ואשתעשע קודשא בריך
הוא בהוא דיוקנא. ולבתר אכתיבו בספר זכרון
לפניו, לקיימא קמיה בקיימא תדיר.

440. ולחשבי שמו, מאי ולחשבי שמו. הא
אוקמוה, (אבל) כל אינן דמוזשבי מלין דאורייתא,
לאדבקה למאריהון ברזא דשמו קדישא, בגין למנדע
ליה, ולאדתקנא זוכמה דשמיה בלביהו, דכתיב
ולחשבי שמו, דהוא רזא דשמו קדישא.

441. כתיב (יחזקאל א) ובמעל לרקיע אשר על
ראשם כמראה אבן ספיר דמות כסא, האי קרא הא

פסוק זה הרי פרשוהו. אבל וממעל לרקיע, באותו רקיע למטה, כמו שאמרתם החברים. אשרי חלקי ואשרי חלקכם (באותו רקיע למעלה). שהרי ברקיע שלמעלה אין מי שמתבונן בו, ומלמעלה ממנו עומד אותו אבן ספיר, שהרי התעוררנו בו בסוד של אותה מרגלית טובה נכבדה, כמו שבארנו.

442. דמוות כסא, ולא כתוב דמוות הכסא, משום שיש כסא ויש כסא. הכסא – העליון השמיר והגנוז שלא התגלה ואין מי שעומד בו לדעת ולהתבונן. ולכן כתוב כסא סתם, זהו הכסא שלמטה.

443. דמוות כמראה אדם, כיון שאמר דמוות, אזי למה כמראה, שהרי די לו דמוות אדם? אלא דמוות אדם זהו סוד עליון באותו כבוד עליון, דיוקן של אדם. אבל זה שנוסף כמראה – להכליל אותם דיוקנאות של דברי חכמה ואותם סודות של חכמה שעולות ומתעטרות למעלה, ואחר כך עומדות בדיוקן של אדם באותו הדיוקן של הצדיקים שמעטרים אותם, ובכלם משתעשע הקדוש ברוך הוא בעטרותיו.

444. ואתם החברים, הרי הקדוש ברוך הוא משתעשע בעת באותם דברים שאמרתם, מתעטרים באותה דרך. והרי עמדתם לפני רבונכם בדיוקנים הקדושים, שהרי אני, בשעה שראיתי אתכם והסתכלתי בדיוקנים, ראיתי בכם שאתם רשומים בסוד של אדם, וידעתי שהרי דיוקנים נועד למעלה. וכך מזמנים הצדיקים לעתיד לבא, שיהיו נודעים לעין הכל, ולהראות פרצוף קדוש לפני כל העולם. זהו שכתוב (ישעיה א) כל ראיהם יכירום כי הם זרע ברוך ה'.

445. בין כך ראה את רבי יוסי שהיה מהרהר בדברי העולם. אמר לו, יוסי, קום והשלם דיוקנך, שאות אחת חסרה בך. קם רבי יוסי

אוקמוהו. אבל וממעל לרקיע, בההוא רקיע לתתא, כמה דאמרתון זוכרייא, זכאה זולקיי, וזכאה זולקייכון. (בההוא רקיע לתתא) דהא ברקיעא דלעילא, לית מאן דאסתכל ביה. ומלעילא מניה קיימא דהוא אבן ספיר, דהא אתערנא ביה ברנא דההוא מרגלית טבא יקירא, כמה דאוקימנא.

442. דמוות כסא, ולא כתיב דמוות הכסא. בגין דאית כסא, ואית כסא. הכסא: עלאה טמירא גנינא דלא אתגלויא, ולית מאן דקיימא ביה למנדע ולאסתכלא. ועל דא כתיב כסא סתמא, דא כסא דלתתא.

443. דמוות כמראה אדם, כיון דאמר דמוות, אמאי כמראה, דהא סגי ליה דמוות אדם. אלא דמוות אדם, דא איהו רנא עלאה, בההוא כבוד עלאה, דיוקנא דאדם. אבל הא דאתוסף כמראה, לאכללא אינן דיוקנין דמלין דזוכמתא, ואינן רזין דזוכמתא (דף ר"ז ע"ב) דסלקן ומתעטרן לעילא, ולבתר קיימין בדיוקנא דאדם בההוא דיוקנא דצדיקייא דמעטרין לון, ובכלהו אשתעשע קודשא בריך הוא בעטריו.

444. ואתון זוכרייא, הא קודשא בריך הוא אשתעשע השתא, באינן מלין דקא אמריתו, מתעטרן בההוא אורווא. והא קיימתון קמי מאריכון בדיוקניכו קדישין, דהא אנא בשעתא דזמינא לכו, ואסתכלנא בדיוקניכו, זמינא בכו דאתון רשימין ברנא דאדם, וידענא דהא דיוקנא דילכון אתערנא לעילא. והכי אודמנן צדיקייא לזמנא דאתי, לאשתמודעא לעיניהון דכלא, ולאזוזאה פרצופא קדישא לקמי כל עלמא, דהא הוא דכתיב, (ישעיה א) כל ראיהם יכירום כי הם זרע ברוך ה'.

445. אדהכי זמא לרבי יוסי, דהוה מהרהר במלי דעלמא. אמר ליה, יוסי קום אשלים דיוקנך, דאת זוד זוסר בך. קם רבי יוסי וזודי במלין דאורייתא, וקם

ושמח בדברי תורה וקם לפניו. הסתכל בו רבי שמעון. אמר לו, רבי יוסי, עכשו אתה שלם לפני עתיק הימים ודיוקנך שלם.

446. פתח ואמר, ויעש את ציץ נזר הקדש וזהב טהור וגו'. למד נקרא ציץ? הסתכלות להסתכל בו. ומשום שהיה עומד על הסתכלות של אדם, נקרא ציץ. וכל מי שהסתכל בו באותו ציץ, היה נודע בו ומכר.

447. בציצן היו אותיות השם הקדוש חקוקות בחקיקה וחקוקות בו. ואם צדיק היה אותו שעומד לפניו, אותן אותיות שחקוקות בתוך הזהב היו בולטות ממטה למעלה ועולות מאותה חקיקה באור, והיו מאירות בפני אותו האדם.

448. נוצצת בו התנוצצות, ולא נוצצים. בשעה הראשונה שהסתכל בו הכהן, היה רואה את אור האותיות כלם בפנים, וכשהיה מסתכל לעין בו, לא היה רואה דבר, אלא את אור פניו שמאיר באלו ניצוצין של זהב היה נוצץ בו. רק שהכהן היה יודע את מראה ההסתכלות הראשונה שהיה רואה לפי שעה, שהרי רצונו של הקדוש ברוך הוא היה באותו אדם, ויודע שהוא מזמן לעולם הבא, משום שהמראה הזה מאירים עליו מלמעלה, והקדוש ברוך הוא היה מרצה בו. וכשמסתכלים בו לא רואים דבר, משום שהמראה שלמעלה אינו מתגלה אלא לפי שעה.

449. ואם עומד אדם לפני אותו ציץ ופניו אינם מראים לפי שעה מראה קדוש, היה הכהן יודע שהרי הוא עז מצת, וצריך לכפר עליו ולבקש עליו רחמים.

450. ויעש את ציץ נזר הקדש. רבי יהודה פתח הפסוק ברות (רות ב), עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. בפסוק הזה יש להתבונן,

קמיה, אסתכל ביה רבי שמעון, אמר ליה, רבי יוסי, השתא אנתי שלים קמי עתיק יומין, ודיוקנך שלים.

446. פתחו ואמר, (שמות כח) ויעש את ציץ נזר הקדש וזהב טהור וגו'. אמאי אקרי ציץ. אסתכלותא לאסתכלא ביה. ובגין דהיה קיימא על אסתכלותא דבר נש, אקרי ציץ. וכל מאן דאסתכל ביה בההוא ציץ אשתמודעא ביה.

447. בציצן הוו אתוון דשמא קדישא גליפן בגלופא, ומזוקקן ביה. ואי זכאה הוה תהוא דקיימא קמיה, אינון אתוון דמזוקקן ביה גו דהבא, הוו בלטיין מתתא לעילא, וסלקין מההוא גליפו בנהירו, והוו נהרין באנפין דההוא בר נש.

448. נציץ נציצו ביה, ולא נציצין. בשעתא קדמיתא דאסתכל כהנא ביה, הוה זומי נהירו דאתוון כללו באנפין. וכד הוה מסתכלא לעינא ביה, לא הוה זומי מדי, אלא נהירו דאנפוי דנהיר, כאילו ניצוצא דדהבא הוה נציץ ביה, בר דכהנא הוה ידע זיוו דאסתכלותא קדמאה, דהוה זומי לפום שעתא, דהא רעותא דקודשא בריה הוא הוה ביה בההוא בר נש, וידע דאיהו זמין לעלבא דאתי, בגין דזיוו דא נהרין עליה מלעילא, וקודשא בריה הוא הוה אתרעי ביה. וכד מסתכלין ביה לא זומאן מדי, בגין דזיוו דלעילא לא אתגליא אלא לפום שעתא.

449. ואי קיימא בר נש קמי תהוא ציץ, ואנפוי לא אתנוזין לפום שעתא, זיוו קדישא. הוה ידע כהנא דהא איהו תקיף מצווא, ובעי לכפרא עליה, ולמבעי עליו רזומין.

450. (שמות מ) ויעש את ציץ נזר הקדש. רבי יהודה פתח קרא ברות, (רות ב) עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. האי קרא אית לאסתכלא ביה, אמאי אצטריך

למה צריך כאן לכתוב? אמר לו רבי יצחק, אם כך, כמה פסוקים הם בתורה שנראה שלא הצטרכו להכתב, וראינו שכלם סודות עליונים. אמר רבי יהודה, בפסוק זה מי שרואה ולא מתבונן בו, כמי שלא טעם תבשיל הוא דומה.

451. אלא סוד כאן, וברוח הקדש נאמר. משום שראה בעיניו, הדין של ישראל, את ענותנותה של אותה צדקת, שלא מרימה עיניה לראות במקום אחר אלא לפניה, וראתה כל מה שראתה בעין טובה, ועזות המצח לא היתה בה – שבח את עיניה.

452. משום שיש עינים שבשבילן אין שולטת ברכה באותו מקום, והוא ראה בה עין טובה, שעל כל מה שהסתכלה היה בעין טובה. ועוד, שראה שהיה מצליח בידה כל מה שהיתה לוקחת נוסף בשדה. ובעיני התבונן שרוח הקדש שורה עליה, ואז פתח ואמר, עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. אם תאמר, שבביל אותם הלוקטים כל אותם האחרים, איך אמר שתלך אחריהם? לא היה צריך לכתב אלא ולקטת אחריהן. מה זה והלכת אחריהן? אלא שבביל עיניה הוא אמר, עיניה שהיו גורמות (ברכות רבות, ועל כן) ברכות ללוקטים רבים, ועל כן והלכת אחריהן, אחר עיניך. כל שאר בני העולם אין להם רשות ללכת אחר עיניהם, ואת אחר עיניך, שענין גורמות לברכות רבות.

453. דבר אחר בשדה אשר יקצרון – בעיני ראה ברוח הקדש שעתידיים לצאת ממנה מלכים עליונים שליטים, שהם העינים של הכל, כמו שהיתה תמר, שכתוב בה (בראשית לח) ותשב בפתח עינים. התישבה בפתח שיוצא ממנו מלכים שליטים עליונים שנקראים עינים, כמו שנאמר (במדבר טו) אם מעיני העדה. כמו שכל אברי הגוף לא הולכים אלא אחר העינים, והעינים מנהיגות את כל הגוף – אף

הכא למכתב. אמר ליה רבי יצחק, אי הכי כמיה קראין אינון באורייתא דאתוויאו דלא אצטריכו למכתב, וזומינן דכלהו רזין עלאין. אמר רבי יהודה, האי קרא מאן דזומי וכל אסתכל ביה, כמיה דלא טעים תבשילא דמי.

451. אלא רזא הכא, וברוין קודשא אתמר, בגין דזומא בעי דיינא דישראל, ענוותנותא דהיא צדקת, דלא מסלקא עינא לזומי באתר אחרא, אלא לקמיה. וזומא כל מה דזומא, בעינא טבא, ותוקפא דמצינא לא הוה בה, שבוז עינהא.

452. בגין דאית עינין דבגניהון לא שילטא ברכתא בההוא אתר, ואיהו עינא טבא זומא בה, דכל מה דאסתכלת הוה בעינא טבא. ותו, דזומא, דהוה אצלון בידהא, כל מה דהוות לקטא, אתוסף בזוקלא. ובעינא אסתכל דרוזא קודשא שרייא עליה, כדין פתחו ואמר, עיניך בשדה אשר יקצרון וגו'. אי תימא בגין אינון לקטין כל אינון אזורנין, היך אמר דתהיך אבתרייהו, לא אצטריך למכתב אלא ולקטת אזוריהו, מאי והלכת אזוריהו, אלא בגין עינהא קאמר. עינהא דהוה גרמין (נ"א ברכאן סגיאין, ועל דא וכו'), ברכתא לקטין סגיאין ועל דא והלכת אזוריהו, בתר עינה. כל שאר בגי עלבא לית להו (דף ר"ח ע"א) רשו לביהך בתר עיני. ואנת לבתר עינה, דעינה גרמין ברכאן סגיאין.

453. דבר אזור עינה בשדה אשר יקצרון. בעיני זומא ברוין קודשא, דזומינן לנפקא מינה מלכין עלאין שליטין דאינון עינין דכלא. כמיה דהוות תמר, דכתוב בה, (בראשית לח) ותשב בפתח עינים. אתיישבת בפתח דנפקין מינה מלכין שליטין עלאין, דאקרון עינין, כמיה דאת אמר (במדבר טו) אם מעיני העדה. כמיה דכל שייפי גופא לא אזלין אלא בתר עינין, ועינין אינון מנהיגין לכל גופא. אוף הכי מלכין וסנהדרין, וכל

בְּךָ מַלְכִּים וְסִנְהֶדְרִין וְכָל אוֹתָם שְׁלִיטִים, הַכֹּל הוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם (שְׁהוֹלְכִים הָאֵיבָרִים אַחֲרֵי הָעֵינִים), וּמִשּׁוֹם בְּךָ אָמַר לָהּ עֵינִיד. אֵלּוּ הַמַּלְכִּים וְהַשְׁלִיטִים שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִמֶּנָּה.

454. בְּשֻׁדָּה, אֵיזָה שְׁדָּה? זֶה צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, שְׁכָתוֹב (מִיכָה ג) צִיּוֹן שְׁדָּה תַחְרֹשׁ. וְכָתוֹב (בְּרַאשִׁית כז) בְּרִיחַ שְׁדָּה אֲשֶׁר בָּרְכוּ ה', זוֹ יְרוּשָׁלַיִם. וְעַל כֵּן כָּתוֹב עֵינִיד בְּשֻׁדָּה, שֶׁהֵם הָעֵינִים שְׁלָה, שְׁעֵתִידִים לְצֵאת מִמֶּנָּה, לֹא יִהְיוּ שְׁלִיטִים אֲלָא בְּשֻׁדָּה. אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, שְׁהָרִי מֵאוֹתוֹ שְׁדָּה הִיוּ לוֹקָחִים כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם תּוֹרָה וְאוֹר שְׁמַאִיר, שְׁכָתוֹב (יִשְׁעִיה ב) כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה.

455. וְהִלְכֵת אַחֲרֵיהֶן, בְּאֵלֶין עוֹבְדִין דְּכַשְׁרָן, דְּאֵנָּא זִימִינָא בָּךְ. הֲלֹא צוֹיִתִּי אֶת הַנְּעָרִים וְגו'. כְּמִשְׁמַעוֹ דִּילִיָּה, בְּגִין דְּאֵתְתָא דְּעֵתָא קָלָה. וְצִמִּית, לִישְׁנָא דְנִקְיִית נְקֻטָּה, וְצִמִּית, לְשׁוֹן נְקִיּוֹת נְקֻטָּה. וְצִמִּית, שְׁאֵם תְּשׁוּקָתָךְ לְדַבֵּק בְּאֵדָם לְקִים זֶרַע בְּעוֹלָם – וְהִלְכֵת אֶל הַכֹּלִים, אֵלָּה הֵם הַצְדִּיקִים שְׁנִקְרָאִים כְּלִי ה', שְׁכָתוֹב (שם נב) הִבְרֹו נִשְׂאִי כְּלִי ה'. שְׁעֵתִידִים הַצְדִּיקִים לְהִבְיָא לְהֵם אֶת כָּל הָעוֹלָם דּוֹרוֹן לְמִלְחָה הַמְּשִׁיחִית. וְאוֹתָם כְּלִי ה', כְּלִים שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נִהְיָה בָהֶם, אֵלָּה הֵם כְּלִים שְׁבוּרִים, שְׁבוּרִים הֵם בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִי לְקִים אֶת הַתּוֹרָה. וְהַשְׁמוּשׁ שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁתְּמֵשׁ בָּהֶם לֹא מְשַׁתְּמֵשׁ אֲלָא מִתּוֹךְ הַכֹּלִים הֲלָלוּ. וְכִשְׁתַּדְּבֵק בָּהֶם, וְשִׁתִּית וְגו'.

456. רַבִּי יוֹסִי פָתַח וְאָמַר, (רוֹת ג) וַיֹּאכַל בַּעַז וַיִּשֶׁת וַיִּיטֵב לָבוֹ. מִה זֶה וַיִּיטֵב לָבוֹ? שְׁבָרָךְ עַל מְזוֹנוֹ, וּפְרָשׁוֹת. וְזֶהוּ סוּד, שְׁמִי שְׁמִבְרָךְ עַל מְזוֹנוֹ זֶה מִיטֵיב לְלָבוֹ, וּמִי מוֹלִיד? (וּמִי הוּא?) כְּמוֹ שְׁכָתוֹב (תְּהִלִּים כז) לָךְ אָמַר לְבִי. וְכָתוֹב (שֵׁם עג) צוֹר לְבָבִי וְגו'.

457. וּמִשּׁוֹם שְׁבָרָכָה הַמְּזוֹן חֲבִיבָה לְפָנֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא – כָּל מִי שְׁמִבְרָךְ עַל

אֵינֶן שְׁלִיטִין, כָּלֵא אֲלֵין אַבְתְּרִיָּהוּ (ס"א דֹּאזְלִין שִׁיפִין בְּתַר עֵינִין) כִּי אָמַר לָהּ עֵינִיד אֵלֶין מַלְכִּין וְשְׁלִיטִין, דְּזִימִינִין לְבִיפֵק מִיָּנָה.

454. בְּשֻׁדָּה. מֵאֵן שְׁדָּה. דָּא צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם, דְּכָתִיב, (מִיכָה ג) צִיּוֹן שְׁדָּה תַחְרֹשׁ. וְכָתִיב (בְּרַאשִׁית כז) כְּרִיזוֹ שְׁדָּה אֲשֶׁר בָּרְכוּ יי, דָּא יְרוּשָׁלַיִם. וְעַל דָּא כָתִיב עֵינִיד בְּשֻׁדָּה, דְּאֵינֶן עֵינִין דִּילָּה, דְּזִימִינִין לְבִיפֵק מִיָּנָה, לֹא יִהְיוּ שְׁלִיטִין אֲלָא בְּשֻׁדָּה. אֲשֶׁר יִקְצְרוּן, דְּהָא מִהֵוּא שְׁדָּה, הִיוּ נְקֻטִין כָּל בְּנֵי עֲלָמָא תּוֹרָה, וְנִהְוָא דְנִהְוָא, דְּכָתִיב, (יִשְׁעִיה ב) כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה.

455. וְהִלְכֵת אַחֲרֵיהֶן, בְּאֵלֶין עוֹבְדִין דְּכַשְׁרָן, דְּאֵנָּא זִימִינָא בָּךְ. הֲלֹא צוֹיִתִּי אֶת הַנְּעָרִים וְגו'. כְּמִשְׁמַעוֹ דִּילִיָּה, בְּגִין דְּאֵתְתָא דְּעֵתָא קָלָה. וְצִמִּית, לִישְׁנָא דְנִקְיִית נְקֻטָּה, וְצִמִּית, לְשׁוֹן נְקִיּוֹת נְקֻטָּה. וְצִמִּית, שְׁאֵם תְּשׁוּקָתָךְ לְדַבֵּק בְּאֵדָם לְקִים זֶרַע בְּעוֹלָם – וְהִלְכֵת אֶל הַכֹּלִים, אֵלֶין אֵינֶן צְדִיקִיָּא, דְּאִקְרוּן כְּלִי יי, דְּכָתִיב, (יִשְׁעִיה נב) הִבְרֹו נִשְׂאִי כְּלִי יי. דְּזִימִינִין צְדִיקִיָּא לְאִיִּתְתָּא לֹון כָּל עֲלָמָא, דּוֹרוּנָא לְמַלְכָּא מְשִׁיחָא, וְאֵינֶן כְּלִי יי, מֵאֵינֶן דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶתְהֵי בְּהוּ, אֵלֶין אֵינֶן מֵאֵינֶן תְּבִירִין, תְּבִירִין אֵינֶן בְּהֵאִי עֲלָמָא, בְּגִין לְקִיָּמָא אוֹרִיָּתָא. וְשִׁיבוּשָׁא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶשְׁתַּמֵּשׁ בְּהוּ, לֹא אֶשְׁתַּמֵּשׁ אֲלָא מִזֶּה הֵי כְּלִים. וְכִד תִּתְדַבֵּק בְּהוּ וְשִׁתִּית וְגו'.

456. רַבִּי יוֹסִי פָתַח וְאָמַר, (רוֹת ג) וַיֹּאכַל בַּעַז וַיִּשֶׁת וַיִּיטֵב לָבוֹ. מִה זֶה וַיִּיטֵב לָבוֹ? שְׁבָרָךְ עַל מְזוֹנוֹתָ, וְאִקְמוּתָה. וְדָא הוּא רְזָא, דְּמֵאֵן דְּמִבְרָךְ עַל מְזוֹנוֹתָ, דָּא אוֹטִיב לְלִבִּיהָ, וּמֵאֵן אוֹטִיב (נ"א אִיהוּ) כְּמוֹהָ דְּכָתִיב, (תְּהִלִּים כז) לָךְ אָמַר לְבִי. וְכָתִיב (תְּהִלִּים עג) צוֹר לְבָבִי וְגו'.

457. וּבְגִין דְּבִרְכַת מְזוֹנָא זִיבִיבָא קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל מֵאֵן דְּבִרְיָךְ עַל שְׁבָעָא, אוֹטִיב וְזִדְדִי לְאַתְרָךְ

השבע, מיטיב ומשמח למקום אחר, וסימנך – סעודת השבת, שמקום אחר נהנה מאותה ברכה של שבע ושמחה. וכאן נהנה מאותה ברכה של שבע של אותו צדיק בעו וזהו ויטב לבו.

458. מה הטעם? משום שהמזון הוא קשה לפני הקדוש ברוך הוא שהוא אותו מקום, וכיון שאדם אוכל ושותה ומברך, אותה ברכה עולה, ונהנה מאותם דברים של שבע שעולים, ונמצא שנהנים מן המזון ממטה ומלמעלה.

459. וזהו הסוד שבין החברים. הסוד שבחל לא נהנה אותו מקום, אלא מאותם דברים שעולים מתוך שבע, וכל הדברים מתעשרים ורואים ושבעים בשמחה, ואותו מקום נהנה מהם. בשבת הוא סוד אחר במזון ממש, ובאותה שמחה של המזון של מצוה של שבת, ובכל נמצא כלול – ממעלה ומטה. וסוד זה – כי ממך הכל ומידך נתנו לך. ודאי מהנאותה הזו, ובאותה שמחה של מזון של מצות השבת, כמו שבארנו.

460. מי שמברך את הקדוש ברוך הוא מתוך שבע, צריך לבון ולשים רצונו בשמחה, ולא ימצא עצוב, אלא שיברך בשמחה בסוד זה ולשים רצונו שהרי הוא נותן עכשיו לאחר בשמחה, בעין טובה. וכמו שהוא מברך בשמחה ובעין טובה, כך נותנים לו בשמחה ובעין טובה. ומשום כך לא ימצא עצוב כלל, אלא בשמחה ובדברי תורה, וישים לבו ורצונו לתת ברכה זו בסוד שצריך.

461. סוד פאן, ארבע מרפבות שולטות בארבעה צדדים ומחנות, נזונו מאותה ברכת השבע, ובאותם דברים של ברוך אתה, נהנה ומתרבה ומתעשר בו. ומי שמברך, צריך רצון בשמחה ובעין טובה, ועל כן כתוב (משלי כב) טוב עין הוא יברך.

אזורה, וסימנה סעודתי השבת, האתר אזורה אתהני מההיא ברכה (ר"ד ע"ב) דשבעא וזידו. והכא אתהני מההיא ברכה דשבעא דההיא צדיק בעו ודא ויטב לבו.

458. מאי טעמא. בגין דמזונא איהו קשה קמי קודשא בריה הוא ההוא אתר, וכיון דבר נש אכיל ושתה, וקא מברך. ההיא ברכתא סלקא, ואתהני מאינון מלין דשבעא דסלקין, ואשתכחו דאתהני ממוזנא מתתא ומלעילא.

459. ודא איהו רזא דבין זביריא. רזא בזוול לא אתהני ההוא אתר, אלא מאינון מלין דסלקין מזו שבעא, וכלהו מלין מתעטרן וריון ושבעין בזוידו, וההוא אתר אתהני מזיהו. בשבת איהו רזא אזורה, במזונא ממש, ובההוא זודות דמזונא דמצוה דשבת, ובכלא אשתכחו כלילא מעילא ותתא. ורזא דא (דבה הימים א כט) כי ממה הכל ומידך נתנו לך. ודאי בהנאותיה דא, ובההוא זודות דמזונא דמצוה דשבת, כמה דאוקמוה.

460. מאן דמברך לקודשא בריה הוא מזו שבעא, בעי לכוזנא לביה, ולשוואה רעותיה בזודות, ולא ישתכחו עצוב, אלא דיברך בזודות ברזא דא, ולשוואה רעותיה דהא איהו יהיב השתא לאזורה בזודות, בעינא טבא, וכמה דאיהו מברך בזודות ובעינא טבא. הכי יהבין ליה בזודות ובעינא טבא. ובגין כך לא ישתכחו עצוב כלל, אלא בזודות, ובמלין דאורייתא, וישנו לביה ורעותיה למיהב ברכה דא, ברזא דאצטריך.

461. רזא הכא, ארבע רתיכין שלטינן, בד' סטריין ומשיריין, אתננו מההיא ברכתא דשבעא, ובאינון מלין דברוך אתה, אתהני ואתרבי ואתעטר ביה. ומאן דמברך אצטריך רעותא בזודות, ובעינא טבא, ועל דא כתיב, (משלי כב) טוב עין הוא יברך.

462. וְהָכָא שְׂפִיל לְסִיפִיה דְּקָרָא, דְּכִתִּיב כִּי נָתַן מִלְּזוּמוֹ לְדָל. דְּאִי לֹא תִימָא דְכִי, הָאִי קָרָא לֹא רִישִׁיית סִיפִיה, וְלֹא סִיפִיה רִישִׁיית. אֲכָל טוֹב (דָּף ר"ח ע"ב) עֵין, כְּמוֹ דְּאִיקִּימָנָא, הוּא יִבְרַךְ וְדָאִי, בְּעֵין טוֹבָה וּבְשִׁמְחָה. וְאִינוּ לְחֵנֶס לְבָרַךְ בְּשִׁמְחָה, שְׁהָרִי מֵאוֹתָה בְּרָכָה וּמֵאוֹתָה שְׁמִיחָה נָתַן מִלְּחָמוֹ לְדָל, מְקוֹם שְׁצָרִיף לְהוֹזֵן מִכָּל הַצְדָּדִים. מְקוֹם שְׁאִין לֹא מַעֲצָמוֹ כְּלוּם. מְקוֹם שְׁנִיחָה מִכָּל הַצְדָּדִים וְנִכְלָל מִכָּל הַצְדָּדִים. הַדְּבָרִים הֵלְלוּ לֹא נִמְסְרוּ אֶלָּא לְחֻכְמִים שְׂוִידָעִים סוּדוֹת עֲלִיוֹנִים וְדָרְכֵי הַתּוֹרָה.

462. וְהָכָא שְׂפִיל לְסִיפִיה דְּקָרָא, דְּכִתִּיב כִּי נָתַן מִלְּזוּמוֹ לְדָל. דְּאִי לֹא תִימָא דְכִי, הָאִי קָרָא לֹא רִישִׁיית סִיפִיה, וְלֹא סִיפִיה רִישִׁיית. אֲכָל טוֹב (דָּף ר"ח ע"ב) עֵין, כְּמוֹ דְּאִיקִּימָנָא, הוּא יִבְרַךְ וְדָאִי, בְּעֵינָא טַבָּא בְּזוּדוֹתָה. וְלֹא אִיהוּ לְמוֹנָנָא לְבָרַכָא בְּזוּדוֹתָה, דְּהָא מוֹהֵיָא בְּרַכְתָּא, וּמוֹהֵהוּא זְוִידוֹ נָתַן מִלְּזוּמוֹ לְדָל, אֶתֶר דְּאַצְטְרִיף לְאַתְּוָנָא מִכָּל סְטָרִין. אֶתֶר דְּלִית לִיה מַגְרָמִיית כְּלוּם. אֶתֶר דְּאַתְּהֵי מִכָּל סְטָרִין וְאַתְּכִלִּיל מִכָּל סְטָרִין. מִלִּין אֵלִין לֹא אֶתְמַסְרוּ אֶלָּא לְחֻכְמִין דִּידְעֵין רִזִּין עֲלָאִין וְאוֹרִזִּין דְּאוֹרִייתָא.

463. תָּא זְוִי, בְּעוֹ טַב עֵינָא הָוָה תּוֹקֶפָא דְּמִצְוָא לֹא הָוָה בֵּיה לְעֵלְמָא. מַה כְּתִיב, (רוֹת ג') וַיָּבֹא לְשֹׁכֵב בְּקִצָּה הָעֲרֻמָּה, רָזָא דְּכִתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) בְּטָנָה עֲרֻמַּת זֻמִּים. מוֹהָכָא אוֹלִיפָנָא, כָּל מֵאן דְּמִבְרַךְ בְּרַכַּת מוֹוָנָא כְּדָקָא יְאוֹת, בְּזוּדוֹת בְּרַעֲיוֹתָא דְּלִבָּא, כֹּד סְלִיק מִהָאִי עֲלָמָא, אֶתֶר אֶתְתִּקְנָא לִיה, גּוֹ רִזִּין עֲלָאִין בְּהִיכְלִין קְדִישִׁין. וְכָאֵה אִיהוּ בֵּר נְשִׁי דְּנָטִיר פְּקוּדֵי דְּמֵאֲרִיָּה, וַיִּדַּע רָזָא דִּילָהוֹן, דְּלִית לָהּ פְּקוּדָא וּפְקוּדָא בְּאוֹרִייתָא, דְּלֹא תִלְיִין בֵּיה רִזִּין עֲלָאִין, וְנִהוּרִין וְזִיזִין עֲלָאִין, וּבְנֵי נְשָׂא לֹא יִדְעִי, וְלֹא מִשְׁגִּיזִין בִּיקָרָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן. וְכָאֵה זְוֹלָקִיהוֹן דְּצִדִּיקִיָּא, אֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרִייתָא וְכָאִין אֵינֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאַתִּי.

463. תָּא זְוִי, בְּעוֹ טַב עֵינָא הָוָה תּוֹקֶפָא דְּמִצְוָא לֹא הָוָה בֵּיה לְעֵלְמָא. מַה כְּתִיב, (רוֹת ג') וַיָּבֹא לְשֹׁכֵב בְּקִצָּה הָעֲרֻמָּה, רָזָא דְּכִתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ז) בְּטָנָה עֲרֻמַּת זֻמִּים. מוֹהָכָא אוֹלִיפָנָא, כָּל מֵאן דְּמִבְרַךְ בְּרַכַּת מוֹוָנָא כְּדָקָא יְאוֹת, בְּזוּדוֹת בְּרַעֲיוֹתָא דְּלִבָּא, כֹּד סְלִיק מִהָאִי עֲלָמָא, אֶתֶר אֶתְתִּקְנָא לִיה, גּוֹ רִזִּין עֲלָאִין בְּהִיכְלִין קְדִישִׁין. וְכָאֵה אִיהוּ בֵּר נְשִׁי דְּנָטִיר פְּקוּדֵי דְּמֵאֲרִיָּה, וַיִּדַּע רָזָא דִּילָהוֹן, דְּלִית לָהּ פְּקוּדָא וּפְקוּדָא בְּאוֹרִייתָא, דְּלֹא תִלְיִין בֵּיה רִזִּין עֲלָאִין, וְנִהוּרִין וְזִיזִין עֲלָאִין, וּבְנֵי נְשָׂא לֹא יִדְעִי, וְלֹא מִשְׁגִּיזִין בִּיקָרָא דְּמֵאֲרִיָּהוֹן. וְכָאֵה זְוֹלָקִיהוֹן דְּצִדִּיקִיָּא, אֵינֹן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרִייתָא וְכָאִין אֵינֹן בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאַתִּי.

464. תָּא וְרָאָה שְׁהָרִי אָמְרוּ, שְׁכָל אוֹתָם עֵיז הַמִּצַּח שְׁאִין לָהֶם בּוֹשָׁה, אֵין לָהֶם חֶלֶק בְּעוֹלָם הָהָא וּבְעוֹלָם הַבָּא. כָּל עֵיז הַמִּצַּח שְׁהָרִי בִּישְׂרָאֵל, כְּשֶׁהָיוּ מְסִתְּכִלִים בְּאוֹתוֹ הַצִּיץ, הָיוּ מְשַׁבְּרִים אֶת לִבָּם וּמְסִתְּכִלִים בְּמַעֲשֵׂיהֶם, מִשּׁוֹם שֶׁצִּיץ הָיָה עוֹמֵד עַל אוֹת, וְכָל מִי שֶׁמְסִתְּכֵל בּוֹ הָיָה מִתְּבַשֵּׁשׁ בְּמַעֲשָׂיו. וְלָכֵן הַצִּיץ מְכַפֵּר עַל אוֹתָם עֵיז פָּנִים, עֵיז מִצַּח.

464. תָּא זְוִי דְּהָא אָמְרוּ, דְּכָל אֵינֹן תְּקִיפִי מִצְוָא, דְּלִית לָהּ כְּסוּפָא, לִית לָהּ לָהוֹן זְוֹלָקָא בְּעֵלְמָא דִּין וּבְעֵלְמָא דְּאַתִּי. כָּל אֵינֹן תְּקִיפִי מִצְוָא דְּהוּן בְּהוּ בִּישְׂרָאֵל, כֹּד הוּן מְסִתְּכֵן בְּהָהוּא צִיץ, הוּן מִתְּבַרְן לְבִיָּהוּ, וּמְסִתְּכֵן בְּעוֹבְדִיָּהוּ. בְּגִין דְּצִיץ עַל אֶת הָוָה קָאִים, וְכָל מֵאן דְּמְסִתְּכֵל בֵּיה, הָוָה מְכַסִּיף בְּעוֹבְדֵיו. וְעַל דָּא צִיץ מְכַפֵּרָא עַל אֵינֹן תְּקִיפִי אֲנָפִין, תְּקִיפִי מִצְוָא.

465. אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַסוּד שֶׁל הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ שְׁהָיוּ חֲקוּקוֹת עַל הַצִּיץ, הָיוּ מְאִירוֹת וּבּוֹלְטוֹת

465. אֶתְוֹן דְּרָזָא דְּשִׁמְא קְדִישָׁא דְּהוּן גְּלִיפִין עַל צִיָּעָא, הוּן נִהָרִין וּבּוֹלְטִין וְנִצְצִין. כָּל מֵאן דְּהוּה מְסִתְּכֵל בְּהָהוּא

ונצצות. כל מי שהיה מסתכל באותה התנוצצות של האותיות, נופלות פניו מאימה והיה נשבר לבו, ואז הציץ מכפר עליהם. כמו זה, פיון שהוא גורם לשבר לבו ולהפגע מלפני רבונו.

466. כמו בן הקטרת, כל מי שהריח באותו עשן, כשעלה אותו עמוד מאותו מעלה עשן, היה מברר את לבו בברור (באורה בשמחה) לעבד את רבונו ומעביר ממנו זהמת היצר הרע, ולא היה לו אלא לב אחד כנגד אביו שבשמים, משום שקטרת היא שבר ליצר הרע ודאי בכל הצדדים. כמו שציין היה עומד על גס – אף קטרת. שאין לך דבר בעולם לשבר את הצד האחר, פרט לקטרת.

467. בא וראה מה כתוב, (במדבר יז) קח את המחנה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת. מה הטעם? כי יצא הקצף מלפני ה' החל הנגף. שהרי אין שבר לאותו הצד פרט לקטרת, שאין לך דבר חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו קטרת, ועומדת לבטל בשמים ודברים רעים מהבית. ריח ועשן הקטרת שעושים בני אדם, באותו מעשה הוא מבטל, כל שבץ הקטרת.

468. דבר זה גזרה עומדת לפני הקדוש ברוך הוא, שכל מי שמסתכל וקורא בכל יום את מעשה (פרשת) הקטרת, ינצל מכל הדברים הרעים וכשפי העולם, ומכל הפגעים הרעים, ומהרהור רע ומדין רע וממות, ולא ינזק כל אותו יום, שלא יכול הצד האחר לשלט עליו, וצריך שיכונן בו.

469. אמר רבי שמעון, אם בני אדם היו יודים כמה הוא עליון מעשה הקטרת לפני הקדוש ברוך הוא, היו נוטלים כל דבור ודבור ממנו והיו מעלים אותו עטרה על ראשיהם כמו כתר של זהב. ומי שמשתדל בו, צריך להסתכל במעשה הקטרת, ואם יכון בו בכל

נצצו דארתיון, אנפוי נפלין מאימותא, והיה אתבר לביה, וכדין ציצא מכפרא עלייהו. כגוונא דא פיון דאיהו גרים לתברא לביה, ולאתכנעא מקמי מאריה.

466. כגוונא דא קטרת, כל מאן דארוז בההוא הננא, כד סליק ההוא עמודא מההוא מעלה עשן, היה מברר לביה, בברירו בנהירו בנודות למפלוז למאריה, ואעבר מניה וזהבא דיצר הרע, ולא היה ליה אלא לבא וודא, לקבל אביה דבשמיא. בגין דקטרת, תבירו דיצר הרע איהו ודאי בכל סטריין. וכמה דציין היה קאים על גיסא, אוף קטרת. דלית לך מלה בעלמא, למתבר ליה לסטרא אזורא, בר קטרת.

467. תא וזוי מה כתיב, (במדבר יז) קח את המזבחה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטרת. מאי טעמא. כי יצא הקצף מלפני יי, הוול הנגף. דהא לית תבירו ליהוא סטרא בר קטרת. דלית לך מלה וזביבה קמי קודשא בריך הוא, כקטרת. וקיימא לבטלא וזרשין, ומלין בישין מביתא. ריזא ועשין דקטרת דעבדי בגי נשא, בההוא עובדא איהו מבטל, כל שכן קטרת.

468. מלה דא גזרה קיימא קמי קודשא בריך הוא, דכל מאן דאסתכל וקרי בכל יומא עובדא (נ"א פרשתא) דקטרת, ישתיב מכל מלין בישין וזרשין דעלמא. ומכל פגעין בישין, ומהרהורא בישא, ומדינא בישא, וממותנא, ולא יתזק כל ההוא יומא, דלא יכיל סטרא אזורא לשלטא עליה, ואצטריך דיכוין ביה.

469. אמר רבי שמעון, אי בגי נשא הוו ידעי כמה עלאה איהו עובדא דקטרת קמי קודשא בריך הוא, הוו נטלי כל מלה ומלה מניה, והוו סלקי לה עטרה על רישיהו, ככתרא דדהבא. ומאן דאשתדל ביה, בעי לאסתכלא בעובדא דקטרת, ואי יכוין ביה בכל יומא,

יום, יש לו חלק בעולם הזה ובעולם הבא, ויסתלק המות ממנו ומהעולם, וינצל מכל הדינים של העולם הזה, ומצדדים רעים, ומדין הגיהנם ומדין המלכות האחרת.

אית ליה זולקא בהאי עלמא, ובכלמא דאתי, ויסתלק מותנא מניה, ובכלמא, וישתזב מכל דינין דהאי עלמא, מסטרין בישין, ומדינא דגיהנם, ומדינא דמלכו אוזרא.

470. באותה קטרת, בשהיה עולה עשן בעמוד, כהן היה רואה האותיות של השם הקדוש פרושות (פרחות) באויר ועולות למעלה באותו עמוד. אחר כך כמה מרכבות קדושות סובבות אותו מכל הצדדים עד שעולה באור ושמחה, ומשמת את מי שמשמת, וקושר קשרים למעלה ולמטה כדי ליחד הכל, והרי בארנו. וזה מכפר על יצר הרע ועל עבודה זרה, שהוא הצד האחר, והרי בארנו.

470. בההוא קטרת כד היה סליק תננא בעמודא, כהנא היה זומי אתון דרזא דשמא (דף רט ע"א) קדישא, פרישא (נ"א פרחין) באוירא, וסלקי לעילא בההוא עמודא. לבתר כמה רתיכין קדישין סורין ליה מכל סטרין, עד דסליק בגהירו וזודוה, וזודי לבאן דזודי, וקשר קשרין לעילא ותתא ליוזא כלא, והא אוקימנא. ודא מכפר על יצר הרע, ועל עבודה זרה, דאיהו סטרא אוזרא. והא אוקמוה.

471. פתח ואמר, (שמות לז) ויעש מזבח מקטר קטרת וגו'. בפסוק זה יש להתבונן, משום שהיו שני מזבחות – מזבח העולות ומזבח קטרת הסמים, זה בחוץ וזה בפנים, מזבח הקטרת הזה שהוא פנימי, למה נקרא מזבח, והרי אין זבחים בו זבחים, ומזבח על בן נקרא?

471. פתח ואמר, (שמות לז) ויעש מזבח מקטר קטרת וגו'. האי קרא אית לאסתכלא ביה, בגין דתרין מדבוזין הוו, מדבוזא דעליון, ומדבוזא דקטרת בוסמין, דא לבר, ודא לגו. האי מדבוזא דקטרת, דאיהו פנימאה, אמאי אקרי מזבח, והא לא דבוזין ביה דבוזין, ומזבח על דא אקרי.

472. אלא משום שמבטל וכופת כמה צדדים רעים, ומשום שאותו הצד הרע כפוף, לא יכול לשלט ולא להיות קטגור, ועל בן נקרא מזבח. בשאיתו הצד הרע היה רואה (עמד העשן) עשן הקטרת שעולה – נכנע ובורח, ולא יכול לקרב כלל למשכן. ומשום זה נטהר ולא מתערב באותה שמחה שלמעלה, פרט לקדוש-ברוך-הוא לבדו, ומשום שכל כך חביבה, לא עומד אותו מזבח אלא (פנימי) לפנים, שזהו המזבח שנמצאות בו ברכות, ועל בן נסתר מן העין.

472. אלא בגין דבטיל וכפית לכמה סטרין בישין, ובגין דההוא סטרא בישא כפית לא יכיל לשלטאה, ולא למהוי קטיגורא, ועל דא אקרי מזבח. כד ההוא סטרא בישא היה זומי (o"א עמודא דעשנא) עשנא דקטרת דסליק, אתכפייא וערק, ולא יכיל לקרבא כלל למשכנא. ובגין דא אתדכי ולא אתערב בההוא זודוה דלעילא, בר קודשא בריך הוא בלזודווי, ובגין דזוביבא כל כך, לא קאים ההוא מזבח, אלא (ד"א פנימאה) לגו. דהאי איהו מזבח דברכאן אשתכחו ביה, ועל דא סתים מעינא.

473. מה כתוב באהרן? (במדבר יז) ויעמד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה, שכתב את מלאך המות שלא יכול לשלט כלל ולא לעשות דין. סימן זה נמסר בידינו, שבכל

473. מה כתיב באהרן, (במדבר יז) ויעמוד בין המתים ובין החיים ותעצר המגפה, דכפית ליה למלאך המות, דלא יכיל לשלטאה כלל, ולא למעבד דינא. סימנא

מקום שאומרים בכונה ורצון הלב את מעשה הקטרת, שאין שולט המות באותו מקום ולא יזק, ולא יכולים שאר העמים לשלט על אותו המקום.

474. בא וראה מה כתוב, מזבח מקטר קטרת. בין שכתוב מזבח, למה נקרא מקטר קטרת? אלא משום שנוטלים מהמקום הזה להקטיר כמו שעשה אהרן. עוד, המזבח צריך להקטיר לקדשו באותה קטרת, ועל פן מקטר קטרת. עוד, מקטר קטרת בתרגומו, להקטיר קטרת. שהרי אסור להקטיר במקום אחר קטרת, רק ממחנה. (ממחנה של יום הכפורים).

475. בא וראה, זה מי שדין רודף אחריו, צריך את הקטרת הזו ולשוב לפני רבנו, שהרי הוא סייע לסלק דינים ממנו, ובהו ודאי הם מסתלקים ממנו, אם הוא רגיל בכך להזכיר פעמים ביום – בבקר ובערב, שכתוב קטרת סמים בבקר בבקר, וכתוב בין הערבים יקטירנה. וזהו קיומו של העולם תמיד, שכתוב (שמות ל) קטרת תמיד לפני ה' לדרתיכם. ודאי שהוא קיום העולם למטה וקיום העולם למעלה.

476. באותו מקום שלא נזכר בכל יום מעשה הקטרת, הדינים שלמעלה שרויים בו ומגפות רבות בו, ועמים אחרים שולטים עליו, משום שכתוב קטרת תמיד לפני ה'. תמיד היא עומדת לפני ה' יותר מכל העבודות האחרות. חביב הוא מעשה הקטרת, שהוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא יותר מכל העבודות והרצונות (והמעשים) של העולם. ואף על גב שהתפלה מעלה מהכל – מעשה הקטרת הוא נכבד וחביב לפני הקדוש ברוך הוא.

477. בא וראה מה בין תפלה למעשה הקטרת. את התפלה תקנו במקום קרבות

דא אתמסר בידנא, די בכל אתר דקאמרי בכוונה, ורעותא דלכא עובדא דקטרת, דלא שלטא מותנא ביהוא אתר, ולא יתוק, ולא יכלין שאר עמין לשלטאה על ההוא אתר.

474. תא וזוי מה כתיב, מוזבז מקטר קטרת. בין דכתיב מוזבז, אמאי אקרי מקטר קטרת. אלא בגין דזכילי מהאי אתר לאקטרא, כמה דעבד אהרן. תו, מוזבז אצטריך לאקטרא לקדשא ליה ביהוא קטרת, ועל דא מקטר קטרת. תו, מקטר קטרת, בתרגומו, לאקטרא קטרת, דהא אסיר לאקטרא באתר אזורא קטרת, בר ממוזתה. (נ"א ממחנה דיום הכפורים)

475. תא וזוי, האי מאן דדינא רדיף אבתריה, אצטריך להאי קטרת, ולאכתבא קמי מאריה, דהא סיועא איהו לאסתלקא דינן מניה, ובהאי ודאי מסתלקין מניה, אי הוא רגיל בהאי, לאדכרא תרין זמנין ביומא, בצפרא וברמשא, דכתיב קטרת סמים בבקר בבקר וכתוב בין הערבים יקטירנה. ודא איהו קיומא דעלמא תדיר, דכתיב, (שמות ל) קטרת תמיד לפני ה' לדורותיכם ודאי הוא קיומא דעלמא לתתא, וקיומא דעלמא לעילא.

476. ביהוא אתר דלא אדכר בכל יומא עובדא דקטרת, דינן דלעילא שריין ביה, ומוזבז סגאו ביה, ועמין אזורין שלטין עליה. בגין דכתיב, קטרת תמיד לפני ה'. תמיד איהו קיומא לפני ה', יתיר מכל פולזון אזורין, וזביב איהו עובדא דקטרת, דהוא יקיר וזביב קמי קודשא בריך הוא, יתיר מכל פולזון ורעותין (נ"א ועובדיו) דעלמא. ואף על גב דצלותא איהי מעלייא מכלא, עובדא דקטרת הוא יקיר וזביב קמי קודשא בריך הוא.

477. תא וזוי, מה בין צלותא לעובדא דקטרת. צלותא אתקינו לה באתר דקרבין, דהו עבדי ישראל, וכל

שהיו ישראל עושים, וכל אותם קרבנות שהיו עושים ישראל אינם חשובים כמו הקטרת. ועוד, מה בין זה לזה? אלא תפלה היא תקון לתקון מה שצריך. קטרת עושה יותר, מתקנת וקושרת קשרים ועושה אור יותר מהכל. ומי הוא שמעביר זהמה ומטהר את המשכן, והכל מאיר ונתקן ונקשר באחד.

478. ולכן צריכים להקדים מעשה הקטרת לתפלה בכל יום ויום, להעביר הזהמה מהעולם, שהיא תקון של הכל בכל יום ויום, כמו שאותו קרבן חביב שמרצה בו הקדוש ברוך הוא.

479. מה כתוב במשה? (שם) ויאמר ה' אל משה קח לך סמים נטף וגו'. אף על גב שבארזה, אבל מה שונה במעשה זה יותר מכל מה שאמר לו? אלא קח לך – להנאתך ולתועלתך. משום שבשאלה נטהרת, זו הנאה לבעלה. וסוד זה – קח לך סמים, להעביר הזהמה, לקדש אשה עם בעלה. אשרי חלקו של משה.

480. כמו בן קח לך עגל בן בקר שנאמר לאהרן, לכפר על חטאו על אותו עגל שהוא גרם להם לישראל. ועל זה כתוב במשה קח לך, להנאתך ולתועלתך. (לכן בארזה בפסל לך, מאותה פסלת של לוח אבן נתעשר משה. אף כאן לך – להנאתך ולטובתך).

481. הקטרת קושרת קשרים, מאירה אור ומעבירה זהמה, וד' מתחברת בה' (ד' נעשית ה'), ה' מתחברת בו', ו' עולה ומתעשרת בה', ה' מאירה ב', והכל מעלה רצון לאין סוף. ונהיה הכל קשר אחד, ונעשה קשר אחד בסוד אחד, שהוא קשר עליון של הכל.

482. מבאן ולהלאה, בין שהכל נקשר בקשר הזה, אז הכל מתעשר בסוד האין סוף, וסוד השם הקדוש נאור, ומתעשר בכל הצדדים, וכל העולמות בשמחה, ומאירים המאורות,

אינן קרבנים והיו עבדין ישראל, לאו אינן וזשיבין בקטרת. ותו מה בין האי להאי. אלא עלותא איהו תקונא לאתקנא מה דאצטריך, קטרת עביר יתיר, מתקין וקשיר קשרין, ועביר נהירו יתיר מכלא. ובאן איהו דאעבר וזהמא ואידכר מיעבדא, וככל אתנהיר ואתתקן ואתקשר כוודא.

478. ועל דא בעינן לאקדמא עובדא דקטרת לעלותא, בכל יומא ויומא, לאעברא וזהמא מעלמא, דאיהו תקונא דכלא, בכל יומא ויומא. כוונא דההוא קרבנא וזביבא דאתרעי ביה קודשא בריך הוא.

479. מה כתוב במשה (שמותל) ויאמר יי' אל משה קח לך סמים נטף וגו' אף על גב דאוקמוה, אבל מאי שניא בעובדא דא יתיר מכל מה דאמר ליה. אלא קח לך, להנאתך ולתועלתך. בגין דכד אתתא אתדכאת, הנאותא דבעלה איהו. ורוא דא קח לך סמים, לאעברא וזהמא, לאתקדשא אתתא בבעלה. וכאך וזלקיה (דף ר"ט ע"ב) דמשה.

480. כוונא דא (ויקרא ט) קח לך עגל בן בקר, דאתמר לאהרן. לכפרא על זוביה, על ההוא עגל דאיהו גרים לון לישראל. ועל דא כתיב במשה, קח לך, להנאתך, ולתועלתך. (ס"א לכך אוקמוה בפסל לך, מההוא פסולת דלוח אבנא נתעשר משה אף הכי לך להנאתך ולטובתך)

481. קטרת קשיר קשריו, נהיר נהירו ואעבר וזהמא. וד' אתוונבר בה' (ד"א ד' אתעביר ה'), ה' אתוונבר בו'. ו' סליק ואתעטר בה'. ה' אתנהיר ב'. וככל סליק רעותא לאין סוף. והוי כלל קשירו וזר, ואתעביר וזר קשירו, ברוא וזר דאיהו קשרא עלאה דכלא.

482. מבאן ולהלאה, בין דכלל אתקשרא בהאי קשרא, אתעטר כלל ברוא דאין סוף. ורוא דשמא קדישא אתנהיר, ואתעטר בכל סטרין, ועלמין בכלו

ומזונות וברכות נמצאות בכל העולמות, והכל בסוד הקטרת. ואם הזהמה אינה עוברת, הכל לא נעשה, שהכל תלוי בזה.

483. בא וראה, הקטרת היא ראשונה תמיד לפני הכל. ומשום כך מעשה הקטרת צריך להקדים לתפלה, לשירות ותשבחות, משום שכל זה לא עולה ולא נתקן ולא נקשר עד שעוברת הזהמה. מה כתוב? (ויקרא טז) וכפר על הקדש וגו' – בראשונה, ואחר כך – ומפשעיהם לכל חטאתם. ועל בן צריכים לכפר על הקדש ולהעביר הזהמה ולטהר הקדש, ואחר כך שירות ותשבחות ותפלות, הכל כפי שאמרנו.

484. אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא, שהרי הם יודעים לתקן תקון שלמעלה ומטה, כמו שצריכים לתקן תקון ממטה למעלה עד שהכל נקשר באחד בקשר אחד באותו קשר (קשור) עליון כמו שצריכים לתקן (תקונים) שלמטה צריכים לתקן בתקון של האותיות הרשומות שנקרא בהן הקדוש ברוך הוא.

485. רבי שמעון ורבי אלעזר בנו היו יושבים לילה אחד ועוסקים בתורה. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, הרי כתוב (בראשית ב) ואל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך וגו'. ולמדנו שזהו סוד עליון. מילא למטה, אבל הוא כמו שלמעלה, מה יש לומר?

486. פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים מב) כאיל תערג על אפיקי מים וגו'. פסוק זה פרשונו. אבל חיה אחת יש בעולם, והיא שולטת בשלטון על אלה מפתחות בכל יום. והיא נקבה, ותשוקתה תמיד על אפיקי מים לשמות ולהתרוות מצמאונה, שכתוב באיל תערג על אפיקי מים.

בזוהר. ואתה הירו בוציעין ומזונין וברכאן אשתכוזו בכל עלמין, וכלא ברזא דקטרת. ואי וזהמה לא אתעבר, כלא לא אתעביר. דכלא בהאי תליא.

483. תא וזוי, קטרת איהו קדמא תדיר, קדם לכלא. ובגין כך עובדא דקטרת אצטריך לאקדמא לצלותא, לשירין ותושבון. בגין דכל דא לא סלקא, ולא אתתקן, ולא אתקשר, עד דאתעבר וזהמה, מה כתיב (ויקרא ט"ז) וכפר על הקדש וגו' בקדמייתא, ולבתר ומפשעיהם לכל זטאתם. ועל דא בעינן לכפרא על קודשא, ולאעברא וזהמה, ולא תדכא דקדשא. ולבתר שירין ותושבון וצלותין, כלא כדקאמרן.

484. זכאין אינן ישראל בעלמא דין, ובעלמא דאתי, דהא אינן ידעין לתקנא תקונא דלעילא ותתא, כדבעינן לתקנא תקונא מתתא לעילא עד דאתקשר כלא כזודא, בקשורא זוד, בהוא קטורא (ו"א קשורא) עלאה כד בעינן לתקנא (תקונין) לתתא בעין (לתקנא) בתקונא דאתון רשימין, דקודשא בריך הוא אתקרי בהון.

485. רבי שמעון ורבי אלעזר בריה, הוו יתבי כיליא זוד, ולעאן באורייתא. אמר רבי אלעזר לרבי שמעון אביו, הא כתיב (בראשית ג) ואל האשה אמר הרבה ארבה עצבונך והרנך בעצב תלדי בנים ואל אישך תשוקתך וגו'. ואוליפנא דדא איהו רזא עלאה. תינזו לתתא, אבל איהו כזונא דלעילא, מאי איכא לבייבר.

486. פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים מב) כאיל תערג על אפיקי מים וגו'. האי קרא אוקמוה. אבל זויה זודא אית בעלמא, ואיהי שלטא בשלטנא על אלה מפתחון בכל יומא. ואיהי נוקבא ותיאובתא דילה תדיר על אפיקי מים למשתי ולא תרוואה מצוותא, דכתיב כאיל תערג על אפיקי מים.

487. כאן יש להתבונן. בראשונה כתוב באיל, ולא כתוב באילת, ואחר תערג, ולא כתוב יערג. אבל סוד זה, זכר ונקבה שניהם באחד שאין להפרידם, ואחד הוא, שלא צריך להעלות אותם זה מזה, אלא שניהם באחד. והנקבה הזו תערג על אפיקי מים, והיא מתעברת מן הזכר, וקשה עליה, שהרי על דין עומדת.

488. ובשמולידה, הקדוש ברוך הוא מזמין לה נחש אחד עליון גדול, ובא ונושף באותו מקום ומולידה. וסוד זה – הרבה ארבה עצבונה והרנה, משום שהיא מתחלחלת בכל יום ובצעב על מעשי העולם. בעצב תלדי בנים. בעצב – זה סוד הנחש, שמעצב פניהם של העולם.

489. ואל אישך תשוקתך, כמו שנאמר תערג על אפיקי מים. והוא ימשל בך, הרי בארנו הסוד, שהוא שולט עליה. וכל זה למה? משום שאמרה הלבנה, כמו ששנינו. ומשום בך הקטינה אורה והקטינה שלטונה, ואין לה רשות מעצמה, פרט לכאשר נותנים לה בך.

490. בעצב תלדי בנים, כמו שבארנו. ואם תאמר, למה צריך נחש לזה? אלא זה פתח דרך להוריד כל (בכל) אותן נשמות של העולם. שאלמלא לא פתח דרכים למטה, לא ישרה בגוף האדם. מה כתוב? לפתח חטאת רבץ. מה זה לפתח? לאותו פתח שנועד להוליד ולהוציא נשמות לעולם, הוא עומד לאותו פתח.

491. וכל אותן נשמות שהצטרכו לרדת בגופים קדושים, הוא אינו עומד לאותו פתח, ואין לו רשות בנשמה ההיא. ואם לא, הרי הנחש נושף, ונטמא אותו נהר (מקום), ואינה נשמה שנטהרה, וכאן סוד עליון. בעצב תלדי בנים – סוד זה, זה נחש, שהרי עמו

487. הכא אית לאסתכלא. בקדמייתא כתיב כאיל, ולא כתיב באילת, ולבתר תערוג, ולא כתיב יערוג. אבל רזא דא, דכר ונקבא תרווייהו כוונא דלא לאפרשא לון, וזוד איהו, דלא אצטרף לסלקא דא מן דא, אלא תרווייהו כוונא. והאי נקבא, תערוג על אפיקי מים, ואיהי מתעברא מן דכורא, וקשי עליה דהא על דינא קיימא.

488. וכד אולידת קודשא בריך הוא זמין לה זוד וזויא עלאה רברבא, ואתי ונשיף לגבי ההוא אתר, ואולידת. ורזא דא הרבה ארבה עצבונה והרונה, בגין דאיהי מתחלחלת בכל יומא, ובעצבו על עובדין דעלמא. בעצב תלדי בנים. בעצב, דא רזא דזוויא, דעצב אנפיהו דעלמא.

489. ואל אישך תשוקתך, כמה דאת אמר תערוג על אפיקי מים. והוא ימשל בך, הא אוקימנא רזא, דאיהו שליט עליה. וכל דא למה. בגין דאמרה סיהרא, כמה דתנינן. ובגין כך אועירת נהוראה, ואועירת שולטנהא, ולית לה רשו מנרבה, בר כד יהבין לה זויא.

490. בעצב תלדי בנים, כמה דאוקימנא. ואי תימא אמאי אצטרף זוויא לדא. אלא דא פתח אורזא לזוזתא כל (ו"א בכל) אינון נשמותין דעלמא. דאלמלא לא פתח אורזין לזוזתא לתתא, לא ישרי בגויה דבר נשי, מה כתיב לפתח זוטאת רבץ. מאי לפתח. לההוא פתח דאתעתדא לאולדא, לאפקא נשמותין לעלמא, איהו קאים לגבי ההוא פתח.

491. וכל אינון נשמותין דאצטרכו לזוזתא בגופין קדישין, לא קאים איהו לההוא פתח, ולית ליה רשו בההיא נשמתא. ואי לאו, הא זוויא נשיף, ואסתאב ההוא נהר (ו"א אתר), ולא איהי נשמתא דאתדכייא והכא איהו רזא עלאה, בעצב תלדי בנים. רזא דא,

מולידה נשמות, משום שזה הוא על הגוף, וזה על הנשמה, ושניהם זה בזה. זה לוקח נשמה, וזה לוקח הגוף.

דא נזושי, דהא (דף ר"כ ע"א) עמיה אולידת נשמותין, בגין (שלח ק"ע ע"א) דדא איהו על גופא, ודא על נשמותא, ותרוניהו דא בדא. דא נקיט נשמותא, ודא נקיט גופא.

492. ועתיד הנחש הזה להוליד כל אותם גופים טרם שיבא זמנו. זהו שכתוב (ישעיה 10) בטרם תחיל ילדה. הזמן של הנחש להוליד הוא בשבע שנים, וכאן בשש, מה שאינו זמנו. ובאותו זמן שיליד אותם, ימות מאותה לדה, שכתוב (שם כה) בלע המות לנצח. וכתוב (שם כו) יחיו מתיד נבלתי יקומון.

492. וזמנא דא זוניא, לאולידא כל אינן גופין, עד לא ייתי זמנא דיכיה, דדא הוא דכתיב, (ישעיה 10) בטרם תזיל ילדה. זמנא דזוניא לאולידא בשבע שנין, והכא בשית, מה דלאו איהו זמניה. ובההוא זמנא דאוליד לון, בההוא לידה ימות. דכתיב, (ישעיה כה) בלע המות לנצח. וכתוב (ישעיה כו) יחיו מתיד נבלתי יקומון.

493. אמר רבי שמעון, בההוא זמנא דיתערון בתי עלמא, ויתעדרון בארעא קדישא, יקומון זיילין וזיילין, כלהו על ארעא דגליל, בגין דתמן זמין מלכא משיחא לאתגלאה, בגין דאיהו זולקיה דיוסף, ותמן אתברו (אתחבר) בקדמיתא. ומתמן שארו לאגלאה מכל אתרייהו, ולאחברא ביני עממיא, כמה דאת אמר (עמוס ו) ולא נזלו על שבר יוסף.

493. אמר רבי שמעון, בההוא זמנא דיתערון בתי עלמא, ויתעדרון בארעא קדישא, יקומון זיילין וזיילין, כלהו על ארעא דגליל, בגין דתמן זמין מלכא משיחא לאתגלאה, בגין דאיהו זולקיה דיוסף, ותמן אתברו (אתחבר) בקדמיתא. ומתמן שארו לאגלאה מכל אתרייהו, ולאחברא ביני עממיא, כמה דאת אמר (עמוס ו) ולא נזלו על שבר יוסף.

494. ולמה יקומו שם? משום שהוא חלקן של אותו שהושם בארון, שכתוב (בראשית נ) וישים בארון במצרים. ואחר כך נקבר בארץ הקדושה, שכתוב (יהושע כד) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם. וזהו שעמד בקיום הברית יותר מהכל.

494. ואמאי יקומון תמן, בגין דאיהו זולקיה דההוא דאשתוי בארונא, דכתיב, (בראשית נ) וישים בארון במצרים, ולבתר אתקבר בארעא קדישא, דכתיב, (יהושע כד) ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ממצרים קברו בשכם. ודא איהו דקאים בקיומא דברית, יתיר מכלא.

495. ובאותו זמן שיתעוררו כלם חילות חילות, כלם ילכו, זה לחלק אבותם וזה לחלק אבותם, שכתוב (ויקרא כה) ושבתם איש אל אחוזתו, ויכירו זה את זה. ועתיד הקדוש ברוך הוא להלבישם כל אחד ואחד לבושים רקומים, ויבאו כלם וישבחו את רבונם בירושלים, ויתחברו שם המונים

495. ובההוא זמנא דיתערון כלהו זיילין וזיילין, כלהו יתכון, דא לזולק אבהתהון, ודא לזולק אבהתהון, דכתיב (ויקרא כה) ושבתם איש אל אחוזתו. וישתמודעון דא לדא. וזמין קודשא בריך הוא לאלבשא לון לכל זוד וזוד לבושי מרקמן, וייתון כלהו וישבזון למאריהון בירושלם, ויתזבזון תמן אוכלוסין

אֹכְלוֹסִין, וִירוּשָׁלַם יִתְמַשֵּׁף לְכָל סֹטְרִין, יִתִּיר בְּמוֹה דְּאַתְמַשֵּׁף כֹּד אֶתְנַזְבְּרוּ תַמְנָן מְגֻלוֹתָא.

הַמִּזְנִים, וִירוּשָׁלַם תִּמְשֵׁף לְכָל הַצְדָדִים יוֹתֵר מִמָּה שֶׁנִּמְשָׁכָה בְּשִׁתְחַבְּרוּ שָׁם מִן הַגְּלוּת.

496. כִּינָן דִּיתְנַזְבְּרוּן וִישִׁבְזוּן לְמֵאֲרִיהוֹן, קוֹדֶשָׁא בְּרִין הוּא יוֹזְדִי עֲמִיהוֹן, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (יִרְמִיָּה לֹא) וּבָאוּ וְרָנְנוּ בְּמִרוֹם צִיּוֹן, וְלִבְתֵּר וְנִהְרֻ אֶל טוֹב יְיָ וְגו', כָּל זֶה וְזֶה לְזוּלְקִיָּה, וְזוּלְקִיָּה אֲבִהָתוּי. וְאַזְסִנְתְּהוֹן דִּישְׂרָאֵל תֵּהֵא, עַד (נ"א רַמְתָּא דְרֹמָא), דְּבִיתָא דְרֹבֵמַי, וְתַמְנָן יִלְפֹן אֲוִרִיתָא, וְהָא אֲוִקְמוּהָ, וּכְתִיב (יִשְׁעִיָּה כו) הִקִּיצוּ וְרָנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֵפֶר וְגו'. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן.

496. כִּינָן שִׁתְחַבְּרוּ וִישְׁבְּחוּ אֶת רַבּוֹנָם, הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמַח עִמָּהֶם. זֶהוּ שְׁכִתוֹב (יִרְמִיָּה לֹא) וּבָאוּ וְרָנְנוּ בְּמִרוֹם צִיּוֹן, וְאַחֲרֵי כֵן – וְנִהְרֻ אֶל טוֹב ה' וְגו'. כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְחִלְקוֹ וְחִלְקֵי אֲבוֹתָיו. וְנִחַלְתָּ יִשְׂרָאֵל תְּהִיָּה עַד (הַרְמָה שֶׁל רֹמָא) עִיר הָרֹמָאִים, וְשָׁם יִלְמְדוּ תוֹרָה, וְהָרִי פְּרִשׁוּהָ, וְכִתוֹב (יִשְׁעִיָּה כו) הִקִּיצוּ וְרָנְנוּ שׁוֹכְנֵי עֵפֶר וְגו'. בְּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן.

בְּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאַמֵּן.

